

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ

ບົດສັງລວມກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທິບ
ດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ໂຄງການເຂື້ອນໄຟຟ້ານົກຕິການຕໍ່ເທິນ 2

ໃນ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ເດືອນພະຈິກ 2004

ອັດຕາແລກປ່ຽນ
 (ໃນວັນທີ 30 ຕຸລາ 2004)
 US\$ 1 = 10,835 ກີບ

ຄຳສັບຫຍໍ້

ADB	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
AFD	ອົງການຝຣັງເພື່ອການພັດທະນາ
BOOT	ກໍ່ສ້າງ-ເປັນເຈົ້າຂອງ-ດຳເນີນກິດຈະການ- ໂອນມອບກິດຈະການ
CIA	ການປະເມີນຜົນກະທິບແບບສັງລວມ
COD	ມື້ເປີດດຳເນີນການຜະລິດທຸລະກິດ
DRWG	ໜ່ວຍງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນຂັ້ນເມືອງ
EAMP	ບົດປະເມີນຜົນກະທິບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ
EDFI	ບໍລິສັດໄໝໜ້າຝຣັງສາກິນ
EDL	ບໍລິສັດໄໝໜ້າລາວ
EGAT	ອົງການໄໝໜ້າຝ່າຍຜະລິດແຫ່ງປະເທດໄທ
EGCO	ບໍລິສັດຜະລິດໄໝໜ້າມະຫາຊົນຈຳກັດ
EIA	ການປະເມີນຜົນກະທິບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ
EI	ລະດັບຄວາມສູງເໜືອລະດັບນີ້ທະເລ, ຄິດໄລ່ເປັນແມັດ
EMDP	ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ່າສ່ວນໜັບໜ້ອຍ
EMO	ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບໍລິສັດ
EMU	ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຝ່າຍລັດຖະບານ
GDP	ຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ
GoL	ລັດຖະບານລາວ
HCC	ສັນຍາຮັບເໜີມາກໍ່ສ້າງລວມ
HCCEMMP	ແຜນຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບໍລິສັດຜູ້ຮັບເໜີມາກໍ່ສ້າງລວມ
HIV/AIDS	ເຊື້ອວາຍຮັດເຮັດໃຫ້ພູມຄຸ້ມກັນມະນຸດເຊື້ອມ/ໄໂກເອດສ
HNN	ຫົນໜານມາຫົ່ງ
IPP	ຜູ້ຜະລິດໄໝໜ້າເອກະລາດ
ITD	ບໍລິສັດອິຕາລູນ-ໄທ ມະຫາຊົນຈຳກັດ
IUCN	ອົງການອະນຸລັກທຳມະຊາດສາກິນ
Lao PDR	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
LDC	ປະເທດຕ້ອຍພັດທະນາ
LWU	ສະຫະພັນແມ່ຢືນລາວ
MIH	ກະຊວງຊຸດສະຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ
NGO	ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານ
NNT NPA	ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ກເທິນ
NPA	ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ

NTEC	ក្រុមបំលិតដ្ឋានដឹងទៀតនៃក្រសួងពេទ្យ
NTFP	គ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់របៀបបង្កើតរបស់ខ្លួន
NTPC	បំលិតដ្ឋានដឹងទៀតនៃក្រសួងពេទ្យ
OD	ិណទីផ្សារជាតិការងារបច្ចុប្បន្ន
PAP	ដ្ឋានដឹងទៀតនៃក្រសួងពេទ្យ
PCD	ការងារប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន និង ការងារប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន
PCRS	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន និង ការងារប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន
PDR	សាធារណការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន និង ការងារប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន
PHP	ឯកសារបច្ចុប្បន្ន
PIC	ស្ថាបនីមួយនាទី និង ការងារប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន
PM	នាយកក្រសួងពេទ្យ
PMO	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
POE	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
RAP	ធនធានធម្មូលបច្ចុប្បន្ន
RC	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
RMO	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
RMU	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
ROR	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
ROW	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
SDP	ធនធានធម្មូលបច្ចុប្បន្ន
SEMFOP	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
SESIDA	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
SMEC	បំលិតដ្ឋានដឹងទៀតនៃក្រសួងពេទ្យ
STD	ធនធានធម្មូលបច្ចុប្បន្ន
STEA	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
UNDP	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
VRC	ការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
WB	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
WCS	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
WMPA	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន
XBF	ក្រសួងការងារសង្គមអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន

ລະບົບຂໍ້ວ່ານຳໜັກ ແລະ ວັດແທກ

μg	ໄມໂກຣກາມ
Cm	ຊັງຕີແມັດ
EL	ລະເັບຄວາມສູງເຂົ້າອລະເັບນຳຂະເລ ຄິດໄລ່ເປັນແມັດ
GWh/y	ກົກາວັດໂມງ/ປີ
ha	ຮັກຕາ
Kg	ກິໂລກູມ
Km	ກິໂລແມັດ
Km ²	ກິໂລແມັດມິນຫົນ
KV	ກິໂລໂວນ
L	ລິດ
m	ແມັດ
m ³	ແມັດກ້ອນ
m ³ /s	ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ
mg	ມີລີກາມ
MW	ເມງາວັດ
°C	ອິງສາແຊວຊີໂງດ
US\$	ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິກາ ນ

ໜມາຍເຫດ :

ຕະຫລອດບົດສັງລວມສະບັບນີ້, ໃນພາສາລາວຄຳວ່າ ”ບັດ”, ”ເຊີ” ແລະ ”ຫ້ວຍ” ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອ
ໝາຍເຖິງ ”ແມ່ນໆ” ແລະ Ban ຈະໝາຍເຖິງ ບ້ານ. ເພື່ອຫລິກເວັນການລຶ້ມຄຳເກົ່າ, ຄຳສັບໃນ
ພາສາອັງກິດຈະບໍລິ້ມຄືນອີກຫລັງຈາກໄຊ້ຄຳສັບລາວ, ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ຈະໄຊ້ຄຳວ່າ ນີ້ເທິນ
ແທນທີ່ຈະໄຊ້ຄຳສັບອັງກິດ ເປັນ Theun River

ສາລະບານ

	ຫນ້າ
I.	ບົດນຳ
II.	ບົດອະທິບາຍກ່ຽວກັບໄຄງານ
III.	ບົດອະທິບາຍກ່ຽວກັບເນື້ອໃນດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມແລະ ສັງຄົມ
IV.	ການວິເຄາະບັນດາທາງເລືອກ
V.	ຜົນກະທິບັດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດແລະການລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ
VI.	ການປະເມີນຜົນກະທິບັດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມແລະ ສັງຄົມ ຂອງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າເບື້ອງຝ່າໄທ
VII.	ການປະເມີນຜົນກະທິບແບບສັງລວມ
VIII.	ການປະເມີນຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ
IX.	ແຜນການຄຸ້ມຄອງສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
X.	ການປຶກສາທາລືກັບມວນຊື່ນ ແລະ ການເປີດເຜີຍຂຶ້ມູນ
XI.	ຂໍສະຫຼຸບ

ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ

1. ບັນດາມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ ໄລຍະດຳເມີນການຜະລິດໄຟຟ້າ
2. ບັນດາຂະນິດພັນສັດປ່າທີ່ຖືກນາບຊູ້ທີ່ສຸດໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາງາຍ-ນັ້ນເທິນ
3. ຂັ້ງຢູ່ຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ອິດທິພິນຂອງເຂົ້າເຈົ້າຕໍ່ການວາງແຜນໄຄງານ
4. ສິດທິປະໂຫຍດທາງດ້ານກົດໝາຍ ສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຢູ່ເທິງໝູງງານກາຍ
5. ບັນດາແຜນທີ່ຂີ້ງເຂດສະຫນາມກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຂດທີ່ກ່ຽວພັນກັບການກໍ່ສ້າງ
6. ສົມມຸດຕິຖານກ່ຽວກັບບັນດາການພັດທະນາຂະແໜນງານຂຶ້ງຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະເມີນຜົນກະທິບແບບສັງລວມ

I. ບົດນຳ

A. ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ

1. ບໍ່ແຮງໃນການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກ ຕາມລະບົບສາຍນີ້ເທິ່ນ ແລະ ມີກະດົງ ໃນພາກພາງຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ຖືກຊອກເຫັນເປັນຄັ້ງທຳອິດ ໂດຍກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແມ່ນຕີຂອງ ໃນຊູມປີ 1970. ບັນດາການສຶກສາເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ລະບຸເຖິງສະຖານທີ່ຫລາຍແຫ່ງທີ່ມີຫ່າແຮງໃນການພັດທະນາບັນດາໂຄງການ ພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກຕາມລະບົບສາຍນີ້ເທິ່ນ. ເພີ່ມໄດ້ຕັ້ງຂໍໃຫ້ບັນດາໂຄງການເຫັນໆນັ້ນເປັນ ຕົວເລກຊີ້ງໃນ ນັ້ນກ່າວລວມເອົາ ໂຄງການນີ້ເທິ່ນ2. ພາຍຫຼັງໄດ້ເຮັດການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນຈຳນວນໜີ່, ໃນປີ 1991 ລັດຖະບານລາວ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກທະນາຄານໂລກ (WB) ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ (UNDP) ກໍໄດ້ ວ່າຈ້າ ບໍລິສັດວິສະວະກອນທີ່ປຶກສາ ສະໂນວິມາວເຫັນ (SMEC) ເປັນຜູ້ດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການໄຟຟ້ານີ້ຕີກນີ້ເທິ່ນ2. ໂດຍຕໍ່ມາເພີ່ມກໍໄດ້ເຮັດສຳເລັດໝາຍໆ ການສຶກສາໄດ້ລະອຽດ ຊີ້ງລວມທັງການສຶກສາບັນດາທາງເລືອກ ແລະ ການຕີລາຄາຜົນໄດ້ຮັບທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ນັບແຕ່ປີ 1994 ເປັນຕົ້ນມາ ກຸ່ມບໍລິສັດຜູ້ພັດທະນາໄຟຟ້ານີ້ເທິ່ນ2 (NTEC) ກໍເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການພັດທະນາອອກແບບໂຄງການໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກ ທະນາຄານພື້ນຖະນາອາຊີ (ADB), ອົງການຝຣັ່ງເພື່ອການ ພັດທະນາ (AFD), ທະນາຄານໂລກ ແລະ ລັດຖະບານລາວ. ໃນວັນທີ 1 ມັງກອນ 2004, ກຸ່ມບໍລິສັດຜູ້ພັດທະນາໂຄງການໄຟຟ້ານີ້ເທິ່ນ 2 ກໍໄດ້ອ່ອນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ່າງໆໃນການພັດທະນາໂຄງການ ໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດໄຟຟ້ານີ້ຕີກນີ້ເທິ່ນ2 ຈຳກັດ (NTPC) ທີ່ມີບໍລິສັດ ໄຟຟ້າຝຣັ່ງສາກົນ (EDFI 35%), ບໍລິສັດໄຟຟ້າລາວ (EDL 25%), ບໍລິສັດຜະລິດໄຟຟ້າມະຫາຊືນຈຳກັດ (EGCO 25%) ແລະ ບໍລິສັດ ອິຕາລຸນ-ໄທ ມະຫາຊືນຈຳກັດ (ITD 15%)ເປັນ ເຈົ້າຂອງຮ່ວມກັນ.
2. ໂຄງການນີ້ເທິ່ນ2ຈະສ້າງເຂື່ອນຕົ້ນສາຍນີ້ເທິ່ນ ຊີ້ງເປັນສາຂາທີ່ຂອງແມ່ນຕີຂອງ ແລະເຂື່ອນດັ່ງກ່າວນີ້ຈະ ສາມາດ ຜະລິດກຳລັງໄຟຟ້າໄດ້ 1,070 MW ເພື່ອຕອບສະໜູນໃຫ້ແກ່ ການໄຟຟ້າຝ່າຍຜະລິດແຫ່ງປະເທດໃຫ້ (EGAT) (93%) ແລະ ບໍລິສັດໄຟຟ້າລາວ (7%). ຄາດຄະເນວ່າ ໂຄງການນີ້ເທິ່ນ 2 ຈະສ້າງລາຍໄດ້ປະມານ 1.9 ຕີໂດລາ (ຄືດໄລ່ເປັນເງິນຕາມມູນຄ່າຕົວຈິງທີ່ຈະໄດ້ຮັບ) ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານລາວ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາ 25 ປີ ຂອງການສຳປະການໂຄງການ. ໂຄງການນີ້ຖືກຄາດຄະເນວ່າຈະເປັນໜີ້ໃນບັນດາແຫລ່ງລາຍຮັບເງິນຕາຕ່າງໆ ປະເທດທີ່ໃຫ້ຢ່າງສຸດ ຂອງ ລັດຖະບານລາວ ຕະຫລອດອາຍຸຂອງໂຄງການ, ຊີ້ງເປັນຕົວປະກອບສ່ວນທີ່ສໍາຄັນ ໃຫ້ແກ່ຍອດຜະລິດຕະຫັນພາຍໃນລວມຂອງຊາດ (GDP) ແລະ ເປັນຕົວປະກອບສ່ວນທີ່ສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ລາຍຮັບງົບປະມານປະຈຳປີຂອງລັດຖະບານລາວຫຼັງຈາກທັກການຊຳລະໜີ້ສືນເງິນກູ້ອອກແລ້ວ. ລັດຖະບານລາວຮັບຮູ້ ວ່າໂຄງການນີ້ ເປັນພາກສ່ວນທີ່ສໍາຄັນຂອງ ກອບແຜນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ເພື່ອລົບລັດ້າງຄວາມຖຸກຈົນ.

B. ຈຸດປະສົງ ແລະ ຂອບເຂດເນື້ອໃນ ຂອງ ບົດສັງລວມສະບັບນີ້.

3. ບົດສັງລວມກ່ຽວກັບ ການປະເມີນຜົນກະທົບ ດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (SESA) ສະບັບນີ້ ໄດ້ ສັງລວມໃຫ້ເຫັນບັນດາສະພາບເງື່ອນໄຂພື້ນຖານ ຫລັງຈາກນີ້ກໍຈະສັງລວມໃຫ້ເຫັນບັນດາຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ ແລະ ບັນດາທິດທາງ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ສໍາຄັນ ກ່າວ. ບົດສັງລວມນີ້ ໄດ້ຄັດຈົວສັງລວມ ເອົາບັນດາວູກງານທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີຢູ່ໃນບັນດາບົດລາຍງານ ຕ່າງໆທີ່ໄດ້ນຳສິ່ງໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານລາວ, ADB, AFD ແລະ WB ດັ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ A.1 ຂ້າງລຸ່ມນີ້. ບັນດາບົດສຶກສາເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນແນວໃສ່ເພື່ອຕອບສະຫນອງໄດ້ບັນດານະໂຍບາຍກ່ຽວກັບ ການຮັບປະກັນ ດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງ ລັດຖະບານລາວ, ADB, AFD ແລະ WB ແລະ ໄດ້ລົງໄວ້ໃນເວັບໄຊ ຂອງ NTPC (www.namtheun2.com).

ບົດສຶກສາດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນຫລາຍງ່າງການສຶກສາ ແລະ ການວິເຄາະເພີ່ມເຕີມທີ່ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອປັບປຸງການປະເມີນຜົນກະທິບ ແລະ ບັນດາວິທີຫາງການ ອຸ່ມຄອງ ທີ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນບັນດາຮ່າງບົດສຶກສາສະບັບທີ່ຜ່ານໆມາ. ບົດສຶກສາດັ່ງກ່າວຍັງໄດ້ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນເຖິງບັນດາຄຳຄົດຄໍາເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການເຄື່ອນໄຫວບົກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂົງເຂດໂຄງການ ແລະ ສາກົນໃນລະຫວ່າງເດືອນ ພຶດສະພາ ແລະ ເດືອນກັນຍາ 2004 ທີ່ຜ່ານມາ .

ຕາຕະລາງ A.1 ບັນດາເອກະສານທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະກຽມ ພິດສັງລວມສະບັບນີ້ (SESEA) ແລະ ສະພາບຂອງການກະກຽມເອກະສານດັ່ງກ່າວມາຮອດປັດຈຸບັນ

ເອກະສານ	ສະບັບ	ຈຸດປະສົງຂອງເອກະສານ
ບົດປະເມີນຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດ (EAMP).	ຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ , ເດືອນພະຈິກ 2004	ປະເມີນຜົນດ້ານຜົນກະທິບທີ່ພົວພັນກັບໂຄງການ ແລະ ການສ້າງແຜນການເພື່ອຈຳກັດ ,ຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ຂົດເຊີຍຕໍ່-ຜົນກະທິບດັ່ງກ່າວ.
ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ	ຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ, ເດືອນພະຈິກ 2004	ແຜນການຄຸ້ມຄອງບັນດາຜົນກະທິບທາງດ້ານສັງຄົມ ຫຼື ລວມເອົາ ຜົນກະທິບ ທີ່ພົວພັນກັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ຜົນກະທິບດ້ານສຸຂະໜາບ ແລະ ຜົນກະທິບຕອນລຸ່ມ໌ສາຍນັ້ນທີ່ຂັ້ນໃຈໝັ້ນໄຟ ແລະ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງບັນດາບັນຫາພິເສດຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບບັນດາຊົນເພົ່າສ່ວນໜ້ອຍ
ກອບແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານສະບັບທີ່ທີ່ນຳ	ຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ , ເດືອນຕຸລາ 2004	ແຜນການເພື່ອຄຸ້ມຄອງເຂດບໍ່ສະຫງວນນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ ແລະເຂດຂໍອມຕໍ່ການທີ່ໂຄງການສະຫນອງທຶນໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາເຂດດັ່ງກ່າວນັ້ນກໍແມ່ນເບັນການ ຂົດເຊີຍຢ່າງໜຶ່ງຕໍ່ບັນດາຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ພົວພັນກັບໂຄງການ.
ການວິເຄາະຜົນກະທິບແບບສັງລວມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມທີ່ເຮີດຈາກບັນດາໂຄງການພັດທະນາຈຳນວນໜີ້ໃນອ່າງແມ່ນທີ່ຂອງລວມຫັງຜົນກະທິບຂອງບັນດາໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆໃນອານາຄົດຕໍ່ກັບໂຄງການນີ້ເຫັນ 2 ເບັນດາການພັດທະນາໃນຂະແໜນງານອື່ນໆຈີ່ເປັນຜົນພວງຈາກໂຄງການນີ້ເຫັນ 2	ບົດລາຍງານສຸດທ້າຍ, ເດືອນພະຈິກ 2004	ການວິເຄາະຜົນກະທິບແບບສັງລວມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມທີ່ເຮີດຈາກບັນດາໂຄງການພັດທະນາຈຳນວນໜີ້ໃນອ່າງແມ່ນທີ່ຂອງລວມຫັງຜົນກະທິບຂອງບັນດາໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆໃນອານາຄົດຕໍ່ກັບໂຄງການນີ້ 2 ແລະ ບັນດາການພັດທະນາໃນຂະແໜນງານອື່ນໆຈີ່ເປັນຜົນພວງຈາກໂຄງການນີ້ເຫັນ 2
ການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຂະແໜນງານໄຟຟ້ານັ້ນຕີກຳໃນສປ ປ ລາວ	ຮ່າງບົດລາຍງານສຸດທ້າຍ, ເດືອນສິງຫາ 2004	ການປະເມີນບັນດາຜົນກະທິບຮ່ວມກັນ ຂອງ 21 ໂຄງການໄຟຟ້ານັ້ນຕີກຳ ທີ່ໄດ້ຖືກວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ອນປີ 2020 ພ້ອມກັບຂໍ້ແນະນຳກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທິບດ້ານລົ້ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມພາຍໃນຂະແໜນງານ .
ການວິເຄາະມູນຄ່າສິ້ນເບື້ອງແລະຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ	ຮ່າງບົດລາຍງານສຸດທ້າຍ, ເດືອນມິຖຸນາ 2004	ການວິເຄາະດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຕອບສະຫນອງການຄາດຄະເນຄ່າສິ້ນເບື້ອງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການສໍລັບຜົນກະທິບຂໍ້ສາມາດຕີເປັນມູນຄ່າ. ຜົນຮັບສຸດທ້າຍຈາກການວິເຄາະດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະໄດ້ທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການວິເຄາະດ້ານເສດຖະກິດໂຄງການໂດຍລວມ.

C. ຂອບໜ້າງກ ຂອງ ການສຶກສາ ດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ.

4. ການສຶກສາດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ດຳເນີນມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ ແມ່ນເພື່ອຕອບສະຫນອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງໆກັນ. ບັນດາບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆແມ່ນຈະໄດ້ກ່າວເຖິງຢູ່ໃນເອກະສານ EAMP; ປະເດັມຕ່າງໆທີ່ພົວພັນກັບການຊີດເຊີຍຜົນກະທົບທາງດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນໆນັ້ນແມ່ນໄດ້ຖືກກຳສະເໜີຢູ່ໃນກອບແຜນງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງາມ (SEMFOP); ໃນຂະນະທີ່ປະເດັມຕ່າງໆດ້ວນສັງຄົມ ລວມທັງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ບັນຫາດ້ວນຊຸມເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແມ່ນໄດ້ຖືກກ່າວເຖິງຢູ່ໃນ SDP ຫຼື ໃນແຜນດັ່ງກ່າວນີ້ກ່ຽວມີຫລາຍອີງປະກອບຢ່ອຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
- (i) ຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍຂອງແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ(RAP) ແລະ ແຜນພັດທະນາຊຸມເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ (EMDP) ສໍາລັບເຂດຫຼູ້ຢູ່ນາກາຍ/ເຂດຕ່າງໆເກີນນີ້;
  - (ii) ຮ່າງສະບັບສຸດທ້າຍ ຂອງ ກອບແຜນງານການຊີດເຊີຍ ແລະ EMDP ສໍາລັບເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຕາມສາຍນີ້ເຂົ້າໃຈ; ແລະ
  - (iii) ກອບແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ດິນສໍາລັບເຂດກໍສັງໂຄງການ ແລະ ການຊີດເຊີຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
5. ການສຶກສາຄົ້ນຄ້າເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ປະກອບມີການສໍາຫລວດຢ່າງກວ້າງກ່ຽວກັບສະພາບເຖິ່ງອນໄຂດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ປາກິດຢູ່ໃນປະຈຸບັນຂອງເຂດໂຄງການ ຕິດຕາມດ້ວຍການກຳນົດ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຕ່າງໆດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້. ບ່ອນໄດ້ທີ່ບໍ່ສາມາດໜີລົງຜົນກະທົບໄດ້ ມາດຕະການລຸດ ຜ່ອນ ຜົນກະທົບ ແລະ ຊົດເຊີຍຕ່າງໆ ກໍໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ. ການດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ກໍໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນເຊັ້ນກັນ ເພື່ອຈະນຳໄປປະຕິບັດໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.
6. EAMP, SEMFOP ແລະ SDP ແມ່ນໄດ້ຄຳນິງເຖິງໄລຍະກໍສັງໂຄງການ ແລະ ໄລຍະການດຳເນີນການຜະລິດ ຂອງໂຄງການແລະໄດ້ພິຈາລະນາຫນ້ອຍທີ່ກ່ຽວກັບເວລາການ ຍົກເລີກການຜະລິດທັງໝົດຂອງເຂື່ອນ⁽²⁾. ຂອບເຂດ ທ່າງດ້ວນພູມສາດຂອງໂຄງການ ແມ່ນກວມເອົາເນື້ອທີ່ ປະມານ 6,700 km² ຫຼື ໃນນີ້ໄດ້ກວມເອົາຄວາມຍາວຂອງສາຍນີ້ ປະມານ 4,025 km. ແຕ່ວ່າມີພຽງແຕ່ສ່ວນທີ່ຂອງພື້ນທີ່ (ປະມານ 1,306 km²) ນີ້ເທົ່ານັ້ນອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ. ນອກຈາກຂົງເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແລ້ວ, ປະມານ 3,950 km² ຫຼື ໃນນັ້ນກວມເອົາພື້ນທີ່/ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນໆ ແລະ ເຂດເຊື້ອມຕໍ່ຂອງປ່າສະຫງວນ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ SEMFOP. ໃນຂະນະທີ່ໂຄງການສ້າງຜົນກະທົບໃນທາງລົບຕໍ່ເຂດນີ້ຫຼັອຍທີ່ສຸດ, ແຕ່ກໍຍັງຖືວ່າມັນແມ່ນສ່ວນນີ້ຂອງໂຄງການທີ່ງນີ້ກໍເພະວ່າການອະນຸລັກເຂດ ນັ້ນພາຍໃຕ້ແຜນ SEMFOP ນັ້ນຈະຖືວ່າເປັນການຊີດເຊີຍສ່ວນໄດ້ສ່ວນນີ້ໃຫ້ແກ່ຜົນກະທົບດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວພັນກັບໂຄງການ. ດ້ວຍຄວາມຮັບຮັກທີ່ວ່າ ໂຄງການຄືໂຄງການນີ້ເທິນໆ 2 ນີ້ອ້າດສາມາດມີຜົນກະທົບກາຍຂອບ ເຂດພື້ນທີ່ ໄດ້ຮັບການສຶກສາໂດຍກິງ ໂດຍສະເພາະ ເມື່ອເອົາຜົນກະທົບຕ່າງໆ ຂອງບັນດາໂຄງການພັດທະນາຂຶ້ນງາມຮວມເຂົ້າກັນ, ການປະເມີນຜົນກະທົບແບບສັງລວມ(CIA) ແລະ ການປະເມີນດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນຂະແໜງການຂະລັງງານໄຟຟ້າແມ່ນໄດ້ຮັດສຳເລັດແລ້ວ. CIA ແມ່ນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຜົນກະທົບຂອງໂຄງການນີ້ເທິນໆ 2 ຮ່ວມກັບຜົນກະທົບຂອງບັນດາໂຄງການໄຟຟ້ານີ້ຕົກ ແລະ ບັນດາໂຄງການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການອື່ນໆ ຕາມອ່າງແມ່ນນີ້ຂອງທັງໝົດ ແລະ ໃນໄລຍະຂອບເຂດເວລາ 20 ປີ. ການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ວນສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ຂະ

- ແໜ່ງການພະລັງງານໄຟຟ້າໄດ້ຄົ້ນຄວ້າທ່າແຮງຂອງຜົນກະທິບລວມກັນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ຂອງ 21 ໂຄງການເຂື້ອນໄຟຟ້ານີ້ຕີກທີ່ໄດ້ຖືກວາງແຜນໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ອນປີ 2020 ໃນ ສປປ
ລາວ .ຜົນການຄົ້ນຄວ້າແມ່ນໄດ້ສັງລວມຫຍໍ້ໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນພາກທີ VII ຂອງເອກະສານສະບັບນີ້ .
7. ໃນຂະນະທີ່ການສຶກສາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ໄດ້ດຳເນີນການມາຮອດບັດຈຸບັນນີ້ກໍໄດ້ມີການກຳນົດ
ບັນດາຜົນກະທິບຕ່າງໆທີ່ມີໂອກາດທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້, ບາງສ່ວນຂອງຜົນກະທິບເງົ່ານີ້, ໂດຍສະເພາະຜົນກະທິບ
ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ, ພາຍໃຕ້ການສຶກສາທີ່ເຮັດຢູ່ໃນປະຈຸບັນແມ່ນທົ່ວ່າໄດ້ຮັບການປະເມີນແຕ່ພຽງເບື້ອງຕົ້ນເທົ່ານັ້ນ.
ທັງນີ້ກໍຍົດຍືນວ່າ ສະຖານທີ່ ແລະ ລາຍລະອຽດທາງດ້ານເຕັກມີກະອອງຫລາຍອີງປະກອບການກໍ່ສ້າງ (ເຊັ່ນ
ສະຖານທີ່ພັກເຊົາແມ່ນອນຂອງກໍາມະກອນກໍ່ສ້າງ), ສະຖານທີ່ລະເບີດທຶນແລະຊຸດຄົ້ນແຮ່ຊາຍ ແລະ ບ່ອນກຳຈັດ
ສິ່ງເສດເຫຼືອ) ຈະໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນໄລຍະການອອກແບບໂຄງການລະອຽດ .ດັ່ງນັ້ນການສຶກສາກ່ຽວກັບປະເດັນ
ເງົ່ານີ້ມາຮອດດຽວນີ້ຈຶ່ງເບັນການ ສຶກສາທີ່ຍັງຄົງຈຳກັດຢູ່ແຕ່ສະເພາະຂີ່ງເຂັດສຳຄັນໃຫຍ່ໆເທົ່ານັ້ນ. ຜູ້ຮັບເໝີຍກໍ່
ສ້າງລວມ (HCC, ບໍລິສັດໄຟຟ້າຟຣີ), ພາຍໃຕ້ພັນທະຂອງສັນຍາ, ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແຜນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຕົ້ນລວມທັງ ແຜນການຄຸ້ມ
ຄອງສະເພາະ ເຊັ່ນວ່າ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບຂອງພະນັກງານໂຄງການ,
ແລະອື່ນໆ (ລາຍການລະອຽດຂອງແຜນເງົ່ານີ້ ໄດ້ນຳສະເໝີຍຢູ່ໃນເອກະສານເຂື້ອນທ້າຍ 1).

II. ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງໂຄງການ

B.1 ການອະທິບາຍກ່ຽວກັບຂອບເຂດໜ້າວຽກຂອງໂຄງການ.

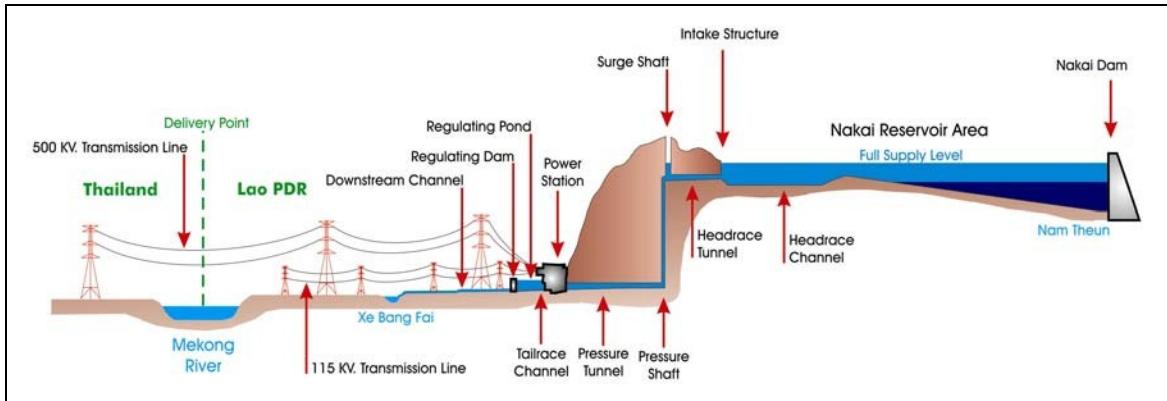
8. ໂຄງການໄດ້ວາງແຜນເພື່ອສ້າງເຂື້ອນຕົ້ນສາຍນີ້ເທິນໃນເຂດທີ່ໄກກັບບ້ານສືບເຮັງແຂວງບໍລິຄາດໄຊ.ຂໍ້
ກັນນຳໄວ້ຮັດ ໃຫ້ນຳຂຶ້ນຖົມສາຍນີ້ເທິນໃນຄວາຍຍາວປະມານ 195 km ຈົນກາຍເປັນອ່າງເກັບນຳ
ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເງົ່າພູພຽງນາກາຍ. ອ່າງເກັບນຳມີຈະມີເນື້ອທີ່ 450 km² ໃນເວລານຳເຕັມອ່າງ ແລະ ສາມາດກັບ
ເກັບນຳໄດ້ 3,910 ລ້ານ m³. ນຳຈຳກອ່າງເກັບນຳຈຳຕົກລົງໃນຄວາມສູງປະມານ 350 m ຜ່ານອຸໂມງໄປໜາ
ໂຮງຈັກໄຟຟ້າທີ່ຕົ້ງຢູ່ຕົ້ນຂອງສາຍພູພຽງນາກາຍຂໍ້ໃຊ້ຄວາມໄດ້ປູບຂອງລະດັບຄວາມແຕກຕ່າງທາງ ດ້ານຄວາມ
ສູງລະ ຫວ່າງພູພຽງ ນາກາຍ ແລະ ຫົງພຽງຍືມມະລາດ. ຈາກນີ້ນັ້ນ ນຳຈຳກໄຮງຈັກໄຟຟ້ານີ້ຈະໃຫ້ເຂົ້າສູ່ອ່າງດັດ
ສົມນຳ (regulating pond) ແລະ ຈາກນີ້ນຈະໄໝລັ່ານຄອງສິ່ງນີ້ທີ່ມີຄວາມຍາວປະມານ 27 km ລົງສູ່ເຊີ້ນ
ໄຟ. ສະນັ້ນ, ໂຄງການຈະອ່ວຍນຳຈາກນຳເທິນໃນອັດຕາສະເລ່ຍ 220m³/s ລົງສູ່ເຊີ້ນໄຟ. ນຳຍັງຈະຖືກປອຍ
ອອກຈາກເຂື້ອນດັດສົມນຳລົງສູ່ສົ່ນກະທິບຕ່າງໆໃນວັດຕາທຸກທີ່ກັບປະລິມານນຳໃຫລຕາມທຳມະຊາດທີ່ເປັນຢູ່ໃນ
ປະຈຸບັນນີ້.
9. ໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ຈະມີກະລັງຕົດຕັ້ງເທົ່າກັບ 1,080 MW (ກະລັງສຸດທີ 1,070 MW); ໃນນີ້ 995 MW ຈະໄດ້ສິ່ງ
ໃຫ້ EGAT ເພື່ອນຳໃຊ້ຢູ່ປະເທດໄທໂດຍຜ່ານສາຍສິ່ງໄຟຟ້າແຮງສູງວົງຈອນຄູ່ 500 KV ຍາວ 138 km.
EDL ຈະໄດ້ຮັບ 75 MW ເພື່ອນຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍຜ່ານສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ 115 KV ແລະ ຍາວ 70
km ຫາທ່າແຂກ, ໃນນີ້ປະມານ 20 MW ແມ່ນສາມາດຖືກນຳສິ່ງຜ່ານສາຍສິ່ງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ສາຍສິ່ງ 22
kv ທີ່ໂຄງການຈະກໍ່ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສະໜອງໄຟຟ້າໃຫ້ແກ່ທ່ອງຖິ່ນ ລວມທັງເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່. ມູນຄ່າຄາດ
ຄະເນທັງນີ້ມີຂອງໂຄງການນຳເທິນ 2 ແມ່ນ US\$ 1,3 ຕື້ (ຂຶ້ງໃນນີ້ມີເງິນແລະ US\$ 0.1 ຕື້).
10. ບັນດາສ່ວນປະກອບຕ່າງໆທີ່ສຳຄັນຂອງໂຄງການ, ໄດ້ນຳສະເໝີຢູ່ໃນຮູບ B.1 ມີຕົ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (i) ເຂື້ອນສູງ 48 ແມ່ດ ຕັ້ນສາຍນີ້ເທິນ ແລະ ຍັງມີອີກ 13 ເຂື້ອນສຳຮອງ (saddle dam) ເພື່ອສ້າງອ່າງເກັບ
ນຳຂຶ້ນຢູ່ເງົ່າພູພຽງນາກາຍ;

- (ii) ຂ່າງຈາກຕົວເຂື້ອນລົງມາທາງທິດຕາເວັນອອກສ່າງໃຕ້ ປະມານ 35 km ຈະມີຄອງສິ່ງນັ້ນທີ່ໄດ້ຮັບອັນຈັກ (headrace channel) ພ້ອມປະຫຼຸນທີ່ເຂົ້າອຸໂນໆ (intake structure) ຍາວປະມານ 4.25 km ຢູ່ເທິງພູພຽງ ນາກາຍ ເພື່ອອ່ວຍນັ້ນຈາກອ່າງເກັບນຳລົງໄປ ຫາໂຮງຈັກໄຟຟ້າ;
- (iii) ໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ພ້ອມດ້ວຍເຄື່ອງຈັກກຳເມີດໄຟຟ້າ (electricity generating) 6 ນ່ວຍ ແລະ ຊ້ອງບໍລິຫານ, ທ້ອງບັນຊາ ແລະ ຄວບຄຸມລະບົບໄຟຟ້າ;
- (iv) ເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ (ເພື່ອຄວບຄຸມກະແສການໃຫລຂອງນໍ້າໃນເຂດຕອນລຸ່ມ) ແລະ ຄອງເຫີມອົງ ສິ່ງນັ້ນທີ່ຕອນລຸ່ມທີ່ໄດ້ໂຄກສ້າງຂຶ້ນຍາວ 27 km ເພື່ອສິ່ງນັ້ນທີ່ປ່ອຍອອກຈາກໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ລົງສູ່ສາຍນັ້ນເຊື້ອງໄຟຟ້າ ຢູ່ຈຸດໄກ້ງູ້ ກັບຕົວເມືອງມະຫາໄຊ;
- (v) ສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ 500 KV, 115 KV ແລະ 22 KV ເພື່ອເຂື້ອນຕໍ່ລະຫວ່າງສະຖານີໄຟຟ້າ ຂອງໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ກັບລະບົບສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ ຂອງ EGAT ແລະ EDL;
- (vi) ວຽການປະກອບຕ່າງໆເຊັ່ນວ່າ ທາງເຂົ້າ, ຂົວຕ່າງໆ ແລະ ບ່ອນພັກເຊົາ ເພື່ອຮັດໃຫ້ສາມາດທຳການກໍ່ສ້າງ, ການຄຸ້ມຄອງບັນຊາ ແລະ ການບໍາລຸງຮັກສາ/ ສ້ອມແປງໂຄງການ ແລະ ເພື່ອຕອບສະໜອງພັນຂະອິນໆຂອງ NTPC.

- (1) ເຂດອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ (NBCA) ແລະ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ (NPA) ແມ່ນມີຄວາມໝາຍຄືກັນ ແລະ ສາມາດສັບປຸງກັນໄດ້ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ
- (2) ຄວນສັງເກດວ່າການຍົກເລີກການຜະລິດ ແລະ ທຳລາຍໂຄງລ່າງຂະໜາດໃຫຍ່ຄືດັ່ງກ່າວນີ້ຈະນຳມາຊື່ງການວາງແຜນການ ຫລາຍເກືອບເຫຼົ່າກັນກັບວຽກການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງເກົ່າກ່າວ.

ຮູບ B.1 ສ່ວນປະກອບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ນັ້ນເທິ່ງ 2.

ແນ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ, ເດືອນຍະຈິກ 2004

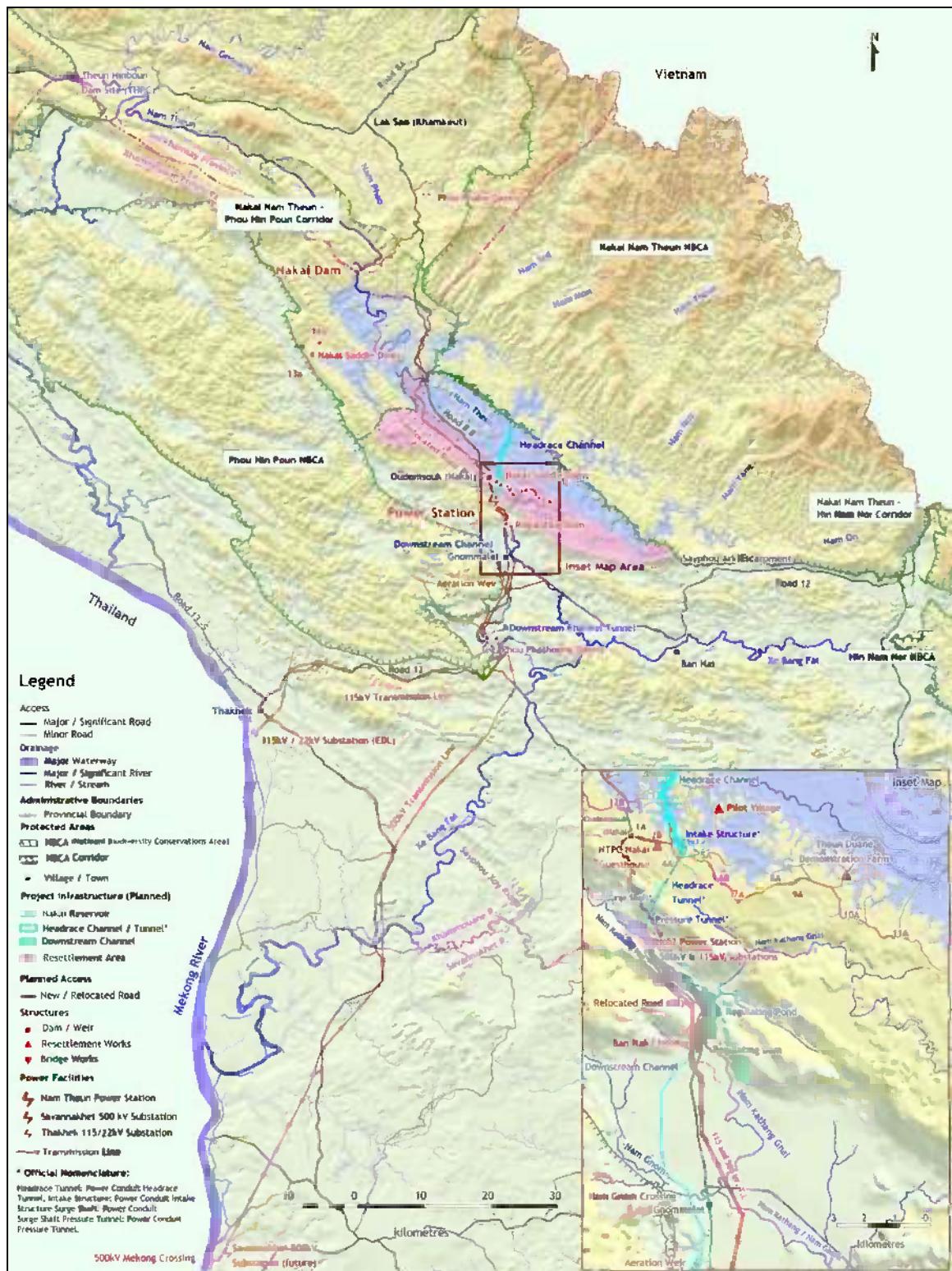
11. ພື້ນທີ່ໂຄງການພ້ອມດ້ວຍສ່ວນປະກອບທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆຂອງໂຄງການແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບ B.2 ບັນດາກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງຕ່າງໆແມ່ນຮຽກຮອງໃຫ້ມີການຍົກລະດັບທຶນທາງ ແລະ ຕັດຫາງໃຫມ່, ການກຳນົດແຫ່ງໆ ຜະລິດ ຫີນ(ຫີນບູນ) ເພື່ອຮັບໄຊ້ການກໍ່ສ້າງທຸກໆທີ່ມີດ, ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫີລືອ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ອັດຍກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ. ບັນດາຈຸດທີ່ໄດ້ທີ່ເປັນໄປໄດ້ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຮູບ 1-3 ຂອງເອກະສານຂ້ອນທ້າຍ 5.

B. ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ.

12. ພື້ນທີ່ຕັ້ນຕໍ່ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການກໍແມ່ນເຂັດພູພຽງນາກາຍ. ໂຄງການຍັງຈະສື່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເຂດຕ່າງໆ ລະຫວ່າງພູພຽງ ແລະ ແມ່ນຂ້ອງ, ລົງທາມເຊື້ອງໄຟຟ້າ ແລະ ນັ້ນເທິ່ງ ແລະ ຕາມແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ.

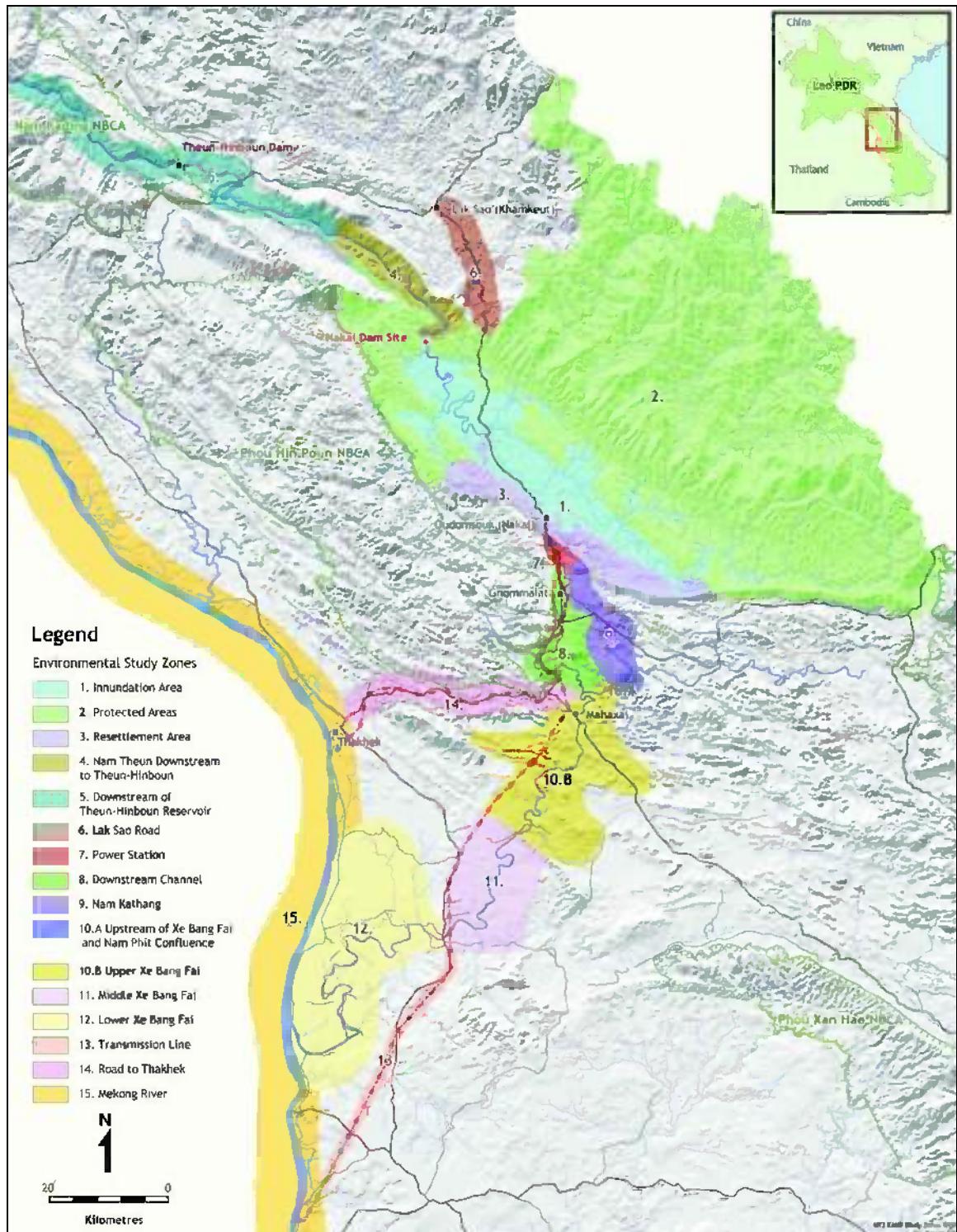
ຮູບ B.3 ແບ່ງພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການອອກເປັນ 15 ເຊດ ຂໍ້ງຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆຂອງແຕ່ລະເຂດແມ່ນໄດ້
ສະຫຼຸບໃຫ້ເຫັນຢ່າງໃນຕາຕະລາງ B.1

ຮບ B.2 ສ່ວນປະກອບສຳຄັນຕ່າງໆງາງໂຄງການ

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຮັງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ: ເດືອນພະຈິກ 2004

ຮູບ B.3 ບັນດາເຂດພື້ນທີ່ຈຶ່ງໄດ້ຜ່ານການສຶກສາ

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຮຳງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ , ເດືອນມະຈິກ 2004

ຕາຕະລາງ B.1 ສະຫຼຸບສັງລວມບັນດາຄຸນລັກສະນະຕ່າງໆຂອງເຂດທີ່ໄດ້ທຳການສຶກສາ (ທີ່ໄດ້ອ້າງອີງຢູ່ໃນຮູບ B.3)

ເຂດ	ພື້ນທີ່/ເຂດ	ພາບລວມກ່ຽວກັບລັກສະນະສຳຄັນຕ່າງໆ	ປະເຕັນສຳຄັນ
1	ເຂດນັ້ກົວ	<ul style="list-style-type: none"> ພື້ນທີ່ ຫຼີ້ຕໍ່ກວ່າ 538 m ເທິງໝູ່ງຽງນາ ກາຍຈະຖືກນັ້ກົວຈາກອ່າງເກັບນັ້ນ (ໃນລະດັບ 538 m ຂຶ້ງແມ່ນລະດັບນັ້ນເຕັມອ່າງເນື້ອທີ່ ຂອງອ່າງເກັບນັ້ນແມ່ນຈະກວມເອົາປະມານ 450 km² ແລະ ໃນລະດັບນັ້ນຕໍ່ສຸດ (525.5 m)ເນື້ອທີ່ຂອງອ່າງເກັບນັ້ນ ຈະມີແຕ່ 108 km²) 	<ul style="list-style-type: none"> ຜົນກະທົບຕົ້ນຕໍ່ທີ່ເກີດຈາກການກັກເກັບນັ້ນໃຫ້ເປັນອ່າງເກັບນັ້ນແມ່ນປະກອບດ້ວຍນັ້ກົວເນື້ອທີ່ດິນ , ບັນຫາຄຸນນະພາບນັ້ນ, ຜົນກະທົບຕໍ່ພິດ ແລະ ສັດ ແລະ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງຄົນ. ບັນດາກົດຈະກຳການກຳສັງເກົ່າຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເຂດຕ່າງໆ ກ່າວນີ້ເຊັ່ນດູກວັນ
2	ເຂດປ່າສະຫງວນ	<ul style="list-style-type: none"> ປະກອບດ້ວຍເຂດ ປ່າຍຫງວນ ແຫ່ງຊາດນາ ກາຍ-ນັ້ກົວ(NNT NPA) (ເນື້ອທີ່ 3,500km²) ແລະ ເຂດຂໍອມຕໍ່ສອງເຂດ (ປະມານ 770 km²) ຂຶ້ງ ເຊື່ອມຕໍ່ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ກົວ ກັບ ປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ພູທິນບູນທາງທິດຕາເວັນຕົກ ແລະ ເຊື່ອມຕໍ່ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ກົວ ກັບ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ທີ່ນໍາມານີ້ໃນດ້ານໃຕ້ 	<ul style="list-style-type: none"> ການນຳໄຊທີ່ດິນແບບບໍ່ຍືນຍົງຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ກົວ(ຂຶ້ງກວມເຖິງ 88% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງໂຕ່ງສຳລັບອ່າງເກັບນັ້ນຂອງໂຄງການ) ຈະເປັນຜົນເສັດໃຫ້ການຕົກະລາບກອນເພີ້ມຂຶ້ນ ຂຶ້ງຈະເຮັດໃຫ້ອາຍຸການໃຊ້ງານຂອງອ່າງເກັບນັ້ນສັນເຂົ້າ ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ກົວ ແມ່ນແມ່ໃສການອະນຸລັກຊີວະນາ ພັນອັນມີຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບສາກົນ ແລະການຮັບຮູ້ສິດທິຕາມປະເພນີຂອງບັນດາຂົນ ເຜົ່າສ່ວນໜັ້ນອຍ ພ້ອມກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.
3	ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ	<ul style="list-style-type: none"> ເຂດລູບຕາມແຄມອ່າງເກັບນັ້ນຕໍ່ດ້ານຕາເວັນຕົກ ຂຶ້ງມີຂະຫນາດ 208 km² ແມ່ນໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ເປັນເຂດຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ມີການປຶກສາທາລີກັບບັນດາຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ເປັນເຂດທີ່ຖືກຍົກຄຸມດ້ວຍປ່າປະສົມໃບກ້ວາງ ແລະ ປ່າແປກ, ປ່າດີງຕິບ, ເປັນເຂດປ່າເລົ່າ ແລະ ເຂດດິນກະສິກຳ ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີຢູ່ໃນຂ້ານນາກາຍໃຕ້ ແລະ ນາກາຍເນື້ອ. ສຳນັກເມືອງ, ບ້ານອຸດົມສູກ, ກໍ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດນີ້ ເຂັ້ນດູກວັນ. ໃນປະຈຸບັນນີ້ມີປະມານ 520 ຄົວເຮືອນ ຫຼີ້ຢູ່ໃນເຂດນີ້ຂຶ້ງຄອບຄົວຈຳນວນໜີ້ແມ່ນ ຈະໄດ້ສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ຜົນລະບູກ ເນື້ອນກັ້ວມ ເຂດທີ່ດິນໃຕ້ເຂົ້ອນ ລູບຕາມແຄມນັ້ນທີ່ເກີນ ແຕ່ເຂົ້ອນນາກາຍ ລົງມາຮອດ ຈຸດທີ່ເລີ້ມເປັນອ່າງເກັບນັ້ນຂອງໂຄງການເຫັນຫືນຸ້ນ ນັ້ນ ແມ່ນຈະມີໄລຍະ ປະມານ 32 Km 	<ul style="list-style-type: none"> ປະສິດທິພາບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ແຜນພັດທະນາຕ່າງໆ ຄວາມສາມາດຮອງຮັບຂອງເນື້ອທີ່ດິນ ແລະການນຳໄຊທີ່ດິນແບບບໍ່ຍືນຍົງແລະຢ່າງຄຸ້ມຄ່າ ການເຄື່ອນທີ່ຂອງຊັ້ງປ່າໂດຍຜ່ານເຂດນີ້ ແລະ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະເກີດມີຂໍ້ຂັດ ແຍ່ງວັນ ລະຫວ່າງຄົນແລະຊັ້ງ ບັນດາກົດຈະກຳການກຳສັງ (ນັບຫັ້ງຄ້າຍພັກກຳມະກອນ)ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດ ແລະ ເປັນເຈົ້າຂອງເຂດດັ່ງກ່າວ. ຜົນກະທົບຕົ້ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພິດແລະສັດໃນເຂດຕອນລຸ່ມຂອງເຂົ້ອນ, ບັນຫາລະຫວ່າງ ນັ້ນ ຫຼຶ່ບ່ອຍລົງໃຕ້ເຂົ້ອນກັບພິດແລະສັດທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວ . ປະລິມານຂອງນັ້ນທີ່ບ່ອຍລົງໃຕ້ເຂົ້ອນຈະມີອິດທິພົນຕໍ່ກັບຈຳນວນປະຊາກອນຂອງປາໃນນັ້ກົວ ແລະ ຕໍ່ການຫາປາຂອງບັນດາ ບ້ານໄກຄົງ

ເຂດ	ພື້ນທີ່/ເຂດ	ພາບລວມກ່ຽວກັບລັກສະນະສຳຄັນຕ່າງໆ	ປະເດັນສຳຄັນ
		<ul style="list-style-type: none"> ເຂດດັ່ງກ່າວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະນອນຢູ່ໃນເຂດ ເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງປ່າສະຫງວນນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ ແລະ ພູທຶນຢູ່ . ນັບແຕ່ເຂື່ອນນາກາຍລົງໄປປະມານ 11.7 k ຈະເປັນບ່ອນນຳພັກໄຫລຕົກໃສ່ນຳເທິນ. ບໍ່ມີການຕັ້ງບ້ານ ຫຼື ຕັ້ງຖື່ນຖານທີ່ຖາວອນໃນ ເຂດນີ້,ແຕ່ແນວໄດ້ກຳຕາມຍັງມີບ້ານຈຳນວນ ທີ່ມີມາຫາປາໃນເຂດນີ້ 	
5	ເຂດລຸ່ມ ຂອງ ອ່າງ ເກັບນີ້ ຂອງ ໂຄງ ການ ເທິນ-ຫົນບູນ	<ul style="list-style-type: none"> ລວມມີອ່າງເກັບນີ້ເທິນຫົນບູນ ແລະເຂດພື້ນທີ່ ໃຕ້ເຂື່ອນລູບຕາມແຄມນີ້ກະວົງຍາວຢູ່ດົງຈົມ ເຖິງແມ່ນໜີຂອງ 	<ul style="list-style-type: none"> ປະລິມານນີ້ທີ່ໄຫລຢູ່ໃນສາຍ ນັ້ກະດີງ ແມ່ນຈະ ຖືກຈຳ ກັດແລະຈະເທົ່າກັບປະລິມານນີ້ທີ່ບ່ອຍອອກຈາກເຂື່ອນເທິນ ຫົນບູນບວກກັບປະລິມານນີ້ຈາກສາຍນີ້ມ່ວນທີ່ໄຫລລົງນັ້ກະ ດີງໃນຈຸດທີ່ທ່າງຈາກເຂື່ອນເທິນຫົນບູນລົງມາປະມານ 36 Km
6	ເສັ້ນທາງ ຫຼັກ 20	<ul style="list-style-type: none"> ລວມມີທາງເລກ 8ບ ນັບແຕ່ບ້ານຫຼັກ 20 ລົງມາຫາງໃຕ້ຈົນເຖິງຊຸດທີ່ເສັ້ນທາງ 8ບ ຕັດກັບ ຊາຍແດນຂອງເຂດຜົນກະທົບທີ່ 2. ລວມທັງແຫ່ງຜະລິດຫົນທີ່ຈະໄດ້ກຳການລະ ເບີດເອົາໃນຝາເພັນ (ພູຜາໂກ້)ເພື່ອຕອບ ສະຫນອງຫົນຂີບໃຫ້ແກ່ການກໍ່ສ້າງ 	<ul style="list-style-type: none"> ປະເດັນຕ່າງໆທີ່ພົວພັນກັບການກໍ່ສ້າງລວມມີບັນຫາສູງວັງ, ມີນລະພິບຫາງອາກາດ ແລະ ປະເດັນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວພັນ ກັບນີ້ ເຊັ່ນວ່າ ປະລິມານນີ້ຫລາກ (runoff) ແລະ ການລະບາຍນີ້ອອກ ການກໍ່ສ້າງຄັກຍັກກຳມະກອນຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບສິ່ງເສດເຫຼືອ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແລະບັນຫາທາງດ້ານວັດທະ ນາຫຳ
7	ໂຮງຈັກໄຟຟ້າ	<ul style="list-style-type: none"> ພື້ນທີ່ຂະໜາດນ້ອຍທີ່ອ້ອມຂ້າງໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ບໍ່ມີເຮືອນຄົນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ນີ້ ແຕ່ກົມ່ວສວນ ຈຳນວນໜີ່ງ. 	<ul style="list-style-type: none"> ບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກໍ່ສ້າງ ແລະການ ດຳເນີນງານຂອງ ໂຮງຈັກ ໄຟຟ້າ ເຊັ່ນດູງວັນ ບັນຫາຄຸນໝພາບນີ້, ປະລິມານນີ້, ການອ່ວຍນີ້ລົງສູ່ສາຍນີ້ຕ່າງໆ ທີ່ຍື່ອ້ອມຂ້າງ ແລະການຍ້າຍເສັ້ນທາງລະບາຍນີ້ຕາມທຳມະຊາດ
8	ຄອງເຫມືອງສິ່ງນີ້ ຕອນລຸ່ມ	<ul style="list-style-type: none"> ຄອງເຫມືອງສິ່ງນີ້ຕອນລຸ່ມ ນັບແຕ່ເຂື່ອນ ດັດສິມນີ້ຈົນເຖິງເຊື້ອໄຟ ມີຄວາມຍາວ 27 Km. ລວມທັງເຂດພື້ນທີ່ໄກ້ຄູງທີ່ຈະຖືກດັດແກ້ໄຂ ກາຍເປັນສ່ວນໜີ່ງຂອງການກໍ່ສ້າງຄອງເຫມືອງ ສິ່ງນີ້ ຕອນລຸ່ມ . 	<ul style="list-style-type: none"> ຄອງເຫມືອງສິ່ງນີ້ຕອນລຸ່ມຈະສື່ຜົນກະທົບຕໍ່ກັບທີ່ງນາ ແລະ ຮຽກຮອງໃຫ້ມີການດັດແປງສາຍນີ້ພິດ ສະຖານທີ່ບ່ອນຖື່ມຂີ້ເຫັ້ມອ, ການສ້າງຄັນຄູ້ຂົວວ້າມຄອງ ໃນຕໍ່ລະຈຸດຕາມແລວຄອງເຫມືອງ, ການຖືບາງເຂດດິນ ທາມໃນໄລຍະຕອນລຸ່ມ ຂອງຄອງ ແລະ ຢູ່ຈຸດສິ້ນສຸດຂອງ ຄອງ. ບັນຫາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆ ລວມເຖິງ ການຜັນແປຂອງການລະບາຍນີ້ອອກຫາ ຄອງ ແລະຄຸນໝພາບນີ້ທີ່ໄດ້ບ່ອຍອອກຈາກ ສະຖານມີພະລັງງານ
9	ຂອດນັ້ກະທົບ	<ul style="list-style-type: none"> ກວມເອົານັ້ກະທົບ ແລະເຂດດິນຕອນລຸ່ມນັ້ນ 	<ul style="list-style-type: none"> ປະມານ 60 ຄົວເຮືອນ ຫັ້ນທີ່ໃຊ້ ຫຼືບໍ່ກ່ອາໃສ ຢູ່ທີ່ຕົນຕາມ ແລວຄອງນີ້ ຈະຖືກກະທົບ [!] ເຂດນີ້ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການປ່ອຍນີ້ລົງເພີ່ມແຕ່

លេខ	ឈ្មោះ/ឈ្មោះ	ធមានការរបស់រដ្ឋបាលនៃក្រសួងពេទ្យ	បច្ចេកវិទ្យាសំតាំង
		<p>ធម៌រាជក្រឹត់សិរី ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ រាជរដ្ឋបាល បាន 1632 គិតថ្លែង នៅ 23 ម៉ឺនាទី ក្រសួងពេទ្យ 	<p>ឯកសារ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ
10	ខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ	<ul style="list-style-type: none"> • ខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ មានដំណោះស្រាយ ឬទីតាំង នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ បាន 25 km ពីភ្នំពេញមួយទៀត។ • នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ មានប៊ែងឪផពូនហើរ 5 បាន នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ និង 7 បាន នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនហើរ ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ
11	ខេត្តប៊ែងឪផពូនការុង	<ul style="list-style-type: none"> • ខេត្តប៊ែងឪផពូនការុង មានដំណោះស្រាយ ឬទីតាំង នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនការុង បាន 52 បាន នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនការុង ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ
12	ខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន	<ul style="list-style-type: none"> • រាជរដ្ឋបាល បាន 500 km² នាប់ពេញ នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន ។ • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន មានដំណោះស្រាយ ឬទីតាំង នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន ។ • ខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន មានដំណោះស្រាយ ឬទីតាំង នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ
13	សាយសីរីឪផជ័យ	<ul style="list-style-type: none"> • ខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន មានដំណោះស្រាយ ឬទីតាំង នៅខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ • ឱ្យជាក្រុងក្រសួងពេទ្យ
14	សៀនហាង ទា ទា នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន	<ul style="list-style-type: none"> • បាន 115 KV នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន ។ 	<ul style="list-style-type: none"> • សៀនហាង ទា ទា នៅក្នុងខេត្តប៊ែងឪផពូនកូន

ເລດ	ພື້ນທີ/ເຂດ	ພາບລວມກ່ຽວກັບລກສະນະສຳຄັນຕ່າງໆ	ປະເຕັນສຳຄັນ
15	ແມ່ນ້ຳຂອງ	<ul style="list-style-type: none"> EAMP ແລະ SDP ໄດ້ ຄົ່ນຄວ້າຊ່ອງ ແມ່ນ້ຳຂອງ ແຕ່ປາກນໍາກະດິງ ຫາ ປາກ ເຊັ່ງໄຟ, ລວມທັງສາງສິ່ງ 500 KV ຂວ້າມນ້ຳຂອງ ຢູ່ດ້ານເໜີ້ອຂອງສະຫວັນນະ ເຂດ CIA ຈະເນື່ອຍັນດາຜົນກະທິບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ຕອນລຸ່ມນັບແຕ່ສະຫວັນນະເຂດລົງໄປ. 	<ul style="list-style-type: none"> ລະດັບຕ່າງໆຂອງໄລຍະນໍາກ້ວມຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນປະເຕັນທີ່ສຳຄັນສຳລັບ EAMP ແລະ SDP. ເຊັ່ນດູກວັບ ການອົບພະຍົບ ຂອງປາ ຜ່ານເຂດນີ້, ການເດີນເຮືອ ແລະ ບັນຫານໍາຖຸວມ.

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດຫ້າຍ , ເດືອນພະຈິກ 2004.

C. ການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ແລະ ການດຳເນີນການຜະລິດຂອງໂຄງການ.

13. ຄາດໄວ້ວ່າໂຄງການຈະໃຊ້ເວລາໃນການກໍ່ສ້າງ 54 ເດືອນ (ນັບທັງເວລາແລ້ວຈັກທິດລອງ). HCC(ຜູ້ຮັບເໝີມາ ກໍ່ສ້າງລວມ)ເບັນຜູ້ດູວ່າຈະຮັບຜິດຊອບໃນການຄວບຄຸມສັນຍາການກໍ່ສ້າງທັງໝົດ.ຕາມແຜນການປະຈຸບັນໂຄງ ການຈະໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນສິ່ງໄຟຟ້າ ໃຫ້ແກ່ EGAT ແລະ ບໍລິສັດໄຟຟ້າລາວໄດ້ ໃນເດືອນ ຫັນວາ ປີ 2009.

14. ການກໍ່ສ້າງໂຄງການຄາດວ່າຈະຈັງກຳມະກອນ ປະມານ 4.000 ຄົນ. ໄດ້ມີການກຳນົດເອົາ 4 ເຂດທີ່ມີຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ ສໍາລັບເງົ່າຄ້າຍັງການກໍ່ສ້າງ ຖື: ເຂດບ່ອນສ້າງເຂື້ອນ (ມີກຳມະກອນ ປະມານ 800 ຄົນ), ເຂດບ້ານອຸດົມສູກ (ກຳມະກອນ ປະມານ 800 ຄົນ), ເຂດໂຮງຈັກ ແລະ ສະຖານີໄຟຟ້າ (ກຳມະກອນ ປະມານ 2.200 ຄົນ) ແລະ ເຂດຕອນລຸ່ມ ຂອງໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ລະຫວ່າງ ຍົມມະລາດ ແລະ ມະຫາໄຊ (ກຳມະກອນ ປະມານ 400 ຄົນ). ຄາດວ່າຈະຈັງພະນັກງານ ຈຳນວນ 150 ຄົນ ເພື່ອມາຄຸ້ມຄອງລົບບົກການຜະລິດໄຟຟ້າ ແລະ ບໍລິສັດໄຟຟ້າລາວ . ເພື່ອຮອງຮັບພະນັກງານດັ່ງກ່າວນີ້ ບັນດາເຮືອນພັກພະນັກງານ ຈະໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃຫ້ກາຍ ເປັນບ້ານພັກພະນັກງານປະຈຳເຂື້ອນ.

D. ເຈົ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ.

15. ບໍລິສັດໄຟຟ້ານໍາເຫັນ2 (NTPC) ຈະເປັນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ບັນພື້ນຖານ ບໍລິສັດເປັນຜູ້ກໍ່ສ້າງ--ເປັນເຈົ້າ ຂອງໂຄງການ--ເປັນຜູ້ດຳເນີນການຜະລິດ--ໄອນມອບໂຄງການໃຫ້ລັດຖະບານ(BOOT)ເມື່ອສັນສົດໄລຍະສຳປະທານ . NTPC ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ການດຳເນີນການຜະລິດຂອງໂຄງການ ໃນໄລຍະສຳປະທານ ເປັນເວລາ 25 ປີ ນັບຈາກມີເປົດດຳເນີນການຜະລິດທຸລະກິດ (ມື້ຂາຍໄຟ) ເປັນຕົ້ນໄປ(COD), ຂໍ້ງຈາກນັ້ນໂຄງການຈະຖືກໂອນມອບໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານລາວ ເປັນຜູ້ດຳເນີນງານ ແລະ ບໍລິສັດໄຟຟ້າຕໍ່ໄປ.

E. ກອບລວມທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ເຫດຜົນຂອງກໍ່ສ້າງໂຄງການ.

16. ໃນປະຈຸບັນນີ້ ສປປ ລາວ ແມ່ນຖືກຈັດເຂົ້າໃນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ກໍ່ຕ້ອງອື່ງໃສ່ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ພາຍນອກຢ່າງຫລວງຫລາຍ, ເກືອບເຄີ່ງທີ່ມີຂອງຈຳນວນພິນລະເມືອງ 5,4 ລ້ານຄົນ ແມ່ນດຳລົງຊີວິດ ໃນຄວາມ ທຸກຈົນ¹. ປະເທດມີທາງເລືອກພຽງເລັກໜ້ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນການພັດທະນາທີ່ດີຕ້ານສັງຄົມ, ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

(1) ອີງຕາມການກຳນົດຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ (ຄະນະກຳມະການແຜນການແຫ່ງລັດ) ໃນການສຳ ທລວດລາຍຈ່າຍ ແລະ ການຊີ້ມື້ຂອງລາວ ປີ 1997-98. ການສຳຫລວດ ແລະ ເສັ້ນລະດັບຄວາມ

ທຸກຈົນແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃໝ່ຈະຖືກຈັດພິມໃນໄວ້ງນີ້ ແລະ ຈະຖືກລວມເຂົ້າໃນ SESIA ສະບັບສຸດທ້າຍ ແລະ ການສ້າງເອກະສານການຮັບປະກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມອື່ນໜີ້ຂອງໂຄງການ.

ແລະ ແບບີ່ນຍົງ. ລັດຖະບານກໍໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກເປັນອີງປະກອບທີ່ສໍາຄັນອັນນີ້ ໃນການສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດມະຫາພາກ ຈາກຈຸດດັ່ງກ່າວນີ້ຄວາມທຸກຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ (ຕາມບັນດາຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ການເຕີບໄຕຂອງເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ແລະ ແຜນງານໜຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນຂອງປະເທດ). ທາງເລືອກອື່ນໃນການສ້າງລາຍຮັບ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ (ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ), ການຊຸດຄົນບໍ່ແຮ່ (ທີ່ມີການລໍ່ເລີ່ມໃນໜ້າລາຍສະຖານທີ່ ແລະ ທ່າແຮງຂອງການຊຸດຄົນແມ່ນຍັງຢູ່ໃນຂັ້ນການສໍາຫລວດ) ແລະ ການຊຸດຄົນໄມ້ (ຊື່ຜ່ານມາແມ່ນມີລັກສະນະບໍ່ຍົງຍົງ). ໃນປີ 1996 ລັດຖະບານລາວ ແລະ ລັດຖະບານໄທ ໄດ້ຮ່ວມກັນລົງນາມໃນບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ແລະ ສະໜອງພະລັງງານໄຟຟ້າ ຈຳນວນ 3000 MW ຈາກ ສປປ ລາວ ໃຫ້ແກ່ປະເທດໄທ ຊື່ໃນໄລຍະຕໍ່ມາ ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 3300 MW.

17. ຄາດຄະເນວ່າ ໂຄງການຈະສ້າງລາຍຮັບປະມານ 1.9 ຕີ່ໂດລາ (ຄືດໄລ່ເປັນເງິນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຕົວຈິງ) ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານລາວ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາ 25 ປີ ຂອງການສໍາປະຫານໂຄງການ. ຕົວເລັກດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນອີງຕາມສັນຍາຂີ້ຂາຍໄຟຟ້າທີ່ເຊັ້ນກັນລະ ຫວ່າງ NTPC ແລະ EGAT. ດັ່ງນັ້ນ, ໂຄງການຈົ່ງເປັນຕົວປະກອບສ່ວນທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ໃຫ້ແກ່ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ (GDP) ຂອງ ສ ບ ປ ລາວ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກວດວ່າ ໃນພາກ I.A.1. ລັດຖະບານລາວ ຕັ້ງໃຈຈະນຳໃຊ້ສ່ວນແບ່ງຈາກລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຈາກໂຄງການນີ້ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາແຜນງານຕ່າງໆ ທີ່ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການໜຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຈົນ ໂດຍຜ່ານ ການສົ່ງເສີມການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງຄົມ. ນອກຈາກນີ້ NTPC ຍັງໄດ້ສັນຍາ ຈະໃຫ້ເງິນຈຳນວນ 31,5 ລ້ານໂດລາ (6.5 ລ້ານໂດລາ ກ່ອນໜັນມື້ເປົດຂາຍກະແສໄຟຟ້າ ແລະ ປີລະ 1 ລ້ານໂດລາ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາຂອງການໃຫ້ສໍາປະຫານ) ເພື່ອເປັນເງິນທີ່ໃຫ້ແກ່ການປົກປ້ວກກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ ພາຍໃຕ້ກອບແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສ້າງຄົມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ (SEMFOP). ຜົນປະໂຫຍດດັ່ງກ່າວນີ້ນັ້ນທັງ ຜົນປະໂຫຍດທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ອື່ນໆ ອັນເກີດຈາກໂຄງການນັ້ນແມ່ນຈະໄດ້ກ່າວເຖິງຢ່າງລະອຽດຢູ່ໃນພາກ V.

III. ການອະຫິບາຍລັກສະນະ ກ່ຽວກັບ ສະພາບແວດລ້ອມ ທາງດ້ານກາຍະພາບ, ຂີວະພາບ ແລະ ສ້າງຄົມ.

A. ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານກາຍະພາບ.

18. ພື້ນທີ່ໂຄງການ, ດັ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຮູບ B.2, ແມ່ນໄດ້ກວມເອົາລະບົບແມ່ນກໍສອງສາຍ ໃນພາກກາງ ຂອງ ສ ບ ປ ລາວ ຄື: ນັ້ນເທິນ ແລະ ເຊັ່ນໄຟ, ແລະ ນັບແຕ່ທີ່ຢູ່ລົງປະເມັນທີ່ຂອງ ຈົນເຖິງສາຍພູ້ທີ່ລວງຕາມຊາຍແດນລາວ-ຫວັງດຸນາມ. ຢູ່ລະຫວ່າງກາງ ແຕ່ແມ່ນທີ່ຂອງ ທ໏າ ຊາຍແດນລາວ-ຫວັງດຸນາມ ແມ່ນມີພູພຽງນາກາຍຂີ້ຕັ້ງຢູ່ໃນລະດັບຄວາມສູງປະມານ 350m ໜ້ານີ້ພື້ນທີ່ທີ່ຢູ່ຂີ້ຕັ້ງຢູ່ທ່າງທີ່ໄດ້ ແລະ ຕາເວັນຕົກສິ່ງໃຕ້ຂອງພູພຽງ ດັ່ງກ່າວ. ໂຮງຈັກໄຟຟ້າຕັ້ງຢູ່ຕົນຂອງພູພຽງນາກາຍ, ໃນຂະນະທີ່ຕົວເຂົ້ອນເອງຈະຕັ້ງຢູ່ສິ້ນເບື້ອງທີ່ດຕາເວັນຕົກສິ່ງເນື້ອຂອງພູພຽງນາກາຍ.

19. ນັ້ນເທິນເອງ ເລີ່ມຕົ້ນຈາກລະດັບຄວາມສູງ 2.286m ໃນສາຍພູ້ທີ່ລວງ ຂື່ງ ປະກອບມີສາມແມ່ນກໍສາຂາເທິງພູ້ພຽງນາກາຍ (ນັ້ນອອນ, ນັ້ນອອຍ ແລະ ນັ້ນໂຊດ)ໄຫລຕີກໄສ່. ທ້າງໜີດນີ້ ໄດ້ຮັດໃຫ້ເກີດເປັນເຂດແຫລ່ງນີ້ (ເຂດອ່າງໄຕ່) ຂອງໂຄງການນັ້ນເທິນ 2 ຂື່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ການປົກປ້ວກກສາ ຂອງ ເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ

ນາກាយ-ນັ້ນເທິນ (NNT NPA) . ເຮດອ່າງໂຕງນີ້ ມີລັກສະນະເປັນພື້ນທີ່ພູສູງ ມີປ່າໄມ້ປຶກຫຼຸມເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເປັນເຮດຫ່າງໄກສອກຫຼົງກາ, ແລະ ມີພິນລະເມືອງອາໄສຢູ່ຢ່າງກະແຈກກະຈາຍ. ຕົວພູພຽງເອງ ແມ່ນນອນຢູ່ ໄນລະດັບຄວາມສູງ 520-550m. ບັນດາຍອດພູທີ່ນາຍ ມີຄວາມສູງປະມານ 1100-1300 m ຂຶ່ງປະກອບ ເປັນເຮດແດນທາງຕາເວັນອອກສູງເໜີ່ອຂອງພູພຽງ ໃນຂະນະທີ່ທາງຕາເວັນຕົກສູງໄດ້ ຈະຖືກອ້ອມຮອບດ້ວຍ ຂອບພູທີ່ນາຍ ໃນລະດັບຄວາມສູງ 600-700 m. ນັ້ນເທິນໃຫລຄົດລົງວັດ່ານພູພຽງທີ່ຂ້ອນຂ້າງຮາບພຽງ. ນັບແຕ່ລຸ່ມຈຸດທີ່ຈະສ້າງເຂື້ອນລົງໄປ, ນັ້ນເທິນຈະໃຫລຕັດຜ່ານພູສູງຕ່າງໆທີ່ມີປ່າໄມ້ປຶກຫຼຸມຢ່າງໝາຍແໜ້ນ ແລະ ກ່ອນທີ່ຈະເຖິງອ່າງເກັບນີ້ຫັນເຂື້ອນຂອງ ໂຄງການໄຟຟ້າເຫັນຫົນບູນ ຮໍາຈະມີແມ່ນັ້ນຫລາຍສາຂາຕົກ ລົງໃສ່ (ຊັ້ນ : ນັ້ນພາວ) ຈາກນັ້ນກໍຈະໄຫຼຜ່ານໄລຍະທາງ ປະມານ ປະມານ 96 km ລົງສູ່ແມ່ນັ້ນຂອງທີ່ປາກກະດົງ.

20. ໂຄງການຈະອ່ວຍນັ້ນທີ່ຈາກນັ້ນເທິນລົງໄປສູ່ເຂັ້ງໄຟ :ນັ້ນຕ້ຳກ່າວນີ້ແມ່ນຈະຖືກປ່ອຍລົງເຂັ້ງໄຟຢູ່ທີ່ຈຸດເຫັນນີ້ ມະຫາໄຊຂັ້ນມານ້ອຍຫນີ້. ໃນບໍລິເວັນນີ້, ເຂັ້ງໄຟຈະໃຫລຄົດລົງວັດ່ານເຮດຕາຜູ້ທີ່ມີລັກສະນະ ເປັນດິນຊາຍ ໄປສູ່ເຮດທີ່ພຽງ ທີ່ເປັນຂັ້ນຫົນບູນ . ປະມານ 25 ກີໂລແມ້ດ ໃຕຕົວເມືອງມະຫາໄຊລົງໄປ, ເຂັ້ງໄຟຈະ ໄຫລຜ່ານສັນສາຍພູຊອຍ ທີ່ເຮັດນັ້ນທີ່ຄົກັນກັບເປັນຕົວຄວບຄຸມທາງດ້ານຊົນລະສາດ (hydraulic control) ແລະ ສາມາດເຮັດໃຫນ້ເຂັ້ງໄຟຢູ່ກັບຄົນໄປທາງຕອນເທິງໃນເວລາທີ່ເກີດມີນັ້ນຫຼຸມ. ຈາກສາຍພູນີ້, ເຂັ້ງໄຟ ຈະໄຫລຜ່ານທີ່ພຽງຕໍ່ໄປຕົກໄສ່ແມ່ນັ້ນຂອງ ທີ່ປາກເຂັ້ງໄຟ ທາງໜີດໃຕ້ຂອງບ້ານໝອງບົກ. ໃນລະດຸມືນ (ພິດສະພາ-ຕຸລາ) ພື້ນທີ່ບໍລິເວັນນີ້ ຈະມັກມີນັ້ນຫຼຸມເປັນປະຈຳອັນເນື່ອງມາຈາກປາກົດການແມ່ນັ້ນຂອງຢູ່ນັ້ນເຊັ້ນໄຟກັບຄົນ. ນັ້ນຫຼຸມເກີດຂຶ້ນໃນບໍລິເວັນພື້ນທີ່ຕໍ່ ມີລະດັບສູງເຖິງ 1.5 ແມ້ດ.
21. ເຮດພື້ນທີ່ໂຄງການ ມີພູມອາກາດແບບລົມມໍລະສຸມເຮດຮອນ ໂດຍມີສອງລະດູແຕກຕ່າງກັນຄື ລະດຸມືນ ແລະ ລະດູແລ້ງ. ອັດຕາປະລິມານມົ້າໃຫລຂອງບັນດາສາຍນີ້ຕ່າງໆແມ່ນພົວພັນໂດຍກົງກັບປະລິມານຂອງນັ້ນເປັນ ຂຶ້ງໃນນີ້ ປະມານ 85 % ຂອງປະລິມານນີ້ໃຫລຫັ້ນມີບະຈຳປີ(run-off) ແມ່ນຈະເກີດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງເດືອນ ມີຖຸນາ-ຕຸລາ ໃນຂະນະທີ່ໃນເດືອນເມສາ ອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລແມ່ນຈະຕໍ່. ອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລສະເລ້ຍ ປະຈຳປີ ແລະ ປະຈຳເດືອນຂອງ ບັນດາແມ່ນັ້ນສາຍຫຼັກທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການແມ່ນໄດ້ຖືກສູງລວມ ໄວ ໃນຕາຕະລາງ C.1 ຕໍ່ໄປນີ້.

ຕາຕະລາງ C.1 ສັງລວມອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລສະເລ້ຍຕໍ່ປີ ແລະ ຕໍ່ເດືອນ (m^3/s).

ສະຖານທີ່ວັດແທກຕິຕາມ	ຂີ່ມູນ	ອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລສະເລ້ຍ/ປີ	ອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລສະເລ້ຍ/ເດືອນ	
			ເດືອນທີ່ແລ້ງທີ່ສຸດ	ເດືອນທີ່ມີຕົກຫລາຍທີ່ສຸດ
ນັ້ນເທິນ,ທີ່ບ້ານທ່ານທ່າລັງ (ພູພຽງນາກາຍ)	1986-2002	205.6	24 (ເມສາ)	653 (ສີງຫາ)
ນັ້ນເທິນ, ທີ່ບໍລິເວັນເຂື້ອນ	1950-2002	238	31.9 (ເມສາ)	734.7 (ສີງຫາ)
ນັ້ນກະທ້າງ,ທີ່ບໍລິເວັນເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ ເຂັ້ງໄຟ ,ທີ່ມະຫາໄຊ	1994-2002	10.2	0.3 (ເມສາ)	38.5 (ກັນຍາ)
ແມ່ນນັ້ນຂອງ ຫົ່ນຂອນພະນິມ (ວັດແທກຢູ່ຈຸດຕອນເທິງຂອງປາກ ເຂັ້ງໄຟ)	1989-2002	265.4	12.7 (ເມສາ)	921.2 (ສີງຫາ)
ແມ່ນນັ້ນຂອງທີ່ມູກດາຫານ (ວັດແທກຢູ່ທີ່ຈຸດຕອນລຸ່ມຂອງປາກ ເຂັ້ງໄຟ)	1924-1999	5,865	1493 (ເມສາ)	19,879 (ສີງຫາ)
	1922-1994	6,960	1552 (ເມສາ)	21,453 (ສີງຫາ)

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ, ພະຈິກ 2004

22. ໃນໄລຍະ 75 ປີ ຫົ່ວ່າມາມາ ອັດຕາປະລິມານນຳໄທລສະເລ່ຍຕໍ່ປີ ຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ຫົ່ມຸກດາຫານ ໄດ້ລຸດລົງທ່ານຍກວ່າ 10%. ຂະໜາດຄວາມໃຫ້ຍຂອງນິ້ກັວມ ຕາມລະດູການກ່າລຸດລົງເຊັ່ນດຽວກັນ ໃນຂະນະທີ່ ອັດຕາປະລິມານນຳໄທລຕ່າ່ສຸດໃນແຕ່ລະເດືອນພັດເພີ້ມຂຶ້ນ, ສັງເກົ່ານິ້ອາດເປັນຜົນມາຈາກການສູບນ້ຳອອກ ຫຼື ກັກເກັບນ້ຳ ໃນເຂດແມ່ນ້ຳຂອງຕອນເທິງ ເພື່ອການຊັນລະບະຫານ ຫຼື ການນຳໃຊ້ອື່ນໆ, ຜົນຈາກການປ່ຽນແປງດ້ານສະພາບອາກາດ ແລະ/ຫຼື ການປ່ຽນແປງ ຂອງເນື້ອທີ່ພິດປົກຫຼຸມ ແລະ ຂອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.
23. ຕາມການວັດແທກແລ້ວເຫັນວ່າຄຸນະພາບນຳໃນນັ້ນແມ່ນມີຄຸນະພາບດີຂຶ້ງສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນຄວາມຈິງທີ່ວ່າລຳນັ້ນແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດອ່າງໂຕ່ງທີ່ຂອນຂ້າງບໍ່ໄດ້ຖືກພິບກວນພ້ອມກັບມີຜົນລະເມືອງອາໄສຢູ່ໜ້ອຍແລະຍື່ມີອຸດສະຫະກຳ. ຄຸນະພາບນຳໃນອ່າງນີ້ເຊັ່ນໄຟກໍມີຄຸນະພາບດີຄ້າຍຄືກັນ ເຖິງແມ່ນ້ຳວ່າເກືອຂອງສານຝຶດສະໜົງ (Orthophosphate) ແລະ ປະລິມານຂອງຝຶດສະໜົງທັງໝົດ (Total phosphorus) ຖ້າຖຽບກັນແລ້ວແມ່ນມີສູງກວ່າ. ໃນເຂດຍື່ມະລາດໄດ້ມີການນຳໄຊັ້ນບໍາດາມເຂົ້າໃນການຊົມໄຊ້ໃນຄົວເຮືອນແລ້ວ. ນຳບໍາດາມໃນເຂດທີ່ຈະກາຍ ເປັນເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນກົມືກັນ ແລະ ກົມີຄຸນະພາບດີອີກດ້ວຍ. ແຜນການຕິດຕາມກວດກາຄຸນະພາບນຳທີ່ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນເຄື່ອນໄຫວຕັ້ງແຕ່ຕົ້ນປີ 2004 ຈະເສີມຂະຫຍາຍຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າກ່ອນທີ່ຈະມີການເລີ່ມຕົ້ນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການດຳເນີນການຜະລິດໄຟຟ້າ.

B. ສະພາບແວດລ້ອມດ້ານຂຶ້ວ່ພາບ.

1. ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດນົກ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງຊະນິດພັນຂອງປາ.

24. ຖ້າຖຽບໃສ່ແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ອ່າງນີ້ເຊັ່ນໄຟທີ່ຢູ່ໄກຄູງກັນນັ້ນ ລະດັບຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງຊະນິດພັນປາໃນນັ້ນແມ່ນຈະຕໍ່. ບາຈຳນົມວນ 131 ຂະນິດ ໄດ້ຖືກພິບເຫັນໃນເຂດອ່າງນີ້ເຊັ່ນໄຟ ແລະ 68 ຂະນິດ ໃນອ່າງ ນັ້ນແມ່ນຈະມີຢູ່ທັງນີ້ ແມ່ນຈະມີຢູ່ທັງນີ້ໃນອ່າງນີ້ອື່ນໆ ຫຼື ນອກພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງຈາກໂຄງການ. ທີ່ນີ້ຢູ່ອາໄສຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ປະຊາກອນປາໃນນັ້ນແມ່ນ ແລະ ເຊັ່ນໄຟ ປະກອບມີ ຕາຟ່ງເຊື່ອເປັນຮູບຂັ້ນໄດ້ (Riverbank terraces) ແລະ ພື້ນທີ່ຖືກນຳທຸວມ (Floodplains); ໂດຍສະເພາະພື້ນທີ່ຖືກນຳທຸວມໃນບໍລິເວນທີ່ເຊັ່ນໄຟຄົບກັບແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການປະມິຈອງເຊັ່ນໄຟ. ພື້ນທີ່ນີ້ທຸວມຕ່າງໆ ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນສະຖານທີ່ອະນຸບານ ແລະ ເປັນບ່ອນລົບໄຟໃຫ້ແກ່ລູກປາ. ບັນດາທີ່ນີ້ຢູ່ອາໄສໃນເຊັ່ນໄຟ ແມ່ນມີຄວາມຫລາກຫລາຍກວ່າ ແລະ ເຊັ່ນໄຟກົມີການພົວພັນໂດຍກົງກັບຄວາມຮັງມີ/ອຸດິມສົມ ບູນຂອງສັດນົກໃນແມ່ນ້ຳຂອງ. ນອກຈາກນີ້, ການທີ່ພິບເຫັນແຕ່ລູກປາໃນບາງບ່ອນໃນນັ້ນແມ່ນບໍ່ມີການທາບຍ່າງໜັກໜ່ວງຢູ່ໃນເຂດນົກແມ່ນ.

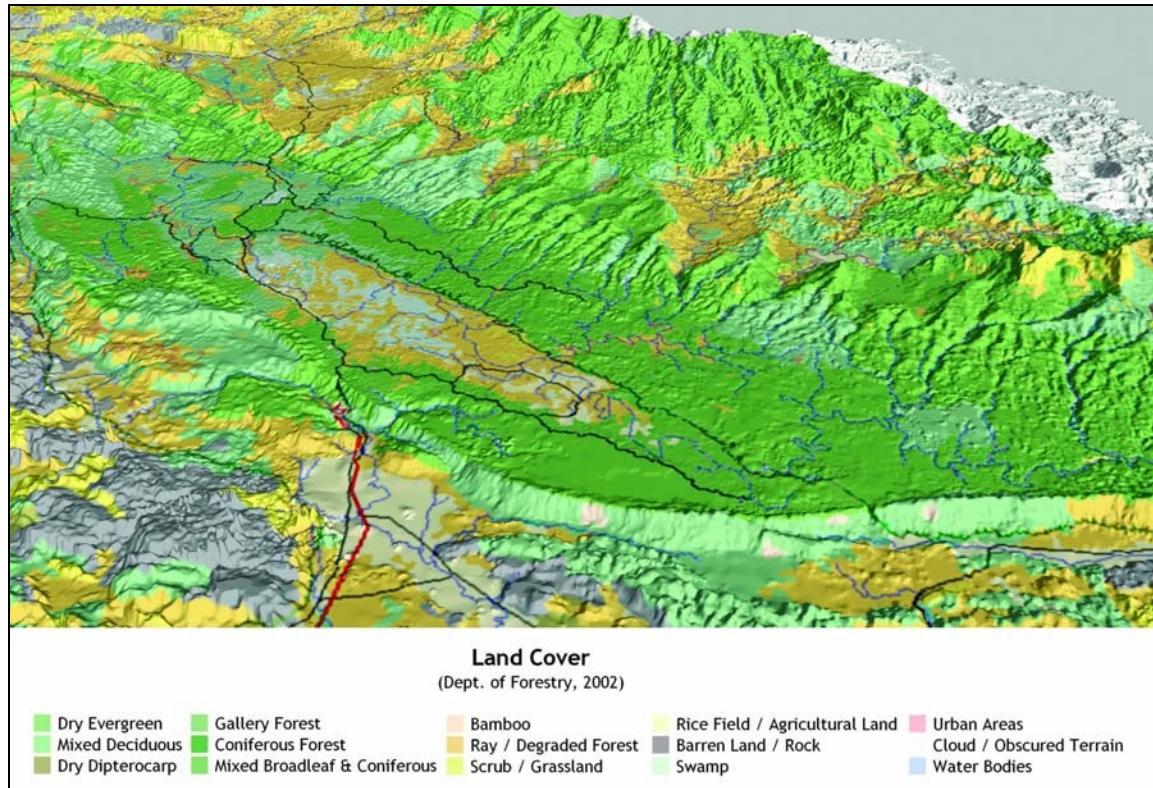
25. ການອົບພະຍົບຕາມລະດູການຂອງປາ ລະຫວ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ເຊັ່ນໄຟ ແມ່ນເປັນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນສຳລັບຊີ່ວິດການເປັນຢູ່ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງບັນດາຊຸມຊົນຕາມລຳນັ້ນ້ຳເຊັ່ນໄຟ ແລະ ເຂດໄກຄູງ. ບາທີ່ຖືກຈັບຂຶ້ນມາຈາກແມ່ນ້ຳຕ່າງໆແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ເປັນແຫ່ງໂບຕືນຫຼືບໍ່ກໍ່ເພື່ອຂາຍເອົາເຖິງໃນຕະຫລາດຫ້ອງທີ່ນີ້. ການສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນ ຖານລະອຽດກ່ຽວກັບບັນດາແຫ່ງຊັບພະຍາກອນທາງນີ້ ຢູ່ໃນເຊັ່ນໄຟ ໄດ້ຖືກດໍາເນີນການມານັບແຕ່ປີ 2001 ແລະ ຈະດຳເນີນຕໍ່ໄປຈົນຮອດນີ້ໂຄງການເລີ່ມຂາຍໄຟຟ້າ ແລະ ຈະຍັງ ສືບຕໍ່ດໍາເນີນການຫຼັງຈາກນັ້ນອີກທັງນີ້ກໍເພື່ອຊອກຮູ້ຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຕໍ່ຈຳນວນປະລິມານຂອງປາໃນເຊັ່ນໄຟໃນເວລານັ້ນ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ການຫາປາເພື່ອຊົມໃຊ້ຂອງບັນດາຊຸມຊົນທີ່ນີ້.

2. ຂຶ້ວ່ນໆພັນທາງບົກ.

26. ພູມອາກາດ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງສະພາບເງື່ອນໄຂຫາງພູມປະເທດຂອງບໍລິເວນໂຄງການ ໄດ້ນຳໄປສູ່ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງຊະນິດພັນຕ່າງໆໃນລະດັບສູງເປັນພິເສດ, ມັບທັງຄວາມເປັນເອກະລັກແລະຄວາມມີ

ລັກສະນະສະເພາະຖິ່ນຂອງບັນດາຊະນິດພັນຕ່າງໆ. ສາຍຸ້າລວງທີ່ປະກອບເປັນຊາຍແດນລະຫວ່າງ ລາວ-ຫວຽດນາມ ທຶກຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນພື້ນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນໃນລະດັບໂລກທາງດ້ານຊີວະນາງພັນ .ການກະຈາຍ ຂອງບັນດາພັນພື້ນ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ ແມ່ນທຶກສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຮູບ C.1.

ຮູບ C.1: ປະເພດປ່າໄມ້ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ພາຍໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ.

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຮັງ EAMP ສະບັບຫຼັກສຸດ ເມສາ 2004

27. ໃນເຂດນິເວດວິທະຍາປານທີ່ຝຶນທາງດ້ານເໜີອຂອງສາຍຸ້າລວງຊີ່ງກວມເອົາເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາ ກາຍ-ນັ້ງເທິງນັ້ນແມ່ນມີ 19 ກຸ່ມສາຍພັນຂອງສັດທີ່ລົງລູກດ້ວຍນີ້ມີ ແລະ ນິກທີ່ມີລັກສະນະ ສະເພາະຖິ່ນ(ສາມາດມີຊີວິດ ຢູ່ໄດ້ແຕ່ໃນເຂດສະເພາະດັ່ງກ່າວນັ້ນ)ຊີ່ງຂອນຂ້າງຕິດພັນກັບຖິ່ນທີ່ຢູ່ອ່າໃສ ດັ່ງກ່າວ ແລະ ບາງກຸ່ມກຳ ຕິດພັນຢ່າງ ເດັບຊາດ ກັບຖິ່ນທີ່ຢູ່ອ່າໃສດັ່ງກ່າວ. ບະຈຸບັນ, ກຸ່ມສັດຕ່າງໆເງົ່ານີ້ລວມມີ ຄ່າງ (Langurs), ທະນີຫອນ (Crested Gibbons) ເສົາຫລາ, ພານດົງ ຫຼື ພານເຂົາໃຫ່ຍ (Large Antlered Muntjac), ພານ (Annamite Muntjac), ແ້ວປ່າ (Indochina wartyPig), ກະຕ່າຍລາຍ, ນິກຜູ້ວ່າວ, ໄກຂວາ ແລະ ນິກກະທາ (Orange-necked partridge). ມີປະເພດປ່າໄມ້ຢູ່ 3 ຊະນິດ (Fokien Cypress- Fokiencia hodginsii, Yannan Youshan/Maykinh-Keetelaria evelyniana, and Tenasserim pine -Pinus Latteri) ທີ່ເປັນຖິ່ນທີ່ຢູ່ອ່າໃສຂອງສັດປ່າ ຂໍ້ຈະເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ມີມາດຕະການພິເສດເພື່ອປົກກະຕົວພວກມັນໄວ້. ເຖິງແມ່ນວ່າພວກມັນຈະເກີດໃນຂີ່ງເຂດອື່ນໄດ້ກ່າວຕາມ, ຈຳນວນອັນແນ່ນອນຂອງພວກມັນ ກໍຍັງບໍ່ທັນຮູ້ໄດ້ຢ່າງຈະ ແຈ້ງ ແລະ ຈຳນວນ ປະຊາກອນຕາມທຳມະຊາດຂອງພວກມັນກໍອາດຈະມີຈຳກັດ.
28. ອົງຕາມບັນຊີແດງຂອງອົງການ IUCN ກ່ຽວກັບລາຍຊື່ ຂອງ ສັດທີ່ທຶກໄພຂຶ່ມຮູ້. ໃນປະຈຸບັນນີ້ ຈາກຈຳນວນສັດ ລົງລູກດ້ວຍນີ້ມີ 106 ຊະນິດ, ນິກ 403 ຊະນິດ, ສັດເລືອຄານ 38 ຊະນິດ ແລະ ສັດເຄົ່ງນິກເຄົ່ງນີ້ 25 ຊະນິດ ທີ່ໄດ້ເກັບກຳບັນທຶກຢູ່ເຂດພູພຽງນາກາຍ,ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ງເທິນ ແລະ ເຂດເຊື້ອມຕໍ່

- ນັ້ນເທິນນັ້ນ ສັດລັງງານກົດວ່າມີນິມ 38 ຊະນິດ, ມີກ 17 ຊະນິດ ແລະ ສັດເລືອຄານ 10 ຊະນິດ ແມ່ນຖືກຈັດເຂົ້າໃນປະເພດສັດທີ່ກີໄພຂໍມູ້ສູງສຸດ. ປະມານ 115 ຊະນິດພັນໄດ້ຖືວ່າເປັນຊະນິດພັນທີ່ກໍາລັງຕົກຢ່າງໃນຄວາມສົ່ງ ໃນລະດັບຊາດ ຂອງ ສ ບ ລາວ. ບັນດາຊະນິດພັນທີ່ໄດ້ຖືກກຳນົດວ່າຖືກນາບຂູ້ຫຼາຍທີ່ສຸດຢູ່ໃນພັນທີ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ສະຫຼຸບຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 .
29. ກ່ຽວກັບ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນ, ຍ້ອນວ່າ ເຮດອ່າງໂຕ່ງນີ້ຝຶນສ່ວນໃຫ່ຍແມ່ນຢູ່ທ່າງໄກ, ມີຄົນອາໄສຢູ່ໜ້ອຍ, ມີຄວາມຍາກລຳບາກ ໃນການເຂົ້າໄປເຖິງສະນັ້ນພັນທີ່ສ່ວນໃຫ່ຍຂອງເຮດອ່າງໂຕ່ງຈີ່ຢູ່ໃນສະພາບເກືອບສົມບູນ ແລະ ມີສັດປ່າທີ່ຫລາກຫລາຍ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນແກ່ການອະນຸລັກໃນລະດັບປະເທດກໍ໌ໃນລະດັບໂລກ. ໄພນາບຂູ້ຕ່າງໆທີ່ມີຕໍ່ພັນທີ່ ຈະປະກອບດ້ວຍ ການລ່າສັດ, ການເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຊອງດົງທີ່ເນັ້ນໃສ່ຊະນິດພັນໄມ້ເປື້ອກຫອມ ຫຼື ເນື້ອກຫອມ ແລະ ມີສັບພະຄຸນທາງຢາ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນໄມ້, ໂດຍສະເພາະໃນບໍລິເວນພັນທີ່ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນທີ່ເປັນເຂດຫຼຸ້ມຫຼາງນາກາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການຊຸດຄົ້ນໄມ້ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເພື່ອເປັນສິນຄ້າກໍໄດ້ຖືກຄຸດເຊົາຢ່າງສິ້ນເຊີງແລ້ວ.
30. ກ່ຽວກັບເຂດພັນທີ່ທີ່ຈະຖືກນັ້ນທີ່ຖົວມາຈາກການສ້າງອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ເຫິງພູພຽງນາກາຍນັ້ນ, ແມ່ນຈະປະກອບດ້ວຍບໍ່ທີ່ເປັນປ່າ ຂັ້ນສອງ, ປ່າໂຄກ, ປ່າດົງດົບ ແລະ ປ່າແປກ, ຂໍ້ງພັນທີ່ສ່ວນໃຫ່ຍແມ່ນໄດ້ຊຸດໂຊມຫລາຍແລ້ວ. ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ເຮັດໃຫ້ປ່າປົກກູ້ມີໃເຂດນີ້ຈະຂຶ້ນຖົວ ລຸດລົງຈາກ 61% ໃນປີ 1973 ມາເປັນ 48% ໃນປີ 2003. ຖ້ານີ້ພູພຽງນາກາຍ ເຕີຍເປັນປ່ອນຢູ່ອ່າໄສຂອງສັດປ່າ ທີ່ມີຈຳນວນໜາແກ້ນນັ້ນໂດດເດັ່ນ ແລະ ຫລາກຫລາຍຊະນິດ. ບັນດາສັດປ່າເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນໄດ້ພົບກັບຄວາມກົດດັນທີ່ນັບມືນັບເພີ້ມຂຶ້ນຕະຫລອດໄລຍະ 30 ປີຜ່ານມາອັນເນື່ອງມາຈາກການຂະຫຍາຍເຂດທີ່ຕັ້ງຖື່ນຖານບ້ານຊ່ອງຂອງຄົນ, ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ການລ່າສັດປ່າ.
31. ໃນຈຳນວນຊະນິດພັນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຈະສູນພັນ ໃນເຂດພັນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ມີສັດ 2 ຊະນິດ ຖືກກຳນິດວ່າຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຄຸມຄອງເປັນພື້ເສດຍະວ່ານັ້ນທີ່ຖົວມາຈາກການສ້າງອ່າງເກັບນັ້ນຈະເປັນໄພຂໍ່ມູ້ຕໍ່ປະຊາກອນພວກມັນ ແລະ ຖັ້ນຫາກວ່າມີການຄຸມຄອງທີ່ດີ ມັນກໍຈະສາມາດຊ່ວຍອະນຸລັກສັດປ່າຊະນິດອື່ນໆໃນທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອ່າໄສດ່ວງກັນໄດ້. ສັດທັງສອງຊະນິດດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຊ້າງອາຊີ (Asian elephant) ແລະ ມີກເປັດກ່າປົກຂາວ; ສະຖານະພາບຂອງສັດທັງສອງຢູ່ໃນເຂດພັນທີ່ໂຄງການ ໄດ້ສະຫຼຸບໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ C.2.

ຕາຕະລາງ C.2: ຊ້າງອາຊີ ແລະ ມີກເປັດກ່າປົກຂາວ ໃນເຂດພັນທີ່ໂຄງການ.

ຊະນິດພັນ	ລັກສະນະທີ່ໄປ ໃນເຂດພັນທີ່ໂຄງການ
ຊ້າງ (Asian elephant)	<p>ຜ່ານນາມໄດ້ມີການເກັບກຳໄດ້ວ່າປະຊາກອນຊ້າງສອງກຸ່ມຍ່ອຍທີ່ແຕກຕ່າງໆກັນ : ປະຊາກອນກຸ່ມໜຶ່ງ ແມ່ນຢູ່ຫາງຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໝືອ, ອົກກຸ່ມໜຶ່ງຢູ່ຫາງຕາເວັນອອກສ່ຽງໄດ້. ຄາດຄະເນວ່າຜູ້ ທີ່ຢູ່ຫາງຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໝືອ ມີຈຳນວນປະມານ 90-120 ໂຕ ແລະຜູ້ທີ່ຢູ່ຫາງຕາເວັນອອກສ່ຽງໄດ້ ຈະຢູ່ລະຫວ່າງປະມານ 100-140 ໂຕ. ໃນປະຈຸບັນ ປະຊາກອນຊ້າງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນທີ່ໄດ້ມີການເກັບກຳໃໝ່ນາບຂູ້ຈາກການລັກລອບລ່າສັດ,ແຮ້ວ(ທີ່ເຮັດໄວສໍາລັບຈັບສັດໃຫ່ຍຊະນິດອື່ນໆ),ແລກການລຸດລົງຂອງ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອ່າໄສ ອັນເນື່ອງມາຈາກການບຸກລຸກປ່າເພື່ອການກະສິກຳ. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຄົນກັບຊ້າງ ເກີດຂຶ້ນຍ້ອນການຂະຫຍາຍກະສິກຳ ແລະ ຊ້າງເອງກໍມັກກົນບັນດາພິດກະສິກຳທີ່ຄືນປຸກ. ຊ້າງມັກພາກັນມາເລັຍກົນຢູ່ເກືອແຮ່ຕ່າງໆທີ່ຢູ່ເຫິງພູພຽງນາກາຍເປັນປະຈຳຂຶ້ນອັນນີ້ໄດ້ຂີ້ໃຫ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນຂອງຢູ່ເກືອດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ໃນຂ່ອງເວລາທີ່ມີຜົນຕົກໜັກ ຈະເຫັນບັນດາຜູ້ຕ່າງໆຈາກທັງສອງຜູ້ປະຊາກອນມາລວມຕົວກັນຕາມລຳນັກ້ຕົ້ນທີ່ເທິນ ເພື່ອພົບປະກັນ ແລະ ປະສິມພັນກັນ. ຄົງຄົກບັບແຜງງານອື່ນໆ, NTPCໄດ້ລື່ມເລີ່ມແຜງງານຄຸມຄອງຊ້າງເພື່ອກຳນົດຈຳນວນປະຊາກອນຊ້າງ ໃນຕົວຈີ່ ແລະ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອ່າໄສຂອງຊ້າງເຫິງພູພຽງນາກາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ</p>

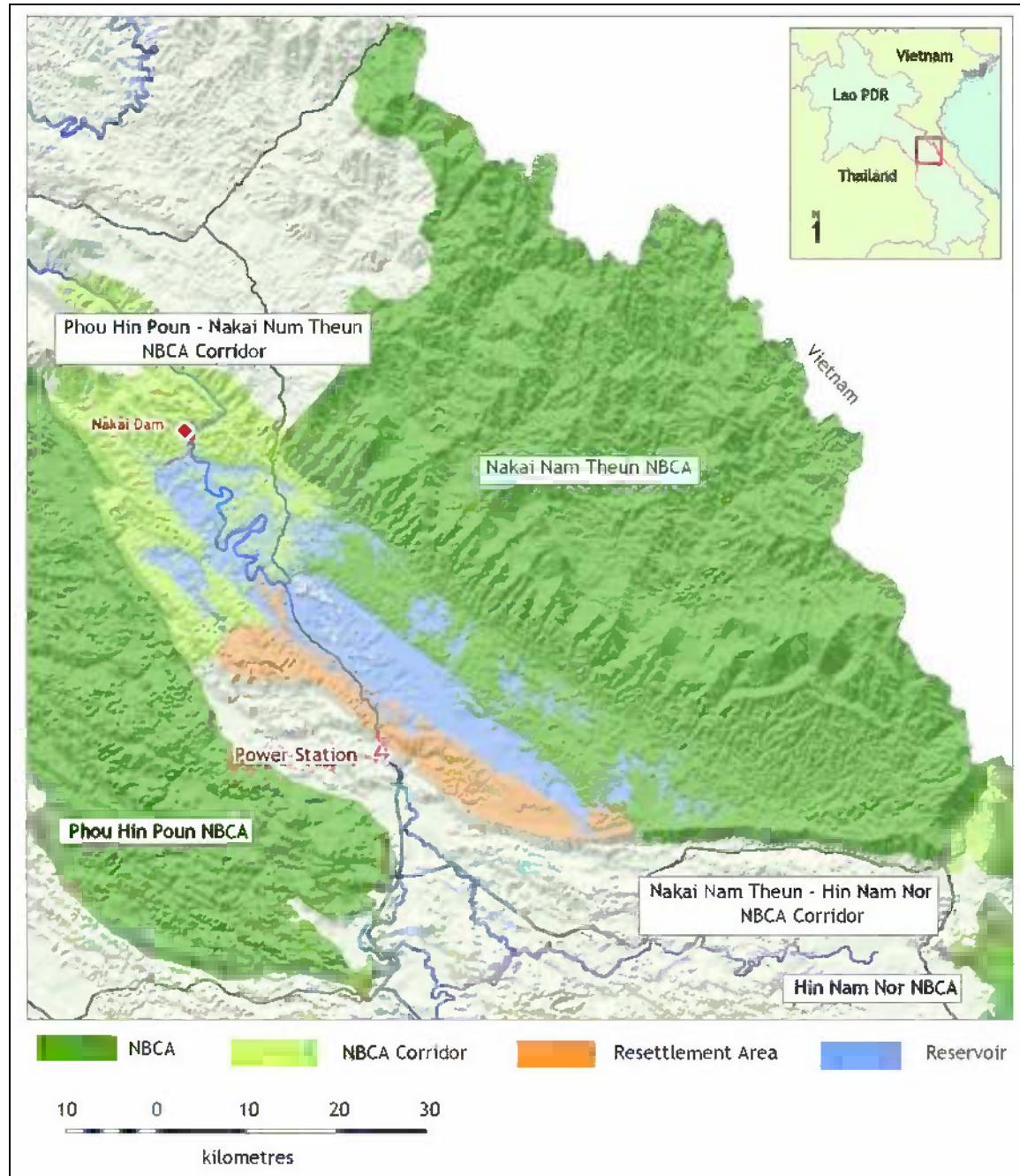
ຂະໜາດ	ລັກສະນະທີ່ໄປ ໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ
ນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວ	<p>ອີງການອະນຸລັກສັດປ່າ (1995-96) ໄດ້ພົບວ່າ ປະຊາກອນນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວ ປະມານ 5-10 ຊົ່ວໂມງ ໃນບໍລິເວນສັນຕິ່ງຕາເວັນຕົກຂອງພູພຽງນາກາຍ. ຖື່ນອາໄສຂອງພວກມັນ ມີລັກສະນະເປັນດົນຫາມ ທີ່ບໍ່ມີການເຫັນຕົງຕົ້ງຖ່າຍເຫັນ ທີ່ລີ ຄ່ອຍໆຖ່າຍເຫັນແບບຊ້າງ ຕາມທີ່ມະຊາດ ແລະ ແບທຽມ. ຂັ້ນອນຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຢູ່ໄກກັບບໍລິເວນ ບໍາດົງດົບ, ບໍາປຸງກຸ່ມ, ປ່າໂຄກ ຫຼື ບໍາບໍລິເວນນີ້, ນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວ ຈະບໍ່ມັກ ການລົບກວນຈາກມະນຸດ, ມີຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ສູງ ທີ່ພວກມັນຈະຖື່ມ ຖື່ນທີ່ຢູ່ດັ່ງກ່າວ ພາຍຫຼັງການ ສໍາພັດກັບມະນຸດພູງແຕ່ຄັ້ງດຽວ. ປະຊາກອນຂອງນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວ ໃນພາກພື້ນອາຊີໄດ້ ແລະ ຕາເວັນອອກສູງໄຕ້ ໄດ້ລຸດລົງຢ່າງໝວງໜາລາຍທີ່ສຸດເຊັ່ນ ໃນປີ 1997 ປະຊາກອນ ຂອງ ນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວ ທົ່ວໄລກຄາດວ່າຈະມີພູງ 450 ໂຕ ຈຳນວນປະຊາກອນຫຼັງໝົດທີ່ມີຢູ່ໃນ ລາວ, ໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ກຳປູເຈຍ ໄດ້ຖືກຄາດຄະເນວ່າຈະມີ ປະມານ 130 ໂຕ (Birdlife International; 2003). ປະຊາກອນນີ້ສືບຕໍ່ລຸດລົງ ຫຼື ມີສາຍເຫດ ມາຈາກການຕັດໄມ້ທໍາລາຍປ່າໃນເຂດພື້ນທີ່ຕໍ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ສົມທີບກັບມີການລະບາຍນີ້ອອກ ຈາກດົນຫາມ ແລະ ການປ່ຽນສະພາບດົນຫາມໃຫ້ເປັນດົນອື່ນໃນເຂດທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໆ. ຜົນທີ່ຕາມ ມາກໍ່ຄື ຈຳນວນປະຊາກອນນິກເປັດກ່າວປຶກຂາວທີ່ມີຈຳນວນໜ້ອຍ ແລະ ກະແຈກກະຈາຍໃນເວລານີ້ ແມ່ນ ມີຄວາມສູງຢ່າງສູງ ຕໍ່ການທີ່ຈະສູນພັນ.</p>

3. បំណើផ្ទៃលក់សម្រាប់រាជរដ្ឋបាល (Protected Areas)

32. ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ 3 ແຫ່ງ ອັນຮອບບໍລິເວນພື້ນທີ່ໂຄງການຄື: ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ (NNT NPA) ຂຶ້ງປະກອບເປັນ 88% ຂອງພື້ນທີ່ຮັບນຳເຂົ້າສູ່ອ່າງເກັບນຳຂອງໂຄງການ; ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດຜູ້ທຶນບຸນ, ເປັນບໍລິເວນທີ່ມີການແຕກຕົວ (Karsts) ຂອງພູທຶນບຸນ ແລະ ເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດທຶນໝາມໜໍ່ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ທາງ ໃຕ້ຂອງປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ (ເບິ່ງຮູບ C.2). ພາຍໃຕ້ດຳລັດ ຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 193 ປີ 1993 ເຂດເຊື່ອມຕໍ່ຫລາຍແຫ່ງໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ ເຂດປໍາສະຫງວນ ຫ້າງສາມ ເພື່ອເຮັດ ໄທັສັດປໍາສາມາດທຽວໄປມາ ລະຫວ່າງ ບັນດາເຂດປໍາສະຫງວນດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້. ຄາດໄວ້ວ່າຕົວໂຄງການເອງຈະມີຜົນກະທົບດ້ານລົບໜ້ອຍທີ່ສຸດຕໍ່ກັບເຂດປໍາສະຫງວນຫ້າງສາມນີ້; ເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນຈະໄດ້ຮັບການອະນຸລັກ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນຈາກໂຄງການ.

33. ເປັນທີ່ຮັກນວ່າໃນແຕ່ລະເຂດປໍາສະຫງວນນັບທັງປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນນັ້ນແມ່ນມີສັດທີ່ຖືກໄພຂໍ່ມື້ນຸ້ງ ແລະ ຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍຫລາຍຂະນິດ. ຜົນການ ສຳຫລວດ ຂອງອົງການ IUCN/WCS ຍັງໄດ້ພິບວ່າ ມີສັດລົງລູກ ດ້ວຍນິ້ນິມຂະນິດໃໝ່ອີກ 3 ຂະນິດ ທີ່ຢູ່ອາໄສໃນປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດເຫຼົ່ານີ້ລວມມື ເສົາຫລາ (ສັດປະເພດ ພານຂະນິດໃໝ່) ແລະ ກະຕ່າຍຂະນິດໃໝ່ ທີ່ຢູ່ອາໄສໃນປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດເຫຼົ່ານີ້ ທີ່ມີສັດຄ້າຍໂຕກະຕ່າຍແຕ່ແລ່ນໄວກວ່າ. ການສຶກສາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບປາ ຍັງໄດ້ພິບວ່າມີຂະນິດພັນ ບາໃໝ່ອີກຫລາຍຂະນິດ. ທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະຂະຫຍາຍເຂົ້າເຖິງໃນບໍລິເວນເຂດພູພຽງ. ແຕ່ວ່າ, ການຖາງປ່າເຮັດໄວ້ເລືອ່ນລອຍໄດ້ສົງຜົນກະທົບ ແລະ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ເຮັດໃຫ້ປ່າ ແລະ ທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງສັດປ່າໃນເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ ເຊື່ອມໂຂມລົງ ແລະ ໃນປະຈຸບັນລັດຖະບານ ສປປ ລາວກໍ່ຢັ້ງບໍ່ທັນ ມີບຸກຄະລາກອນ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນອັນພົງພໍ ເພື່ອຈະຄວບຄຸມທ່າອ່າງເຊື່ອມໂຂມເຫຼົ່ານີ້ໄດ້

ຮູບ C.2 ຂັນດາເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແລະ ເຂດເຊື້ອມຕໍ່.

ແໜ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ, ພະຈິກ 2004

C.3 ສະພາບການຕັ້ງບ້ານເຮືອນຂອງຄົນ, ການຕຳລົງຂີວິດ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.

34. ເພື່ອການອະທິບາຍບັນດາຄຸນລັກສະນະຫາງດ້ານສັງຄົມຕ່າງໆໃນເຂດໂຄງການ,ເຂດພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການໄດ້ຖືກແບ່ງອອກເປັນ 3 ເຂດຕົ້ນຕໍ່⁽¹⁾ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :
- (i) ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາງກາຍ-ນຳເຫີນ
  - (ii) ເຂດພູພຽງນາງາຍ; ແລະ
  - (iii) ເຂດເຊື້ອມຕໍ່.

- (iv) ເຊດນັ້ນຕອນລຸ່ມນັບແຕ່ເຂືອນນາກາຍລົງໄປ;
- (v) ບັນດາເຂດທີ່ດິນສຳລັບໂຄງການ.

35. ໂດຍຫົວໄປແລ້ວ, ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງພິນລະເມືອງ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ ແລະ ເຂດພູພຽງນາກາຍ ແມ່ນມີໜັກຍ, ແລະ ເປັນຄົນຊົນເຜົ່າ, ມີການດຳລົງຊີວິດແບບເອື້ອຍອີງໃສ່ ທຳມະຊາດ ຊົ່ງມີລະດັບລາຍ ຮັບຂອງຄົວເຮືອນທີ່ຕໍ່ກວ່າເສັ້ນຄວາມທຸກຈົນແຫ່ງຊາດຫລາຍສົມຄວນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງໂຄງລ່າງ ພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆເຊັ່ນ ການສຶກສາ, ສາຫາລະນະສຸກ, ໄຟຟ້າ ແລະ ນັ້ປະປາ ແມ່ນຈຳກັດ ຫຼື ອາດບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ເລີຍ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນກົງກັນຂ້າມ ກັບໃນເຂດອ່າງ ນັ້ເຊັ້ນໄຟ(ຖ້າຫາກໄລ່ລົງໄປທາກຳແມ່ນນັ້ອງ)ຊົ່ງໃນເຂດດັ່ງກ່າວນັ້ຈຳນວນພິນລະເມືອງກຳຈະເພີ່ມຂຶ້ນໄປ ເລື້ອຍ, ຄົງກູ່ກັບລະດັບລາຍຮັບ ແລະ ການສຶກສາ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ເອກະລັກ ທາງດ້ານຊົນເຜົ່າ ກໍ່ມີໜັກຍລົງ, ຂີວິດການເປັນຢູ່ກໍ່ໜັກຍກວ່າ ແລະ ການມີໄຟຟ້າ ແລະ ນັ້ປະປາໃຊ້ກໍ່ຖືວ່າເປັນເລື້ອງປົກກະຕິກວ່າ. ການສົມຫົງບຸນລັກສະນະຕັ້ນຕໍ່ທາງດ້ານສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ໃນເຂດ ພື້ນທີ່ 1-3 ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ ເຫັນໃນຕາຕະລາງ C.3. ອຸນລັກສະນະທາງດ້ານສັງຄົມໃນເຂດນັ້ນເທິນຕອນລຸ່ມເຂືອນນາກາຍລົງໄປ ແລະ ໃນເຂດທີ່ດິນສຳລັບໂຄງການແມ່ນໄດ້ມີການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢູ່ໃນພາກ III.C.1 ແລະ III.C.2 ຕາມລຳດັບ.

- (1) ປະຈຸບັນ ຂໍ້ມູນ ສຳລັບນັ້ນເທິນ ເຂດຕອນລຸ່ມຂອງເຂືອນນາກາຍ ແລະ ພື້ນທີ່ດິນກໍ່ສັງໂຄງການ ແມ່ນກຳລັງຖືກເກັບກຳ ຢູ່ໃນ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ A). ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ເພີ່ມເຂົ້າໃນຮ່າງສະບັບຕໍ່ໄປຂອງ SESIA ແລະ ເອກະສານກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ອື່ນໆ. ແຕ່ໂດຍຫົວໄປແລ້ວ, ຕາດວ່າ ບັນດາຊົນທີ່ຢູ່ຕໍ່ການແຄມນັ້ນເທິນ ຕອນລຸ່ມຂອງເຂືອນນາກາຍ ຈະມີຫລາຍລັກສະນະທີ່ຄ້າຍ ຄືກັບຄຸນລັກສະນະທີ່ໄປຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງພູພຽງນາກາຍ, ແຕ່ກ່າວໆມີບາງ ລັກສະນະສະເພາະ. ພື້ນທີ່ດິນໂຄງການ ກວມເອົາ ຊຸມຊົນທີ່ຕ່າງໆໃນຫລາຍພື້ນທີ່ແຕກຕ່າງກັນແຕ່ວ່າບັນດາຊຸມຊົນ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຫລາຍທີ່ສຸດ ຈະແມ່ນຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນເຂດເຊັ້ນໄຟ ທີ່ມີລັກສະນະຄືກັນກັບບັນດາຊຸມຊົນ ທີ່ສະເໜີໃຫ້ເຫັນໃນ ຕາຕະລາງ C.3. ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ ທັງໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ (ການກໍ່ສັງ) ແລະ ຕອນລຸ່ມຂອງນັ້ນເທິນ ຈະມີໜົມຍກວ່າໃນ 3 ແຂດ ທີ່ກ່າວມານັ້ນ.
- (3) ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບພິນລະເມືອງລູງຈາກ ເຊັ້ນໄຟ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກິງ ແລະ ທາງອ້ອມ ແມ່ນກຳລັງຖືກເກັບກຳ. ດັ່ງນັ້ນ, ຂໍ້ມູນ ໂດຍສະເພະຕິວເລກພິນລະເມືອງ ຈຶ່ງຖືກນໍາສະເໜີຄືກັນກັບຂໍ້ມູນເຫຼົ່ອຕົ້ນໃນເວລານີ້.

ຕາຕະລາງ C.3 ບັນດາລັກສະນະຕັ້ນຕໍ່ດ້ານສັງຄົມຂອງໂຄງການ.

ລັກສະນະ	ເຂດປ່າສະຫງວນ NNT	ພູພຽງນາກາຍ	ເຊັ້ນໄຟ
ພິນລະເມືອງ	ປະມານ 5,800 ຄົນ (SEMFOP, 2003)	7,186 ຄົນ ຈາກ 1,375 ຄົວເຮືອນ (ການສຳຫລວດພິນລະເມືອງ 2003)	ມີປະມານ 40,600 ຄົນ ຈາກ 7,096 ຫຼັງຄາເຮືອນຕາມແຄມຜົ່ງເຊັ້ນໄຟ. ອີກປະມານ 3300 ຄົນ ຈາກ 1,700 ຄົວເຮືອນອາໄສຢູ່ໃນບັນດາບ້ານໃນເຂດສາຂາຂອງເຊັ້ນໄຟ ຂໍເຂົ້າເຈົ້າເດີນທາງໄປທາປາ ຫຼື ຫາຜະລິດຕະພັນທາງນີ້ໃນເຊັ້ນໄຟ ຕາມລະດູການ.
ຊົນເຜົ່າ	ມີຫລາຍຫລາຍຊົນເຜົ່າປະປົນກັນ ຂໍ້ອີງຕາມພາສາບາກເວົ້າແລ້ວແມ່ນນີ້ 3 ຊົນເຜົ່າ ໃຫຍ່ຄື: ບັນ (53%), ຫວງດີກ (Victic) (25%) ແລະ ໄທກະໄດ (16%)	5 ກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃຫຍ່ຄື : ບັນ(40%), ໄທບໍ (40%), ໄຕເມີນສູງ (11%) ຫວງດີກ (6%) ແລະ ແຊກ (Sck) (1%); ແຕ່ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງບັນດາຊົນເຜົ່າແມ່ນບໍ່ຈະແຈ້ງ.	ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນລາວໄຕ (LaoTai) ແຕ່ມີຫລາຍຊຸມຊົນກໍ່ບໍ່ແມ່ນລາວໄຕ ແຕ່ແມ່ນຊົນເຜົ່າບັນ (Brou).

ລັກສະນະ	ເຂດປ່າສະຫງວນ NNT	ພູມງານກາຍ	ເຊັ່ງໄຟ
ການດຳລົງຊີວິດ	ການຖາງບໍາເຮັດໄຮ່, ລົງສັດ, ລ່າສັດ, ທາປາ, ເກັບເຄື່ອງປ່າ ຂອງດົງ ແລະ ບາງການບູກຝັງ ແບບຄົງທີ່ ຄົວເຮືອນສ່ວນໃຫ້ຢ່າງ ສາມາດບູກເຂົ້າກຸ້ມກິນໄດ້ ພູມ ແຕ່ 2-6 ເດືອນ/ປີ ເທົ່ານັ້ນ ການທົດແໜນເຂົ້າແມ່ນການເກັບ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ສັດລົງ ແລະ ບາ ແລກປ່ຽນເອົາເງິນ ຫຼື ເປັນ ສິນຄ້າຕ່າງໆ	ເຮັດໄຮ່, ທາປາ, ລົງສັດ ແລະ ການເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຫ້າງໝົດນັ້ນ ແມ່ນສໍາລັບຊີມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ ເປັນຕົ້ນຕໍ່. ໃນຊົມປີທີ່ຜ່ານມາການນຳໃຊ້ ປະໂຫຍດຈາກປ່າເພື່ອຊອກຜະລິດ ຕະພັນທີ່ສາມາດຈຳຫນ່າຍໄດ້ ແມ່ນເພີ້ມຂຶ້ນ. ມີພູມ 17% ຂອງຄົວເຮືອນຫ້າໝົດທີ່ສາມາດ ຜະລິດເຂົ້າກຸ້ມກິນຕະຫລອດ ປີໄດ້.	ການດຳລົງຊີວິດທີ່ໝັ້ນຄົງ, ທີ່ອ່າງໃສ ການກະສິກຳ (ເຂົ້າ), ລົງສັດ ແລະ ທາປາ. 84% ຂອງບັນດາໝູ່ບ້ານ ມີໂປ່ມນັ້ນຂຶ້ນລະປະທານ. ລາຍໄດ້ສໍາຮອງແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນເພີ້ມ ຂັ້ນຂຶ້ນລວມມີ ຮັນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ.
ລາຍຮັບ	ຄາດຄະເນວ່າລາຍໄດ້ສະເລ່ຍ ຕໍ່ບັ້ນທີ່ເປັນເງິນສິດໃນປີ 1996 ແມ່ນ 8 ໂດລາ/ຄົວເຮືອນໂດຍ ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍລວມຕໍ່ປີ ຈະຂັ້ນ ເປັນສອງເທົ່າຂອງລາຍໄດ້ທີ່ ເປັນເງິນສິດ (ຕັກລວມຫ້າງລາຍຮັບ ທີ່ບໍ່ແມ່ນເງິນສິດ)	ຈາກການສໍາຫລວດຂອງສູນສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ປີ 1998 ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍ/ປີ ທີ່ເປັນເງິນສິດແມ່ນ 225 ໂດລາ/ຄົວເຮືອນ ແລະ ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍລວມ/ປີ/ຄົວເຮືອນແມ່ນ 450 ໂດລາ [2] (ລາຍໄດ້ທີ່ເປັນເງິນສິດ ແລະ ບໍ່ເປັນເງິນສິດ).	ການສໍາຫລວດປີ 2001 ໄດ້ຄາດຄະເນວ່າ ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຄົວເຮືອນ ແມ່ນ 664 ໂດລາ. 40% ຂອງພົນລະເມືອງດຳລົງຊີວິດຢູ່ຕໍ່ກ່າວເສັ້ນ ຄວາມຫຼັກຈິນ.
ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ	ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼັກແລະ ການເຂົ້າໄປເຖິງບ້ານດ້ວຍເສັ້ນທາງຢ່າງ ແລະ ການຄົມມາຄົມທາງນຳກຳ ມີຈຳກັດ. ການເຂົ້າເຖິງໄຟຟ້າ ແລະ ນັ້ນປະປາ ແມ່ນ ມີຈຳກັດ (ໄຊ້ເຄື່ອງປິ່ນໄຟຟ້າ ນັ້ນຕີກຂະໜາດນ້ອຍ). ນັ້ນແມ່ນ ມັກຈະໄດ້ມາຈາກນຳໃຕ້ດິນ, ແມ່ນຕ່າງໆ ແລະ ການເກັບກັກນຳເປີນ.	ບ້ານອຸດົມສຸກ ມີໄຟຟ້າໃຊ້ແຕ່ວ່າ ບັນດາຄົວເຮືອນສ່ວນຫລາຍແມ່ນ ບໍ່ມີໄຟຟ້າໃຊ້, ບາງເຮືອນໃຊ້ໝັ້ນໄຟ. 60% ຂອງພົນລະເມືອງໃຊ້ນັ້ນຈາກ ແມ່ນຕໍ່/ຫວັນເປັນແຫລ່ງນົກສໍາລັບ ໃຊ້ໃນບ້ານ, ແລະ ມັກນຳໃດໆນັ້ນ. ບໍ່ມີທຶນທາງຢູ່ຢ່າງ ແລະ ມີສະພາບບໍ່ດີ.	ໝູ້ບ້ານສ່ວນໃຫ່ຍຕາມລຳນັ້ນໃຊ້ບໍ່ໄຟ ແມ່ນໄດ້ຂໍ້ອມຕໍ່ກັບຕາຄ່າຍໄຟ ພ້າຫຼືຈະໄດ້ຖືກຂໍ້ອມຕໍ່ໃນໄວ່ງນີ້. 40%. ຂອງພົນລະເມືອງອາໄສແມ່ນຕໍ່ເປັນແຫ່ງສະໜອງນັ້ນ ສໍາລັບໃຊ້ໃນບ້ານ. 20% ຂອງພົນລະເມືອງມີສັວນທຶນທາງ (ທາງເລກ 12, 13, 8b) ແມ່ນເປັນດິນແລະ ທຶນທີ່ມັກຊຸດໄຊມໃນລະດູພົນ. ບັນດາທາງເຂົ້າມູ້ບ້ານໃນເຊັ້ນຕອນກາງມີສະພາບບໍ່ດີ.
ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ	ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼັກແລະ ການເຂົ້າເຖິງທາງຢ່າງ ແລະ ການຄົມມາຄົມທາງນຳມີຈຳກັດ. ການເຂົ້າເຖິງໄຟຟ້າ ແລະ ນັ້ນປະປາ ແມ່ນ ມີຈຳກັດ (ບາງພະລັງງານໄຟຟ້າ ນັ້ນຕີກຂະໜາດນ້ອຍ). ນັ້ນແມ່ນ ມັກຈະໄດ້ມາຈາກນຳໃຕ້ດິນ, ແມ່ນຕ່າງໆ ແລະ ການເກັບກັກນຳເປີນ.	ບ້ານອຸດົມສຸກ ມີໄຟຟ້າໃຊ້ແຕ່ວ່າ ບັນດາຄົວເຮືອນສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນບໍ່ມີໄຟຟ້າໃຊ້, ບາງເຮືອນໃຊ້ໝັ້ນໄຟ. 60% ຂອງພົນລະເມືອງໃຊ້ນັ້ນຈາກແມ່ນຕໍ່/ຫວັນເປັນແຫລ່ງນົກສໍາລັບ ນົກສໍາລັບໃຊ້ໃນບ້ານ, ແລະ ມັກນຳໃດໆນັ້ນ. ບໍ່ມີທຶນທາງຢູ່ຢ່າງ ແລະ ມີສະພາບບໍ່ດີ.	ໝູ້ບ້ານສ່ວນໃຫ່ຍຕາມລຳນັ້ນໃຊ້ບໍ່ໄຟ ແມ່ນໄດ້ຂໍ້ອມຕໍ່ກັບຕາຄ່າຍໄຟ ພ້າຫຼືຈະໄດ້ຖືກຂໍ້ອມຕໍ່ໃນໄວ່ງນີ້. 40%. ຂອງພົນລະເມືອງອາໄສແມ່ນຕໍ່ເປັນແຫ່ງສະໜອງນັ້ນ ສໍາລັບໃຊ້ໃນບ້ານ. 20% ຂອງພົນລະເມືອງມີສັວນທຶນທາງ (ທາງເລກ 12, 13) ແລະ ເປັນດິນແລະ ທຶນທີ່ມັກຊຸດໄຊມໃນລະດູພົນ. ບັນດາທາງເຂົ້າມູ້ບ້ານໃນເຊັ້ນຕອນກາງມີສະພາບບໍ່ດີ.

ລັກສະນະ	ເຂດປ່າສະຫງວນ NNT	ພູພຽງນາກາຍ	ເຊັ້ນໄຟ
ການສຶກສາ	ມີຫ້ອງຮຽນຂັ້ນປະຖົມແບບ ຫ້ອງດົງວສອນໃນລະດັບ ບ1 ຫຼື ບ2 ຫ້ອຍຫຼົງ ເຖິງແມ່ນ ວ່າມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ ການຊ່ອຍເຫຼືອຂອງທະນາ ຄານໂລກ.ຂັ້ນດາຄູ່ໄດ້ຮັບ ເງິນເຕືອນເປັນປົກຕົວ.	ມີໂຮງຮຽນແຕ່ໃນໜູ້ບ້ານໃຫ່ຍ່າງ ເທົ່ານັ້ນ,ຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮຽນແມ່ນ ຕໍ່. 60% ແມ່ນຢ່າງເຊົ້າໂຮງຮຽນ ເລີຍ, 31%ໄດ້ເຂົ້າຮຽນ ໃນຂັ້ນປະ ຖົມ (1998). ເປົ້າຂັ້ນຂອງຊາວ ບັນທຶກວ່າໃນຂອງຮຽນພາສາລາວໄດ້ມີ ຫ້ອຍ.ຍໍ່ມີພາສາຂຽນຂອງຊົນເຜົ່າ ໃນເຂດພູພຽງຈັກພາສາ. ລະດັບ ການຮັ້ນໜ້າສືໃນຈຳນວນຜູ້ຊາຍສູງ ກວ່າຜູ້ຍິງ.	8b) ແມ່ນເປັນດິນ ແລະ ຫີ່ນທີ່ມັກ ຊຸດໂຂມໃນລະດູດືນ. ບັນດາທາງເຂົ້າ ໜູ້ບ້ານໃນເຊັ້ນໄຟຕອນກາງມີ ສະພາບບໍ່ດີ. ສະຖານະໝາບດ້ານການສຶກສາ ແມ່ນດີກວ່າໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ ແຕ່ໂຮງຮຽນມັກຈະບໍ່ສາມາດດຳເນີນ ເປັນປົກຕົວ ເນື້ອງຈາກ ຂາດແຄນ ດ້ານຂັບພະຍາກອນ. ຮັດຕາການຮັ້ນໜ້າສືຂອງຜູ້ໃຫ່ຍ ແມ່ນ ≈ 31.6%, 12.4%ໄດ້ເຂົ້າ ຮຽນໃນລະດັບຂັ້ນມັດທະຍົມ ແລະ 6%ໄດ້ຮຽນສູງກວ່າລະດັບມັດທະຍົມ . ລະດັບການສຶກສາໃນເຂດເຊັ້ນໄຟ ຕອນລຸ່ມມີສູງກວ່າໜຸ່ມີດ. ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານການແພດ . ການໃຊ້ມຸ່ງ ແລະ ສະພາບ ດ້ານ ໂພຊະນາການ ສ່ວນໃຫ່ຍແລ້ວ ແມ່ນດີ ກວ່າໃນເຂດພູພຽງ ນາກາຍ.
ສາხາລະນະສູກ	ບໍ່ມີການຮັກສາສຸກຂະພາບທີ່ຍືນ ຍິງ. ອາໄສໝໍໃສຍະສາດ, ຊັ້ນຢູ່ ພະຍາດທາງລະບົບຫາຍໃຈແລະ ພະຍາດກະເພາະລຳໄສ ແມ່ນ ພົບໄດ້ຫົ່ວໄປ, ນັກິນ ແມ່ນມັກ	ໄລຍະທາງສະເລ່ຍຫາໂຮງໝໍທີ່ຕັ້ງ ຢູ່ໄກ້ທີ່ສຸດບ້ານອຸດົມສູກແມ່ນ 11 ກິໂລແມັດ-ຊື່ສ່ວນໃຫ່ຍແມ່ນເຂົ້າ ເຖິງໄດ້ວ່າງການຢ່າງ. ມີລາຍງານ ວ່າ ປີ 1998 3.9% ຂອງຊົນເຊີນ ທີ່ຖືກສໍາຫລວດໄດ້ ໄປຫານໍ່. ໜູ້ບ້ານສ່ວນໃຫ່ຍຈະ ມີແພດອາສາສະມັກບັນທຶກໄດ້ ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ແຕ່ວ່າເຂົ້າເຈົ້າ ມັກຈະບໍ່ມີຢາ ຫຼື ມີຄວາມຊຳນານ ອັນຈາເປັນ. ການເປັນເຂົ້າ, ໄຂ້ຢູ່, ຖອກຫ້ອງ, ການຕິດເຂື້ອທາງ ລະບົບຫາຍໃຈຈະເປັນພະຍາດ ແຕ່ນ	

36. ພິນລະເມືອງທີ່ຈະໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍຈັດສັນອັນເມື່ອງມາຈາກການສ້າງອ່າງເກັບນໍ້ານັ້ນແມ່ນສະແດງເຖິງ ການປະສົມ
ກັນ ຂອງ ທລາຍວັດທະນາທຳຂັ້ນເປັນເສີມມາຈາກການອົບພະຍົບໄປງາມາງ່າຫລາຍຄັ້ງ ຕະຫລອດໄລຍະ 200
ປີຜ່ານມາ. ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍຕາມ, ທລາຍງ່າຄຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງກຸ່ມຊົນເຫຼົ່ານີ້ ກໍໄດ້ຮັດໃຫ້ພິນລະ
ເມືອງທີ່ມີຢູ່ດັ່ງເດີມ ແລະ ກຸ່ມຊົນ ເຜົ່າຕ່າງໆທີ່ໄດ້ອົບພະຍົບເຂົ້າໄປໃນເຂດນີ້ ຕະຫລອດໄລຍະ 200 ປີຜ່ານມາ
ກໍສາມາດຖືໄດ້ວ່າເປັນຊົນ “ພື້ນເມືອງ” ຕາມນະໂຍບາຍຮັບປະກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ ADB
ແລະ WB. ຄຸນລັກສະນະເຫຼົ່ານັ້ນກຳຄົງ ຄວາມຮັ້ນສືກຕິດພັນກັບພູພຽງນາກາຍຢ່າງຈະແຈ້ງ, ໃນຕົວຈິງປະຊາຊົນ
ຢູ່ເທິງພູພຽງນາກາຍກຳມີຄວາມເສຍປົງບໍາຫາດ້ານເສດຖະກິດ, ສະຖາບັນທາງຮັດຄອງປະເພນີຢ້າງຄິງປາກິດ
ໃຫ້ເຫັນຢ່າງດັ່ນຊັດ ແລະ ຕື່ນຕໍ່ ລະບົບການຜະລິດທີ່ພູງແຕ່ເປັນການຫາລັງກຸ່ມຕົນແລະ ຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ
ກໍຢັງຄິງປາກິດຢູ່ຢ່າງຈະແຈ້ງ.

37. ລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ຄົວເຮືອນ ໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ (450 ໂດລາ/ປີ) ແມ່ນຕໍ່ກ່າວເສັ້ນຄວາມຫຼຸກຈົນແຫ່ງຊາດ
ຊື່ແມ່ນ 800 ໂດລາ ທລາຍ. ໃນຂະນະທີ່ການກະສິກຳ (ໂດຍສະເພາະການປຸກເຂົ້າ) ແມ່ນຍັງຄອງ
ຄວາມນິຍົມເປັນອັນດັບໜຶ່ງຕໍ່ເສດຖະກິດພື້ນທີ່ແຖນ້ນ, ແຕ່ຜົນຜະລິດພັດປະສິບຂໍ້ຫຼຸ່ງຍາກຈາກຜົນເກັບກຳງວຕໍ່

ທີ່ຂຶ້ນກັບເຖິ່ອນໄຂຝັ້ນ,ຄຸນນະພາບດິນບໍ່ດີ, ສະພາບອາກາດຜິດປີກະຕິ ແລະ ຂາດເຂັ້ມຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ຫັນສະໄໝ. ພູງ 17% ຂອງອອບຄົວທັງໝົດທີ່ສາມາດຜະລິດເຈົ້າກຸມກົນໄດ້ຕະຫລອດປີແລະ 50%ຂາດເຈົ້າກົນຫລາຍກວ່າ 6 ເດືອນ/ປີ. ຕາມປີກະຕິແລ້ວ ເພື່ອທິດແທນການຂາດແຄນດັ່ງກ່າວ ບັນດາຊຸມຊົມເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຕ້ອງອາໄສສາລີ, ເພື່ອກມັນຕ່າງໆ ແລະ ການຫາສິ່ງອື່ນໆໃນປ່າ ເພື່ອເປັນອາຫານເສີມຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕະຫລອດຈົນເຖິງການຄ້າຂາຍ ແລະ ແລກປ່ຽນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ສັດລົງ (ສ່ວນໃຫ່ຍແມ່ນຄວາຍ) ໂດຍຫົວໄປແລວ, ຜູ້ຊາຍຈະເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ ແລະ ຈະເປັນຜູ້ຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ແລະ ລັດຖະບານ ຫີ່ຢູ່ນອກນູ່ບັນ. ສ່ວນຜູ້ຍົງ ມັກຈະເຮືອນໄຫວໃນຂອບເຂດເສດຖະກິດຫລາຍກວ່າ, ແລະ ວຽກບ້ານ, ລັງລູກ. ຕໍ່ກັບບັນຫານີ້,ສະຫະພັນແມ່ຍິ່ງລາວກໍໄດ້ເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ຍິ່ງລາວທົ່ວປະເທດດ້ວຍການສົ່ງເສີມກາລະໂອກາດການພັດທະນາດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິ່ງ.

38. ເຊັ່ງໄຟ ແມ່ນເຂດທີ່ພູງ ຂຶ້ງມີລັກສະນະຄືກັນກັບຫລາຍໆແຫ່ງໃນ ສປປ ລາວ ຂຶ້ງເປັນບ່ອນທີ່ປະຊາຊົນຂຶ້ນກັບການຮັດນາ, ການຫາປາ ແລະ ມີລາຍຮັບທີ່ບໍ່ແມ່ນມາຈາກການຜະລິດກະສິກຳໃນລະດັບ ໄດ້ນີ້ ແລະ ເປັນເຂດທີ່ມີຊົນເຜົ້າສ່ວນມັຍອີ້ນທີ່ແຕກຕ່າງໆຈາກກຸມຊົມເຜົ້າລາວ-ໄທ(Lao-Tai)ພູງເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ. ຜົນເກັບກ່ຽວເຂົ້ານາປີ ແລະ ນາແຊງ ມີຫລາຍກວ່າສອງເທົ່າ ຜົນເກັບກູ້ ໃນພູພຽງນາກາຍ : 1558 ກີໂລ/ຄອບຄົວປີ ທຸງບັບ 723 ກີໂລ/ຄອບຄົວປີ ຢູ່ພູພຽງນາກາຍ (SMEC 1990). ກ່ອນໜ້ານີ້ ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຊົມລະປະຫານທີ່ສຳຄັນ ຕາມລຳນັ້ນທີ່ເຊັ່ງໄຟຕອນລຸ່ມ ແລະ ໄດ້ຮຽກຮອງໃຫ້ໂຄງການນີ້ປະກອບສ່ວນໃນການຂະຫຍາຍຊົມລະປະຫານນີ້ໄປສູ່ຂົງເຂດອື່ນໆ ໂດຍສະໜອງນັ້ນເພີ້ມເຂົ້າໃນເຊັ່ງໄຟ. ໃນລະດູແລ້ງສ່ວນຕ່າງໆທີ່ຢູ່ຕາມແຄນຕາຝັ້ງແມ່ນທີ່ເຊັ່ງໄຟແມ່ນໄດ້ສະໜອງຜັກສຳລັບການບໍລິໂພກໃນຫ້ອງຖື່ນ ເປັນສ່ວນໃຫ່ຍ ແລະ ບໍາແຄນນີ້/ຝັ້ງ ແລະ ດິນທາມ ເປັນແຫລ່ງເພີ້ມເຕີມຂອງພິດແລະ ສັດນີ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ຢາພື້ນເມືອງຕ່າງໆ ຫຼືກົນໄດ້. ຊຸມຊົມສ່ວນໃຫ່ຍຫາປາໃນແມ່ນທີ່ ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ແຕກຕ່າງໆກັນຂອງປີ. ບາ ແມ່ນແຫລ່ງໂບຸຕົນທີ່ສຳຄັນ ແລະ ບາສ່ວນໃຫ່ຍແມ່ນນຳມາກົນໃນຫ້ອງຖື່ນເອງ. ໂດຍສະເລ່ຍແລວ,ບັນດາຄົວເຮືອນທັງຫລາຍຫາອາຫານໃນນີ້ ທີ່ບໍ່ແມ່ນປາ ໄດ້ຫລາຍກີໂລ/ເດືອນ; ລະດູຝັນ ເລີ່ມແຕ່ເດືອນ ເມສາ ຫາ ຕຸລາ ເປັນຊ່ວງທີ່ໄດ້ຜົນຜະລິດສູງສຸດ. ແຕ່ລະຄົວເຮືອນ ໂດຍສະເລ່ຍແລວ ຍັງລັງ ວິວ, ຄວາຍ ປະມານ 2-3 ໂຕ, ພູ້ 1 ໂຕ ແລະ ຄ່າ 10 ໂຕ. ວິວຄວາຍ ແມ່ນຮູບແບບຂອງການປະຢັດ ແລະ ຂາຍເປັນເງິນສິດ ເພື່ອຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນຄົວເຮືອນ.

1. ລັກສະນະຫາງດ້ານສັງຄົມໃນເຂດນັ້ນທີ່ເຫັນຕອນລຸ່ມ(ເຂດລຸ່ມເຂົ້ອນນາກາຍລົງໄປ)

39. ນັບແຕ່ເຂົ້ອນນາກາຍລົງໄປຈົນເຖິງປະມານ 50 Km (ບ້ານກະຕູອກ) ລົງຕາມສາຍນັ້ນທີ່ເຫັນແມ່ນຈະບໍ່ພົບເຫັນ ທ່ານໆບ້ານຖາວອນຫລືບ້ານທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນແຕ່ຍ່າງໃດ ແລະ ແຕ່ເຂົ້ອນນາກາຍລົງໄປຈົນເຖິງທີ່ວ່ອ່າງເວັບນີ້ ຂອງ ໂຄງການເຂົ້ອນໄຟຝັ້ນທີ່ເຫັນບູນກໍບໍ່ມີການປຸກຜັງໄດ້ທັງຫຼັງສິນ . ແຕ່ເຖິງຍ່າງໃດ ກໍຕາມກໍຍົງມີຊາວຫາປາ ແລະ ນັກລ່າສັດ ໃນບັນດາບ້ານໄກ້ຄົງກໍເຂົ້າມາ ຊອກຍຸ້ຫາກົນຢູ່ໃນ ຂ່ວງນີ້ຂອງສາຍນີ້ເຫັນ. ໄດ້ມີການສໍາຫລວດລະອຽດເພື່ອຢືນຢັນຕົ່ນ ອີກ ກ່ຽວກັບຈຳນວນປະຊາກອນ ຫຼືອາໄສໃນເຂດຕອນລຸ່ມດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ເພື່ອຊອກກູ້ໄດ້ວ່າການທຳມາຫາກົນຂອງ ປະຊາຊົມເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນ ຂຶ້ນກັບສາຍນັ້ນຕອນລຸ່ມນີ້ຫລາຍປານໃດ . ບາ ແລະ ສັດນີ້ ແມ່ນອົງປະກອບອັນໜີ້ ໃນຍຸດທະສາດການປະກອບອາຊີບ ແລະ ໃນການສໍາຫລວດ ກໍໄດ້ຖືກຈັດເປັນອັນດັບສອງ ຫລື ສາມ ຫລັງຈາກເຂົ້າກົນ ແລະ ການປຸກຜັງ ຫລື ຮູບການອື່ນໆ ຂອງການຊົມໄຊ້ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໃນການຮັບປະກັນສະບຽງອາຫານໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ(ການລ່າລັດ ແລະ ເກັບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ). ໄດ້ມີການພົບເຫັນວ່າບັນດາຊົມ

2. ลักษณะทางด้านสังคมในเขตที่ดินโถงกານ

40. ເຊດທີ່ດິນໂຄງການຈະປະກອບດ້ວຍເຊດພື້ນທີ່ສໍາລັບດໍາເນີນການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນທຶນກາຍ,
ເຂື່ອນສໍາຮອງທຶນກາຍ, ຄອງສິ່ງນີ້ເຂົ້າອຸ່ນມາ, ບາກປະຕູນນີ້ເຂົ້າອຸ່ນມາ, ໂຮງຈັກແລະ ສະຖານີໃຟຟ້າ, ອ່າງ
ແລະ ເຂື່ອນດັດສິມນີ້, ບ້ານພັກພະນັກງານ, ເຊດຊຸດຕືນທຶນ ແລະ ແຮ່ຊາຍສໍາລັບກໍ່ສ້າງ
,ຄ້າຍພັກກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ ກໍຄືເຊດສະຫງວນ ຂອງແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້າແຮງສູງ,ເຊດຄອງເຫຼີມອິງສິ່ງນີ້ຕອນລຸ່ມ
ແລະ ເຊດສໍາລັບປັບປຸງຢັກລະດັບທາງ ແລະ ກໍ່ສ້າງທາງ. ສັນຍາສໍາປະຫາມໄດ້ກຳນົດເຊດເນື້ອທີ່ປະມານ
5.500 ha ຂຶ້ງໃນນີ້ບໍ່ມີເຊດແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ. ພາຍໃນຂອບເຊດເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍລິສັດໄຟຟ້ານີ້ເທິນ2
ແລະ ຜູ້ຮັບເຫຼີມກໍ່ສ້າງລວມ ສາມາດທີ່ຈະທຳການອອກ ແບບ ແລະ ກໍ່ສ້າງບັນດາໂຄງລ່າງທີ່ກ່າວ
ມາຂ້າງເຖິງນັ້ນໄດ້ .ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳຕາມ, ເນື້ອທີ່ຕົວຈິງທີ່ຕອງການ ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງແຫ້ງນັ້ນແມ່ນ
ຈະໜ້ອຍກວ່າວ່ານີ້ຫລາຍພໍສິມຄວນ; ຄືປະມານ 2.565ha ສໍາລັບໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ 760 ha
ສໍາລັບໄລຍະທີ່ໂຄງການດໍາເນີນການຜະລິດໄຟຟ້າ .

41. ບັນດາຊຸມຊົນໃນຫລາຍງົງເຊດທີ່ແຕກຕ່າງກັນຈຳນວນໜີ້ຂຶ້ງມີລັກສະນະແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານສ້າງຄົມນີ້
ແມ່ນຈະຖືກ ກໍທີ່ບໍາຈາກເຊດເນື້ອທີ່ດິນທີ່ທາງໂຄງການຈຳນົດໃໝ່ເອົາມາເປັນເນື້ອທີ່ກໍ່ສ້າງ. ໃນໄລຍະທີ່ອີດຂອງການ
ເກັບກຳຂໍ້ມູນພື້ນຖານນັ້ນກໍແມ່ນການທີ່ບໍ່ທຸກຄົງ ແລະ ການແບ່ຂໍ້ມູນຈາກພາບທ່າຍດາວ ທຸງຂອງ
ບັນດາເຊດພື້ນທີ່ຕາມ ທີ່ໄດ້ລະ ບຸ້ວັນໃນ ສັນຍາສໍາປະຫາມ. ການວິໄຈຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງ ໃຫ້ເຫັນວ່າໃນ
37 ເຊດ ໃນ ຈຳນວນ 57 ເຊດທີ່ດິນໂຄງການ ນັ້ນ ເກືອບ 37% ຂອງພື້ນທີ່ງ
ທີ່ກະທິບແມ່ນເປັນເຂດປ່າໄມ້ທີ່ມີການລົບກວນແລ້ວ, 35% ແມ່ນເຊດເນື້ອທີ່ໄຮ(ທັງໄຮເຮືອ ຫລືໄຮທີ່ນຳໄຂ້ຢູ່),
11% ແມ່ນປ່າໄມ້ທີ່ມີການລົບກວນພຽງເລັກນ້ອຍ ແລະ ອີກ 7% ແມ່ນເຊດທີ່ງນາ. ແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້າແຮງສູງ
500KV ຈະຕັດຜ່ານທີ່ງນາຂອງເຊດທີ່ພຽງຍົມມະລາດ, ເຊດທີ່ເປັນປ່າໄມ້ປະ ສິມກັບທີ່ ນາໄກກັບມະຫາໄຊ,
ເຊດທີ່ມີປະຊາຊົນເບົາບາງທຳການຜະລິດກະສົກກຳໃນເຂດປ່າ ໄມ້ເຊື່ອມໄຊມ ພາຍຫລັງທີ່ຂ້ວັນທາງເລກ 13
ມາໜ້ອຍໜີ້ ແລະສຸດທ້າຍກໍເສົ່າມເຊດປະຊາຊົນທານາແຫນັນກ່ອນ ທີ່ຈະເຖິງ ແມ່ນທີ່ຂອງ . ມີ 36 ບ້ານ
ຊຶ້ງມີປະມານ 2.700 ຄອບຄົວ ຕັ້ງຢູ່ໄກກັບແລວຂອງສາຍສິ່ງດັ່ງກ່າວ. ລັກສະນະຊົນເຜົ່າ, ລະດັບລາຍ
ຮັບຂອງປະຊາຊົນແລະຕົວວັດແທກທາງສ້າງຄົມອື່ນໆແມ່ນຈະປູ່ງແບ່ງແລະແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມແຕ່ລະ
ເຊດທີ່ດິນໂຄງການ. ໂດຍລວມແລ້ວ, ໃນເຊດທີ່ດິນທີ່ກ່າວຂອງກັບເຊດຜະລິດທຶນ ຜາເໝັນ (ພູຜາໂກ) ແລະ
ເຊດກໍ່ສ້າງເຂື່ອນນັ້ນແມ່ນຈະມີ ປະຊາຊົນໄທເມື່ອ, ເຜົ່າມື້ ແລະ ກຸ່ມຫວູດຕິກັຕ່າງໆອາໄສຢູ່
ໃນຂະນະທີ່ໃນເຊດແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້ານັ້ນພົດມີບ້ານ ແລະ ເນື້ອທີ່ດິນ ຈຳນວນໜີ້ ທີ່ຊົນເຜົ່າບຮູ(ມະກອງ)(
ໂດຍສະເພາະ ໃນເຊດໄກຄົງກັບມີມະລາດ ແລະ ມະຫາໄຊ) ແລະ ລາວລຸ່ມ(ໃນທີ່ດິນໄຕລົງໄປ)
ເປັນເຈົ້າຂອງ.

42. ໃນໄລຍະທີ່ສອງຂອງການສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນຖານແມ່ນໄດ້ດໍາເນີນການລົງສໍາຫລວດພື້ນທີ່
ຄອບຄົວໄດ້ລະອຽດ ຂໍ້ງວມ ເອົາທັງໝົດພື້ນທີ່ເປັນເຊດທີ່ດິນໂຄງການ.
ການສໍາຫລວດດັ່ງກ່າວໄດ້ເລີ້ນຕົ້ນຂຶ້ນໃນເດືອນ ມີຖຸນາ 2004 ແລະ ຈະໃຫ້ສໍາເລັດໃນເດືອນ ເມສາ 2005 .

D. ឱ្យបាយការណ៍វត្ថុទាំងមាត្រាត្រូវបានរៀបចំឡើង

43. ການສໍາຫລວດສອງຄັ້ງ ໃນບໍລິເວນໂຄງການ ໃນປີ 1991 ແລະ 1994/5 ໄດສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອາດມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີບາງວັດຖຸທີ່ສໍາຄັນທາງປະຫວັດສາດ ຫຼື ບຸຮານນະຄະດີ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການ. ໃນໄລຍະທີກເດືອນຕົ້ນປີ ຂອງ ປີ 2004 ແມ່ນໄດ້ມີການລົງສໍາຫລວດເພີ່ມຕົ້ມໃນພາກສະຫນາມກ່ຽວກັບຂັບພະຍາກອນວັດທະນະທີ່ເປັນວັດຖຸໃນທົ່ວເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ(ນັບທັງເຂດທີ່ດິນໂຄງການ). ໃນນັ້ນບໍ່ທັງເຂດທີ່ຢູ່ບໍ່ທັນໄດ້ສໍາຫລວດຮອດຮັບເນື້ອງມາຈາກການອອກແບບໂຄງການໄດ້ຖືກປ່ຽນແປງ. ເພີ່ມໄດ້ມີການຂຶ້ນບັນຊີ ສະຖານທີ່ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນທີ່ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ທັງໝົດ ແລະ ໄດ້ຊອກຮູ້ສະຖານ ທີ່ກ່ອນປະຫວັດສາດ, ສະຖານທີ່ປະຫລັດສາດ, ສະຖານທີ່ສັກສິດ, ສະຖານທີ່ງາສົກສັນທາງສາດສະຫນາ ແລະ ວັດຖຸເກົ່າແກ່, ບ່າດຊາ ແລະ ສະຖານທີ່ວັດທະນະທີ່ອື່ນໆ ພາຍໃນຂົງເຂດໂຄງການຂູ້ລວມມີດັ່ງນີ້:

  - (i) ບັນດາສະຖານທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານຈິດໃຈ, ຜິປ່າຊ້າ, ວັດຂອງຊາວພຸດຮ້າງໜ້າຫັ້ງ ໄກສ້າງບ້ານ ນາງາຍໃຕ້(ເຊື້ອວ່າເກົ່າແກ່ປະມານ 200 ປີ) , ແລະ ພົນເຮືອນພັກແຮມລ່າສັດຂອງເຈົ້າຂີວິດ(ເຈົ້າເພັດຊະໂນດ) ທີ່ຖືກ ສ້າງຂຶ້ນໃນຊຸມປີ 1940 ທີ່ພູ່ປ່ຽນນາງາຍ;
  - (ii) ວັດຂອງຊາວພຸດທີ່ມີລັກສະນະປະຫວັດສາດຈຳນວນໜີ້, ຖ້າກ່ອນຍຸກປະຫວັດສາດໜີ້ຖ້າ ແລະ ບັນດາ ເຂດເນື້ອທີ່ສັກສິດ ໃນເຂດຄອງເຫັນມືອງສິງນໍາຕອນລຸ່ມ(ແນວໄດ້ກຳຕາມເຂດດັ່ງກ່າວແມ່ນຢູ່ນອກເຂດທີ່ດິນ ໂຄງການ);
  - (iii) ສະຖານທີ່ສໍາຄັນທາງສາດສະຫນາ(ວັດແສນໄຊຍາຮາມ) , ເຕົາຫົນບູນສໍາລັບຜົາເຄື່ອງປັ້ນດິນຜົາປະຫວັດສາດ ແລະ ບ່າດຊາແທ່ງໜີ້ ຢູ່ແຄມຝູ້ເຂັ້ມງົດ;
  - (iv) ຫົນ ເສມາ ຍຸກປະຫວັດສາດ(ເຊື້ອວ່າກ່ອນ ສັດຕະວັດທີ່ 18) ຢູ່ໃກ້ຄົງກັບແລວສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ ບວກັບ ສະຖານທີ່ວັດທະນະທຳ, ສາດສະຫນາ , ແລະ ສັກສິດອື່ນໆໃນເຂດທີ່ດິນໂຄງການຂຶ້ນ; ແລະ ທັກຖານ ຂອງ ການຕັ້ງທຶນຖານຂອງມະນຸດຍຸກກ່ອນປະຫວັດສາດ(ອາດຈະແມ່ນສະໄໝມ.....) . ໃນແຜ່ນຫົນບູນຈຳນວນໜີ້ ແລະ ໃນເຂດຖື່ຜາເພັນ(ພູຜາໂກ້)
  - (v)

IV. ภาระทางภาษาในภาษาไทย

- A. ການພິຈາລະນາບັນຫາງເລືອກຕ່າງໆ.

44. ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາ ຫາງເລືອກຕ່າງໆ ຢ່າງຮອບດ້ານ ໃນປີ 1997 (1998, ໄດ້ຮັບການບັນປຸງ ໃນປີ 2000 ພ້ອມກັບການສຶກສາຢຸດທະສາດການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານັ້ນຕີກ ແລະ ໄດ້ຖືກປັບປຸງ ອີກເທື່ອນິ້ງໃນປີ 2004 ພ້ອມກັບຢຸດທະສາດການພັດທະນາຂະແໜງການພະລັງງານ) ເພື່ອກຳນົດວ່າໂຄງການໄຟຟ້ານັ້ນຕີກເທິນ 2 ເປັນຫາງ ເລືອກຕໍ່ນັ້ນສົນໃຈທີ່ສຸດ ສໍາລັບການສົ່ງອອກພະລັງງານ ໃຫ້ແກ່ປະເທດໄຫແທ້ຫຼື່ບໍ່. ຄົງຄູ່ກັບດ້ານອື່ນໆ, ບັນດາການສຶກສາເຫຼົ່ານີ້ຍັງມີຈຸດປະສົງເພື່ອກຳນົດວ່າໂຄງການນັ້ນເທິນ ໂດຍຫຼັງໃສ່ກັບບັນດາໂຄງການສົ່ງອອກພະລັງງານອື່ນໆ ແລະ ກະໂຕຂະຫນາດຂອງໂຄງການເອງທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີນັ້ນແມ່ນດີທີ່ສຸດ ແລະ ສົມເຫດ ສົມຜົນແລ້ວໜີ່ບໍ່. ເພີ່ນໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສາມຄັ້ງ ອັນເປັນສ່ວນນີ້ຂອງບັນດາການສຶກສາແຕ່ 1997-2000, ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສະເລ່ຍປະມານ 150 ຄົນ ເຊິ່ງລວມມີຕາງໜ້າຈາກກະຊວງຕ່າງໆ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສະຖານຫຼຸດ ແລະ ຂໍ່ວຊານອີກຫລາຍຄົນ.

45. ສືບເງົ້າໂຄງການຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າເອກະລາດ ທີ່ຖືກຄັດເລືອກ (IPPs) ໄດ້ຖືກກວດສອບໃນການສຶກສາບັນດາຫາງເລືອກ ແລະ ສົມຫຼົງບຸນນະສົມບັດຫາງດ້ານເຕັກນິກ, ເສດຖະກິດ, ການເງິນ, ສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສ້າຄົນ ໃສ່ງກັນ. ການສຶກສາໄດ້ພົບວ່າການອອກແບບເພີ້ມເຕີມພິເສດ ເຊັ່ນ ການອອກແບບປະຕົມທີ່

ເຂົ້າໃຫ້ມີຫລາຍລະດັບ ແລະສັງຄູງດັດສິມນີ້ ແມ່ນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຕ່າງໆຈາກ ຫລາຍງ່າໂຄງການ IPPs ທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີນັ້ນໄດ້ຫລາຍສິມຄວນ. ກໍໄດ້ຄົ້ນພົບເຊັ່ນດຽວກັນວ່າ ຂະໜາດຂອງຜົນ ກະທົບຕ່າງໆຫາງສັງຄົມ ແມ່ນມີຄວາມພົວພັນໂດຍກົງກັບຂະໜາດຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ. ໄດ້ມີການຕີ ລາຄາໂຄງການທັງໝົດເພື່ອກຳນົດວ່າການຍົກຍ້າຍຈັດສັນນັ້ນສາມາດຫຼຸດຜ່ອນລົງ ຫຼື ຫລິກລົງໄດ້ບໍ່. ແຕ່ວ່າ, ສ່ວນໃໝ່ແລ້ວໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ອາດຈະຕັອງໄດ້ຖືກຫຼຸດຂະໜາດລົງມາເປັນລະບົບເຂື້ອນນີ້ໃຫ້ລ (ເຂື້ອນເກັບນໍ້າບໍ່ໄດ້ດິນ) (run -of river) ເພື່ອສາ ມາດບັນຫຼຸດຜ່ອນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃຫ້ໄດ້ຫລາຍຫຼືສຸດ ຫຼັງນີ້ກໍຍົດວ່າປະຊາຊົນມັກຈະອາໄສຢູ່ໃຮກັບແຄມແມ່ນນີ້.

46. ເຂື້ອນໄຟຟ້ານີ້ຕີກ 19 ໂຄງການ ກໍຖືກກວດສອບເຊັ່ນກັນໃນການສຶກສາຢູ່ດັບທະນາຂະແໜງການພະລັງງານຊື່ງກໍລັງເຮັດໃຫ້ສຳເລັດສິມບູນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ. ໃນການສຶກສາດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ມີການສົມຫຼູບຂໍ ດີຕ່າງໆກ່ຽວກັບເຫດຜົນສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານເຕັກນິກ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ການ ພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກຕ່າງໆ. ທັງການສຶກສາຢູ່ດັບທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກ (2000) ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບເບື້ອງຕົ້ນ ຈາກການສຶກສາດັ່ນຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂະແໜງການພະລັງງານໄດ້ ຈັດໂຄງການນີ້ເທິ່ນ 2 ເປັນອັນດັບທີ 1 ທຸງກັບບັນດາການພັດທະນາທ່າແຮງດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກອື່ນໆຢູ່ ໃນ ສ ບ ປ ລາວ. ຕາຕະລາງ D.1 ສະແດງການຈັດອັນດັບເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ອຸນລັກສະນະຕ່າງໆຂອງ 10 ໂຄງການທີ່ຕີດອັນດັບສູງສຸດ.

ຕາຕະລາງ D.1 ການຈັດອັນດັບເບື້ອງຕົ້ນແລະຄຸນລັກສະນະຂອງໂຄງການພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກທີ່ເປັນທາງເລືອກຕ່າງໆ

ອັນດັບທີ່	ໂຄງການ	ປະເພດໂຄງການ	ກຳລັງຕິດຕັ້ງ (MW)	ພະລັງງານຕໍ່ປີ (GWh p.a)	ຕົ້ນທຶນການຜະລິດທີ່ໄດ້ຊັ້ງຊານນີ້	ຫັນກະແລະດັດບັບແລ້ວ(ເຊັນ/kWh) ^a
1	ນີ້ເທິ່ນ 2.	ມືອ່າງເກັບນີ້/ອ່ວຍນີ້	1074	5922		1.6
2	ເທິ່ນທຶນບູນ	ມືອ່າງເກັບນີ້/ອ່ວຍນີ້	105	686+		2.4
3	ທາໂຄ	ເຂື້ອນນີ້ໃຫ້ລ/ໃນແມ່ຂອງ	30	214		2.6
4	ນີ້ໂມ້	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	125	603		2.7
5	ເຊກະມານ 3.	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	250	1369		2.8
6	ເຊກະມານ 1.	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	470	2086		3.1
7	ນີ້ຈຸ່ມ 2.	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	460	1901		3.2
7a	ນີ້ຈຸ່ມ 2B	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	140	196		8.7
8	ເຊກອງ 5.	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	400	1795		3.2
9	ນີ້ຂັນ 3.	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	60	283		3.3
10	ນີ້ງູ່ບ 1 (+ ເຂື້ອນ ດັດສິມນີ້)	ແບບມືອ່າງເກັບນີ້	330	1537		3.8

ແຫ່ງຂໍ້ມູນ : Meritec/Lahmeyer International (2004-preliminary result) Power Sector Development Strategy.

^a ການຂໍ້ອ້າງຊາດ້ານເສດຖະກິດກ່ຽວກັບມູນຄ່າສະເລ່ຍຂອງການຜະລິດໄຟຟ້າ ໄດ້ຕີກຕິດໄລ່ ໂດຍນໍາໃຊ້ອອົບແວຣ ປະເມີນຜົນດ້ານ ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ມັນໄດ້ຄໍານິງເຕີງມູນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະຕົ້ນທຶນດ້ານການເງິນ ແລະລາຍເຮັດຂອງ ການພັດທະນາແຕ່ລະໂຄງການຂໍ້ອ້າງຊາດ້ານທີ່ໜ້າກ່ຽບວັບການຕົວລາຄາມູນຄ່າທີ່ເກີດຈາກຜົນກະທົບຕ່າງໆດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ. ການ ຂໍ້ອ້າງຊາດ້ານເສດຖະກິດ ພະຍາຍາມສະໜອງການວິເຄາະແບບພາວະວິໄສ ຜົນໄດ້ແລະ ຜົນເສຍ ຂອງ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມເມື່ອ ສົມຫຼູບວັບການສຶກສາຕ່າງໆໃນກ່ອນນັ້ນນີ້ ຫຼື່ງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການປະເມີນຜົນແບບມີຫລາຍມາດຖານ ຫຼື່ງນໍາໃຊ້ປະເພດຜົນ ກະທົບ ແລະ ການຂໍ້ອ້າງຊາດ້ານ ໂດຍຫຼື່ງໃສ່ແນວຄິດຕ່າງໆຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຜົນປະໂຫຍດ.

47. ຜົນໄດ້ຮັບລວມເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງ ການວິເຄາະບັນດາທາງເລື່ອກ ສະຫຼຸບວ່າ:
- ເຖິງແມ່ນວ່າສະພາບການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດໄທແມ່ນມີລັກສະນະພຳດີພໍ່າມບໍ່ກະໂດດແຮງແລະ ໄທເອງ ກຳມີແຜນງານການອະນຸລັກພະລັງງານທີ່ດີ ກໍຕາມ, ຄວາມເຕີບໂຕຂອງຄວາມຕ້ອງການ (ອຸປະສົງ) ໄຟຟ້າ ໃນໄທແມ່ນຍັງເຊັ່ນແຂງພຽງໆ ຫຼືຈະຮອງຮັບ ຢ່າງໜ້ອຍສຸດກໍຄື ໂຄງການນີ້ເທິນ2 ບວກ ກັບໂຄງການ ພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກອື່ນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ຂຶ້ງຂຶ້ນກັບມູນຄ່າການຜະລິດຂອງໂຄງການນີ້ນັ້ນໆ.
  - ລາຄາໄຟຟ້າ (tariff) ສໍາລັບໂຄງການນີ້ເທິນ2 ຫຼືໄດ້ເຈັບຈາກບໍລິສັດ EGAT ແມ່ນໄກ້ຄູງກັບທາງ ເລືອກລາຄາຕໍ່ສຸດຂອງແຫລ່ງສະໜອງໄຟຟ້າ- ໂຮງງານຜະລິດໄຟຟ້າດ້ວຍອາຍແກັດ(CCGT)- ເມື່ອຄຳນິ້ງ ເຖິງຜົນກະທົບທາງດ້ານລາຄາໃນອານາຄີດ ຂອງ ອາຍແກັດທຳມະຊາດທີ່ຕິດພັນກັບລາຄານີ້ມັນໃນຕະ ຫລາດໂລກ, ລາຄາຕົ້ນທຶນຂອງ ໂຮງງານໄຟຟ້າອາຍແກັດ CCGT ຫຼືຫາກໍສ້າງຂຶ້ນຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກ ສົ່ງໄຕ ຫຼືຜ່ານມາ ແລະ ມູນຄ່າເພື່ນທານຂອງໂຄງການ . ນອກຈາກນີ້, ພະລັງງານໄຟຟ້ານີ້ຕີກຂອງ ລາວສາມາດ ສະໜອງພະລັງງານໄຟຟ້າໃຫ້ລະບົບຂອງໄທດ້ວຍຄວາມຫລາກຫລາຍທີ່ມີຜົນປະໂຫຍ ດແລະໄກ້ກັບພື້ນທີ່ (ພາກຕາເວັນອອກສົ່ງເໜືອ ຂອງໄທ) ຂຶ້ງໃນປະຈຸບັນແມ່ນຂາດໄຟຟ້າໃຊ້ .

B. ວາດພາບເຫດການໃນກໍລະນີ “ບໍ່ມີໂຄງການນີ້ເທິນ 2”.

48. ການສຶກສາທາງເລື່ອກຕ່າງໆກໍຍັງໄດ້ປະເມີນກໍລະນີທາງເລື່ອກທີ່ດີທີ່ສຸດເພື່ອເອົາມາແລກກັບກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີການສ້າງ ໂຄງການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການນີ້ເທິນ 2. ຕ້າເອົາທາງເລື່ອກດັ່ງກ່າວມາແລກ ກັບການບໍ່ສ້າງເຊື່ອນ ນີ້ເທິນ2 , ລາຍຮັບ ຂອງ ລັດຖະບານລາວຈະ ລຸດລົງ US\$ 320 ລ້ານ; ມີຈຳນວນປະຊາຊົນ ຫຼືຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນຫຼຸດລົງເຖິງ 2,340 ຄົນ , ພື້ນທີ່ ຫຼືຖືກນັ້ນຄຸ້ມຈາກອ່າງເກັບນີ້ ກໍຈະລຸດລົງເຖິງ 286 km² ແລະ ໄລຍະທາງຂອງ ສາຍນີ້ຈະຖືກຖົວມ ກໍຈະລຸດລົງເຖິງ 138 km.
49. ນອກຈາກນີ້, ການສຶກສາຜົນກະທົບດ້ານເສດຖະກິດ⁽¹⁾ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ⁽²⁾ ສໍາລັບໂຄງການ ໄດ້ສະຫຼຸບວ່າ ຜົນຕ່າງໆທີ່ຕາມມາ ຂອງການຮັບຮອງເອົາທາງເລື່ອກທີ່ “ບໍ່ມີໂຄງການນີ້ເທິນ 2” ຈະແມ່ນ:
- ອັດຕາ GDP ກໍຍັງຈະສືບຕໍ່ຕໍ່ໄປ ແລະ ລະດັບຄວາມຫຼຸກຈົນທີ່ສູງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ກໍຍັງຄົງສືບຕໍ່
  - ສູນເສຍບັນດາຜົນປະໂຫຍດດ້ານເສດຖະກິດໄດ້ກົງຊີ້ງລວມທັງການບໍ່ຢູ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ,ການ ບໍລິການ ດ້ານສາຫາລະນະສຸກ, ແລະ ອື່ນໆ; ແລະ
  - ການຊຸດຄືນບໍ່ໄມ້ ແລະ ຂຶ້ວນນາງພື້ນຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາງາຍ-ນີ້ເທິນ ກໍຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ດ້ວຍຈຸ່ງຫວະທີ່ໄວຂຶ້ນ

C. ບັນດາທາງເລື່ອກທາງດ້ານ ລັກສະນະໂຄງສ້າງຂອງໂຄງການນີ້ເທິນ 2.

50. ການສຶກສາທາງເລື່ອກຍັງໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງບັນດາທາງເລື່ອກຕ່າງໆກໍວັບລັກສະນະໂຄງສ້າງສໍາລັບໂຄງການນີ້ ເທິນ 2. ສາມຕົວແບ ຫຼືສໍາຄັນ ແມ່ນໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນຊີ້ງເປັນບັນຫາຕັດສິນທີ່ສຸດ ຕໍ່ລະດັບ ຜົນກະທົບຕ່າງໆທາງ ດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໂດຍລວມ, ເຊັ່ນວ່າຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບນີ້, ລະບອບການໃຫລຂອງນີ້

ຢູ່ໃນເຊັ້ນໄຟ ແລະ ລະບອບການໄໝລຂອງນັ້ນທີ່ໃນນັ້ນເຫັນ, ເຮັດຕອນລຸ່ມຂອງຕົວເຂື້ອນ. ທາງເລືອກຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ພິຈາລະນາ ແລະ ຂໍສະຫຼຸບຕ່າງໆ ແມ່ນໄດ້ສັງລວມຢູ່ໃນຕາຕະລາງ D.2 ຂໍຈຸ່ນນີ້.

ຕາຕະລາງ D.2 ການສືບທຽບຍັນດາທາງເລືອກກ່ຽວກັບໂຄງປະກອບຂອງໂຄງການນັ້ນເທັນ 2.

ທາງເລືອກ ລັກສະນະໂຄງສ້າງ	ທາງເລືອກທີ່ໄດ້ຮັບການປະເມີນ	ສະຫຼຸບຫຍໍ້
ທຸລຸດຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບ ນັ້ນກາຍລົງ	<p>7 ທາງເລືອກທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາຕາມມາດວຍການບຶກສາທາລິກັບມວນຂຶ້ນ, ຂຶ້ງໄດ້ເຫັນດີຕົກລົງວ່າ 3 ທາງເລືອກຕ້ອງໄດ້ກວດສອບສຶກສາຕື່ມອີກ. ທາງເລືອກດັ່ງກ່າວແມ່ນການສ້າງເຂື້ອນໃນຈຸດທີ່ຕັ້ງປະຈຸບັນນີ້, ເລື່ອນທີ່ຕັ້ງຂອງເຂື້ອນຂຶ້ນເມືອຕອນເທິງຄືຢູ່ແຕບບັນຫ່າລັງ, ແລະ ການພັດທະນາໂຄງການໃຫ້ເປັນໂຄງການແບບລະບົບເຂື້ອນນັ້ນໃຫ້ລ (ROR)ທາມຄວາມວ່າມີອ່າງເກັບນີ້ມ້ອຍ</p>	<p>ກໍາລັງການຜະລິດໄຟຟ້າຄຫຼຸດລົງ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄືຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຕໍ່ທີ່ໜ່ວຍ ພະລັງງານໄຟຟ້າທີ່ຈະໄດ້ຮັບແມ່ນຈະເພີ້ມຂຶ້ນເມື່ອຂະໜາດຂອງອ່າງເກັບນີ້ຫຼຸດລົງ.</p> <p>ຕົວຢ່າງ, ຖ້າອ່າງເກັບນີ້ທີ່ກໍານົດມ້ອຍລົງ 3,220 GWh/y ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຜະລິດໄຟຟ້າກໍຈະເປັນ 236% ເມື່ອ ສິມທຽບກັບທາງເລືອກໃນຈຸດປະຈຸບັນ.</p> <p>ໃນຈຳນວນທາງເລືອກ (i) ຫາ(v)ໄດ້ພິບເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຜົນກະທິບທໍ່ປາກິດຂຶ້ນຂັດເຈນ, ເປັນທາງເລືອກທີ່ລາຄາແພງຢ່າງໜັກລົງບໍ່ໄດ້ເມື່ອສິມທຽບກັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ ຫຼືໃນດ້ານເຕັກນິກກໍ່ບໍ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ມາດຕະຖານຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບທີ່ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີກັບ EGATໃນໄລຍະຕໍ່ມາ ຂຶ້ງ ສາມາດຢັບຢັ້ງການຜະລິດໄຟຟ້າແລະ ດ້ວຍເຫດນັ້ນກໍຈະຢຸດການລະບາຍນີ້ລົງສູ່ເຊັ້ນໄຟໄດ້ ເມື່ອເຊັ້ນໄຟໄກຈະຂຶ້ນຫຼຸມ.</p> <p>ໂຄງການນັ້ນເທັນ 2 ໄດ້ເລືອກເອົາທາງເລືອກ (vi) ແລະ (vii) ປະກອບເຂົ້າຢູ່ໃນລັກສະນະໂຄງສ້າງຂອງໂຄງການ.</p>
ທຸລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມ ຂອງ ນັ້ນເທັນ(ເຂດລຸ່ມເຂື້ອນລົງໄປ)	<p>ວິທີການຕ່າງໆຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້ໄດ້ຖືກສໍາຫລວດ :</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ຊັ້ນປົງໝົງທິດທາງການປ່ອຍນີ້ອອກຈາກໄໂຮງຈັກໄຟຟ້າ ລົງສູ່ນັ້ນທອນຂຶ້ງແມ່ນສາຂາຂອງນີ້ທີ່ມີປຸນ (ii) ເຮັດໃຫ້ຄອງນັ້ນເຊັ້ນໄຟຟ້າໄຟຟ້າລົງຕາມຈຸດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ. (iii) ສ້າງບ່ອນຄວບຄຸມນີ້ ຢູ່ຕອນເທິງຈາກບ່ອນທີ່ເຊັ້ນໄຟຟ້າ ຮັບນັ້ນທີ່ຈະໄດ້ໂຄງການ, ນັ້ນນີ້ກໍເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນເສັ້ນລັກສະນະອຸທິກະສາດຂອງນີ້ທຸວມແບບທຳມະຊາດລົງ (iv) ສ້າງອ່າງເກັບນີ້ຢູ່ສາຂານທີ່ເຊັນອຍ, ຂຶ້ງຈາກນັ້ນສາມາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະຜົນນີ້ເຂົ້າໃສ່ລະບົບນີ້ຢູ່ໄພ້ ເພື່ອນນີ້ໃຊ້ໃນຂຸນລະປະທານ (v) ຊັ້ນປົງໝົງທິດທາງນີ້ໃນເຂດເຊັ້ນໄຟຟ້າໄຟຟ້າ (vi) ເພີ້ມຂະໜາດຂອງອ່າງດັດສິນນີ້ຂຶ້ນເພື່ອສາມາດເຮັດໃຫ້ການລະບາຍນີ້ເຂົ້າສູ່ເຊັ້ນໄຟຟ້າໄຟຟ້າໄປຢ່າງສອດຄ່ອງກວ່າເກົ່າໃນຂ່ວງໄລຍະທີ່ໂຮງຈັກໄຟຟ້າບໍ່ໄດ້ເຮັດວຽກ, ແລະ (vii) ຢຸດຜະລິດໄຟຟ້າໄວ້ເມື່ອເວລານີ້ເຊັ້ນໄຟຟ້າໄຟຟ້າທຸວມເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນນີ້ທຸວມທ້ອາດຈະຫລາຍຂຶ້ນ 	<p>ທາງເລືອກເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢູ່ໃນການສືບທຽບຍັນດາທາງເລືອກ; ແຕ່ໂຄງການໄດ້ມີການອອກແບບແລ້ວເພື່ອເຮັດໃຫ້ນີ້ທີ່ບໍ່ຢູ່ໃຫຍ້ທ້າຍເຂື້ອນໄດ້ມີການພົກກາກາດທາງໄດ້ຍັງເປີດຢູ່ທີ່ເປັນຮູບກັນຈວຍ ເພື່ອເພີ້ມລະດັບອົກຊີແຊັນໃນ</p>
ທຸລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມ ຂອງ ນັ້ນເທັນ(ເຂດລຸ່ມເຂື້ອນລົງໄປ)	<p>ມີ 3 ທາງເລືອກ ສຳລັບລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກປະລິມານນັ້ນຈຳກັດທີ່ປ່ອຍລົງທ້າຍເຂື້ອນນັ້ນເທັນ:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ເພີ້ມພັນທະການປ່ອຍນີ້ລົງຄືນນັ້ນເທັນໃຫ້ທ່າຍລາຍຂຶ້ນ (ii) ພອກອາກາດໃຫ້ນີ້ທີ່ຈະປ່ອຍລົງທ້າຍເຂື້ອນ 	<p>ທາງເລືອກເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢູ່ໃນການສືບທຽບຍັນດາທາງເລືອກ; ແຕ່ໂຄງການໄດ້ມີການອອກແບບແລ້ວເພື່ອເຮັດໃຫ້ນີ້ທີ່ບໍ່ຢູ່ໃຫຍ້ທ້າຍເຂື້ອນໄດ້ມີການພົກກາກາດທາງໄດ້ຍັງເປີດຢູ່ທີ່ເປັນຮູບກັນຈວຍ ເພື່ອເພີ້ມລະດັບອົກຊີແຊັນໃນ</p>

ທາງເລືອກ ລັກສະນະໂຄງສ້າງ	ທາງເລືອກທີ່ໄດ້ຮັບການປະເມີນ	ສະຫຼຸບຫຍໍ້
	(iii) ອ່ວຍນັ້ງຈາກສາຍນັ້ງທຳມະຊາດເປັນບາງສ່ວນລົງສູນທີ່ເຫີນເພື່ອເພີ່ມກະແສຂອງນັ້ງເຫີນ	ນຳທີ່ຈະປ່ອຍລົງທ້າຍເຂື້ອນ.

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ, ພະຈິກ 2004

(1) ລູຍ ແບກເກີ ອິນເຕີເນຂັ້ນນານ 1997 (Louis Berger International, 1997)

(2) IUCN, 1998

V. ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ໄດ້ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທົບເງື່ອນນັ້ນ

A. ສິ່ງແວດລ້ອມທາງເວັນກາຍະພາບ.

51. ຜົນກະທົບຕົ້ນຕໍ່ໃນໄລຍະດຳເມີນການຜະລິດໄຟຟ້າຂອງໂຄງການຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມທາງກາຍະພາບ ແມ່ນຈະພົວພັນ ກັບການ ບົງນແປງດ້ານອຸທິກະກະສາດ, ອຸນນະພາບນັ້ນ, ອັດຕາການເຊາະເຈື້ອນ ແລະ ການບົງນແປງຫນອຍຫົ່ງ ຂອງ ອຸນນະພູມຂອງອາກາດ ແລະ ນຳໃຕ້ດິນ . ຜົນກະທົບ ຕ່າງໆ ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງໂຄງການແມ່ນໄດ້ກ່າວ ເຖິງຢູ່ໃນພາກ V.F.

ຕາຕະລາງ E.1.ສະເໜີການສະຫຼຸບຜົນກະທົບຕົ້ນຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມທາງກາຍະພາບ.

ຕາຕະລາງ E.1.ສະຫຼຸບຜົນກະທົບຕົ້ນຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກາຍະພາບ ແລະ ວິທີການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທົບເງື່ອນນັ້ນ

ຕົວຮັບ ຜົນກະທົບ	ຜົນກະທົບທາງກົງ ແລະ ທາງອອມຂອງ ໂຄງການ	ວິທີການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ
ອຸທິກະກະສາດ	<ul style="list-style-type: none"> ນຳເຫີນຍາວ 195 km ຖືກຖ້ວມດ້ວຍອ່າງ ເກັນນັ້ນ ການອ່ວຍນັ້ນໃນວັດຕາ 220m³/s ຈາກນັ້ງເຫີນ ລົງສູ່ເຊັ້ນໄຟ (ສະເລ່ຍ/ປີ) ການໜຸດລົງຢ່າງໝາຍຂອງກະແສນນັ້ນໃນນັ້ນ ເຫີນແຕ່ເຂດລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄຟ ວັດຕາການໄຫລຂອງນັ້ນເຊັ້ນໄຟສະເລ່ຍຕໍ່ປີ ເກືອບເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ . ກະແສນນັ້ນໃຫລ ໃນນັ້ນຂອງ ລະຫວ່າງ ບາກ ນັ້ກະດີງ ຫາ ປາກເຊັ້ນໄຟ ຫລຸດລົງ ໃນວັດຕາ ສະເລ່ຍ 3%. ມີຫ່າງແຮງຮັດໃຫ້ຄວາມສິ່ງຈາກນັ້ນຖ້ວມໜຸດລົງ ຢູ່ລົງບຕາມແຄມນັ້ງເຫີນ, ນັ້ນຂອງ (ນັ້ນຂອງຈະຕໍ່ລຸດລົງກວ່າ 18 Cm ໃນເວລານັ້ນຖ້ວມ ຢູ່ໃນເຂດນັ້ນຂອງຄົບກັບເຊັ້ນໄຟ). 	<ul style="list-style-type: none"> ໂຄງການຈະປ່ອຍກະແສນນັ້ນຕໍ່ສຸດໃນລະດັບ 2m³/s (ສະເລ່ຍລາຍສັບປະດາ)ລົງທ້າຍເຂື້ອນນາກາຍ ເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຢູ່ແຄມຜ່ານນັ້ນເຫີນໃຫ້ ຍືນຍິງ ການອອກແບບໃຫ້ມີອ່າງດັດສິມນັ້ນເຂົ້າໃນໂຄງການ ກໍເພື່ອຮັດໃຫ້ການປ່ອຍກະແສນນັ້ນເຂົ້າສູ່ເຊັ້ນໄຟ ເບີນໄປຢ່າງສະຫມ່າສະເໜີແລະມີການຄວບຄຸມ ໂຄງການມີພັນທະທີ່ຈະຈຳກັດການປ່ອຍນັ້ນຕໍ່ ເຊັ້ນໄຟທີ່ກົບຂຶ້ມຂູ້ຈາກນັ້ນຖ້ວມ

1. ຜົນກະທິບດ້ານອຸທິກະກະສາດ.

52. ສະເລ່ຍໃນແຕ່ລະບົມ ໂຄງການຈະອ່ວຍນັ້ນຈາກອ່າງເກັບນັ້ນງາງາຍ ຜ່ານໄຮງຈຳໄຟພັດລົງສູ່ເຊື້ອໄພ ໃນລະດັບ $220\text{m}^3/\text{s}$. ຍ້ອນແນວນີ້ນີ້, ປະລິມານການປ່ອຍນັ້ນລົງນັ້ນທີ່ເຫີນຢູ່ຕອນນັ້ນລ່ວມຂອງເຂື່ອນງາງາຍ ຈະຫຼຸດລົງເຖິງລະດັບ

ຕໍ່ສຸດທີ 2m³/s (ຄ່າສະເລ່ຍໃນໄລຍະໜ້າອາຫິດ) ບວກກັບນັ້ນໃນລະດຸຜົນ ແລະ ການປ່ອຍນັ້ນເພີ່ມ 5 ລ້ານ m³ ຕະຫຼອດໄລຍະເວລາ 12 ເດືອນ. ນີ້ແມ່ນການສົມຫຼົງກັບກະແສນັ້ນໃຫລສະເລ່ຍຕໍ່ປີໃນອັດຕາ 238m³/s ຢູ່ຈຸດເຂື້ອນນາກາຍໃນປະຈຸບັນ. ຜົນກະທົບຢູ່ເຊດຕອນລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍ ລົງໄປສ່ວນໃຫຍ່ຈະ ຕົກຢູ່ໃນຊ່ວງໄລຍະ 12 ກິໂລແມັດທໍາອິດຄືແຕ່ບ່ອນຕັ້ງເຂື້ອນຫາບາກນັ້ນພາວ. ຫຼັງຈາກນັ້ນປະລິມານນັ້ນໃຫລ ເຂົ້າຈາກນັ້ນພາວກໍຈະຊ່ວຍຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບໄດ້ໃນລະດັບໄດ້ນີ້. ກະແສນັ້ນໃຫລໃນແມ່ນັ້ນຂອງໃນຊ່ວງໄລຍະ ແຕ່ປາກນັ້ນກະດີງ¹ ຫາ ບາກເຊົ້າໆ ໄຟ ຈະຫຼຸດລົງໃນລະດັບສະເລ່ຍ 302m³/s ຕໍ່ປີ ດ້ວຍຮັດຕາກະແສນັ້ນໃຫລສະເລ່ຍ 220 ແລະ 82m³/s ທີ່ຖືກອ່ວຍໄປຮັບໄຂ້ການຜະລິດຂອງໂຄງການໄຟຟ້ານັ້ນເທິນ² ແລະ ໂຄງການໄຟຟ້າເທິນຫົນບູນ ຕາມລຳດັບ (ໂຄງການເທິນຫົນບູນແມ່ນຕັ້ງຢູ່ປະມານ 50 km ລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປ, ແລະ ຕັ້ງຢູ່ລົ່ານັ້ນເທິນເຂັ້ມດຽວກັນ). ການອ່ວຍນັ້ນໄປຮັບໄຂ້ການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າສຳລັບໂຄງການນັ້ນເທິນ ແມ່ນມີພົງແຕ່ 3% ຂອງກະແສນັ້ນໃຫລ ຫຼັງໝົດ (ອັດຕາສະເລ່ຍຕໍ່ປີ) ຂອງແມ່ນັ້ນຂອງໃນເຂດນີ້ ແລະ ສະນັ້ນ ຄາດວ່າມັນຈະບໍ່ສັງຜົນກະທົບຮັກຈາຍແຮງ ຕໍ່ການ ເດີນເຮືອ ຫຼື ປະຊາກອນປາຍຸ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ແຕ່ຢ່າງໃດ

53. ປະລິມານນັ້ນທີ່ລະບາຍລົງສູນັ້ນກະທົາງແມ່ນຈະທູບເທິ່ງກະທົາມທຳມະຊາດຂອງນັ້ນກະທົາງ ເອງຊຶ່ງຈະ ບໍ່ກໍໃຫ້ຜົນກະທົບດ້ານອຸທິກະສາດໄດ້ ຕໍ່ນັ້ນກະທົາງ. ຈາກໂຮງຈັກໄຟຟ້າ, ການລະບາຍ ນັ້ນລົງສູນັ້ນ ເພີ້ມອົງສົ່ງນັ້ນຕອນລຸ່ມ ຈະຖືກຄວບຄຸມ ໂດຍເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ. ແລະ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ກະແສນັ້ນໃຫລ ລົງສູນັ້ນເຊົ້າໆໄຟຈະເພີ້ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເລ່ຍ 220m³/s (ຄ່າສະເລ່ຍຕະຫຼອດປີ) ແລະ ໃນລະດັບສູງສຸດເຖິງ 315 m³/s ສົມຫຼົງ ກັບກະແສນັ້ນໃຫລສະເລ່ຍປະຈຳປີ ຢູ່ຈຸດມະຫາໄຊ ໃນປະຈຸບັນແມ່ນ 225m³/s. ການປ່ຽນແປງຂອງລະດັບນັ້ນ ຄາດວ່າຈະມີຂລາຍທີ່ສຸດຢູ່ມະຫາໄຊຂໍ້ຕັ້ງເປັນ ຈຸດທີ່ອິດທີ່ມີການຕັ້ງເຮືອນຊານບັນຊອງ ທລາຍພໍສົມຄວນຖ້ານັບແຕ່ບ່ອນຄົບກັນຂອງເຊົ້າໆໄຟກັບປາກຄອງເຫຼືອສົ່ງນັ້ນລົງເຊົ້າໆໄຟ ແລະ ການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະພື້ນເດັ່ນຂຶ້ນ ໃນລະດຸແລ້ງຄື: ການເພີ້ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນັ້ນ 5.8 ແມ່ດ ໃນເດືອນ ເມສາ (ລະດຸແລ້ງ) ທູບກັບ ການເພີ້ມຂຶ້ນ 1.5 ແມ່ດ ໃນເດືອນສິງຫາ (ລະດຸຜົນ). ຜົນກະທົບຈາກກະແສນັ້ນທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນຈະຄ່ອຍຫຼຸດລົງເປັນລະດັບ ເມື່ອເຄື່ອນທີ່ລົງໄປທາງຕອນລຸ່ມ ຂອງເຊົ້າໆໄຟ ເນື້ອງຈາກວ່າເຂດອ່າງໂຕ່ງສາຂາກໍຈະເພີ້ມຂຶ້ນ. ການລະບາຍ ນັ້ນລົງໃສ່ຄອງເຫຼືອສົ່ງນັ້ນຕອນ ລຸ່ມຈາກເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ ໃນວັນອາຫິດ ນັ້ນແມ່ນຈະຕໍ່ກວ່າໃນມື້ອື່ນໆ($\sim 80m^3/s$)ຂໍ້ສະແດງເຖິງຄວາມຕອງການພະລັງງານທີ່ຫນ້ອຍກວ່າ ໃນວັນດັ່ງກ່າວ ຫຼັງຢູ່ໃນປະເທດໄທ ແລະ ໃນປະເທດລາວ.

54. ໄດ້ມີການຄາດຫວັງໄວ້ວ່າອ່າງເກັບນັ້ນນາກາຍຈະ ຫຼຸດໄພນ້າຖ້ວມລົງໄດ້ຫຼາຍພໍສົມຄວນໄດ້ສະເພາະໃນຊ່ວງນັ້ນເທິນ ນັບແຕ່ຕອນລຸ່ມຂອງເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປ, ພ້ອງກັນນັ້ນຖ້ວມໄດ້ໄດ້ລົ້ມສົ່ນເຊື້ອ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ມືນັ້ນຖ້ວມນ້ອຍທີ່ສຸດ, ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບຂະໜາດຂອງປະລິມານນັ້ນເປີນ ແລະ ລະດັບນັ້ນໃນອ່າງເກັບນັ້ນ. ການຄົດໄລ່ແບບຈຳລອງໄດ້ສະແດງ ໃຫ້ເຫັນວ່າລະດັບ ນັ້ນຖ້ວມຢູ່ທີ່ປາກເຊົ້າໆໄຟແມ່ນຈະຫລຸດລົງປະມານ 0,18 m. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການຄົດໄລ່ແບບ ຈຳລອງກໍໄດ້ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ວ່າລະດັບນັ້ນຖ້ວມໄດ້ລວມໃນເຊົ້າໆໄຟ ແລະ ເຂດທີ່ຮາບນັ້ນຖ້ວມອາຈະເພີ້ມຂຶ້ນ ປະມານ 0,5 m, 0,4 m ແລະ 0,2 m ໃນເຂດເຊົ້າໆໄຟຕອນເທິງ, ຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມຕາມລຳດັບ ຖ້າຫາກເອີນນັ້ນຖ້ວມທີ່ຂຶ້ນລົ້ນຕາເປົ່ງບວກກັບປະລິມານນັ້ນສູງສຸດທີ່ປ່ອຍອອກຈາກອ່າງດັດສິມນັ້ນ (ຫມາຍຄວາມວ່າ ໃນກໍລະນີຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ). ພື້ນທີ່ນັ້ນຖ້ວມ(ເມື່ອກະແສນັ້ນໃນເຊົ້າໆໄຟຂຶ້ນຮອດ 1.970

¹ ນັ້ນເທິນກາຍມາເປັນນັ້ນກະດີງທີ່ຢູ່ລຸ່ມເຂື້ອນເທິນຫົນບູນ.

m^3/s) ຄາດຄະເນວ່າ ຈະເພີ້ມຂຶ້ນປະມານ $3,75\%$ (ຈາກ 324 km^2 ໃນກຳລະນີທີ່ມີໂຄງການ ຈະຂຶ້ນເປັນ 335 km^2 ດ້ວຍກະແສ ນໍ້ສູງສຸດ $315 \text{ m}^3 /s$ ຈາກໂຄງການ) . ໃນກຳລະນີຮ້າຍແຮງເຊັ່ນນີ້, ລະດັບຄວາມເລີກຂອງນໍ້າຖ້ວມໃນເຂດ ເຊັ່ງໄຟຕອນລຸ່ມຄາດຄະເນວ່າຈະເພີ້ມຂຶ້ນແຕ່ 0 ເທິງ $0,55 \text{ m}$. ຄາດວ່າຄວາມເລີກສູງສຸດຈະຢູ່ໃນຂ່ວງທີ່ໄກກັບ ທາງເລກ 13 ແລະ ຄ່ອຍໆຫຼຸດລົງເມື່ອຫຍັບເຂົ້າໄກແມ່ນທີ່ຂອງ(ປາກເຊັ່ງໄຟ) .

55. ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:

ຜົນກະທິບດ້ານລົບທາງອຸທິກະສາດຈະຖືກຫຼຸດຜ່ອນລົງໄດ້ດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງລະບົບການດຳເນີນງານຂອງໂຄງການ, ແລະ ໂດຍສະເພາະກຳແມ່ນການຄວບຄຸມເຂື່ອນດັດສິມນັ້ນ. ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ມີນັ້ນຖ້ວມ ເພີ້ມອັນມີສາຍທັດເກີດຈາກ ໂຄງການ, ນັ້ນທີ່ປ່ອຍອກຈາກເຂື່ອນດັດສິມນັ້ນຈີ່ຖືກ ຈະກັດເມື່ອເຫັນວ່າກະແສນີ້ໃຫລໃນເຊັ່ງໄຟໄກຈະ ຮອດ $1.970 \text{ m}^3/s$ ແລະ ຈະຢຸດເຊົາການປ່ອຍນີ້ອອກກ່ອນທີ່ກະແສນີ້ຕາມທຳມະຊາດຈະຂຶ້ນຮອດ $2.270 \text{ m}^3/s$ (ຊື່ແມ່ນລະດັບກະແສນີ້ຖ້ວມໃນປະຈຸບັນຂອງເຊັ່ງໄຟ). ເຂື່ອນດັດສິມນັ້ນຈະຈຳກັດຮັດຕາເພີ້ມຂຶ້ນຂອງການລະ ບາຍນີ້ລົງສູ່ເຊັ່ງໄຟໄດ້ໃນລະດັບສູງສຸດ $20 \text{ m}^3/\text{ວິນາທີ/ຊື່ວົໂມງ}$.

56. ການປ່ຽນແປງດ້ານອຸທິກະສາດ ທີ່ເປັນສາຍເຫດມາຈາກໂຄງການ ຍັງສະໜອງໂອກາດອັນດີ ເພື່ອສົ່ງເສີມເສດຖະກິດ ແລະ ຂີວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມເຊັ່ງໄຟຕອນລຸ່ມ. ກະແສນີ້ໃໝ່ທີ່ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າໃນລະດູແລ້ງ ຈະສະໜອງແຫຼ່ງນັ້ນເພີ້ມ ແລະ ມົນທີ່ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ງວຽກງານຊົນລະປະຫານ, ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດູດນັ້ນເຂົ້າໃສ່ຊົນລະປະຫານ ; ບັນດາຜົນປະໂຫຍດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນຈະ ໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດຕື່ມຢູ່ໃນພາກ V.D.5.

2. ອຸນນະພາບນັ້ນ

57. ການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບນັ້ນໃນໄລຍະຂ້າງນັ້ນ ແລະ ກັກເຕັບນັ້ນເຂົ້າອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ເທິງພູພຽງນາກາຍນັ້ນສາມາດສົ່ງ ຜົນກະທິບຕໍ່ອຸນນະພາບນັ້ນ ຂອງ ນັ້ນເທິນ (ນັ້ນຕ່າງລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍລົງໄປ), ອຸນນະພາບນັ້ນ ຂອງເຊັ່ງໄຟ, ນັ້ນກະທັງ ແລະ ອຸນນະພາບແມ່ນກື່ຂອງກໍເປັນໄດ້ . ປາ, ສັດນີ້ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ເພິ່ນພາອາໃສສາຍນັ້ນ ດັ່ງກ່າວເພື່ອຊົມໄຊໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນທາງນັ້ນເອງກໍາດາດໄດ້ຮັບຜົນກະທິບໄດ້. ປັດໃຈຕ່າງໆນີ້ສົ່ງ ຜົນກະທິບຕໍ່ອຸນນະພາບນັ້ນຢູ່ໃນອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ປະກອບດ້ວຍລັງສີຄວາມຮອນຈາກແສງແດດຂອງພື້ນຜົວ ນັ້ນໃນອ່າງເກັບນັ້ນ, ການປິນເປຂອງລຳເສີນນັ້ນ (water column) (ໃນນັ້ນມີສານອາຫານ), ບໍລິມາດຂອງຊີວະມວນສານ ທີ່ຖືກນັ້ນຖ້ວມ, ການຂະໜາຍຕົວຂອງພື້ນນັ້ນ, ການຕົກຕະກອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ສານເຄີມ ເຂົ້າໃນການກະເສດ.

58. ມີການຄາດຄະເນໄວ້ວ່າ

ນັ້ນໃນອ່າງເກັບນັ້ນຈາກາຍໃນແຕ່ລະບົບແຕ່ທ້າຍລະດູແລ້ງຈົນເຖິງສອງສາມເດືອນທີ່ອິດ ຂອງ ລະດູຜົນອຸນຫະພູມໃນແຕ່ລະດັບຂຶ້ນ ຄວາມເລີກຂອງອ່າງຈະແຕກຕ່າງກັນ. ອຸນຫະພູມສູງສຸດຂອງນັ້ນທີ່ຜົວ ນັ້ນໜ້າອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ອາດ ມີ $30^\circ C$ ຫຼຸງໃສ່ ອຸນຫະພູມ ຢູ່ພື້ນນັ້ນຊື່ເທິງເກັບກັບ $20-25^\circ C$. ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂເຫຼົ່ານີ້, ສະພາບຂອງອິກຊີລະລາຍໃນນັ້ນຕໍ່(< 2 mg/l)ທີ່ເກີດຂຶ້ນແບບຮອບວຽນ ແມ່ນຄາດວ່າຈະເກີດມີຂຶ້ນຢູ່ໃນ ປ່ອນນັ້ນເລີກຕາງ. ສະພາບອິກຊີແຊ່ນບໍ່ພູງພື້ນຕໍ່ກ່າວນີ້ຈະແກ່ຍາປະມານ $1-3$ ເດືອນ. ເນື່ອງຈາກລັກສະນະຄວາມຕັ້ນຂອງ ອ່າງເກັບນັ້ນ, ສະພາບອິກຊີແຊ່ນບໍ່ພູງພື້ນຕໍ່ກ່າວນີ້ຈະສົ່ງຜົນກະທິບຕໍ່ກ່າວ່າ 3% ຂອງບໍລິມາດອ່າງເກັບນັ້ນ. ການຄິດໄລ່ແບບຈຳ ລອງໄດ້ຄາດຄະເນວ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງ ອິກຊີທີ່ລະລາຍໃນນັ້ນໃນລະດູແລ້ງທີ່ໃຫລຜ່ານໂຮງຈຳໄຟຂໍ້າ ແລະ ເຂື່ອນນາ ກາຍ ແມ່ນຈະສູງກວ່າ 5 mg/l (ໂດຍທີ່ໄປແມ່ນເປັນທີ່ຍອມຮັບ

ເອົາໄດ້ເພື່ອຫີ່ຈະຮັກສາສິ່ງທີ່ມີຂີ້ວິດໃນນັ້ນ) ແລະ ມີສານອາຫານຕໍ່. ຢູ່ໃນຊຸມປີທີ່ອິດຫລັງຈາກມີອ່າງເກັບນີ້ ລະດັບສານອາຫານກຳຈະສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ (ເນື່ອງຈາກ ການເນົ້າເປື້ອຍ ຂອງ ພິດທີ່ຈົມຢູ່ໃນອ່າງເກັບນີ້). ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຄົດໄລ່ແບບຈຳລອງ ຕ່າງໆຢ່າງໄດ້ທວາຍ ໄວ່ວ່າລະດັບອິກຊີ້ທີ່ລະລາຍຢູ່ໃນນັ້ນກະທັງ ແລະ ເຊັ່ນໄຟອາດຈະມີຜົນກະທິບ ແລະ ອາດຕ້ອງການມາດຕະ ການສະເພາະເພື່ອປ້ອງກັນ ປະຊາກອນຂອງປາ.

59. ຄາດວ່າຄວາມເຂັ້ມຂັ້ນສູງສຸດ 25ມງ/1 ຂອງຫາດແອ້ມໂມເນຍຈະເກີດຂຶ້ນໃນ ອ່າງເກັບນີ້ນາກາຍໃນໄລຍະ ລະດຸຜົນ ຫຼັງຈາກການສະຫລາຍຕົວ ຂອງຂັ້ນອຸນຫະພູມຕ່າງໆໃນອ່າງເກັບນີ້; ອັນນີ້ກໍສອດຄ່ອງກັບຄ່າຕົວ ເລກພື້ນຖານ ສຳລັບນີ້ທີ່ເປັນຕົວຮັບ ແລະ ຄາດວ່າຈະບໍ່ສົ່ງຜົນກະທິບ ຕໍ່ປາ. ບັນດາລະດັບຄວາມເປັນດັງ (pH) ທີ່ກະຕວງໄວ້ ຢູ່ໃນອ່າງເກັບນີ້ກໍຈະນອນຢູ່ໃນຂອບເຂດຄ່າ pH ທີ່ຕ້ອງການຊີ້ເປັນຜົນດີສຳລັບ ແກ່ການຜະລິດປາ (ລະຫວ່າງ 6.5-9). ຄວາມເຂັ້ມຂັ້ນຂອງຕະກອນທີ່ລອຍຕົວ ຢູ່ໃນນັ້ນຂອງອ່າງເກັບ ນີ້ຄາດວ່າຈະຂ້ອນຂ້າງຕ່າງໆເນື່ອງຈາກສະພາບ ເຂດອ່າງໂຕ່ງຂ້ອນຂ້າງບໍ່ມີການລົບກວນຫລາຍປານໄດ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນດາກິດຈະກຳກະສິກຳຢູ່ໃນເຂດຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ອາດພາ ໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຢາ ບາບສັດຕູ ພິດເພີ່ມຂຶ້ນ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ເປັນພິດຢ່າງຮັກຍແຮງຕໍ່ປາ ແລະ ສາມາດສະສົມຕາກຄ້າງໃນປາ ຈົນເຖິງລະດັບ ທີ່ເປັນ ອັນຕະລາຍ ຕໍ່ການບໍລິໂພກຂອງຄົນ.
60. ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທິບ: ບັນດາຜົນກະທິບທີ່ມີ ຕໍ່ຄຸນນະພາບນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້ນາກາຍ ແລະ ຄຸນນະພາບ ນີ້ໃນ ເຂດຕອນລຸ່ມ(ຢູ່ນັ້ນເກີນ ແລະ ເຊັ່ນໄຟ) ຈະໄດ້ຮັບການໜູດຜ່ອນດ້ວຍບັນດາມາດຕະການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
- (i) ການຄຸ້ມຄອງອ່າງໂຕ່ງທີ່ດີ ເພື່ອປົກປ້ອງອ່າງເກັບນີ້ນາກາຍຈາກການຕົກຕະກອນ;
  - (ii) ການໜູດຜ່ອນຂີ້ວະມວນສານຢູ່ໃນເຂດນິ້ນທີ່ຫຼວມ:
    - ຊູກຍູ້ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳເອົາຂີ້ວະມວນສານອອກຈາກບໍລິເວນອ່າງເກັບນີ້ກ່ອນທີ່ນີ້ຈະຂຶ້ນຫຼວມ ເຊິ່ງລວມມີການ ເກັບຫຼຸໄມ້ນອຍໄປເຮັດພື້ນ ແລະ ເກັບຫຼຸເອົາໄມ້ທ່ອນແບບຕັດຍອນ.
  - (iii) ນຳທີ່ຈະປ່ອຍລົງຕອນລຸ່ມແມ່ນຈະມາຈາກຂຶ້ນເທິງຂອງນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້⁽¹⁾ ແລະ ພອກອາກາດ (acration) ດ້ວຍວາວເປີດບິດແບບຈວຍ: ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຊ່ວຍປັບປຸງ ຄຸນນະພາບນີ້ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ປະ ຊາກອນປາໃນເຂດນີ້ເທິນຕອນລຸ່ມໃຫ້ດີຂຶ້ນ;
  - (iv) ນຳທີ່ຈະປ່ອຍອອກຈາກໂຮງຈັກໄຟຟ້າແມ່ນຈະມາຈາກສ່ວນໃຫຍ່ຂອງລົງລົງເສີມນີ້:
    - ດ້ວຍວິທີນີ້ຈຶ່ງຮັບປະກັນໄດ້ວ່ານີ້ທີ່ ຖືກລະບາຍລົງສູ່ຄອງເຫັນມືອງຕອນລຸ່ມຈຶ່ງແມ່ນສ່ວນປະສົມ ຂອງ ຂັ້ນທີ່ຂາດ ອົກຊີ ຢູ່ພື້ນນີ້ ແລະ ຂັ້ນມີອິກຊີຢູ່ເທິງໝໍານັ້ນ.
  - (v) ພອກອາກາດໃຫ້ນີ້ທີ່ຈະຖືກປ່ອຍລົງສູ່ນີ້ກະທັງ;
    - ລະບົບການປ່ອຍນີ້ຈາກເຂື້ອນດັດສົມນີ້ຈະປະກອບດ້ວຍສອງໂຄງສັງສົງສຳລັບພອກອາກາດອັນລວມມີລະບົບ ບານໂດດ ແລະ ຜ່າຍພອກອາກາດອັນໝື່ງ.

⁽¹⁾ ຂັ້ນຕ່າງໆທີ່ຢູ່ຂັ້ນເຫັງ ແລະ ອຸ່ນກວ່າ ຂອງເສີມນັ້ນພາຍໃນ ຂັ້ງເກືອບຫຼຸງມີດົກຈະກຳດ້ານຂີ້ວະມວນຫຼາຍຢູ່ໃນນັ້ນ.

(vi) ພອກອາກາດໃຫ້ນີ້ທີ່ຢູ່ໃນຄອງເຫັນມືອງຕອນລຸ່ມກ່ອນທີ່ຈະປ່ອຍລົງສູ່ເຊິ່ງໄຟ:

- ຝາຍພອກອາກາດໃຫ້ນີ້ໃນຄອງເຫັນມືອງຕອນລຸ່ມ ຈະຊ່ວຍປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມຂອງອິກຊີທີ່ລະລາຍຢູ່ໃນນັ້ນ.
- ການກໍ່ຕົວ ຂຶ້ນ ຂອງ ແບກທີ່ເຮັດ ແລະ ໄຄ/ເທິ່ງ ຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ສະມັດຕະພາບການທຳງານ ຂອງຝາຍພອກ ອາກາດໜຸດລົງ ແຕ່ພວກມັນກຳຈະຖືກອານາໄມອອກເວລາທີ່ໂຮງຈັກປ່ອຍນີ້ຫນ້ອຍໃນວັນອາຫັດ;

- (vii) ການຄຸ້ມຄອງວັດຊະພືດທາງນົກ ຍ້ອນ ລະດັບນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້ຫຼຸດລົງ: ການຫຼຸດລົງຂອງລະດັບນີ້ໃນອ່າງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງລະດັບນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້ ຕາມລະດູການ ແມ່ນຈະຮັດໃຫ້ມີການຄວມຄຸມ ວັດຊະພືດທາງນີ້ໄດ້.
- (viii) ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຫ້ປຸ່ຍ, ຍ່າປາບສັດຖຸພືດ ແລະ ສານສັງເຄາະເຄີມຂຶ້ນໆ ດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມຄອງສັດຖຸພືດ; ແລະ
- (ix) ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດຕາມແຜນການກໍ່ສ້າງທີ່ມີຢູ່! NTPC ຈະຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝີຈໍາສ້າງລວມ ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດແລະ ຫຼັກຕ້ອງ ຕາມແຜນການກໍ່ສ້າງ ເພື່ອຮັດແນວໄດ້ຢ່າງເກັບນີ້ໃຫ້ກັບນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້ຖືກຂັງໄວ້ ເປັນເວລາດິນນານກວ່າທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ (ຕົວຢ່າງກ່ອນໄລຍະທີ່ຈະລົງ ແລະ ດ້ວຍວິທີນີ້ມັນກຳຈະມີການ ປະສິມກັນເຂົ້າ ໂດຍຜ່ານການດຳເນີນງານ ຂອງໂຮງຈັກໄຟຟ້າ). ການລັ້າຊັດຕ່າງໜ່າວນີ້ອາດຮັດໃຫ້ປາຕາຍໄດ້ ເພາະສະພາບທີ່ຂາດອີກຊີ ຢູ່ໃນ ອ່າງເກັບນີ້.

61. NTPC

ແມ່ນຍັງມີພັນທະທີ່ຈະຕ້ອງຮັກສາຜົນປະໂຫຍດຈາກການຊົມໃຊ້ນີ້ທີ່ກໍາລັງປະຕິບັດກັນຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງໄດ້ມີການກະກຽມໃຫ້ການ ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ ແກ້ວ່າອື່ນງ່ອງການສະໜັບທຸນຂອງນີ້ໃຊ້ຢູ່ໃນບັນດາບັນ ທີ່ການຊົມໃຊ້ນີ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ ສ່ວນໜຶ່ງ ຫລື ຫັງໝາດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບ ນັ້ນເຊັບໜ້າໄຟ ແລະ ນັ້ນກະທັງໆ.

ຄຸນນະພາບນີ້ຢູ່ໃນລຳນັ້ນທີ່ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນໄດ້ຈະຕ້ອງຖືກຕິດຕາມກວດກາຫຼັງໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການຜະລິດ ຂອງໂຄງການ. ແຜນງານການຕິດຕາມຂໍ້ມູນພື້ນຖານດ້ານຄຸນນະພາບນີ້ ແມ່ນໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນປະ ຕີບັດ ໃນປີ 2004.

3 ການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ການຕິກະຕະກອນ.

62. ການເຊາະເຈື່ອນ ແມ່ນຄາດວ່າຈະມີຜົນກະທິບໝາຍ ຢູ່ໃນແຕ່ເຊັບໜ້າໄຟເທົ່ານັ້ນ ອັນເປັນຜົນມາຈາກກະແສນທີ່ໃຫລຈະສູງຂຶ້ນທລາຍສົມຄວນ, ນັ້ນຈາກໂຄງການທີ່ໃຫ້ລົງສູ່ເຊັບໜ້າໄຟມີນີ້ມີປະລິມານຕະກອນຕໍ່ ແລະຄວາມກົດດັນຕໍ່ຕາເຝັ້ງເຊຍອັນການປ່ຽນແປງຂອງລະບອບການໃຫລຂອງນົກປະຈໍາແຕ່ລະອາຫິດ. SMEC (2002 & 2004) ຄາດຄະແນວ່າ ລຳຄອງເຊັບໜ້າໄຟ ຈະກວ້າງອອກ(ຢ້ອນການເຊາະເຈື່ອນດັ່ງກ່າວ) ໂດຍສະເລ່ຍ ແຕ່ 10.7 m ຫາ 15.9 m ລົງຕາມລຳນັ້ນເຊັບໜ້າໄຟ ແຕ່ກຳຈະບໍ່ກາຍ 20 m ກ່ອນທີ່ເຊັບໜ້າໄຟຈະສາມາດບັນຍັດຕົວເຂົ້າກັບ ລະບົບການ ໄຫລແລະໂຄງສ້າງຂອງລຳຄອງອັນໃຫມ່ຂອງມັນໄດ້. ຮູບໂຄງສ້າງຂອງລຳຄອງອັນໃຫມ່ມີຄາດ ວ່າຈະບໍ່ສາມາດ ບັນລຸ ຄວາມ ສົມດຸນໄດ້ຈິນກວ່າຢ່າງໜ້ອຍ 2 ພີ້ຫລັງຈາກທີ່ມີລະບອບ ກະແສນທີ່ໃຫລວັນໃຫມ່ເກີດຂຶ້ນໃນເຊັບໜ້າໄຟ. ເມື່ອຫ່າງອອກຈາກຈຸດທີ່ປາກຄອງເໜີ້ອງຕອນລຸ່ມປ່ອຍນີ້ລົງ ເຊັບໜ້າໄຟໄກເທົ່າໄດ້, ຂະໜາດຂອງການສູນ ເສຍຈາກການເຊາະເຈື່ອນ ກຳຈະຫຼຸດລົງຊັກໄຊ ໄຊັງຈິນວ່າໃນ ບໍລິເວນຂົວເຊັບໜ້າໄຟຂອງວັນທາງເລກ 13 ມັນຄາດວ່າການ ສູນເສຍ ແມ່ນໜ້ອຍຫລາຍຈິນທີ່ວ່າສາມາດປະທຸມໄດ້. ການເຊາະເຈື່ອນ ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຫລືການສູນເສຍທີ່ດິນປຸກັງ. ການປັບຕົວເຂົ້າກັບຄວາມ ກວ້າງຂອງນົກ ແມ່ນອາດຈະຮັດໄດ້ຊ້າ ແລະ ແມ່ນອນ ແມ່ນຈະຕ້ອງໃຫ້ເວລາແກ່ຊຸມ ອຸນເພື່ອປັບ ຕົວໄດ້ປາສະຈາກ ການສູນເສຍຕໍ່ຂັບສິນ ແລະ ຂີວິດ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ການເຊາະເຈື່ອນ ຢູ່ເຊດນັ້ນທີ່ຕົວແທນ ຕອນລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປ ແມ່ນບໍ່ຄາດວ່າຈະມີບັນຫາເນື້ອງຈາກກະແສນທີ່ໃຫລຕໍ່ ແລະ ເຊດດັ່ງກ່າວ ກໍມີໄ່ງໆທີ່ໃຫຍ່ ແລະ ມີຕົນໄມ້ຫນາແໜ້ນລົງຕາມແຄມນີ້. ການທີ່ດິນໆຈຶ່ງມີ ການລະບາຍນີ້ລົບລົງລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍນັ້ນກໍ ສາມາດສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການ ເຊາະເຈື່ອນໄດ້ເລັກນ້ອຍ ແລະ ສະເພາະໃນບ້າງ ເຊດເທົ່ານັ້ນ. ສຳລັບຄອງເໜີ້ອງລະບາຍນີ້ຕອນລຸ່ມ ແມ່ນໄດ້ມີການປ້ອງກັນຈາກການເຊາະເຈື່ອນ. ໃນບັນດາຈຸດລື້ແຫລມຕ່າງໆຄາດວ່າຈະບໍ່ມີອັດຕາການ ເຊາະເຈື່ອນເພີ່ມ

ຂຶ້ນຫຼາຍຢູ່ຕາມລຳນັກທ້າງ ແພະວ່າຈະມີການຮັກສາໃຫ້ມືນີ້ໃຫລຕາມລະດັບ ນັ້ນໃຫລຕາມທຳມະຊາດຂອງ ນັ້ນກະທ້າງ.

63. ການຕົກຕະກອນໃນອ່າງເກັບນິ້ນກາຍ ແມ່ນຄາດຄະເນວ່າ ຈະມີໜ້ອຍ ເນື້ອງຈາກອັດຕາການສູນເສຍຂອງຂຶ້ນ ນັ້ນດິນທີ່ຕໍ່ໜ້າລາຍຢູ່ໃນປ່າໄນເຂດອ່າງໂຕງນີ້ຂຶ້ນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເປັນປ່າທີ່ຂຶ້ນໄດ້ມີການລົບກວນໄດ້. ຄາດວ່າມັນ ຈະບໍ່ກະທົບຕໍ່ຄວາມສາມາດວັກເກັບປະລິມານນີ້ໃນອ່າງເກັບນີ້ ຫຼື ຕໍ່ກັບທ່າແຮງໃນການ ຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າຂອງ ໂຄງການ . ເພື່ອຢາກຮັກສາໃຫ້ລະດັບການເຊາະ ເຈື່ອນຕໍ່ຄືທີ່ເປັນຢູ່ໃນປະ ຈຸບັນນີ້ໄດ້ ແມ່ນຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີ ການ ອຸ້ມຄອງ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນໃຫ້ດີ .
64. **ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ:** ຫລາຍງອົງປະກອບຂອງໂຄງການ ໄດ້ຖືກອອກແບບ ເພື່ອຈຳກັດໃຫ້ບັນດາຜົນ ກະທົບກ່ຽວກັບການເຊາະເຈື່ອນຢູ່ຂຶ້ນເຂົ້າໃໝ່ໃຫ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ. ບັນດາອົງປະກອບດັ່ງກ່າວລວມມີ ເຂື່ອນດັບສິນ ນີ້ຂຶ້ນ ມີໜັນທີ່ຄວບຄຸມການປ່ອຍນີ້ລົງເຂົ້າໃໝ່ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງການຈຳກັດອັດຕາ ການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດລົງ ຂອງ ການລະບາຍນີ້ລົງເຂົ້າໃໝ່, ແລະ ການເສີມຕາຝັງບ່ອນບາກຄອງເຫຼືອ ໃນປະຈຸບັນ ລະດັບການ ເຊາະເຈື່ອນ ລົງບຕາມຝົ່າເຂົ້າໃໝ່ ແມ່ນກຳລັງຖືກຕິດຕາມກວດກາ; ໃນໄລຍະດາເນີນການຜະລິດໄຟຟ້າ ເຂົ້າໃໝ່ ແລະ ພ້ອມກັບຄອງ ເຫຼືອງລະບາຍນີ້ຕອນລຸ່ມ ແມ່ນຈະຖືກຕິດຕາມເຝົ່າລະວັງ ແລະ ຈະມີການຄົ້ນຄວາດດຳເນີນມາດຕະການປົວແປງ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ເຊັ່ນການບ້ອງກັນຕາຝັງເຈື່ອນ , ການເສີມໃຫ້ຕາຝັງແໜ້ນໜາ, ແລະ ການຊີດເຊີຍຊັບສິນ ແລະ ການປະກອບອາຊີບ (ຫຼືວ່າຫັງສອງຢ່າງປະສົມກັນ) ຂຶ້ນ ຈະຖືກພິຈາລະນາເປັນແຕ່ລະວຳລະນີໄປ. ຊາວບ້ານຈະສາມາດເຕືອນຄະນະກຳມະການຂີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍຂຶ້ນເນື້ອງ ໃນກໍລະນີທີ່ ມີອັດຕາການ ເຊາະເຈື່ອນ ຜິດປົກກະຕິ ຫຼື ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ/ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ. ແຜນຄຸ້ມຄອງສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ(SEMFOP) ຈະອະທິບາຍລະອງດັກ່ງວັກບ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ຂັບດາກີຈະກຳການນຳໃຊ້ດິນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາ-ນັ້ນເຫັນ (NNT-NPA) ເພື່ອຫຼັກເວັ້ນ ການເຊາະເຈື່ອນເກີນຂອບເຂດ ແລະ ຍັນແນວນີ້ ການຕົກຕະກອນຂອງອ່າງເກັບນິ້ນກາຍ ກຳຈະໜັກລົງ ໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

4 ຜົນກະທົບອື່ນງົ່ງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຫາງກາຍະພາບ

62. ການສ້າງອ່າງເກັບນິ້ນກາຍແມ່ນຄາດວ່າ ຈະຮັດໃຫ້ເກີດມີການປົ່ງປະງາດນິ້ນກັບນ້ອຍ ຢູ່ເທິງ ພູພຽງນາກາຍ (ເຊັ່ນ ອຸ່ນຫະພູມ ຂອງອາກາດ, ຄວາມຊຸ່ມຫຼູບຖານ , ລົມ ແລະອື່ນງົ່ງ) ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດ ກຳຕາມ ການປົ່ງປະງາດເທົ່ານີ້ ແມ່ນຄາດ ວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ ເປັນໄລຍະເວລາສັ້ນ ເນື້ອງຈາກຂີດຂະພິນທີ່ເຫຼືອກວ່າ ຂອງລົມມໍລະສຸມ. ຜົນກະທົບກ່ຽວກັບແຜ່ນດິນໄຫວ ນ້ອຍໆອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ອັນເນື້ອງມາຈາກການກັກຂັງນີ້ ແລະ ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ແຕ່ວ່າ ຄວາມສູງຂອງ ເຂື່ອນ (48 m) ແມ່ນຕໍ່ກ່ວ່າຂະໜາດ ທີ່ແຜ່ນດິນໄຫວສິ່ງຜົນກະທົບຫລາຍ ພົມສົມຄວນ(100 m). ປະລິມານນີ້ທີ່ໜຸດລົງຢູ່ໃນນັ້ນເຫັນຕອນລຸ່ມນັບແຕ່ເຂື່ອນນາກາຍລົງໄປແມ່ນຄາດວ່າ ຈະບໍ່ສົ່ງຜົນ ກະທົບຫຼາຍ ຕໍ່ລະດັບນີ້ໃຕ້ດິນຫຼາຍພໍເຫົ່າໄດ້ເນື້ອງຈາກໃນເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ເຫັນແມ່ນໄຫລຜ່ານຮ່ອມພູທີ່ສູງຂຶ້ນຂຶ້ນຂ່ອງກັນ ບໍ່ໃຫ້ນທີ່ເຫັນເປັນແຫ່ລ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງຂຶ້ນນີ້ໃຕ້ດິນ. ກະແສນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ໃນຄອງເຫຼືອງລະບາຍນີ້ ຕອນລຸ່ມ ແລະ ໃນເຂົ້າໃໝ່ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ລະດັບນີ້ໃຕ້ດິນສູງຂຶ້ນ, ຈະຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຕ້ອງການພະລັງງານ ສຳລັບການດູດເອົານີ້ຂຶ້ນມາຮັບໄຊ້ຊຸມຊົນພື້ນຄວນ. ເຫັນວ່າບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະມີມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບໃດໆຕໍ່ມີອັກຕໍ່ກັບບັນຫາດ້ວຍກ່າວນັ້ນ.

B. **ສິ່ງແວດລ້ອມທາງຊີວະພາບ.**

63. ຜົນກະທຶນບັນຫຼັກ ຂອງໄຄງການຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທາງດ້ານຊີວະພາບ ແມ່ນຜົນກະທຶນບັນຫຼັກຕໍ່ຖຸນທີ່ຢູ່ອາໄສ ທາງນຳ ແລະ ທາງບົກ, ຄວາມໜາກໜາລາຍທາງດ້ານຊະນິດພັນ, ເຂດປ່າສະຫງວນ ແລະ ຊະນິດພັນທີ່ຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ. ຜົນກະທຶນສຳຄັນ ແລະ ວິທີການໜູດຜ່ອນ ຜົນກະທຶນ ແມ່ນໄດ້ສະໜູບສັງລວມໃຫ້ເຫັນດັ່ງໃນ ຕາຕະລາງ E.2.

ຕາຕະລາງ E.2. ການສະໜູບຜົນກະທຶນບັນຫຼັກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຊີວະວິທະຍາ ແລະ ວິທີການໜູດຜ່ອນຜົນກະທຶນນັ້ນ.

ຕົວທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທຶນ	ຜົນກະທຶນທາງນິ້ງ ແລະ ທາງອ້ອມຂອງ ຈາກໂຄງການ	ວິທີການໜູດຜ່ອນຜົນກະທຶນ
ຖຸນທີ່ຢູ່ອາໄສ ທາງນຳ ແລະ ຄວາມໜາກ ໜາລາຍຂອງປາ	<ul style="list-style-type: none"> ການຫັນປົງນົມທີ່ເທິນ 195 Km ມາເປັນ ອ່າງເກັບນັ້ນຈາກຍະປົງນແປງ ຖຸນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງປາຢ່າງຖາວອນ ແລະ ສ້າງຜົນກະທຶນບັນຫຼັກຕໍ່ຊະນິດປາຕ່າງໆທີ່ລົ້ງເຄີຍ ກັບກະແສນທີ່ໃຫລວໄວ. ເຂື້ອນຈະເປັນສິ່ງກິດຂວາງການອົບພະຍົບ ຂອງປາລະຫວ່າງຕອນລຸ່ມຂອງນຳເທິນ ແລະ ເຂດຍອດນຳຕ່າງໆຂອງນຳເທິນ ລະດັບນຳຂຶ້ນລົງປ່າງໝວງງາຍຕາມລະດຸ ການຢູ່ໃນອ່າງເກັບນຳ ແລະ ການປົງນແປງ ຂອງຄຸນນະພາບນຳ (ສະພາບທີ່ມີອີກຊີ ໜ້ອຍ) ມັກຈະພາໃຫ້ເກີດມີສະພາບທີ່ ອຳນວຍໃຫ້ແກ່ປາບາງຊະນິດ ແລະ ບັນດາ ຊະນິດສັດນຳຕ່າງໆ ການປົງນແປງກະແສນທີ່ໃຫລ, ຄຸນນະພາບ ນຳ ແລະ ອຸນໝູມຂອງນຳ ຢູ່ເຊັ້ນໄຟ ອາດຈະປົງນແປງ ສ່ວນປະກອບຂອງ ປາຊະນິດຕ່າງໆໃນເຊັ້ນໄຟ ແລະ ສະມັດ ຕະພາບໃນການສ້າງ ພະລິດຕະພັນ ສັດນຳ (ຄວາມອຸດົມສົມບູນ) ຂອງ ເຊັ້ນໄຟ. ການຮັດວຽກຢູ່ໃນ ຫຼືລົງບາມແຄມແມ່ນທີ່ ຕ່າງໆອາດ ເພີ່ມປະລິມານຕະກອນຂຶ້ນເຊິ່ງ ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍແກ່ປາ(ເຫືອກປາ), ໜໍາລາຍພື້ນທີ່ວາງໄຂ່ຂອງປາແລະ ເຮັດໃຫ້ ສະມັດຕະພາບໃນການສ້າງຜະລິດພັນສັດນຳ ຂອງເຊັ້ນໄຟ ພາລຸດລົງ 	<ul style="list-style-type: none"> ອ່ວຍນຳອອກຈາກເຂດກໍສັງເຂື້ອນນາກາຍ ໃນໄລຍະການກໍສັງເຂື້ອນ ການສ້າງຂອບທຶນຫາງ ແລະ ເຂດອື່ນໆ ໃຫ້ແຂງແກ່ນ ເພື່ອໜູດຜ່ອນການເຊະເຈື່ອນ ການອານາໄມຕົ້ນໄມ້ໃບພິດຈຳນວນທີ່ຈະອອກຈາກເຂດ ນຳທີ່ຈະຫຼຸມເພື່ອເອົາຊີວະມວນສານອອກ ແລະ ໜູດຜ່ອນອັດຕາສູງທີ່ຄຸນນະພາບນຳ ຈະຂະ ຫຍາຍ ຕົວໄປທິດທາງທີ່ລົບ (ເບິ່ງ ຕາຕະລາງ E.1. ແລະ ພາກ E.1.2). ກໍລັສ້າງອ່າງເກັບຂອງແຫລວ (retention tank) ໃນທົ່ວທຸກເຂດບ່ອນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບເຊື້ອເຝີ່ ທີ່ເປັນທາດແຫລວ ແລະ ເປັນທາດແຂງ ແລະ ແລະທາດເຄີມຕ່າງໆ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມຄອງສັດຖຸພິດ ຫ້າມກຳມະກອນໂຄງການຫາປາແບບໃຊ້ລະເບີດ
ຊີວະນາງພັນ ທາງບົກ	<ul style="list-style-type: none"> ດິນ ແລະ ພິດຈຳນວນ 1170 Km^2 ຈະໄດ້ ຮັບຜົນກະທຶນຈາກໂຄງການ (ໄລຍະກໍສັງ). ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ໃບກ້ວາງ ແລະບ່າແປກ, ບົງ ແລະ ບໍລິການແຄມນຳ ແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະ ທຶນບັນຫຼັກກວ່າໝູ່ ເນື້ອທີ່ 450 Km^2 ຈະຖືກຈົມຢູ່ໃຕ້ພັນ ອ່າງເຮັບນຳ 	<ul style="list-style-type: none"> ກຳນົດເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍນຳເທິນ ແລະ ສະໜອງ ຫົນຈຳນວນ 31,5 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ (ໂດຍ ບໍລິສັດໄຟ້ຈຳນຳ 2) ໃຫ້ແກ່ວຽກງານການ ຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງ ຊາດນາກາຍ-ນຳເທິນ (ໂດຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ SEMFOPI) ປະຕິບັດແຜນງານການປົກປ່າຂີດແກນໃຫ້ໄດ້ 28,000

	<ul style="list-style-type: none"> ການບັນບຸງການເຂົ້າໄປເຖິງເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ (ເມື່ອງຈາກການສ້າງອ່າງເກັບນີ້) ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງປະຊາກອນ ຢູ່ເຖິງເຂດໝູພຽງເລັ່ງກະຕຸນໃຫ້ມີຄວາມກົດລັນຕໍ່ການລ່າສັດ ແລະ ການຄ້າຂາຍ ສັດປ່າ. 	<ul style="list-style-type: none"> ເຮັດຕາ ຂອງເຂດປ່າທີ່ເຊື້ອມໄຊມ. ໃຫ້ທາງເລືອກການທຳມາທາກິນທີ່ຕິດພັນກັບການອະນຸລັກຂ້າງອາຊີ ແລະ ນິກເປັດບີກຂາວ ຜູ້ຮັບເຫຼີມກໍາສັງລວມຕ້ອງເກືອດຫ້າມກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ ບໍ່ໃຫ້ ລ່າສັດປ່າ
ຂະນິດສັດປ່າທີ່ເຕີກຍູ່ໃນອັນຕະລາຍ	<ul style="list-style-type: none"> ການລົບກວນເຂດອ່າງໂຕ່ ແລະ ເຂດເຊື້ອມຕໍ່ສາມາດເປັນໄພຂຶ້ມຂູ້ຕໍ່ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສ ຂອງສັດປ່າມາງູ່ຂະນິດ ຂຶ້ງລວມທັງ ຂະນິດພັນທີ່ຕົວເຕີກຢູ່ ໃນອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ ຂ້າງ, ເສືອ, ລົງ, ໝາໄນ ເມື່ອ, ອົວປ່າ ແລະ ນິກເປັດກ່າວໜີກຂາວ. 	<ul style="list-style-type: none"> ດໍາເນີນແຜນງານອະນຸລັກຂ້າງອາຊີ ແລະ ນິກເປັດບີກຂາວ ທຳການສໍາຫລວດຂະນິດພັນສັດປ່າ 16 ຂະນິດຕົ້ນຕໍ່ ແລະ ພັດທະນາແຜນງານສໍາລັບຄຸມຄອງສັດດັ່ງກ່າວໜັກເຕັມວ່າສັດດັ່ງກ່າວໜັກມີຢູ່ໃນເຂດນັ້ນໆ ຄຸ້ມຄອງແລະ ໃຫ້ການສະຫມັບສະຫນູນເຄົານການເງິນແກ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ ທຳການເຄື່ອນຄວ້າ ແລະ ວາງແຜນຈຳກັດຜົມກະທິບຈາກນີ້ ຖ້ອມ ຕໍ່ກັບສັດປ່າໃຫ້ຫັນອ່ອຍທີ່ສຸດ.

1 ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຫາງນີ້ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງປາ.

64. ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຫາງນີ້ຖື່ວ່າຈະຖືກກະທິບຈາກກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໃນໄລຍະ ກໍ່ສັງ ແລະ ໄລຍະດໍາເນີນການຜະລິດໄຟຟ້າ ຂອງ ໂຄງການ. ຜົນກະທິບຕ່າງໆໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ໂດຍການຕົກຕະກອນ ທີ່ມີສາຍເຫດ ມາຈາກວູກງານທີ່ຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການໃນພື້ນນີ້ຂອງສາຍນີ້, ການອານາໄມພິດພັນຕົ້ນໄມ້ອອກຈາກເຂດນີ້ຈະຫຼວມ ແລະ ການເຊາະ ເຈື່ອນຢູ່ໃນເຂດກໍ່ສ້າງ; ມິນລະພິດທາງນີ້ທີ່ເກີດຈາກການນຳໃຊ້ນີ້ມັນ, ເຊື້ອໄຟ ແລະ ສານເຄີມ, ແລະ ການນຳໃຊ້ວັດຖຸລະເບີດ. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານຕະກອນ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທິບທາງອ່ອມຕໍ່ປ່າ ຍ້ອນການປົງປັງແບ່ງຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກນັ້ນ (ຕົວຢ່າງ ນັບແຕ່ພື້ນນີ້ທີ່ມີກອນທີ່ນີ້ ຈົນເຖິງ ແຂ້ຕົມປົກໜຸ່ມ), ຫຳລາຍສະຖານທີ່ວາງໄຂ່ຂອງປາ, ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການ ຜະລິດຕົ້ນຕໍ່ ແລະ ສະນັ້ນກຳຮັດໃຫ້ອາຫານປາຫຼຸດລົງ. ການເຊາະລ້າງ ອາບນີ້ນັ້ນ ແລະ ສານເຄີມອາດສົ່ງຜົນກະທິບໂດຍກົງຕໍ່ສັດນີ້ ຫຼື ຄືນ ແລະ ສັດ ທີ່ກິນຜົນຜະລິດຫາງນີ້. ການໃຊ້ວັດຖຸລະເບີດຢູ່ໃນນີ້ສາມາດຮັດໃຫ້ປາຕາຍຫັນທີ່ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ທຳ ລາຍອະໄວຍະວພາຍໃນຂອງປາຢ່າງສາຫັດ, ຂຶ້ງເປັນຜົນກະທິບທີ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນບໍລິເວນກວ້າງໄກພໍສົມຄວນ ຈາກສະຖານ ທີ່ງທຳການ ລະເບີດ.

65. ພູ້ຈາກການກໍ່ສ້າງສໍາເລັດລົງ, ຈະມີຜົນກະທິບໄລຍະຍາວຕໍ່ຖື່ນຢູ່ອາໄສຫາງນີ້ ແລະ ຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງປາ. ຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ. ໃນເຂດຍອດນີ້ເທິນ (ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ) ຜົນກະທິບອາດເກືອບ ເວົ້າໄດ້ວ່າອາດຈະບໍ່ມີຫຍັງທັງເຂດດັ່ງກ່າວທາກໄດ້ຮັບການຄຸມຄອງຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີຜົນສໍາເລັດ. ເຖິງຢ່າງໃດ ກຳຕາມຂະນິດພັນທີ່ມີການເຄື່ອນທີ່ລະຫວ່າງເຂດຍອດນີ້ ແລະ ເຂດນີ້ເທິນຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມແມ່ນຈະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ. ການກັນຈົ້ນເທິນ 195 Km ແລະ ເຮັດໃຫ້ກາຍເປັນອ່າງເກັບນິ້ນາກາຍພັນກັບຖື່ນທີ່ອາໄສ ທີ່ແຕກຕ່າງຈາກເດີມຈຳນວນໜີ້ ບວກກັບການປົງປັງແປງຄຸນນະພາບນີ້ຢູ່ໃນອ່າງເກັບນີ້ (ເບິ່ງ ພາກ E.1.2) ຈະເຮັດໃຫ້ໝາຍໆຂະນິດພັນບໍ່ສາມາດບັບໂຕເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມອັນໃໝ່ໄດ້. ໃນເວລາຂັ້ງນີ້ເຂົ້າອ່າງເກັບນີ້, ການຕົກຕະກອນ

ກໍຈະເຮັດໃຫ້ທຶນທີ່ຢູ່ອາໄສຈະເພາະທີ່ບາງຊະນິດພັນມັກນັ້ນຢື່ງເສຍໄປຕົ່ນອີກ. ເຂື້ອນນາກາຍ ຈະຕັນເສັ້ນທາງເດີນຂອງບາງຊະນິດພັນລະຫວ່າງເຮັດພູພຽງ ແລະ ເຮັດຕອນລຸ່ມຂອງສາຍນັ້ນເທິນ., ໃນຈຳນວນປາ 68 ຊະນິດທີ່ສໍາຫລວດເຫັນໃນອ່າງນັ້ນເທິນນີ້ ເພີ່ນຄາດຄະແນວວ່າ 35 % ແມ່ນຈະບໍ່ສາມາດປັບໄຕ ເຂົ້າກັບສະພາບທີ່ປົງນແປງໄດ້ ແລະ ອີກ 17% ຂ້ອນຂ້າງຈະບໍ່ສາມາດປັບໄຕໄດ້. ມີພຽງແຕ່ 21% ເທິນນັ້ນທີ່ຄາດວ່າຈະບັບໄຕໄດ້ ໂດຍບໍ່ມີບັນຫາຫຍ່ງ. ໃນເຂັດຕັ້ງລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປ, ຍ້ອນປະລິມານກະແສນທີ່ຫຼຸດລົງມັນກໍຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການຮອງຮັບຂອງສາຍນັ້ນຫຼຸດ ລົງເຊັ່ນກັນຫ້າ ໃນສ່ວນຂອງຄວາມໜລາກຫລາຍຂອງຊະນິດປາ ແລະ ຄວາມອຸດິມສືມບູນຂອງປາ. ຊະນິດປາຈຳນວນໜີ່ກໍວ່າດັບປັບຕົວເຂົ້າການປົງແປງດັ່ງກ່າວໄດ້ໄວ ໃນຂະນະທີ່ປາຊະ ນິດ ອື່ນກໍວ່າດະຫາຍໄປເລີຍ . ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນຖານໄດ້ຂຶ້ນ ໃຫ້ເຫັນວ່າບັນດາຊະນິດພັນ ທີ່ສໍາຫຼວດເຫັນຢູ່ໃນອ່າງນັ້ນເທິນ ກໍມີຢູ່ໃນອ່າງສາຍນັ້ນອື່ນໆ ຫຼື ຢູ່ນອກເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບໂດຍກົງຈາກໂຄງການ.

66. ໃນເຊັ່ນໄຟ, ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສຫລາຍງແຫ່ງຈະຫາຍສາບສູນໄປເນື້ອງຈາກລະດັບນັ້ນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ບາງຈະນຳວນຈະຖືກແໜ່ງ ທີ່ ໃນຂະນະທີ່ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສອື່ນໆກໍຈະປັງເປັນແຜວອື່ນ. ອຸນຫະພູມຂອງນັ້ນເຊັ່ນໄຟ ກໍຈະຫຼຸດລົງ ອາດຫລຸດລົງ ຮອດ 3.5°C ; ເຊິ່ງຮ່ວມກັບການປັງແປງອື່ນໆ (ເຊັ່ນ: ການຕົກຕະກອນ, ກະແສນທີ່ສູງຂຶ້ນ, ການຂຶ້ນງາລົງລົງ ຂອງລະດັບນັ້ນ ແລະ ຄຸນນະພາບນັ້ນ) ສາມາດເພີ່ມຫະວິຄວາມກົດດັນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມໝັດນັ້ນ. ຜົນກະທົບຈາກສະພາບ ທາງດ້ານອຸທິກະກສາດ ແລະ ປະຊາກອນຂອງປາທີ່ປັງໄປຕໍ່ກັບແມ່ນໍ້ຂອງນັ້ນຖືວ່າສາມາດປະຖົ່ມໄດ້. ບັນດາສາຂາ ຕ່າງໆຂອງແມ່ນໍ້ຂອງ ແມ່ນໍ້ມີຄວາມ ສຳຄັນທີ່ສຸດ ຕໍ່ປາໃນແມ່ນໍ້ຂອງ ເພາະມັນເປັນສະຖານ ທີ່ສຳລັບວາງໄຂ່ ແລະ ເປັນບ່ອນທີ່ລູກປາໄດ້ຮັບການອານຸບານໃຫ້ເຕີເຫັນໃຫຍ່. ມັນເປັນໄປໃດທີ່ວ່າການໄຫລຂອງ ນັ້ນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນເຊັ່ນໄຟ ອາດຈະຊູກູ່ໃຫ້ມີການອົບພະຍົບບ່ອນວາງໄຂ່ປາລົງສູ່ແມ່ນໍ້. ຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະ ເກີດ ຂຶ້ນ ແລະ ເປັນຜົນກະທົບທີ່ ມີລັກສະນະປັງແປງເຫັນຕົງນັ້ນ ແມ່ນຍັງຄົງບໍ່ແມ່ນອນ.

67. **ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທົບ:** ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນບັນດາຜົນກະທົບຕ່າງໆທີ່ພິວພັນກັບການກໍ່ສ້າງ ໂຄງການຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ລະບຽບການ ຢ່າງເຂັ້ມງວດຕໍ່ກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງ, ລວມທັງນຳໄຊ້ບັນດາມາດຕະການທີ່ຈະກັດການຕົກຕະກອນໃຫ້ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ຕ້ອງປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມ ຄາບ ນັ້ນມັນ/ ສາມເຄີມ, ຫ້າມນຳໃຊ້ວັດຖຸລະບົດຢູ່ໃຕ້ນັ້ນ ຫຼື ໄຊເພື່ອຫາປາ (ໂດຍກຳມະກອນໂຄງການ) ແລະ ຂຶ້ນແຜນ ກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດການຕົກຕະກອນໃຫ້ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນລະດູແລ້ງ, ຜົນກະທົບຈະນຳວ່າມີລັກສະນະຮັບໄຊ້ການປະຕິບັດງານຂອງໂຄງການ (ຕົວຢ່າງ ຜົນກະທົບທີ່ ເກີດຈາກການ ນັ້ນເຊົ້າອ່າງ ແລະ ການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມຂອງອ່າງເກັບນັ້ນ ແລະ ການເຄື່ອນທີ່ຂອງສັດນັ້ນຖືກຕັດຂາດ) ແມ່ນເປັນຜົນກະທົບທີ່ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນໄດ້. ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍດີ ການຄຸ້ມຄອງ ບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ (NNT-NPA)ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນການ ຢູ່ລອດຂອງບັນດາ ຊະນິດພັນປາສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ມີຢູ່ໃນແຫ່ງອື່ນໆໃນປະຈຸບັນໃນລະ ບົບ ຂອງ ສາຍນັ້ນເພື່ອເປັນການ ຂົດເຊີຍຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ. ຈະໄດ້ມີການຕິດຕາມກວດກາ ເບິ່ງປະຊາກອນຂອງ ຊະນິດປາທີ່ລໍ່ແຫລມຕໍ່ການ ສູນພັນເພື່ອໃຫ້ຮັວ່າປະຊາກອນຂອງປາຊະນິດດັ່ງກ່າວຫລຸດລົງຊຳ ໄດ້ເພື່ອຈະໄດ້ມີມາດ ຕະການແກ້ໄຂອັນເໜມຈະ ສົມ (ເຊັ່ນ: ການຈະກັດ ຫລື ເກືອດຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການຈັບປາຊະນິດດັ່ງກ່າວ, ສ້າງຕັ້ງແລະ ນຳໄຊ້ ເຂດສະຫງວນສຳລັບສະຫງວນແລະຊູກູ່ປະຊາກອນສັດນັ້ນ, ຂະຫຍາຍເຂດວັງສະຫງວນໃຫ້ກວ້າຍອກ ແລະ ອື່ນໆ). ຈະບໍ່ມີການປ່ອຍປາຊະນິດພັນອື່ນໆໃນຂ່ວງໄລຍະແຕ່ 10 ຫາ 15 ປີ ເພື່ອປ່ອຍໂອກາດ ໃຫ້ຊະນິດ ພັນປາທີ່ມີຢູ່ສາມາດປັບປຸງຕົ້ນເກົ່າກັບສະພາບໃໝ່. ໂຄງການຢ່າງຍິນຍົງໄດ້ສຳລັບໃຫ້ປາຜ່ານ (fishladder) ເພາະມັນໄດ້ຖືກພິສດໃຫ້ເຫັນແລ້ວວ່າການກໍ່ສ້າງຂຶ້ນໄດ້ປາ ໃນບັນດາໂຄງການອື່ນໆໃນເຂດ

ຮອນນັ້ນ ແມ່ນ ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຮມາກຜົນ. ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຕໍ່ຄຸນນະພາບນີ້ ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃນ
ພາກ V.A.2. ປະຈຸບັນບໍລິສັດໄຟຟ້ານຳເຫີນ 2 ກໍາລັງດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາຂໍ້ມູນ
ການປະມົງໃນເຊັ້ນໄຟ; ຫລັງຈາກມີຫົ່ວໂຄງ ການເປີດຂາຍໄຟຟ້າ, ການຕິດຕາມກວດກາດັ່ງກ່າວກຳຈະຍັງ
ຄົງດຳເນີນຕໍ່ໄປ.

2 ຂໍຂໍວະນາງພັນທາງບົກ

68. ຜົນກະທິບທາງກົງຕໍ່ຂໍວະນາງພັນທາງບົກຈະເກີດມາຈາກການບຸກເບີກທີ່ດິນສໍາລັບວຽກກໍ່ສ້າງຕ່າງໆ, ສໍາລັບເຂດ
ນີ້ຖ້ວມທີ່ກາຍເປັນອ່າງເກັບນີ້ ແລະ ເປັນຜົນມາຈາກຄວາມຫຼຸດໄຊມຂອງບັນດາລະບົບນີ້ເວດ ແລະ
ການລົບກວນ ທີ່ມີຕໍ່ບັນດາລະບົບນີ້ເວດ. ເນື້ອທີ່ດິນປະມານ $1,170 \text{ km}^2$ (ຊື່ກວມເອົາເນື້ອທີ່ບໍ່ໄມ້ປະມານ
 28.000 ha) ຕັ້ນຕໍ່ແມ່ນຢູ່ເທິງພູພຽງນາກາຍແມ່ນຈະຖືກກະທິບດ້ວຍເຫດຜົນທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.
ຜົນກະທິບທາງອ້ອມຕໍ່ຂໍວະ ນາງພັນທາງບົກ ແມ່ນຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນຈາກຜົນ ຂອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ
ພິນລະເມືອງ ແລະ ການບັບປຸງທາງເຂົ້າ ໄປເຖິງເຂດດັ່ງກ່າວ. ອ່າງເກັບນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ບາງພື້ນທີ່ລວມທັງ
ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນີ້ເຫີນ (NNT NPA) ສາມາດເຂົ້າໄປເຖິງໄດ້ງ່າຍກວ່າເກົ່າຫລາຍ
ໄດ້ສະເພາະ ການເຂົ້າໄປລ່າສັດ, ຊື່ຈະເປັນການ ເພີ່ມທະວີຄວາມກົດດັນຕໍ່ສັດປ່າ.
69. ຢູ່ເທິງພູພຽງນາກາຍ, ບໍ່ໄມ້ຫັງໝົດ, ປ່າໂຄກ, ທົ່ງຫຍ້າ ແລະ ດິນທາມ ພາຍໃນເນື້ອທີ່ 450 Km^2 (40%
ຂອງພູພຽງ) ຈະຖືກນີ້ຖ້ວມ ແລະ ສູນເສຍໝົດ ແລະ ບໍ່ໄມ້. ເນື້ອທີ່ປົກຫຼຸມ 57% ແມ່ນຖົວ່າເປັນເຂດຖື່ນທີ່
ຢູ່ອ້າໄສທີ່ຖືກລົບກວນແລ້ວ. ຢູ່ໃນເຂດທີ່ຢູ່ເຫື້ອ, ບໍ່ໄມ້ 50% ແມ່ນຢູ່ໃນສະພາບຂ້ອນຂ້າງທີ່ດີ.
ແນວໃດກໍຕາມ ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີຂະນິດພັນໄນ້ທີ່ເກີຈະສູນພັນ ແລະ ມີລັກສະນະສະເພາະຖຸນ ແລະ ໃນມຸມມອງ
ຂອງແຂວງ ແລະ ຂອງຊາດ, ເຫັນວ່າຜົນກະທິບຈາກການສູນເສຍຂະນິດພັນໄມ້ ແລະ
ຖຸນທີ່ຢູ່ອ້າໄສແມ່ນບໍ່ຫລາຍ. ເວລານີ້ຂຶ້ນ, ສັດປ່າທີ່ອ້າໄສ ຢູ່ທີ່ນັ້ນ ແລະ ສັດປ່າທີ່ມາແຕ່ບ່ອນອື່ນ
ລວມທັງນິກຊະນິດຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາບ່ອນຢູ່ອ້າໄສ ແລະ ຫັ້ນທີ່ໃໝ່.
ຢູ່ສັນຫາງທິດຕາເວັນຕິກຂອງອ່າງເກັບນີ້ນາກາຍ ຈະເກີດມີ ເກາະດອນ ເປັນຈຳນວນຫຼວງໝາຍ ແລະ
ສັດຈຳນວນໜີ້ ອາດຈະອີບພະຍົບໄປອາໄສຢູ່ເກາະດອນເຫຼົ່ານັ້ນ. ແນວໃດກໍຕາມ, ບັນດາຖຸນທີ່ຢູ່ອ້າໄສເຫຼົ່ານີ້
ກໍຈະບໍ່ພຽງບໍ່ທີ່ຈະຮອງຮັບສັດທັງໝົດ. ສັດບາງຈຳນວນ ລວມທັງ ສັດລົງລູກດ້ວຍນິມ ແລະ ສັດເລືອຄານ
ອາດຕິກຄ້າງຢູ່ ແລະ ຕິກເຢັນເຢື່ອຂອງການລ່າໄດ້ງ່າຍ. ການເຄື່ອນຍ້າຍຕາມລະດູການຂອງສັດລົງລູກດ້ວຍນິມ
ເຊັ່ນ: ການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງ ຂ້າງ ຈາກ ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນີ້ເຫີນ (NNT NPA) ໄປຫາ
ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ພູທິນບຸນ ແມ່ນຈະຖືກລົບກວນເມື່ອເກີດມີອ່າງເກັບນີ້ເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງອາດຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດ
ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັນລະຫວ່າງສັດຕ່າງໆ ກັບປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ.
70. ເຂດປ່າໄມ້ພື້ນພັນແຫ່ງອ້ົນໆທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ບຸກເບີກ ຂື່ງກວມເອົາ $0,1-0,15 \text{ Km}^2$ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ
ໃຫ້ແກ່ການສ້າງເຂື້ອນນາກາຍ, 27 Km^2 ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງແລວທາງເລກທີ 8B ໃໝ່ ແລະ $1,5 \text{ Km}^2$
ສໍາລັບເຂື້ອນດັດສິມນີ້. ບໍ່ໄມ້ພື້ນພັນທັງໝົດ ກໍຈະຖືກຫຼຸດຄົ້ນອອກຈາກແຄມຄອງເຫັນວິອງລະບາຍນີ້ຕອນລຸ່ມ
ເປັນໄລຍະ 27 Km ຂື່ງສົ່ງຜົນກະທິບຕໍ່ທີ່ມາ, ປ່າປະເພດສອງ ແລະ ເຂດດິນທາມນ້ອຍຫີ້ນີ້. ຖຸນທີ່ຢູ່ອ້າໄສ
ທີ່ຢູ່ລູບຕາມແຄມນີ້ເຫີນແຕ່ລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍ ໄລຍະ 12 Km ຈິນຮອດບ່ອນຄົບໃສ່ປາກນີ້ພາວ
ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ຢ້ອນມີປະລິມານນີ້ໃຫລ້ທີ່ນ້ອຍລົງ ແລະ ພັນພິດກໍຈະແຜ່ຂະຫຍາຍ ເຊິ່ງໄປໃນລໍາຄອງ
ຂອງ ນີ້ເຫີນ. ບໍ່ໄມ້ທີ່ຢູ່ໄກ້ຄົງ ຈະບໍ່ຖືກກະທິບ ແຕ່ວ່າ ກະແສນນີ້ໃຫລ້ທີ່ຫຼຸດລົງ ອາດສົ່ງຜົນ
ກະທິບຕໍ່ສັດປ່າທີ່ອ້າໄສກົນ ປໍາ ຢູ່ໃນຂ່ວງນີ້ຂອງນີ້ເຫີນ. ຜົນກະທິບຕໍ່ຂໍວະນາງພັນທາງ ບົກຢູ່ເຊັ້ນໄຟຟ້າສ່ວນ
ໃຫຍ່ແມ່ນເນື້ອງມາຈາກການ ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານການໃຫລຊອງນີ້ ແລະ ພົວພັນກັບການສູນເສຍທີ່ດິນ

ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນປ່າໄມ້ທີ່ຢູ່ ແຄນນີ້. ປະລິມານການໄຫລຂອງ ນັ້ນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເພາະ ໃນລະດຸແລ້ວກໍ່ອາດຈະສົ່ງ ຜົນກະທີບຕໍ່ການ ເຄືອນຍ້າຍ ໄປມາ ຂອງ ສັດທີ່ລັງງາລູກດ້ວຍນີມ ແລະ ສັດປ່າຊະນິດອື່ນໜີ້ທີ່ຂ້າມ ເຊັ່ນໄຟ. ວັນດັບສຸດທ້າຍ, ຜົນກະທີບຕົ້ນຕໍ່ ຈາກການກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງໄຟ ພັກກຳແມ່ນການຖາງ ຕົ້ນໄມ້ໜ້າລີ ພິດ ອອກຈາກບ່ອນທີ່ຈະຕັ້ງເລີໄຟຟ້າ ແລະ ການສ້າງທາງຂຶ້ນໄປທາສາຍສົ່ງໄຟຟ້າເພື່ອທຳການສ້ອມແປງປໍາລູກຮັກສາສາຍສົ່ງ. . ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າຈະຜ່ານເນື້ອທີ່ ກະສິກຳ, ບໍ່ພຸ່ມ ແລະ ບໍ່ເຊື່ອມໂຊມ; ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ 500 kV ໄລຍະ 62 Km ຈະຜ່ານປ່າດີງດີບເຂດທີ່ພງງາ, ປ່າຜັດໃບປະລິມລຸ້ນສອງ ແລະ ບໍ່ໄດ້ກາ

71. **ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທີບຕໍ່ຊີວະນາງພັນທາງບີກລວມມີແຜນງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບີກປັກສາສັດປ່າຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ (NNT NPA) ເພື່ອຫົດແທນການເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກໂຄງການ. ບໍລິສັດໄຟຟ້ານັ້ນເຫັນ 2 (NTPC) ຈະສະໜອງທຶນໃຫ້ຈຳນວນ 6,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ໃຫ້ອີກຕື່ມ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ໃນແຕ່ລະບີ ຕະຫຼອດໄລຍະດຳເນີນການສຳປະການ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວ (ລວມທັງໝົດ 31,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ). ຄຽງຄຸ້ມນີ້ ໂຄງການ ກໍຈະພື້ນຟູ ເຂດປ່າເຊື່ອມໂຊມໃນເຂດດັ່ງກ່າວພາຍໃຕ້ແຜນງານການປຸກແລະພື້ນຟູປ່າທິດແທນ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວ ຈະເລັງໃສ່ເຂດປ່າໄມ້ບ່ອນໃດທີ່ມີການບີກຫຼຸມຕໍ່ກ່າວ 20% ນັບທັງເຂດຕ່າງໆໃນປ່າ ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເຫັນ, ເຂດທີ່ຈັດແປງໄວ້ສໍາລັບທຳການປ່າໄມ້ແບບນີ້ ຍິ່ງທີ່ນາກາຍພາຍໃນເຂດຍິກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະ ເຂດປ່າໄມ້ເທິງຟູພູງງານນາກາຍທີ່ໜູ້ອກເຂດນີ້ຈະຖ້ວມ. ເຂດປ່າເຊື່ອມໂຊມຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ດ້ວຍວິທີການປະສົມປະສານລະຫວ່າງການພື້ນຟູຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ການປຸກເພີ່ມ(ໂດຍນຳໃຫ້ຊະນິດພັນທີ່ເກີດຢູ່ເຂດນັ້ນ) ແລະ ດ້ວຍເຕັກນິກອົ້ນໜາຕາມຄວາມຈຳເປັນ ,ໄດຍອີງໃສ່ການສຳຫລວດເຂດປ່າເຊື່ອມໂຊມ ໂດຍລະອຽດການປົກສາຫາລືກັບ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ການພັດທະນາແຜນຄຸ້ມຄອງ, ການກ້າເບີ່ມໄມ້ ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມ.**

ນອກຈາກນີ້ຈະໄດ້ສ້າງແຜນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງການຍິກຍ້າຍສັດປ່າຈາກພູພຽງນາກາຍເພື່ອເປັນການຫລຸດຜ່ອນຂໍຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງສັດປ່າກັບປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເພື່ອປ້ອງກັນສັດປ່າທີ່ສົ່ງຕໍ່ການຖືກລ່າ. ແຜນງານກໍ່ວັກບັຊ້າງ ຫີ້ກຳລັງດຳເນີນການຢູ່ໃນປະຈຸບັນຈະປະເມີນຈຳນວນຂອງປະຊາກອນຊ້າງ, ເສັ້ນທາງການເຄືອນຍ້າຍ ຂອງຊ້າງ ແລະ ການນຳໃຫ້ຂັບພະຍາກອນຂອງພວກມັນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງເພື່ອປ້ອງກັນ ບໍ່ໃຫ້ເກີດມີຂັດແຍ່ງລະ ຫວ່າງຄືນກັບຊ້າງ. ເຂດການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການປຸກເບີກອານາໄມ ຕົ້ນໄມ້ພົດພັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຂດດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະພະຍາຍາມ ຈຳກັດໃຫ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ ເຖິ່ງທີ່ຈະເປັນເພື່ອ ສາມາດດຳເນີນກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ໃນເຂດນີ້ເຫັນຕອນລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງ ໄປ(ເຂດທ້າຍເຂື້ອນ), ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທີບແມ່ນຈະອີງໃສ່ ການຄຸ້ມຄອງອັດຕາປະລິມານນຳໃຫລ້າຍເຂື້ອນ. ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວເພີ່ມໄດ້ທຳການການ ວິຈາກປ່ອຍນຳລົງທ້າຍເຂື້ອນ ແລະ ຜົນກະທີບຂອງມັນຕໍ່ກັບລະບົບນິເວດວິທະຍາຂອງນີ້ເຫັນຕອນລຸ່ມ.ການຫລຸດ ຜ່ອນຜົນກະທີບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ໂດຍຕົ້ນຕໍ່ແລ້ວດ້ວຍການເລືອກແລວສາຍສົ່ງເຮັດແນວໄດ້ໃຫ້ມີການ ລົບກວນ ແລະ ການອານາໄມຕົ້ນໄມ້ໃບພົດໃຫ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ.

3 ຊະນິດພັນທີ່ຖືກຂຶ້ນຂຶ້ນ

72. **ຊະນິດພັນທີ່ຖືກຂຶ້ນຂຶ້ນອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທີບຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນລະເມືອງຢູ່ເທິງຟູພູງງານນາກາຍ,ຈາກການທຳ ລາຍຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສອັນເນື່ອງມາຈາກການກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຂດທີ່ຈະຖືກນຳຖ້ວມ(ເຂດອ່າງເກັບນີ້) ແລະ**

ຄົນກໍ່ສາມາດ ເຊົ້າໄປຮອດໄປເຖິງຖື່ຢ່ອາໄສຂອງຊະນິດພັນຕ່າງໆໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນ. ປະຊາກອນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ພຸງງານກາຍ ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງໂຄງການກໍຈະກໍໃຫ້ເກີດມີຄວາມກົດດັນໃນການລ່າສັດປ່າເພີ່ມຂຶ້ນ. ອຸນຄ້າຂອງສັດປ່າ ສຳລັບຊຸມຊົນຢູ່ພຸງງານແມ່ນຖືວ່າສູງກວ່າສັດລົງໝາຍສົມຄວນ. ການອານາໄມບຸກເບັກຕົ້ນໄມ້ໃບພິດ ແລະ ບົດຖົມຈາກການສ້າງອ່າງເກັບນັດ ກໍແມ່ນການທຳລາຍ ບັນດາຖື່ຢ່ອາໄສຕ່າງໝອງສັດ ແລະ ຍັງເຮັດ ໃຫ້ສັດຊະ ມີດຕ່າງໆຈົມນັດ, ຖືກເຄື່ອນຍ້າຍ ຫີ້ ຕິກຄ້າງຕາມເກາະດອນ. ບາງຖື່ຢ່ອາໄສຂອງຊ້າງຈະສູນເສຍ ໄປເພາະນີ້ຈະຂຶ້ນທຸວມເຂດປຸ່ງເກີອ(mineral licks) ແລະ ບັນດາເຂດອາຫານຕ່າງໆຂອງຊ້າງ. ມັນອາດເປັນ ໄປໄດ້ທີ່ນີກເປັດບຶກຂາວແມ່ນຈະຫາຍໄປຈາກເຂດດັ່ງກ່າວ ຖັນຫາກພວກມັນບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ. ກະໂຕອ້າງເກັບນັດເອງກໍແມ່ນຈະບັບປຸ່ງເສັ້ນຫາງ ເຊົ້າໄປຫາບໍ່ສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ (NNT NPA) ໄດສະດວກຂຶ້ນ ແລະ ກໍຈະກໍໃຫ້ເກີດມີທ່າແຮງຄວາມກົດດັນໃນການລ່າສັດປ່າ ແລະ ຕ້າຂາຍສັດປ່າທີ່ໄກ້ຈະສູນພັນຢູ່ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ(NPA) ໄດ້ຫລາຍຂຶ້ນ.

73. ອ່າງເກັບນັ້ນທີ່ມາກາຍຈະຮັດໃຫ້ນຳຂຶ້ນທຸວມພູພຽງນາກາຍ ພູພຽງແຕ່ 40%. ສ່ວນເນື້ອທີ່ຢູ່ເຫຼືອ, ຂຶ້ງໃນນັ້ນ 50% ຂອງພື້ນທີ່ຢູ່ເປັນປ່າໄມ້ທີ່ຢູ່ໃນສະພາບດີຢູ່ອາຈະຈະເປັນຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສລັອນພູພຽງພໍສໍາລັບປະຊາກອນຂອງບັນດາສັດ ຢູ່ເທິງ ພູພຽງນາກາຍ ສ່ວນໃຫຍ່ ໃຫ້ມີຂີວິດຢູ່ໄດ້ . ສ່ວນຂ້າງນັ້ນແມ່ນຈະມີການເຄື່ອນທີ່ໄປມາຕາມລະດູການ ລະຫວ່າງເຂດຕ່າງໆຂອງພູພຽງ ແລະ ຍ້ອນນັ້ນຈຶ່ງຮູກຮ້ອງໃຫ້ມີມິມາດຕາການ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບພິເສດ ຕໍ່ກໍກັບຊ້າງ.

74. **ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ຈະສ້າງແຜນງານການອະນຸລັກສະເໜາສໍາລັບ ຂ້າງ ແລະ ນິກເປັດປີກຂາວ. ນອກນັ້ນ ກໍຈະດຳເນີນການສໍາໜັດສັດປ່າຍໆພູພຽງນາກາຍໃນໄລຍະກໍສ້າງ. ຖ້າການສໍາໜັດຫວັດຫາກພິບວ່າມີ ນິກ ແລະ ສັດລັງງານ ດ້ວຍນິມ² ຊະນິດໄດ້ໜຶ່ງ ໃນຈຳນວນ 16 ຊະນິດພັນຕົ້ນຕໍ່ ມີຢູ່ໃນພູພຽງນາກາຍ ຢ່າງເທິງຈີ່ແລ້ວ, ກໍຈະຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາ ຊະນິດສັດເຫຼົ່ານີ້ຢ່າງເຕັມຮູບແບບ ເພື່ອພັດທະນາບັນດາ ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງສໍາລັບສັດດັ່ງກ່າວເຊັ່ນຕົວຢ່າງດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາ ບັນດາຖິ່ນທີ່ຢູ່ອ່າໄສ, ຂັບພະຍາກອນທີ່ພວກມັນນຳໄຊ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານປະຊາກອນຂອງພວກມັນ ຢູ່ເທິງພູພຽງ ແລະ ໃນເຂດປ່າສະຫງົວນັ້ນຊາດນາ ກາຍ-ນິກທີ່ (NNT NPA) . ນອກນັ້ນ ສັດປ່າ (ໂດຍສະເໜາແມ່ນຊະນິດ ທີ່ເປັນຕົວຂຶ້ອກ ເຊັ່ນ ຂ້າງ, ລົງ ແລະ ນິກກິກ) ຈະຖືກ ຕິດຕາມ ເພື່ອຊອກຫາການປິ່ງແປງແລະ ແນວ ໂນ້ມໃນຕົວຈິງຫາງດ້ານຈຳນວນປະຊາກອນຂອງພວກມັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສາມາດຄຸ້ມຄອງພວກມັນຕໍ່ໄປໄດ້. ການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກການກໍສ້າງໃຫ້ມີຫນ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນສາມາດຮັດໄດ້ດ້ວຍການເລືອກເພື່ນ ຢ່າງຮອບອອບ ກ່ຽວກັບ ຫ້າຕັ້ງຄ້າຍພັກກຳມະກອນ ແລະ ດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ ບໍລິສັດຜູ້ຮັບເໝີກໍສ້າງລວມ (HCCEMMPs).

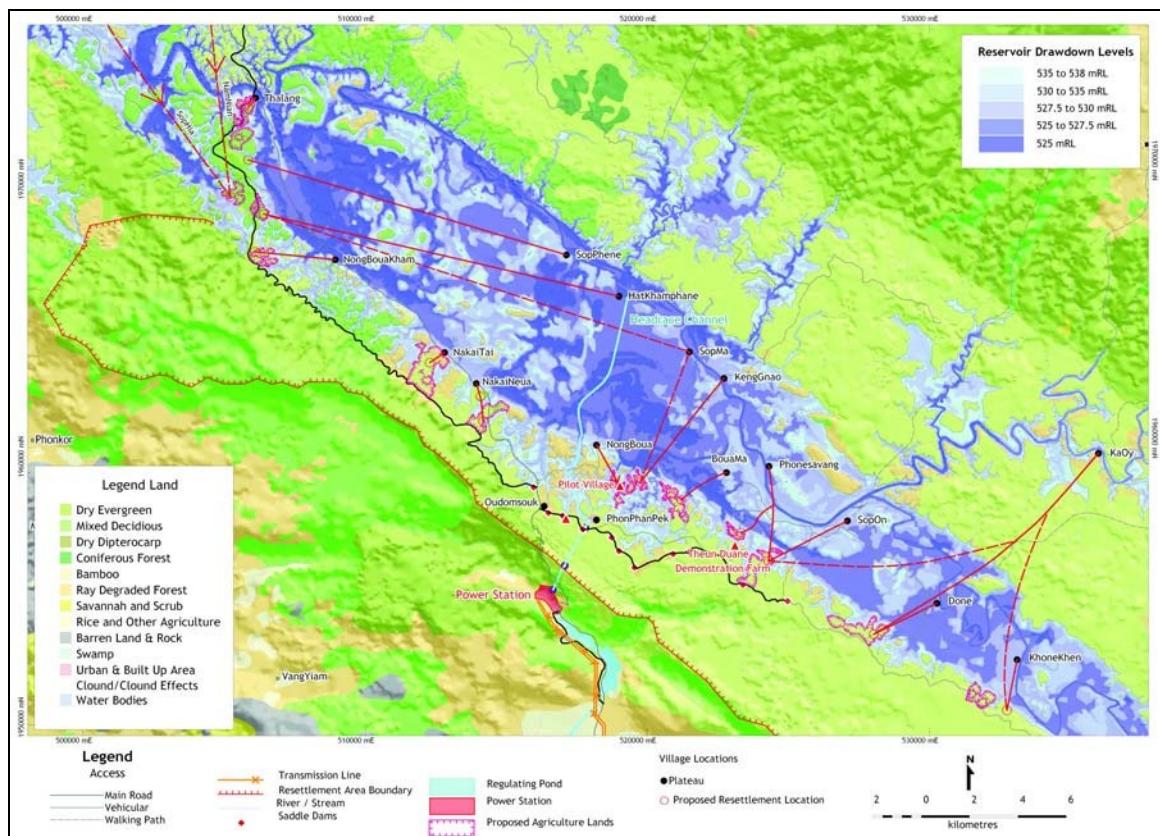
C. ຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ພົວພັນກັບເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

75. ເຊດຍິກຍ້າຍຈັດສັນທີໄດ້ນຳສະເໜີນັ້ນ ແມ່ນກວມເອົາເມື້ອທີປະມານ 210 Km^2 ແລະ ຕັ້ງຢູ່ດ້ານຕາເວັນຕີກສົງໄຕ້ຂອງອ່າງເກັບນຳ (ຮູບ E.I). ການສ້າງຕັ້ງເຊດຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງ

ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍອາດພາໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທິບໜາຍໆຢ່າງຕໍ່ຫົດິນ ແລະ ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຊາດ ຫໍ່ມື້ງໃນ ເຮດດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງລວມມີ:

- (i) ການສູນເສຍ ແລະ ການລົບກວນທຶນທີ່ຢ່ອາໄສທຳມະຊາດ;
  - (ii) ດິນເຊາະຈື່ອນ ແລະ ດິນເຊື້ອມຄຸນນະພາບ;
  - (iii) ການນຳໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກສັດປ່າ, ຂັບພະຍາກອນທາງນຳເກີນຂອບເຂດ ແລະ ການສົ່ງຜົນກະທິບຕໍ່ກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງຄົນ ແລະສັດປ່າ;
  - (iv) ຄຸນນະພາບນຳເຊື້ອມໂຊມລົງ ເຊິ່ງເກີດຈາກການນຳໃຊ້ບຸ່ຍ ແລະ ການບ່ອຍນຳເບື້ອນບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ;
  - (v) ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພິນລະເມືອງ ຍ້ອນແຮງດິງດູດຈາກບັນດາໂຄງລ່າງພື້ນຖານອັນໃໝ່ງ ແລະ ກາລະໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ; ແລະ
  - (vi) ອວາມຈຳເປັນໃນການຫັນປ່ຽນ ຈາກດຳລົງຊີວິດແບບກຸ້ມຢຸ່ກຸ້ມກົນໄປສູ່ເສດຖະກິດຕະຫຼາດ.
80. ມາດຕະການການໜຸດຜ່ອນ ຈະປະກອບດ້ວຍບັນດາການຕອບສະຫນອງຫາງດ້ານໄຄງ່ລ່າງ ແລະການຄຸ້ມຄອງ/ຄວບຄຸມ ໃນບັນດາບ້ານຈັດສັນ ເຊັ່ນ ສິ່ງປໍາບັນນຳເສຍ ແລະ ເກັບມັງນີ້ເຫັນຢ່າງຖືກວິທີ, ການຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຮັດໄວ້ເລື່ອນລອຍໃນເຂດຍິຍກ້າຍຈັດສັນ, ການປ້ອງກັນໜັນໜັດນິ່ມອ່ອນແກ່ນແນວພັນ ແລະ/ຫລື ຫຍ້າພາງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຢົງຕໍ່ກັບເນື້ອທີ່ 100 Km² ຂອງເນື້ອທີ່ເຂດຍິຍກ້າຍຈັດສັນ ໂດຍສະມາຄົມປ່າໄມ້ພູພຽງນາກາຍ(ປ່າໄມ້ຊາວບ້ານ) (Nakai Plateau Forest Association).

ຮູບ E.1 ເຂດພື້ນທີ່ຍິກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີ ແລະ ຄຸນລັກສະນະດ້ານສົ່ງແວດລ້ອມຂອງມັນ

ແຜ່ງຂໍ້ມູນ: ຮັງ EAMP ສະບັບຫຼາສຸດ ເມສາ 2004

D. ຜົນກະທິບຕໍ່ສັງແວດລ້ອມທາງສັງຄົມ

77. ຜົນກະທິບດ້ານສັງຄົມແມ່ນຄາດວ່າຈະມີຢູ່ໃນ ၅ ເຂດຕົນຕໍ່ເຊື່ອ ເຂດພູມງານກາຍ, ເຂດນ້ຳເຫັນ ຕອນລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປ, ໃນເຂດປ່າສະຫງົວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນ້ຳເຫັນ(NNT-NPA), ເຂດລູບຕາມນ້ຳເຊັ້ນໄຟ ແລະ ໃນເຂດທີ່ດິນກໍສັງໂຄງການ,ເຂດເຮືອນພັກພະນັກງານ,ຄ້າຍພັກກຳມະກອນກໍສັງ, ເຂດຊຸດຄົ້ນທຶນແລະ ແຮ່ຊາຍ,ເຂດບ່ອນຖຸມເຂົ້າເຫຼື້ອ, ແລວສາຍສິ່ງ, ຫົນທາງແລະອື່ນໆ...). ຜົນກະທິບໃນແຕ່ລະເຂດດັ່ງກ່າວ ແລະ ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທິບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນໄດ້ສັງລວມໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ E.3 ແລະ ໄດ້ມີການຄົ້ນຄວາ ອະທິບາຍ ຢູ່ໃນພາກ V.D.1 - V.D.5. ຜົນກະທິບທາງສັງຄົມທີ່ຕິດພັນກັບວຽກກໍສັງ(ເຊັ່ນບັນຫາ ສຸຂະພາບ) ແມ່ນໄດ້ມີການພິຈາລະນາໄດ້ລະອຽດຢູ່ໃນພາກ V.F. ພາຍໃຕ້ ນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຍົກຍ້າຍຈັດສັນຂອງ ໂຄງການ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຫຼັງໝົດແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການຊີດເຊີຍຢ່າງເມຫາະສົມ ຕໍ່ທຸກຜົນກະທິບທາງ ລົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ. ເຈດຕະນາລົມຂອງໂຄງການແມ່ນເຮັດແນວໄດ້ໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າມີຊີວິດການເປັນ ຢູ່ທີ່ດີກວ່າເວົ້າເວົ້າເມື່ອສິນຫຼັບກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າໃນໄລຍະທີ່ບໍ່ທັນມີໂຄງການ.

ຕາຕະລາງ E.3 ສະໜູບຜົນກະທິບດ້ານສັງຄົມ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ

ຜົນກະທິບທາງກົງແລະ ທາງອ້ອມຈາກໂຄງການ	ບັນດາເຂດຕົນຕໍ່ທີ່ຖືກກະທິບ					ວິທີການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ
	1	2	3	4	5	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການຍົກຍ້າຍຄົນປະມານ 1,128 ຄົວ ເຮືອນ (~6224 ຄົນ). ▪ ສຸນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ຂີວິດການເປັນຢູ່ ຖືປ່າງ ແບ່ງ. ▪ ຈຳກັດການເຂົ້າໄປນໍາໄຂ້ຮັບພະຍາ ກອນແລະປ່າງແບ່ງຊີວິດການເປັນຢູ່. ▪ ຄວາມກົດດັນທາງສັງຄົມທີ່ເກີດຈາກ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຍ້າຍ ຖຸນຖານ ▪ ທ່າແຮງຢືນຂອ້ອນໃນການອົບພະຍົບເຂົ້າ ມາ ເຊິ່ງພາໃຫ້ເກີດການຍາດແຍ່ງຂັບ ພະຍາກອນ ໂຄງລ່າງໝັ້ນຖານ ແລະ ຂັບພະຍາກອນ ທຳມະ ຊາດ), ເຮັດໃຫ້ ຄວາມອາດສາມາດຂອງອໍານາດ ການປົກ ຄອງຫ້ອງຖິ່ນລຸດລົງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ ກຸ່ມຊົນ ເຜົ້າຫ່າງອອກໄປ. - ການລັ້ງໃຫ້ ເຂົ້າມາຂອງຄົນ (ໃນໄລຍະ ການກໍສັງ ແລະ ການຕຳ ເນິນງານ) ສາ 	√					<ul style="list-style-type: none"> ▪ ການທິດແທນເຕັມມູນຄ່າຂອງດິນ, ຂັບ ພະຍາກອນ ແລະ ຂີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ ສຸນເສຍໄປ ຢູ່ ໄດ້ປ່າງແບ່ງ ເຊິ່ງມີເປົ້າ ມາຍວ່າ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງມີຊີວິດການເປັນຢູ່ ທີ່ດີຂຶ້ນກ່ວ່າແຕ່ກ່ອນບໍ່ທັນ ມີໂຄງການ • ການພັດທະນາລົບຍົບການທຳມາຫາກົມ, ການປະມົງ ແລະ ປ່າໄມ • ບັນປຸງກຳມະສິດໃນທີ່ ດິນ • ບັນປຸງດ້ານຄວາມອາດສາມາດດ້ານສະຖາບັນໃໝ່ ແລະ ຂັບພະຍາກອນຂັ້ນຂ້ອງຖິ່ນ, ພາກ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນການຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ ແລະ ການພັດທະນາຊີວິດ ການເປັນຢູ່ • ສິດຍື່ອງດູງວ່າຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານຫຼັກກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການຄຸ້ມຄອງຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ • ການລືເລີ່ມການພັດທະນາດ້ານສຸຂະພາບ, ການສືບສາ ແລະ ຊຸມຊົນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນ ຖານໃໝ່ • ການຕິດຕາມການເຊາະເຈື້ອນຂອງດິນ ແຄນນ້ຳເຊັ້ນໄຟ ແລະ ມີການສະໜອງ ການທິດແທນໃຫ້ຖັກຈຳເປັນ • ມາດຕະການສະເພາະ ເພື່ອຮັບປະກັນ

<p>ມາດເຮັດ ໃຫ້ດົກດີມເງິນເພື່ອ, ລາຄາສິນຄ້າເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການຂາດ ແຄນສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ຫີ້ຈຳເປັນ ນີ້ອ່າງຈາກ ຄວາມຕອງການ ຫີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. - ການປ່ຽນແປງຫາງນີ້ເວດວິທະຍາ ແລະ ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແມ່ນ໌ ສໍາລັບປະ ຊາຊົນທີ່ ອາໄສຊັບພະຍາກອນ ນັ້ນເປັນ ອາຫານ. - ການປ່ຽນແປງ ອຸນນະພາບນັ້ນ ແລະ ການ ໄໝຂອງນີ້ອັນເປັນເຜົນໃຫ້ມີການແຜ່ງການ ນຳໃຊ້ ຫຼື ການກຳຈັດ ພະຍາດທີ່ເກີດຈາກ ນັ້ນ. - ຜົນກະ ທີບດ້ານສຸຂະພາບ ລວມມີການ ເພີ່ມ ຂຶ້ນຂອງ STD (ໂດຍສະເພາະການ ແຜ່ຂະຫຍາຍ ຂອງ HIV/AIDS), ການຊົມ ໃຊ້ຢາເສບຕິດ, ພາວະດື່ມເຫຼົ້າຫລາຍ, ຂາດສຸຂະພາບນາໄມ, ການແຜ່ຂ ຫຍາຍ ຂອງພະຍາດທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ ແລະ ການຄ້າ ຂາຍຄົນ (ເບີງເພີ່ມເຕີມຕົ້ມຢູ່ ວກ E.6) - ການບໍລິການເຂົ້າເຖິງ ຕະຫຼາດ, ໂຮງ ຮຽນ ແລະ ການບໍລິການ ດ້ານສາຫາ ລະນະສຸກ. ການເພີ່ມຂຶ້ນ ດ້ານວຽກງານຊົນລະປະຫານ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>ຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ແມ່ຍົງແລະກຸ່ມ ຄົນຜູ້ອ່ອນແອ • ການໃຫ້ຄ້າປິກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດທະນະ ທຳແລະ ການໝັດຜ່ອນຜົນກະທິບຕໍ່ຄົນສ່ວນ ນັ້ຍ • ໂຄງສ້າງການໝັດຜ່ອນຜົນກະທິບສໍາລັບ ການຕິດຕາມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອສົມສ້າງຜົນປະ ໂຫຍດຂອງໂຄງການຢູ່ເຊັ້ນໄຟ ແລະ ເຮັດ ອື່ນໆທີ່ຢູ່ແມ່ນ້າຕອນລ່າງ (ຕົວຢ່າງ ຂົນລະ ປະຫານ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາ ມາດ) • ການຄ້າຂາຍຄົນ, ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ HIV/AIDS, ການໃຊ້ຢາ ເສບຕິດ ແລະ ແຜນງານການສຶກສາ ດ້ານການຂ້ອງ ກັນໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ, ກຳມະກອນແລະຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານ ດ້ວຍຕົນເອງ (ເບີ່ງ ແຜນການດ້ານສາຫາລະນະສຸກ ແລະ ແຜນ ການໃຫ້ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຄ້າຂາຍ ມະນຸດທີ່ຂຽນໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍA)</p>
---	--	--	--	---

ຂດ້າວ່າໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ:

1. ພູພຽງນາກາຍ;
2. ນັ້ນຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງເຂົ້ອນ;
3. NNT NP;
4. ຄອງນັ້ນ ຄອນລຸ່ມແມ່ນ໌;
5. ເຊັ້ນໄຟ
6. ທີ່ດິນອື່ນໆ (ທີ່ມີການກໍ່ສ້າງ) ຂອງໂຄງການ

1 ພູພຽງນາກາຍ

82. ຜົນກະທິບຕົ້ນຕົ່ງໄຟໃນເຂດນີ້ຈະແມ່ນການຍົກລົງປະມານ 1,128 ຄົວເລືອນ ; ສູນເສຍເນື້ອທີ່ປູກເຂົ້າ 560 ເຮັກຕາ, 139 ເຮັກຕາ ສໍາລັບປຸກພິດ ແລະ ຜັກອື່ນໆ, ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ແລະ ບ່ອນຫາບາ; ຄວາມເຄົ່າຕົ້ງ
ທາງສັງຄົມທີ່ພົວພັນກັບການຍົກລົງຈັດສັນ; ແລະ ການປ່ຽນແປງວິທີການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່.
ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ພູພຽງກໍ່ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກກົດຈະກຳການກໍ່ສ້າງຕ່າງໆ ເຊິ່ງລວມມີການລົບກວນ,
ການເພີ່ມຄວາມກົດດັນຕໍ່ ຂັບພະຍາກອນ ແລະ ການບໍລິການ, ເງິນເພື່ອ ຫ້ອາດເກີດຂຶ້ນຈາກຄວາມຕອງການ
ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຄວາມສູງດ້ານ ສຸຂະພາບ (ຕົວຢ່າງ HIV/AIDS) ແລະ ຄວາມສູງດ້ານການຄ້າມະນຸດ
ທີ່ເກີດຈາກການຫຼັງໄໝເຂົ້າມາຂອງກຳມະກອນ ແລະ ຜູ້ຕິດຕາມຄ້າຍພັກກຳມະກອນ (ສໍາລັບກຳມະກອນປະມານ
800 ຄົນ ອາດຈະມີຜູ້ຕິດຕາມຕົ້ມອີກ 3200 ຄົນ) ແລະ ການເສຍປູກຫາດ້ານເສດຖະກິດ
ຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນນອຍທີ່ອ່ອນແອກວ່າ. ສ່ວນຜົນກະທິບຈາກການກໍ່ສ້າງແມ່ນຈະໄດ້ລົງເລີກລະອຽດຕື່ມໃນພາກ
V.F.

83. **ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ເຂດຍິກຍ້າຍຈັດສັນທີຖືກສະເໜີນັ້ນ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ແຄມຜິ່ງດ້ານທິດຕາເວັນຕິກສ່ຽງໃຕ້ ອ້ອງອ່າງເກັບນັ້ນຈາກຍ ດ້ວຍທີ່ສະແດງຢູ່ໃນ ຮູບ E.I ຊັ້ນເທິງນັ້ນ. ເພີ່ນໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມເລືອກເຂດສະຖານ ຫ້ຍິກຍ້າຍຈັດສັນໃຫ້ຢູ່ພາຍໃນເຂດຮິດຄອງປະເມນີ ແລະ ເຂດຜົນບ້ານຜິເມືອງທີ່ນັບຖືກວັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ທັງນີ້ກຳເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມ ຕໍ່ເນື່ອງທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ຄວາມລົ້ງເຕີຍກັບສະຖານທີ່. ໃນຈຳນວນ 17 ບ້ານທີ່ຈະຖືກຍິກຍ້າຍ, 10 ບ້ານແມ່ນຈະຖືກຍິກຍ້າຍໄປໄກຈາກບ້ານເດີມຂອງເຂົາເຈົ້າພູງແຕ່ 3.5 Km ຫຼື ໄກກວ່ານັ້ນ. ຫຼົງບ້ານຈະຖືກຍິກຍ້າຍທ່າງຈາກບ້ານເດີມ 4.8 Km ໃນຂະນະທີ່ ອີກ 4 ບ້ານຈະຖືກຍິກຍ້າຍອອກໄປໄກ ໃນລະຫວ່າງ 10 ຫາ 15 ກິໂລແມັດ ຈາກບ້ານເດີມ. ສອງບ້ານຈະຍູ້ຢູ່ບ່ອນເກົ່າຄື: ຢູ່ບ້ານອຸດົມສຸກ, ພູງແຕ່ 1/3ຂອງຫຼັງຄາເຮືອນຫຼັງໝົດຈະຕ້ອງຖືກຍິກຍ້າຍໃນຂະນະທີ່ຢູ່ບ້ານໂພນພັນແບກພັດມີພູງທີ່ດິນກະສິກຳທີ່ເກົ່ານັ້ນທີ່ ຖືກ ກະທິບ ແຕ່ຈະບໍ່ມີເຮືອນຈັກຫລັງໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ, ສະຖານທີ່ຍິກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ຄັດເລືອກແລວນີ້ແມ່ນຖືກກັບ ຄວາມປາດຖະໜາຂອງບ້ານດັ່ງກ່າວຊື່ຢາກໃຫ້ບ້ານຢູ່ໄກຄົງກັບອ່າງເກັບນີ້ທີ່ຈະມີຂັ້ນໃນອານາຄືດ, ໄກກັບທຶນທາງທີ່ໃຊ້ໄດ້ຕະຫລອດປີ, ໃຫ້ກັບທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານເດີມ, ໄກກັບປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ທີ່ສາມາດນຳ ໄຊໃນການບູກເຂົາ, ເນື້ອທີ່ດິນ ປະມານ 650 ha ຈະຖືກປູ່ງແປ່ງ ໃຫ້ເປັນເນື້ອທີ່ສຳລັບການ ພະລິດກະສິກຳທີ່ມີຂົນລະປະທານ ແລະແບບຍືນຍົງ. ສ່ວນວິທີການທີ່ປະຊາຊົນເຫຼື້ອຖືກຜົນກະທິບໄດ້ມີບົດບາດອີດ ທີ່ພິນຕໍ່ກັບ ຂະບວນການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ໂດຍຜ່ານການບົກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຄືແວໃດນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນເອກະສານຂ້ອນຫ້າຍ 3.
84. ແຜນການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ (RAP) ສຳລັບພູພຽງນາງາຍ(ນອນຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາສັງຄົມ (SDP)) ໄດ້ຖືກອອກ ແບບເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບ້ານດາຄອບຄົວທີ່ຖືກຍິກຍ້າຍຫຼັງໝົດແມ່ນມີຂົດວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂັ້ນກວ່າເກົ່າຢ່າເດັ່ນຂັດ ຫຼົງຈາກມີການຍິກຍ້າຍ: ຄາດໝາຍລາຍຮັບ ຈະໄດ້ 1200 ໂດລາສະຫະລັດ (ມູນຄ່າຄິດໄລ່ໃນປີ 2002) ຕໍ່ຄົວເຮືອນຕໍ່ປີ. ບໍລິສັດໄຟຟ້ານຳເຫີນ 2 (NTPC) ຍັງມີພັນທະຮັບປະກັນໃຫ້ບ້ານດາຄົວເຮືອນທີ່ ຖືກຍິກຍ້າຍຫຼັງໝົດມີລະດັບລາຍຮັບ ຢູ່ສູງກວ່າເສັ້ນຄວາມທຸກຍາກຂອງ ສ ບ ລາວ ຄືໃຫ້ບ້ານລູໄດ້ 800 ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ຄົວເຮືອນຕໍ່ປີ ພາຍໃນ 4 ປີ ຂອງການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ. ໂຄງການຈະຕອບສະຫນອງ ທລາຍງາຫາເລືອກໃນການປະກວບອາຊີບກະສິກຳ, ການດຳເນີນທຸລະກິດປ່າໄມ້, ການປະມົງໃນອ່າງເກັບນີ້ ແລະ ການລົງສັດ. ແຕ່ລະຄອບຄົວທີ່ຖືກ ຍິກຍ້າຍ ຈະໄດ້ຮັບເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ບຸກເບີກແລວຢ່າງໝອຍ 0.5 ha ສຳລັບ ບຸກພິດ, ເຮັດສວນຜັກ, ບຸກຕົນໄມ້ກິນໝາກ ແລະ ເນື້ອທີ່ນາບາງສ່ວນ ພ້ອມດ້ວຍແນວພັນ, ເຄື່ອງມີ, ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ແຮງງານ ແລະ ອື່ນໆອີກ. ໂຄງການຈະຕອບສະຫນອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຫຼັງໝົດຊື່ງລວມມີ ການສະໜອງນຳຂົນລະປະທານ, ການສະໜອງນຳກິນນຳໄຊ້, ໄຟຟ້າ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກແກ່ຂຸມຂົນອື່ນໆອີກ. ສິດທິປະໂຫຍດຕາມກົດໝາຍ ຂອງ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ແມ່ນລະບຸໄວ້ໃນ ສັນຍາສຳປະທານ ຂອງ ບໍລິສັດໄຟຟ້ານຳເຫີນ 2 , ຂໍ້ຄວາມທີ່ຂັດຈັບອອກມາຈາກສັນຍາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ໄດ້ນຳສະເໜີຢູ່ໃນເອກະສານຂ້ອນຫ້າຍ4. ແຜນພັດທະນາຊົນເຜົ້າສ່ວນໝອຍ (ຊື່ນອນຢູ່ໃນເອກະສານແຜນ ພັດທະນາສັງຄົມ (SDP)) ໄດ້ເວົ້າເຖິງບ້ານຫາຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບການຍິກຍ້າຍບັນດາກຸ່ມຊົນເຜົ້າ ໂດຍສະເພາະ ກຸ່ມທີ່ອ່ອນແອ ຕໍ່ກັບການປົງແປ່ງໃໝ່ ແລະ ໄດ້ເວົ້າລະອຽດ ກ່ຽວກັບບ້ານດາມາດຕະການໆຫຼຸດຜ່ອນຜົນ ກະທິບທີ່ຈະ ຕ້ອງໄດ້ນຳໄຊ້.
85. ໂຄງການຢ່າງຈະໃຫ້ທຶນແກ່ແຜນງານສາຫາລະນະສຸກ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນເຫຼື້ອຖືກຍິກຍ້າຍ ແລະ ເປັນການຊົດເຊີຍຕໍ່ປະເພດຜົນກະທິບທາງລົບຕໍ່ສຸຂະພາບທີ່ບໍ່ສາມາດບັນເທິງໄດ້. ການຕິດຕາມກວດກາສຸຂະພາບ ຈະຈັດ ແ້ວມ 2 ອົງຕໍ່ປີຕໍ່ຄືນຢູ່ໃນຂຸມຂົນຫຼັງໝົດທີ່ຖືກຍິກຍ້າຍ. ຍັງຈະມີໂຄງການສຸມໃສ່ການໂຄສະນາຕ້ານ ໂລກເອດ(HIV/AIDS) ສຳລັບຂຸມຂົນຫ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກຳລັງພົນ

ຂອງ ໂຄງການ. ໂຄງການຈະຕອບສະຫນອງ កານຝຶກອົບຮົມ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ແລະ
ເຄື່ອງໃຊ້ອື່ນງໍໃຫ້ແກ່ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກຫ້ອງຖິ່ນ.

86. ໃນປີ 2002-03 ໄດ້ມີການສ້າງຕັ້ງບ້ານສາທິດຂຶ້ນເພື່ອທິດສອບບັນດາສົມມຸດຕີທານກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງ
ແຜນງານການຍິຍກ້າຍຈັດສັນ, ທີບຫວນຄືນບັນດາການຄາດຄະເນ ແລະ
ພັດທະນາວິທີທາງແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບການ ຍິຍກ້າຍຈັດສັນໄວ້ລ່ວງໜ້າ. ສາມຄຸ້ມບ້ານນ້ອຍໆ
ໄດ້ຖືກຍິກຍ້າຍຈັດສັນເຂົ້າມາໃນບ້ານສາທິດ ແລະ ປະສິບການ ທີ່ຖອດຖອນໄດ້
ກຳສາມາດປັບປຸງໃຫ້ແຜນການຍິກຍ້າຍຈັດສັນໃນອະນາຄົດໄດ້ມີຄວາມລະອງດຂຶ້ນຕົ້ນ. ຮູບ E.2
ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການປູງທູງບລະຫວ່າງເຮືອນຊານໃນບ້ານສາທິດ ແລະ ລະດັບປະຈຸບັນຂອງເຮືອນທີ່ມີຢູ່ເທິງ
ພູພຽງນາກາຍ.

ຮູບ E.2.ການສົມທູບເຮືອນຢູ່ບ້ານສາທິດ (ຊ້າຍ) ກັບມາດຖານປະຈຸບັນຂອງເຮືອນຢູ່ພູພຽງນາກາຍ (ຂວາ)

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ , ພະຈິກ 2004

2 ເຄີນຕອນລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍ ລົງໄປ.

87. ປະມານ 50 Km ນັບແຕ່ລຸ່ມເຂື້ອນນາກາຍລົງໄປລູງບຕາມລຳນັ້ນທີ່ເກີນ ຈົນຮອດບ້ານກະຕິກ
ແມ່ນຈະບໍ່ພົບເຫັນມີບ້ານ ຖາວອນຕັ້ງຢູ່ແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ
ຈົນເຖິງເຂດຂອງຫົວໜ່າງເກັບນຳຂອງໂຄງການໄຟຟ້າເກີນຫືນບູນ ກໍຈະບໍ່ພົບເຫັນ
ດິນທີ່ຖືກນຳໄຊ້ໃນການປູກຜັງແຕ່ຢ່າງໃດເລີຍ. ແຕ່ຢ່າງໃດກຳຕາມກໍຍັງມີ ຊາວປະມິງ ແລະ
ນັກລ່າເນື້ອຈາກພູ່ບ້ານ ໄກສູງໄດ້ພາກນມາຫາປາ ແລະ ລ່າສັດໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ຂອງ ນຳທີ່ເກີນ.
ຄວາມໜ່າຍຫລາກຫລາຍ ແລະຄວາມອຸດິມ ສົມບູນຂອງປາ
ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກກະແສນທີ່ໃຫລ້ອ່າລຸລົດລົງໃນຊ່ວງນີ້ຂອງນຳເກີນ ອັນຈະສົ່ງຜົນກະທິບ

ຕໍ່ວິທີການຫາປາ , ປະລິມານປາຫຼືຫາໄດ້ ແລະ ຂໍວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຫ້ອງຖຸນ. ລະດັບຂອງຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວແມ່ນກໍາລັງໄດ້ຮັບການປະເມີນຢູ່ໃນບົດສຶກສາກ່ຽວກັບການປ່ອຍນຳລົງຫ້າຍເຂື້ອນ ແລະຜົນການສຶກສາດັ່ງ

ກ່າວກຳຈະໄດ້ເອົາເຂົ້າຢູ່ໃນເອກະສານບົດປະເມີນຜົນກະທົບສັງແວດລ້ອມແລະແຜນຄຸມຄອງສັງແວດລ້ອມ(EAMP) ແລະ ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ(SDP) ສະບັບສຸດທ້າຍ . ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ຫຼູ້ຂ້ານທີ່ຢູ່ລົງບຕາມເສັ້ນຫາງເລກທີ 8B ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການລົບກວນທີ່ເພີ່ມ ຂຶ້ນຈາກການສັນຈອນ ໄປມາເພື່ອຮັບໄຊ້ວຽກງານກໍ່ສ້າງ (ຕົວຢ່າງ ການຫງວໄປມາ ລະຫວ່າງ ສະຖານທີ່ຂຸດຄືນຫົນ ແລະ ແຮ່ຊາຍຕ່າງໆ) ແລະ ຜົນກະທົບຫາງສັງຄົມ ແລະ ສຸຂະພາບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກຳມະກອນກໍ່ສ້າງປະມານ 800 ຄົນ ແລະ ໄດ້ຄາດຄະເນວ່າອາດຈະມີຄົນຕິດຕາມ ກໍາມະກອນຕົ້ມອີກຈຳນວນ 3200 ຄົນ (ເບິ່ງຕົ້ມໃນ ພາກ V.F).

88. **ການໝັດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ການສຶກສາກ່ຽວກັບຜົນກະທິບເຂດຫ້າຍເຊື້ອນແມ່ນກຳລັງຈະສຳເລັດແລ້ວ ຂຶ່ງມັນ ຈະຊ່ວຍໃນການປະເມີນຜົນກະທິບໃຫ້ຈະແຈ້ງກວ່າເກົ່າ ແລະ ຈະຊ່ວຍໃນການພັດທະນາຍຸດທະສາດ ສຳລັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຂຶ້ດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ໄດ້ຢ່າງເໜັນຈະສົມ ສຳລັບຂ່າວ່າດັ່ງກ່າວຂອງນັ້ນ (ຜົນການສຶກສາຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບໃນຫ້າຍເດືອນ ພະຈິກ 2004). ການຂຶ້ດເຊີຍການສູນເສຍຫາງ ດ້ວຍການປະມົງ ແມ່ນຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນບັນດາບ້ານຂອງຊາວປະມົງຂຶ່ງຂອນຂ້າງ ຈະຢູ່ຫຼາງໄກຈາກ ນັ້ນເກີນຝໍສົມຄວນ.

3. ເຊດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິ່ນ (NNT NPA)

90. **ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ໂຄງການໄດ້ມີພັນທະສະຫນອງທຶນຈຳນວນ 31,5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເພື່ອສະຫັບສະຫນົມວຽກງານອະນຸລັກຊີ້ວະນາງພັນ ແລະ ການປັບປຸງຊີ້ວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນປະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເຖິງ . ໂຄງການຈະສະຫນອງທຶນ ຈຳນວນ 6,5 ລ້ານໂດລາສະຫະ ລັດໃຫ້ແກ່ວຽກງານ ດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະກໍ່ສັງໄຄງການ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນ ປີ ລະ 1 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ ຕະຫລອດໄລຍະ 25 ປີ ຂອງການດຳເນີນການຜະລິດຂອງໄຄງການ. ລັດຖະບານລາວໄດ້ສັງກອບແຜ່ງການຄົ້ມຄອງສັງຄົມ

ແລະ ສິ່ງແວດ ລອມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ (SEMFOP) ສຳລັບປ່າສະຫຼວມແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ . ແຜນດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ທຶນຮອນກຳຈະຖືກຄຸມຄອງໄດຍອົງການຄຸມຄອງ ແລະ ພົກປັກຮັກສາແຫ່ງນີ້ -ນັ້ນເທິນ 2 (ອຄບ.ທ2). ກ່ຽວກັບເຂດປະຕິບັດງານພາຍໃຕ້ແຜນການດັ່ງກ່າວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະມີຄໍາອະທິບາຍລະອຽດຢູ່ໃນ ພາກ IX , ແຕ່ວ່າສິ່ງສຳຄັນແຫ້ໆ ຂອງຈຸດປະສົງຂອງແຜນການກຳແໜ່ນການປົກ ບັກຮັກສາຄຸມຄ່າຂອງແຫ່ງນີ້ , ສັດປ່າ ແລະ ຂົວມາງໝັ້ນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ , ພ້ອມກັບການ ຮັບປະກັນ ຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ການຕັ້ງລົງຊີວິດຕາມປະເໝນີ ແລະ ວັດທະນະຫຳ ຂອງປະຊາຊົນຫົ້ອາ ໄສຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວ; ແລະ ບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ສຸມໄສ່ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກດ້ວຍ ການ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງແລະ ບໍ່ສິ່ງຜົນກະທິບໍ່ສະພາບແວດລອມ .

4. ເຊັ່ນໄຟ

91. ຜົນກະທິບຢູ່ເຊັ່ນໄຟສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈະກ່ຽວຂອງແຕ່ກັບການດຳເນີນການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າຂອງໂຄງການ. ຈຳນວນ 7,096 ຄົວເຮືອນ ໃນຈຳນວນ 89 ບ້ານແຄມຝົ່ງເຊັ່ນໄຟ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະຖືກກະທິບ.ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳຕາມໃນຈຳນວນບ້ານ ດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນນີ້ 19 ບ້ານເທົ່ານີ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທິບຈາກປະກິດການນີ້ຢູ່ກັບຄືນ; ແລະ ປະມານ 66 ບ້ານ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ໃນຂົງເຂດນອກ ບໍລິເວນແຄມຝົ່ງເຊັ່ນໄຟ (ບໍ່ໄດ້ຕິດກັບແຄມນີ້ເຊ) ແຕ່ປະຊາຊົນໃນບ້ານດັ່ງກ່າວແມ່ນທຸກຍາກດ້ວຍ ເຊັ່ນໄຟ ຕາມລະດູການ. ຜົນກະທິບທາງລົບ ສາມາດແບ່ງອອກ ເປັນ 4 ເຂດດັ່ງນີ້ :

- (i) **ເຂດຍອດນີ້ຂອງເຊັ່ນໄຟຕອນເທິງ:** ຜົນກະທິບຈາກໂຄງການແມ່ນມີຈຳກັດແຕ່ວ່າເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ມີອາດຈະມີລະດັບນີ້ ທີ່ສູງກວ່າເຕີມອັນເນື່ອງມາຈາກປາກິດການນີ້ຢູ່ຄືນ(ນັ້ນກັບຄືນ).
- (ii) **ເຊັ່ນໄຟຕອນເທິງ:** ເຂດດັ່ງກ່າວນີ້, ກວມເອົາ 12 ບ້ານ ມີ 852 ຄົວເຮືອນ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ຫລາຍທີ່ສູດ ຈາກອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລ້າທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງລວມມີ ການສູນເສຍສວນຄົວແຄມຕາຟ້ງເຊ, ຕາຟ້ງເຈື່ອນຂຶ້ງຈະສິ່ງຜົນກະ ທີ່ບົບຕໍ່ຂັບສິນຄົງທີ່ ແລະເນື່ອທີ່ການຜະລິດອື່ນໆ ແລະ ມີຜົນກະທິບຕໍ່ການປະມົງ.
- (iii) **ເຊັ່ນໄຟຕອນກາງ:** ຈຳນວນ 13 ບ້ານຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບທີ່ຄ້າຍໆຄົງຢູ່ເຊັ່ນໄຟຕອນເທິງແຕ່ວ່າຢູ່ໃນລະ ດັບຜົນກະທິບທີ່ໜ້ອຍກວ່າ.
- (iv) **ເຊັ່ນໄຟຕອນກຸ່ມ:** ມີ 52 ບ້ານ ມີ 5003 ຄົວເຮືອນອາໄສຢູ່ໃນເຂດນີ້. ຜົນກະທິບດ້ານລົບ ມີນີ້ຖ້ວມສວນ ຢູ່ແຄມຝົ່ງເຊທີ່ຕໍ່ ແລະ ອາດມີການປ່ງປົງແປງຕໍ່ການປະມົງ.

92. ຊຸມຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ລົງບຕາມແຄມເຊັ່ນໄຟກຳມີທ່າແຮງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທີ່ສູງສິມຄວນຈາກໂຄງການ ຂຶ້ງລວມ ມີ ທ່າແຮງທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນໃນການເຮັດຊີນລະປະທານໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນໃນການສູບນີ້. ປະຈຸບັນໃໝ່ນີ້ໄວ້ມາໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ພື້ນລະດູຜົນ; ຫຼື້ງເບີບໃຫ້ຊຸມຊົນຂັນໄປເໜຶ່ງ ຂົນລະປະທານໃນ ລະດູແລ້ງ ແລະ ຄວາມຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບູງ ອາຫານທີ່ໄດ້ຈາກຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວ. ໂຄງການຈະສະ ພນອງນີ້ເພີ້ມເຕີມ ຈຳນວນ 7,000 ລ້ານ m³ ລົງໃສ່ເຊັ່ນໄຟ ຫຼື້ງອໍານວຍຄວາມສະ ດວກໃຫ້ແກ່ການ ອະຫຍາຍເນື້ອທີ່ ຂົນລະປະທານ⁽¹⁾. ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຈາກປະລິມານນີ້ທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນ ສຳລັບຊຸມຊົນທີ່ອາ ໄສຢູ່ຕອນກາງ ແລະ ຕອນເທິງຂອງເຊັ່ນໄຟ ເຫັນວ່າຈະມີຫລາຍຂຶ້ນທຶນນີ້ກໍເພາະວ່າໃນບັດຈຸບັນ ເຄື່ອງສູບນີ້ຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີນີ້ໃຫ້ສູບໃນລະດູແລ້ງ. ຜົນປະໂຫຍດໃນດ້ານບວກອື່ນໆອົງອົກທີ່ເປັນຜົນມາຈາກວັດຕາ ປະ ລິມານນີ້ໃຫລ້າທີ່ສູງກວ່າເກົ່ານັ້ນກໍຄື ໄລຍະທ່າງໃນແນວຕັ້ງ (ຄວາມສູງ) ຂອງການສູບນີ້ຈາກນີ້ເຊ ໄປຫາທີ່ງ່ມາຂົນລະປະທານແມ່ນຈະຫລຸດລົງ (ເພີ້ນຄາດຄະເນວ່າຈະປະຢັດຕົ້ນທຶນຂອງການສູບນີ້ໃນລະດູແລ້ງ

ໄດ້ເຖິງ $<28\%$); ລະດັບນຳໃຕ້ດິນທີ່ສູງຂຶ້ນກໍຈະຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນ ໃນການສູນນຳຂຶ້ນໜຸດລົງ ແລະ ການຂົນສົ່ງທາງນຳໃນລະດູແລ້ງກໍຈະດີຂຶ້ນ.

93. **ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ:** ບັນດາຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການທັງໝົດ ຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ກັບຊັບສິນ ແລະ/ຫຼື ຂີວິດການເປັນຍຸ່ງທີ່ຖືກກະທົບ. ລະດັບການເຊາະເຈື່ອນຍຸ່ງລູບເຊັ້ນໄຟ ຈະໄດ້ຮັບການຕິດຕາມກວດກາ ໃນໄລຍະໂຄງການດຳເນີນການຜະລິດ ແລະ ຫຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ການຊົດເຊີຍກໍຈະໄດ້ຮັບການຕົກລົງເຫັນດີນທັນເປັນແຕ່ລະກໍລະນີໄປ. ຊາວບ້ານກໍ່ສາມາດເຕືອນ ຄະນະກຳມະການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍຂອງເມືອງ (District Compensation Committee) ກ່ຽວ ກັບອັດຕາການເຊາະເຈື່ອນທີ່ຜົດປົກກະຕິ ຫຼື ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ/ ຂີວິດການເປັນຍຸ່ງ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ການສຳ ຫຼວດຂໍ້ມູນພື້ນຖານຢ່າງຮອບດ້ານ ກ່ຽວກັບການຫາບາໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 2001 ແລະ ຈະສືບຕໍ່ຕະຫຼອດໄລ ຍະການດຳເນີນການຜະລິດຂອງໂຄງການ ເພື່ອກຳນົດຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຕໍ່ການປະມົງ ແລະ ອອກຫາມາດຕາ ການໜຸດຜ່ອນອັນຈາດເປັນເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ.

5. ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີພົວພັນກັບທີ່ດິນໂຄງການ, ການໄດ້ມາຂອງທີ່ດິນໂຄງການ ແລະ ການຊົດເຊີຍ

94. ໂຄງການຈະຕ້ອງການນຳໃຊ້ຢ່າງຈາດຕົວ(ແຕ່ພູງຜູ້ດູງວ)ເນື້ອທີ່ດິນເຖິງ 6480 ha (ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ) ສໍາລັບກໍ່ສ້າງໂຄ່ງລ່າງພື້ນຖານຂອງໂຄງການຂຶ້ນປະກອບມີ ສະຖານທີ່ໂຮງຈັກໄຟຟ້າແລະສະຖານີ, ເຂື້ອນ ແລະ ອ່າງ ດັດສິນນຳ, ຄອງເໝີອງລະບາຍນຳຕອນລຸ່ມ, ເຂດຊຸດຄົ້ນທຶນ ແລະ ແຮ່ຊາຍ, ເຂດຖີ່ມື້ເຫັ້ນ, ເຂດກໍ່ສ້າງ ເຂື້ອນສຳຮອງ, ທາງເຂົ້າສະຫນາມກໍ່ສ້າງ ແລະ ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ. ແຕ່ໃນເນື້ອທີ່ດັ່ງກ່າວນັ້ນມີພູງແຕ່ 519,8 ha ເທິ່ນ້ຳ ທີ່ຖືວ່າເປັນຂັບສິນສຳລັບທຳການຜະລິດຂຶ້ນຈະເສຍໄປຢ່າງຖາວອນ ແລະ 842,61 ha ແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ຊີ່ວຄາວ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງເທິ່ນ້ຳ. ຄາດວ່າເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຈະເອົາມາເປັນທີ່ດິນໂຄງການ ນັ້ນແມ່ນຈະມີເຮືອນຕັ້ງຢູ່ບໍ່ໜ່າຍ(ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດບ້ານອຸດິມສູກ,ເມືອງນາກາຍ,ຂຶ້ນຕ້ອງການທີ່ດິນສຳລັບ ເຂດກໍ່ສ້າງເຂື້ອນສຳຮອງ)ແລະຢູ່ໃນເຂດ ອ້ອມແອ້ມຂຶ້ນຈະມີການຍົກຍ້າຍຄົວເຮືອນໄດ້ນີ້ໆ, ການຍ້າຍກຳບໍ່ໄກແລະຢູ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດບ້ານເດີມຂອງຕົນ. ສ່ວນທີ່ດິນ, ສົງບຸກສ້າງ ແລະ ພື້ນຖານການຜະລິດທີ່ຖືກກັບທີ່ດິນ ໂຄງການແມ່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາມາເປັນທີ່ດິນໂຄງການໂດຍຈະຕ້ອງ ໄດ້ທຳການຊົດເຊີຍໃຫ້ແກ່ເຈົ້າຂອງ ແລະ ຜູ້ທີ່ກຳລັງນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະຈຸບັນ .

95. ໃນເຂດກໍ່ສ້າງເຂື້ອນນາກາຍ(ເຂື້ອນໃຫຍ່) ແລະ ທາງເຂົ້າຫາເຂື້ອນກຳມື້ພື້ນຖານ (ຂັບສິນ)ການຜະລິດ ຈຳນວນໜ້າອຍ ທີ່ນີ້ ແຕ່ການຮັດໄຮ່ ແລະ ກົດຈະກຳການເກັບບັງຄືຂອງປ່າຊອງດີ ຈຳນວນທີ່ນີ້ ແມ່ນຈະຕ້ອງຖືກຕັດຂາດ. ເນື້ອທີ່ ເຮັດວຽກແລະສວນ ປະມານ 13 ha ຈະຖືກກະທົບໃນເຂດຜາເພັນ(ພູຜາໂກ) ຍ້ອນການຊຸດຄົ້ນທຶນ ແລະທາງ ເຂົ້າຫາບ່ອນຊຸດຄົ້ນ. ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງທຶນທາງໃນ ເຂດອື່ນໆຂອງໂຄງການ ແມ່ນຄາດວ່າຈະບໍ່ມີການຍົກຍ້າຍ ທີ່ລື ການຊົດເຊີຍຢ່າງໃຫຍ່ໂຕແຕ່ຢ່າງໃດ. ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ກຳຕ້າຍຄືກັນ ຄືຄາດວ່າຈະມີເນື້ອທີ່ດິນ ຕອນ ນ້ອຍໆ ເທິ່ນ້ຳທີ່ຕ້ອງການສໍາລັບເອົາ ມາເປັນບ່ອນປຸກເສົາ ໄຟຟ້າຂຶ້ນກໍຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຕາມຄວາມເໜມຈະສົມ.

96. ໃນເບື້ອງຕົ້ນໄດ້ມີການວາງແຜນວ່ານີ້ທີ່ຈະປ່ອຍອອກຈາກໂຮງຈັກໄຟຟ້ານັ້ນແມ່ນຈະປ່ອຍລົງນຳກະທົາງເລີຍ. ແຕ່ວ່າການສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນຖານແລະການປຶກສາຫາລືກັບມວນຂຸນໄດ້ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າການຮັດແຜນວັນນີ້ ແມ່ນຈະຮັດໃຫ້ມີການເຊາະເຈື່ອນແລະກະທົບຄຸນນະພາບນີ້, ຈະມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ ຊຸນຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ຈະມີການສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ຂັບສິນຕ່າງໆ. ດັ່ງນັ້ນໃນການອອກແບບໂຄງການຈຶ່ງໄດ້ມີການ ນຳເອົາຄອງ

ເທົ່ານີ້ຕອນລຸ່ມ,ເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ, ອ່າງດັດສິມນັ້ນເຂົ້າໃນການອອກແບບເພື່ອຫລິກເວັ້ນ ແລະ ຈຳກັດຜົນກະທິບັດກ່າວໃຫ້ທັນນອຍທີ່ສຸດ . ຜົນກຳຈີຈີຍໍ່ມີບັນຄົນຕັ້ງຢູ່ຕາມແລວຕົວຈີງທີ່ຈະຕັດອອງເຫຼີ້ມືອງຕອນລຸ່ມ ຫລືໃນເຂດທີ່ນັ້ນຈະຂຶ້ນທຸມຍັນອ່າງດັດສິມນັ້ນ. ເຖິງຢ່າງໃດກຳຕາມກໍຍັງມີ 17 ບັນ ແລະ ປະມານ 1064 ຄອບຄົວທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຂອບເຂດແລວຂອງຄອງເຫຼີ້ມືອງລະບາຍນັ້ນຕອນລຸ່ມ, ຂອງສະຖານທີ່ຈຳກັດຂີ້ເຫຍື້ອ, ທາງເຂົ້າຫາ ບ່ອນກໍສ້າງ ແລະ ຂອງ ສາຍສິ່ງ 115 KV ແລະ 500 KV ຂັບສິນຂອງຄົວເຮືອນເຫັນທີ່ກຳຈີຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບເຊັ່ນກັນ. ຕົວຢ່າງ, ອ່າງດັດສິມນັ້ນ ກໍຈະທຸມສວນຜັກ ແລະ ສວນກັວຍຈຳນວນໜີ່ງທີ່ ແລະ ຖຽງຈຳນວນໜີ່ງ; ເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ ແລະ ບັນພັກພະນັກງານແມ່ນຕັ້ງຢູ່ເຕີຣັບບັນຍາແກ້ວວິໄລ ແລະ ທຶງນາຂອງບັນດັ່ງກ່າວ. ຄອງເຫຼີ້ມືອງລະບາຍນັ້ນຕອນລຸ່ມຍາວ 27 Km ຈະຕັດຜ່ານທຶງນາປະມານ 8 Km ບັນດາ ຄົວເຮືອນທີ່ຢູ່ລົງຕາມແລວຄອງເຫຼີ້ມືອງແມ່ນຈະໄດ້ຜົນປະໂຫຍດຈາກ ທ່າແຮງທາງດ້ານຊົນລະປະຫານທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ລະດັບນັ້ນທີ່ໄຕດີນທີ່ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຍ້ອນໃນລະດຸແລ້ງຈະມີກະແສນທີ່ໄຫລ ຫີ້ສູງຂຶ້ນໄຫລຜ່ານເຂດດັ່ງກ່າວ.

97. **ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ບໍລິສັດໄຟຟ້ານັ້ນເທິນ2 (NTPC) ກໍລັງໄຊ້ຫຼຸກຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອຈຳກັດການຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນໂດຍກົງ, ການນຳເອົາທີ່ດິນ/ຂັບສິນມາເປັນທີ່ດິນໂຄງການ ແລະ ການຊົດເຊີຍສໍາລັບທີ່ດິນໂຄງການ ຜົນກະທິບອັນໄຫຍ່ຕໍ່ສ້າງຄົມກໍໄດ້ມີການຫລືເວັ້ນໄດ້ແລວດ້ວຍການສ້າງເຂື້ອນດັດສິມນັ້ນ ແລະ ຄອງເຫຼີ້ມືອງລະບາຍ ນັ້ນຕອນລຸ່ມ. ແລວທາງ ແລະ ສະຖານທີ່ຂອງເຂດກໍສ້າງໂຄງການອື່ນໆແມ່ນພວມ ກໍລັງໄດ້ຮັບການ ວາງແຜນຢ່າງລະມັດລະວັງເພື່ອຈຳກັດການລົບກວນທາງສ້າງຄົມໃຫ້ມີທັນນອຍທີ່ສຸດ. ເພື່ອເຮັດສໍາລັດບັນຫາດັ່ງກ່າວ, ໂຄງການໄດ້ດັ່ງເນີນການສໍາຫລວດລະອຸດໃນພາກພື້ນດິນນັບແຕ່ເດືອນ ມີຖຸນາ 2004 ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄືນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ສັງເກີດສ້າງ ແລະ ຂັບສິນທີ່ອາດຈະຖືກກະທິບ ຫຼືກ່າວ່ອນໜັນກໍໄດ້ມີການປະເມີນຜົນກະທິບຕາມພາບທ່າຍດາວທຸງແລ້ວ. ການສໍາຫລວດແມ່ນໄດ້ມີການບິກສາຫາລືກັບ ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກະທິບໄບພ້ອມເພື່ອກໍານົດການ ນຳໄຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ຂັບສິນຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອວາງ ມາດຕະການການຊົດເຊີຍຢ່າງແກດເຫມາະ. ວິທີການການຊົດເຊີຍແມ່ນໄດ້ມີການກໍານົດແລວຢູ່ໃນຂອບວຽກງານ ແລະ ທັກການວ່າດ້ວຍ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ທີ່ພົວພັນກັບທີ່ດິນໂຄງການ ແລະ ການຊົດເຊີຍ(ສ່ວນໜີ່ງ ຂອງແຜນພັດທະນາສ້າງຄົມ:SDP) ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍ ທາຍຈະແມ່ນການໃຊ້ແນ່ນຄົນຂັບສິນ ຫຼື ຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນມູນຄ່າເຫົ້າກັນ ຖ້າຜົນກະທິບທາງ ກົງຫາກມີໝາຍ (ການຊົດເຊີຍ ຄືນແກ່ທີ່ດິນ/ຂັບສິນ ທີ່ບໍ່ໄຊ້ເງິນສິດ ຫຼື ການຊົດເຊີຍໂດຍກົງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທິບ ຈາກໂຄງການສາມາດສ້າງລາຍຮັບ ໄດ້ໃນລະດັບດູວກັບເນື້ອກ່ອນ). ບ່ອນໄດ້ທີ່ການສູນເສຍຂັບສິນ ຫຼື ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ ມີພູງ ແຕ່ເປົ້າເຊັນເລັກນ້ອຍຂອງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ລາຍຮັບ ພັ້ນຫມິດຂອງຄອບຄົວ ຫຼື ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີທີ່ຖືກຮຽກຮ້ອງຈາກຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການໃຫ້ຈ່າຍຊົດເຊີຍເປັນເງິນສິດ, ໃນກໍລະນີເຊັ່ນນີ້ການຊົດເຊີຍ ຄ່າເສຍຫາຍດ້ວຍເງິນສິດກໍຖືເປັນທາງເລືອກາຫນີ່ສໍາລັບເຂົ້າເຈົ້າ.

6. ປະຊາຊົນຜູ້ອ່ອນແອ

98. **ການສໍາໜັດພົນລະເມືອງປີ 1998** ພົບວ່າ ຄົວເຮືອນ ທີ່ຈະຖືກກະທິບຢູ່ພູພຽງນາກາຍປະມານ 23% ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນປະເພດອ່ອນແອ. ຄວາມອ່ອນແອ ຂອງ ຄົວເຮືອນເຫຼົານີ້ແມ່ນອາດເນື້ອງມາຈາກຫຼາຍເຫດຜົນຊື່ງລວມມີລະດັບ ຄວາມຫຼຸກຈິນ ຂອງ ເຂົ້າເຈົ້າ, ຄວາມເປັນຊົນເຜົ້າກຸ່ມນ້ອຍ (ຕົວຢ່າງ: ໂດຍສະເພາະແມ່ນການບັນດີເຂດອອງ ຂົນເຜົ້າສ່ວນນ້ອຍເຂົ້າຮັບການກະລິການແບບທີ່) ແລະ ລັກສະນະຂອງຄອບຄົວ (ເຊັ່ນຄົວເຮືອນທີ່ມີທັນໜ້າ ຄອບຄົວເປັນແມ່ໜ້າ, ເປັນເພດຍິງ, ຄົນເສຍອົງຄະ ຫຼືເພີດຊາຍທີ່ມີອາຍຸເກີນ 60 ປີຂຶ້ນໄປ, ຄົວເຮືອນທີ່ມີຜູ້ດູວກັງ ແລະ ຄົວເຮືອນທີ່ມີຄົນເສຍອົງຄະ). ຄົວເຮືອນສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ຈະຖືກຍົກຍ້າຍຈະມີລະດັບການດຳລົງຊີວິດ ຢູ່ຕໍ່ກ່າວ່າເສັນ ຄວາມຫຼຸກາຍກ ຂອງ ທາງການ.

99. **ການຫຼັດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ຄົວເຮືອນທີ່ອ່ອນແອຫັງໝົດຈະໄດ້ຖືກຕິດຕາມ ແລະ ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ເປັນພິເສດ ໃນຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ. ລະດັບລາຍຮັບ ຈະໄດ້ຮັບການຕິດຕາມກວດກາ ຢ່າງໃກ້ຊົດໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຜິບດີໂຄງການ ແລະ ຄວາມອ່ອນແອຫາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈະຖືກພິຈາລະນາ ເຂົ້າຢູ່ໃນຂະບວນການວ່າງແຜນຊີວິດການເປັນຢູ່ໄດ້ລວມ. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ບັນຫາຕ່າງໆ ຂອງຊົນເຜົ່າສ່ວນ ນ້ອຍໄດ້ຖືກແກ້ໄຂ, ການຕິດຕັ້ງພັນຍໍາສະໜັ້ນສະເໜີ ລະຫວ່າງ ຊຸນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ພໍ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວນສົ່ງເສີມ. ມອກຈາກນີ້ ຮໍາຈະມີການນຳໃຊ້ ການສະໜັບສະໜູນ ຈາກງ່ຽວຊານຕ່າງປະເທດ ແລະ ຊົ່ງວຊານພາຍໃນປະເທດ.

7. ຄວາມເຄື່ອງຕິງດ້ານສັງຄົມ

100. ຜົນກະທິບດ້ານສັງຄົມດັ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ແມ່ນ ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຄວາມເຄື່ອງຕິງທາງດ້ານສັງຄົມ, ດ້ານຈິດຕະສາດ ແລະ ສີລະສາດ ພາຍໃນທຸກໆປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ. ບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ກໍສາມາດນຳໃຫ້ສູ່ບັນຫາຕ່າງໆເຊັ່ນ ການຕິດເຫັນ, ການຕິດຢາເສບຕິດ ແລະ ກໍ່ຄວາມເຄື່ອງຕິງໃຫ້ແກ່ ສັງຄົມ, ວທະນະທິກ ແລະ ຄອບຄົວ. ສາຍເຫດຂອງຄວາມເຄື່ອງຕິງອາດເກີດຈາກ:
- (i) ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ອາດຈະມີຄວາມບໍ່ຖືກຕ້ອງປອງດອງກັນໃນຊຸມຊົນ;
  - (ii) ຄວາມສົ່ງທີ່ຈະທຸກຍາກລົງຕື່ມບັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການທີ່ຈະບັນດີເຂົ້າກັບລະບົບການດຳລົງຊີວິດແບບໃໝ່;
  - (iii) ການຖືກຫຼຸດຮັດໂດຍຄືນອື່ນຢູ່ໃນຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ/ຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ; ແລະ
  - (iv) ຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນພາຍໃນຊຸມຊົນ ຫຼື ລະຫວ່າງຊຸມຊົນດ້ວຍກັນ, ຫຼື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຂອງລັດ.
101. ຈະຕັອງມີບັນດາມາດຕາການ ແລະ ສືບຕໍ່ດຳເນີນມາດຕະການດັ່ງກ່າວເພື່ອຫຼັດຜ່ອນ ແກ້ໄຂສາຍເຫດຂອງ ຄວາມເຄື່ອງຕິງ ແລະ ຄວາມກັງວິນເຫຼົ່ານີ້ລົງ. ຮູບການທີ່ສຳຄັນອັນໜີ່ກໍ ແມ່ນການຮັບຮອງ ເອົາວິທີການມີສ່ວນ ຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ. ການສຶກສາຕ່າງໆໄດ້ສະແດງ ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການມີສ່ວນ ຮ່ວມຢ່າງໃກ້ຊົດ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະບວນການຫຼັດຜ່ອນຜົນກະທິບແມ່ນຈະ ຈຳກັດໂອກາດທີ່ຈະເກີດຜົນກະ ທີບໃນດ້ານລົບໃຫ້ເຫັນລັບຍົດທີ່ສຸດ. ເຕັກນິກການປະເມີນໃນຊົນນະບົດແບບ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຈະເຮັດໃຫ້ຢູ່ນຳ ຂອງບ້ານ ຕ່າງໆ ແລະ ຊຸມຊົນ ສ້າງຄວາມຄຸ້ມເຕີກັບ ໂຄງການ ແລະ ເພື່ອຊອກຫາຄວາມ ຄືດຄວາມເຂັ້ມ ແລະ ສິ່ງຄາດຫວັງຂອງເຂົ້າເຈົ້າ.
102. ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນຂອງຊຸມຊົນກໍຈະມີບັດບາດສຳຄັນສ່ວນໜີ່ ໃນການຫຼັດຜ່ອນ ຄວາມແຕກ ແຍກັນ ແລະ ຄວາມບໍ່ຖືກຕ້ອງປອງດອງກັນໃນສັງຄົມ. ການຈັດຕັ້ງບ້ານທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ເຂົ້າຫາໄດ້ງ່າຍ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນໃນການຮັບປະກັນໃຫ້ຄົວ ເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບໄດ້ຮັບການ ສະໜັບສະໜູນຈາກຊຸມຊົນຕາມ ທີ່ເຂົ້າເຈົ້າຕ້ອງການໃນເວລາທີ່ເຂົ້າເຈົ້າມີຄວາມ ເຄື່ອງຕິງສັບສົນ. ຈະມີການ ດຳເນີນແຜນງານລະ ອຸງດໃນການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຂັ້ນບ້ານທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ແຜນລະອຽດສຳລັບ ການຍົກຍ້າຍເຮືອນຊານຈຳນວນໜີ້ ຈາກບັນດາຄຸ້ມບ້ານ ນ້ອຍໆ ທີ່ບໍ່ເປັນຫາງການ ມາສູ່ຫົວໜ່ວຍການ ປົກອງທີ່ຫາງການຮັບຮູ້.

E. ຜົນກະທິບຕໍ່ຂັບພະຍາກອນວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ

103. ອ່າງເກັບນຳນາກາຍຈະສື່ງຜົນກະທິບຕໍ່ຂັບພະຍາກອນວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸພາຍໃນເຂດນັ້ນ(PCR) ຂຶ້ງກວມ ເອົາສະຖານ ທີ່ສຳຄັນຫາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ບໍ່ຂັ້ງ 26 ແຫ່ງ. ບັນດາຂັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້

ກໍ່ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ຂີດຄອງປະເພນີວັດທະນະຫຳຂອງໝູ້ບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດນີ້ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຜິທິກຳທາງດ້ານຂີດຄອງ ກ່ອນທີ່ຈະ ສາມາດແຕ່ຕ້ອງໄດ້ສິ່ງດັ່ງກ່າວໄດ້ . ກ່ຽວຂ້ອງລັດຖະບານ ໂຄງການຈະໄດ້ມີການຕິກລົງເຫັນດີຮ່ວມກັບຊຸມຊົມ, ບັນດາອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຂໍ່ວຊານທີ່ຮັບຮູກນີ້ສາກົນ. ກົດຈະກຳການກໍ່ສ້າງໃນເຂດ ຫຼືດີນໂຄງການກໍ່ອາດຈະກະທິບຕໍ່ກັບຊັບພະຍາກອນວັດທະນະຫຳທີ່ເປັນວັດຖຸໄດ້ເຊັ່ນກັນ ເຊັ່ນການລົບກວນສິ່ງແວດ ລົມທາງສາດສະຫນາ , ສະຖານທີ່ທາງສາດສະຫນາ, ການສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຕົວຈິງຕໍ່ກັບສິ່ງປຸກສ້າງທາງສາດສະຫນາ, ສະຖານທີ່ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດ(ຂັ້ນ :ວັດ, ເງົາຫົນບູນປະຫວັດສາດ ສຳລັບ ເຖິ່ງບັນດີນເຜົາ) ແລະ ປ່າຊັດ ແລະ ການລັກເອົາ ວັດຖຸທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍໄດ້ ແລະ ສິ່ງປະດິດສັງບຸຮານຕ່າງໆ(ຕົວຢ່າງ ອອກຈາກວັດວາອາຮາມຕ່າງໆ) .ໂຄງການຈະເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດເພື່ອປົກປ້ອງສະຖານທີ່ ກ່ອນປະຫວັດສາດ ແລະ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານຈົດໃຈໃນ ບໍລິເວັນບ່ອນຊຸດຄົ້ນ ແລະ ພະລິດຫົນ ຫີ້ຜ່າເພັນ(ພູຜ່າໂກ້າ).

104. **ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ:** ຜົນການສໍາຫລວດຊັບພະຍາກອນວັດທະນະຫຳທາງວັດຖຸ ມໍ່ມານີ້(ດໍາເນີນໃນປີ 2004)ແມ່ນໄດ້ຖືກນຳໄຊ້ເພື່ອພັດທະນາແຜນການຄຸ້ມຄອງຊື່ງປະກອບມີ ກ) ແຜນງານບູກຈິດສຳນິກໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົມ,ຂ) ການຍົກຍ້າຍຊັບພະຍາກອນວັດທະນະຫຳທາງວັດຖຸ, ຄ) ພິທິກຳເວັ້ນໃສ່ສິ່ງສັກສິດ, ກ) ຮັບປະກັນວັດຖຸຊັບພະຍາ ກອນວັດທະນະຫຳທາງວັດຖຸທີ່ເຄື່ອນຍ້າຍ ໄດ້ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ, ຈ) ດຳເນີນການເກັບຖົາມບາດກ້າວທາງ ດ້ານບຸຮານຄະດີ, ສ) ດຳເນີນການປະເມີນຄວາມສິ່ງ, ແລະ ຂ) ຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດສໍາລັບເວລາຄົ້ນພົບໂດຍບໍ່ ເຕີນ. ບັນດາຜົນການສໍາຫລວດ ແລະ ມາດຕະການໆຄຸ້ມຄອງກໍໄດ້ຮັບ ການບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ເຊັ່ນດູວກັນ .

F. ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລົມ ແລະ ສັງຄົມໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ

105. ອົງໝູ້ກັບການເອົາດິນມາເປັນທີ່ດີນໂຄງການຕາມທີ່ບັນຍາຍໄວ້ໃນ ພາກ V.D.5 ຂ້າງເທິງນັ້ນ, ການກໍ່ສ້າງຕົວຈິງໃນເຂດທີ່ດີນໂຄງການກໍ່ອາດສາມາດນຳໄປສູ່ຜົນກະທິບທາງສິ່ງແວດລົມ ແລະ ສັງຄົມໄດ້ຖົ່າທີ່ມີມາດຕະການການ ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂຢ່າງເຫັນຈະສົມ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ສະຖານທີ່ງແມ່ນອນ, ການອອກແບຍສະເພາະ ແລະ ແບບເຕັກນິກລະອຽດ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ ຍັງບໍ່ທັນສໍາເລັດເຫຼືອ, ການປະເມີນທີ່ລະອຽດທາງດ້ານ ປະລິມານຂອງຜົນກະທິບຈາກການກໍ່ສ້າງໝາຍໆ ອັນແມ່ນຍັງບໍ່ທັນສາມາດເຮັດໄດ້ເຫຼືອໄລຍ້ນີ້. ຜູ້ຮັບເໜີມາກໍ່ສ້າງລວມ (HCC) ແມ່ນກໍ່ລັງສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມດ້ານສິ່ງແວດລົມ ຂອງຕົນຢູ່ (HCCEMMP)ຊື່ຈະເປັນພື້ນຖານເພື່ອດຳເນີນການວິເຄາະລະອຽດຕື່ມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ເໝາະສົມ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບັນຫາຜົນກະທິບດັ່ງກ່າວກໍຈະແຈ້ງຂັ້ນກວ່າເກົ່າເນື່ອຮອດເວລານັ້ນ (ສໍາລັບບັນຊີແຜນການຢ່ອຍທີ່ນອນຢູ່ໃນແຜນ HCCEMMP ໃຫ້ເບິ່ງ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1). ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳຕົມ, ການຈຳແນກຜົນກະທິບເບື້ອງຕົນ ແລະ ວິການການໝູດຜ່ອນຜົນກະທິບເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນໄດ້ນຳສະເໜີຢູ່ໃນ ຕາຕະລາງ E.4. ສ່ວນຜົນກະທິບຈາກ ການກໍ່ສ້າງ ຫີ້ພົວພັນກັບເຂດຊຸດຄົ້ນທີ່ນີ້ ແລະ ແຮ່ຊາຍ, ເຂດຄ້າຍພັກກຳມະກອນ, ການກໍ່ສ້າງ/ຍົກລະດັບທາງ ແລະ ສາຍສິ່ງໄໝຟ້າ ແມ່ນຈະໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ

ຕາຕະລາງ E.4. ສະຫຼຸບຜົນກະທິບຕົ້ນຕໍ່ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການໝູດຜ່ອນຜົນກະທິບ

ປະເພດຂອງ ຜົນກະທິບ	ແກ່ງ່ຂອງຜົນກະທິບ	ການໝູດຜ່ອນຜົນກະທິບ
ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລົມ		
ຂໍ້ວະນາງພັນໆ • ເບິ່ງ ພາກ E.2		• ເບິ່ງ ພາກ E.2

ປະເພດຂອງ ຜົນກະທິບ	ແຫ່ງ ຂອງຜົນກະທິບ	ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທິບ
		ແຜນການຖ່າຍເຫັ້ງ ເສດຖືອຂອງ HCC
ຜົນກະທິບຕ້ານສັງຄົມ		
ການລົບກວນຊີ ວິດການເປັນຢູ່	<ul style="list-style-type: none"> ແຫ່ງຂອງວັດຖຸການກໍ່ສ້າງ ສູງ ການສັນຈອນຜ່ານເຂດຕັ້ງຖິ່ນທານໃໝ່ ການບົດ/ການຫັກມນຳໃຊ້ເສັ້ນທາງວິກາ ຫຼື ເສັ້ນທາງຂົນສົ່ງ 	<ul style="list-style-type: none"> ການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ HCCEMMP ເພື່ອລວມເອົາການຄຸ້ມຄອງສູງ, ການສັນຈອນ, ຂັ້ນຢູ່ ແລະ ການຕິດຕັ້ງພິເພັນກັບຄົນທີ່ອຽ່ນ ຈະມີການພິຈາລະນາຜົນກະທິບຕ້ານສັງຄົມໃນເລາກກຳນົດສະຖານທີ່ມາຂອງວັດຖຸເຂັ້ມການໄດ້ທີ່ດິນມາ ຊຶ່ງຈະມີການໜູດຜົນກະທິບໂດຍຜ່ານ SDP.
ສຸຂະພາບ	<ul style="list-style-type: none"> ເພີ່ມອຸບັດຕີເຫດຂຶ້ນ (ຄົນ ແລະ ສັດ ລັງ) ທີ່ເກີດຈາກການສັນຈອນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ການເນົ້າເຂັ້ມຂອງນິດມນຳໃຊ້ STDs ໄລກລະບດ 	<ul style="list-style-type: none"> ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບຂອງພະນັກງານໂຄງ ການສະໜອງນິດມນຳໃຫ້ແກ່ຂຸ້ມູນຂົນເຂດນິ້ກະທິບຕ້ານສັງຄົມ ສະໜອງນິດມນຳໃຫ້ແກ່ຂຸ້ມູນຂົນເຂດນິ້ກະທິບຕ້ານສັງຄົມ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຖ່າຍເຫັ້ງເຫັນຢ່ອຍແລະນຳເປົ້ອນທີ່ເຫັນຈະສົມ ມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມການສັນຈອນ

1 សະຖាមហ៊ីខ្ពស់តិចមឹន

106. ເພີ່ມມີຄວາມຕ້ອງການ ຫັນປຸນຂີບ, ຊາຍ, ດິນແດງ ແລະ ຫົນຊາຍ ສຳລັບສ້າງພື້ນຫົນທາງ, ໂຄງສ້າງຄອນກົດ (ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ເຊື່ອນ, ໂຮງຈັກໄຟຟ້າແລະ ສະຖານີ, ໂຄງສ້າງປະຕູນຕັ້ງອຸໂມງ , ອຸໂມງ ແລະ ຄອງເຫັນມີອົງລະບາຍນີ້ຕອນລຸ່ມ). ໄດ້ພື້ນເຫັນວ່າມີ 15 ແຫ້ງ ທີ່ສາມາດຊຸດຄົ້ນຫົນ ແລະ ແຮ່ຊາຍໄດ້ ແຕ່ວ່າ ສະຖານທີ່ສຸດທ້າຍ ທີ່ຈະເອົານັ້ນ ຈະ ແມ່ນຖືກກວໍານິດໄດຍອີງຕາມການ ສົມທຽບຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມຂອງບັນດາແຫລ່ງເຫຼົ່ານັ້ນ ໄສ່ກັນຢ່າງຖື່ກວນ. ຜົນກະທິບເຫຼົ່ານັ້ນລວມມີ ການສູນເສຍທິວ ທັດຍັນການຈິກດິນອອກຈາກບາງໄນນຟູເປັນຈຳນວນ ຫຼວງໝາຍ, ສູງ (ແລະຜົນກະທິບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອືນໆຕໍ່ກັບສັດ ບໍ່ ແລະ ຄົນ), ການຕົກຕະກອນ (ແລະ ຜົນກະທິບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕໍ່ຄຸນນະພາບນັ້ນ) ແລະ ຜົນກະທິບຕໍ່ກັບອັບພະຍາກອນວັດທະນະທຳທາງວັດຖຸ ແລະ ຜົນກະທິບທີ່ພົວພັນກັບການຂົນສິ່ງວັດສະດຸ ກໍ່ສ້າງໄປສູ່ສະຫນາມກໍ່ສ້າງ.

107. **ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທິບ** ຈະປະກອບດ້ວຍ ການບ້ອງກັນການເຊາເຈື່ອນ, ຕົກຕະກອນ, ຄຸນນະພາບອາກາດ ແລະ ສູງດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ຖາຕະລາງ E.1 ແລະ ການກະກຽມ (ໄດ້ ຜູ້ຮັບເໜີມາກໍ່ສ້າງລວມ HCC) ແຜນການຄຸ້ມຄອງບ່ອນຊຸດຄົ້ນຫົນ ແລະ ແຮ່ຊາຍ ເຊິ່ງກໍເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຜູ້ຮັບເໜີມາກໍ່ສ້າງລວມ (HCCEMMP) . ຈະໄດ້ຕໍ່ເນີນການປະເມີນ ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສະ ຖານທີ່ຊຸດຄົ້ນຫົນ ແລະ ແຮ່ຊາຍ 6 ເດືອນ ກ່ອນໜ້າຈະເລີ່ມການກໍ່ສ້າງ. ໃນເວລາສິ້ນສຸດການຊຸດຄົ້ນ, ບັນດາສະຖານທີ່ຊຸດຄົ້ນດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະຖືກ ພົວແປ້າຄືນ.

2. តាមឃករាមនេះ

108.	ໄດ້ມີການກຳນົດເອົາ 4 ເຊດທີ່ຈະເປັນຄ້າຍພັກກຳມະກອນກໍ່ສ້າງສຳລັບຮອງຮັບຈຳນວນກຳມະກອນ ຫໍ້ຄາດວ່າ ໂຄງການຕ້ອງການປະມານ 4000 ຄົນ (ເບື້ອງຮູບ 3 ໃນເອກະສານຂໍອນຫ້າຍ 5). ຮູ້ຕາມປະສົບການຈາກໂຄງການ ເຊື້ອນໄຟຟ້າເຫັນຫົນບູນ, ບັນຫາບ່ອນພັກເຊົາເງົ່ານີ້ ສາມາດດຶງດູດເອົາຈຳນວນຜູ້ຄົນຕິດຕາມກຳມະກອນ ໄດ້ເຖິງ 4 ເທື່ອ ຂອງຈຳນວນກຳມະກອນ . ດັ່ງນັ້ນ, ຄົນທີ່ມາເພີ່ມທັງໝົດຢູ່ໃນເຂດດັ່ງກ່າວອາດຈະມີເຖິງ 20,000 ຄົນ. ຜົນກະທົບທ່ອາຈະເກີດຂຶ້ນ ໄດ້ຈາກກຳລັງແຮງງານ ແລະ ການພັດທະນາແບບບໍ່ໄດ້ກະກຽມກຳຈະສ້າງຄວາມກົດດັນ ຕໍ່ທີ່ດິນ ແລະ ຂັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ຕົວຢ່າງ ການລ່າເນື້ອ), ການກໍ່ໃຫ້ເກີດຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ນຳເສັຍ ແລະ ເພີ່ມຄວາມ ສູງຕໍ່ສຸຂະພາບ (ລວມມີການເພີ່ມທະວີການແຜ່ຂ່ອຍຫຍາຍຂອງພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດ ເຊັ່ນ HIV/AIDS). ຫຼັກບໍ່ມີການບໍ່ບັດ, ນຳເສັຍ ສາມາດສ້າງບັນຫາດ້ານຄຸນນະພາບນີ້ຢູ່ໃນລຳແມ່ນໜີ້ທີ່ຢູ່ໄກຄູງ, ເຊົ່າງສາມາດກະທົບ ຕໍ່ປະຊາກອນປາ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ. ການຖ່າຍເຫຼື້ອເຫຍື້ອທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ອາດພາໃຫ້ເກີດການຕິດເຊື້ອໃນດິນ, ໃນນີ້ໄຕດິນ ແລະ ໃນແມ່ນໜີ້ຕ່າງໆ ແລະ ການແຜ່ລະບາດ ຂອງສັດຕູ້ພິດ ແລະ ພະຍາດຕິດແປດຕ່າງໆໄດ້.	
109.	ການໜູດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈະໄດ້ໃກ້ການກຳນົດຢູ່ໃນແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເຕີດຕາມສື່ງແວດລ້ອມຂອງຜູ້ຮັບເໝີມາກໍ່ສ້າງລວມ (HCCEMMP) ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງຄ້າຍພັກກຳມະກອນ ນັບທັງການເກີດຫ້າມກຳມະກອນກໍ່ສ້າງບໍ່ໃຫ້ລ່າສັດ ຫາເຝີນ ແລະ ກັ້ຕໍ່ອງປ່າຂອງດິງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບ ຂອງ ພະນັກງານໂຄງການ ເພື່ອໃຫ້ການສຶກສາ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບໃຫ້ແກ່ກຳລັງແຮງງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ນຳເສັຍທີ່ເໝາະສົມ. ນອກນັ້ນ ລັດຖະບານລາວ ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບູບທີ່ເຄົ່າຄັດ ເພື່ອຫ້າມການລ່າສັດ ແລະ ຈະອອກໃບທະບຽນໃຫ້ແກ່ທຸລະກິດຕ່າງໆຢ່າງເຂັ້ມງວດໂດຍວາງເຖິ່ອນໄຂວັນເໝາະສົມ ຕໍ່ການຖ່າຍເຫຼື້ ນຳເສັຍ, ຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ເຖິ່ອນໄຂດ້ານສຸຂະອານາໄມຕ່າງໆ. ປະຈຸບັນບໍລິສັດໄຟຟ້ານີ້ເຫີນ 2 ກຳລັງຄົ້ນຄວ້າວ່າຈະຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບລົງຕື່ມອີກດ້ວຍການຈຳກັດຈຳນວນຜູ້ຕິດຕາມກຳມະກອນໃຫ້ຫ້ອຍທີ່ສັດ. ບິດຮຽນຈາກບັນດາໂຄງການ ຮົ້ນໃນເຂດດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະມໍ່ໜຸມນີ້ ແມ່ນກຳລັງຖືກນຳໄຊ ເພື່ອຊອກຫາຫາງເລືອກໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດໄຟຟ້ານີ້ເຫີນ 2 ທ່າມາຍຄວາມວ່າ ເພີ່ມທະວີການຈ້າງງານໃນບັນດາບ້ານໃນເຂດໂຄງການໃຫ້ຫ້ລາຍທີ່ສັດ ແລະ ໃຫ້ກຳມະກອນເດີນ ທ່າງດ້ວຍລິດແມ່ໄປສ່ວະຫະນາມກໍ່ສ້າງ.	

3. งานก่อสร้าง/ปั๊บปูนเสริมทาก

110. ປະມານ 160 ກີໂລແມັດ ຂອງເສັ້ນທາງໝວງຈະໄດ້ຮັບການບັບປຸງແລະຍົກລະດັບໂດຍໂຄງການ ແລະ 56 Km ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນໃໝ່. ນອກນັ້ນ ເສັ້ນທາງເຂົ້າໄປຫາເຂດກໍ່ສ້າງ ແລະ ທາງຢ່າງ (ຈຳນວນຫຼົງແມ່ນແບບຂື້ອຄາວ) ແມ່ນມີ ຄວາມຈຳເປັນສໍາລັບການກໍ່ສ້າງ, ການດຳເນີນງານ ແລະ ການສ້ອມແປງບໍລິຫຼຸງຮັກສາ. ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີການ ຍ້າຍຈັດສັນ ຫຼື ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍທາຍແຕ່ຢ່າງໃດ. ຜົນກະທົບທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນປະກອບມີ ການບຸກເບີກອານາໄມ ຕົ້ນໄມ້ໃນພື້ນ, ການເຊາຍເຈືອນ ແລະ ການຕົກຕະກອນ, ຫຼືຝູ່ນີ້ໄລຍະການກໍ່ສ້າງ, ການສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັນລະກັນ ລະຫວ່າງລົດ ກັບ ຄົນ, ກັບສັດລົງ ແລະ ສັດປ່າ, ການດຶງດູດໃຫ້ມີການພັດທະນາທີ່ຕາມມາ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ, ແລະ ຈຳນວນເສັ້ນທາງເຂົ້າ ໄປຮອດໄປເຖິງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ; ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສາມາດ ສ້າງຜົນກະທົບດ້ານລົບ ເຊັ່ນເຮັດໃຫ້ມີການລ່າສັດປ່າເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການຕັດໄມ້ຫ່ອນເພີ່ມຂຶ້ນ ແຕ່ມັນກໍ່ສ້າງ ຜົນປະໂຫຍດ

ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ດ້ວຍ ການເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ໂຮງຮຽນ, ການປິ່ນປົວ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆທີ່ດີກວ່າເກົ່າ.

111. **ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈະປະກອບ** ມີການຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍ ລະອງຄົມາຂ້າງເທິງຕົວຢ່າງຕໍ່ການເຊາເຈື່ອນ, ການປ່ອຍຄວນສູ່ອາກາດ ແລະ ສູງ ແລະ ອື່ນໆ, ການອອກແບບແລວທາງຕ້ອງຈຳກັດຜົນກະທິບຕໍ່ຕົ້ນໄມ້ໃບພຶດໃຫ້ມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ການສະໜອງເຄື່ອງໝາຍຈາລະຈອນແກ່ເສັ້ນທາງ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ ກິດລະບູກການຄວບຄຸມຄວາມໄວສູງສຸດ.

4. ສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ.

112. ຜົນກະທິບຈາກລະບົບສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ 3 ລະບົບ ຂອງໂຄງການ (500kv, 115kv ແລະ 22kv) ແມ່ນຈະມີໝາຍສົມຄວນ ຢູ່ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ປະກອບດ້ວຍ ການບຸກເບີກອານາໄມຕົ້ນໄມ້ໃບພຶດ ສໍາລັບແລວທາງວິນຂອງສາຍສິ່ງ ແລະ ເສັ້ນທາງເຂົ້າຫາເຂດກໍ່ສ້າງ. ສູງເຖິງນີ້ ໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ໃນພາກ V.B.2 ແລະ V.D.5. ໃນໄລຍະການດຳເນີນການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າຂາຍ, ຜົນກະທິບກໍຈະມີແຕ່ຜົນກະທິບຈາກການແຜ່ລັງສີແມ່ເຫຼັກໄຟຟ້າ, ຜົນກະທິບທີ່ພົວພັນກັບການເຂົ້າໄປທຳການສ່ອມແປງແລະບໍລິການ ສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ. ການຄິດໄລ່ທີ່ໄຟຟ້າ ແລະ ຜົນກະທິບທີ່ພົວພັນກັບການເຂົ້າໄປທຳການສ່ອມແປງແລະບໍລິການ ສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ. ການຄິດໄລ່ທີ່ໄຟຟ້າ ແລະ ແມ່ເຫຼັກ ສໍາລັບສາຍສິ່ງກໍໄດ້ມີການສົມທຸງບັບຄຸ້ມືແນະນຳທີ່ຜ່ານການ ຮັບຮອງຂອງຄົນນະກຳມະການສາກົນເພື່ອການປ້ອງກັນການແຜ່ລັງສີທີ່ບໍ່ແມ່ນອີອີງ (non-ionizing radiation). ທີ່ແມ່ເຫຼັກ ແລະ ໄຟຟ້າ ຕາດວ່າຈະຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ບິດແນະນຳດັ່ງກ່າວ ກໍານົດໄວ້ສໍາລັບທຸກຄຸນລັກສະນະຄວາມ ສູງຫຼາຍໝົດ ຍົກເວັ້ນປະເພດຄວາມສູງ ຈົນເຖິງ 24 ຊົ່ວໂມງຕໍ່ວັນ ຫຼຸ້ມືແຕ່ທີ່ໄຟຟ້າຄາດຄະເນຂອງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ 500 Kv ເທົ່ານັ້ນທີ່ໄດ້ກາຍຂອບເຂດດັ່ງກ່າວ.
113. **ການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທິບໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງຈະຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມຂອງຜູ້ຮັບເຫັນ ກໍ່ສ້າງລວມ (HCCEMMP) ແລະ ແຜນການບຸກເບີກອານາໄມຕົ້ນໄມ້ໃບພຶດ. ແຜນຄຸ້ມຄອງສັດຕຸພືດແມ່ນຈະ ຈຳກັດການນຳໃຊ້ຢາຂ້າຫຍ່າເພື່ອອະນາໄມສະຖານທີ່. ສໍາລັບຜົນກະທິບດ້ານສຸຂະພາບ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບລົງສີແມ່ເຫຼັກ ໄຟຟ້ານັ້ນ, ມາດຕະການການໜຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈະຮັບປະກັນວ່າບໍ່ໃຫ້ມີຄືນອາໄສຢູ່ພາຍໃນເຂດແລວສະຫງວນ ຂອງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າເດັດຂາດ: ສະນັ້ນຈຶ່ງຄາດວ່າຈະບໍ່ມີຜົນກະທິບດ້ານສຸຂະພາບຕໍ່ມວນຊັນໄດ້.**

VI. ການປະເນີນຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າເບື້ອງຜົ່ງໄທ.

A. ພາກສະເໜີ

114. ບໍລິສັດໄຟຟ້ານຳເຫັນ 2 (NTPC) ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການສິ່ງກະແສໄຟຟ້າໄປຮອດຊາຍແດນ ລາວ-ໄທ ທີ່ຈຸດທາງ ເໜືອ ຂອງ ເມືອງສະຫວັນນະເຂດ (ດ້ວຍສາຍສິ່ງ 500 kv ໄລຍະທາງ 138 ກິໂລແມັດ) . ເພື່ອສະໜອງໄຟຟ້າ ເຂົ້າສູ່ລະບົບຂອງການໄຟຟ້າແກ່ຍະລິດແທ່ງປະເທດໄທ (EGAT), ທີ່ປະເທດໄທເອງກໍຈະຕ້ອງໄດ້ກໍ່ສ້າງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ 500 kv ລະບົບວົງຈອນຄຸ້ມືຄວາມຍາວປະມານ 161,2 Km ນັບແຕ່ຊາຍແດນລາວ-ໄທ ໄປ ເຖິງສະຖານີໄຟຟ້າໃຫມ່ ທີ່ເມືອງຮອຍເຊດ, ການວາງແຜນ ແລະ ການກໍ່ສ້າງສາຍສິ່ງໄຟຟ້າເພີ່ມດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ EGAT. EGAT ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໃດໆທາງດ້ານການເງິນຈາກ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ(ADB) ຫຼື

ທະນາຄານໄລກ(WB)ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງສາຍສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ຊື່ມີຄວາມຈຳເປັນສໍາລັບການລຳລູງກຳລັງໄຟຟ້າທີ່ຜະລິດ ໄດ້ຈາກໂຄງການນີ້ເຫັນ 2.

115. ກົດໝາຍໄທ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປະເມີນຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (EIA) ສໍາລັບສາຍສິ່ງໄຟຟ້າທີ່ຜ່ານເຂດແຫລ່ງນີ້ ປະເພດ 1B ແລະ ຈະຕ້ອງກະກຽມບົດວິພາກສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (IEE) **ຖ້າສາຍສິ່ງຫາກຜ່ານບໍາສະຫງວນໃໝ່.** **ບົນພື້ນຖານດັ່ງກ່າວນີ້** ຫ້ອງການນະໂຍບາຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ONEP) ໄດ້ຢັ້ງຢືນວ່າບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງ ມີບົດປະເມີນຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລື ບົດວິພາກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (EIA ຫລື IEE) ພາຍໃຕ້ກົດທາມາຍຂອງໄທເພາະເພີ່ນໄດ້ປຸງເສັ້ນທາງຂອງສາຍສິ່ງ ແລ້ວເພື່ອຫລັກເວັ້ນປ່າສະຫງວນ.
116. ໃນສ່ວນທີ່ບົນກັບບັນຫາສັງຄົມ, EGAT ແມ່ນມີສິດ ພາຍໃຕ້ຂໍກຳນົດກູ່ວັກັບ EGAT ສະບັບ 1968 ໃນການຊື້ ຄອບຄອງແລະນີ້ໄຊ້ ທີ່ດິນ ແລະ ຂັບສິນ ເພື່ອທຳການກໍ່ສ້າງສາຍສິ່ງຢູ່ໃຕ້ , ເຖິງ, ລົງບຕາມ ແລະ ຜ່ານຂວ້າມທີ່ດິນ ທີ່ບຸກຄົມເປັນເຈົ້າຂອງ ໄດ້ . ສໍາລັບບັນຫານີ້ , EGAT ຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍຢ່າງຍຸດຕິທຳ ດ້ວຍອັດຕາລາຄາທີ່ປະກິດຕົວຢູ່ໃນຫ້ອງຕະຫລາດເພື່ອເອົາດິນ ແລະ ນຳໄຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວສໍາລັບໂຄງການ. ແຜນການ ວິສາຫະກິດ ຂອງ EGAT ແມ່ນຮຽກຮ້ອງຢ່າງຈະແຈ້ງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງມວນຊຸມ ແລະ ຊອກຫາການ ຍອມຮັບຂອງມວນຊຸມຕໍ່ກັບໂຄງການຕ່າງໆ .
117. ຄະນະລັດຖະບານຂອງໄທໄດ້ຂຶ້ນແຜນອະນຸມັດສາຍສິ່ງໄຟຟ້າໃນເດືອນທັນວາ ປີ 2004 . EGAT ໄດ້ແຈ້ງວ່າ ການເວັນຄືນທີ່ດິນ ແລະ ການສືບຕໍ່ສໍາຫລວດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ(ເຊັ່ນ ການສໍາຫລວດປ່າໄມ້ລະອຽດ, ການສໍາຫລວດ ທີ່ດິນ , ແລະ ບົດວິພາກສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງເຖິງ) ຈະເລີ່ມຂຶ້ນພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດດັ່ງກ່າວ .
118. **ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງຂະບວນການກວດສອບຄວາມຮັບປະກັນໂຄງການຂອງອີງການການເງິນ, ຄະນະຂ່ຽວ ຊານທະນະ ຕານພັດທະນາອາຊີ ໄດ້ໄປ ຢູ່ງມຍາມແລວສາຍສິ່ງ ໃນເດືອນມີຖຸນາ 2003 . ເສັ້ນທາງສາຍສິ່ງແມ່ນ ຕ້ອງການ ແລວສະຫງວນ (ROW) ຂະໜາດຄວາມກວ້າງ 60 m, ຍາວ 161,2 Km, ເຊິ່ງກວມເອົາທີ່ດິນ 9,7 Km². ໃນປະຈຸບັນ ປະມານ 80% ຂອງ ເຂດເນື້ອທີ່ແລວສະຫງວນ ຈະເປັນທີ່ງນາ ພົມ ການບູກັງພົດອື່ນງານຈຳນວນໜີ່ງ. ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ 20% ແມ່ນສວນໝາກໄມ້ (ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນໝາກມ່ວງ, ແລະ ຕົ້ນໜ້າວ), ສວນຕົ້ນວິກ ແລະ ບາງພື້ນທີ່ກໍເປັນປ່າ (ມີຫັງເປັນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊຸມ) ລະຫວ່າງ ເມືອງວະຕີ ແລະ ອຳເນົວໃຫຍ່ ຈັງຫວັດມູກ ດາຫານ (ບ່ອນສາຍສິ່ງຂວ້າມນີ້ຂອງ) . ສາຍສິ່ງຜ່ານໄບໄກກັບບັນຕ່າງໆ ແຕ່ມີເຮືອນຫລັງດູງ ເທົ່ານັ້ນທີ່ຖືກແລວ ສາຍສິ່ງ.**
119. ການກໍ່ສ້າງເສີສາຍສິ່ງໄຟຟ້າຈຳນວນ 300 ຕົ້ນຈະຕ້ອງການທີ່ດິນຢ່າງຖາວອນ 12 ha ຂອງເຂດເນື້ອທີ່ ແລວສະຫງວນຊື່ງຄາດວ່າຈະຖືກດິນເອກະຊຸມເປັນເຈົ້າຂອງຈຳນວນ 2000 ຕອນ. ມີໝງງແຕ່ດິນທີ່ຢູ່ລຸ່ມເລີດໄຟຟ້າ ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຕ້ອງການແບບຖາວອນ. ບົດບັນຍັດກູ່ວັກັບ EGAT ປີ 1968 ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຊົດເຊີຍ ຄ່າເສຍຫາຍ ດ້ວຍມູນຄ່າທີ່ເຕັມອັດຕາ. ສ່ວນເນື້ອທີ່ດິນທີ່ເຫັນໃນແລວສະຫງວນ ແມ່ນຢູ່ເປັນກຳມະສິດ ຂອງເຈົ້າຂອງທີ່ດິນ ໂດຍມີຂໍ້ຈຳກັດໃນການນີ້ໄຊ້ (ບໍ່ໃຫ້ມີສິ່ງບຸກສ້າງ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ ສູງກວ່າ 3 m) . ຕົ້ນໄມ້ທີ່ຖືກກະ ທີ່ບົນພື້ນທີ່ຖືກທິດແຫນຕາມອັດຕາທີ່ຄໍານິງເຖິງການສູນເສຍລາຍຮັບຈາກຕົ້ນໄມ້ດັ່ງກ່າວ. ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນອາດຈະກູ່ວັກັບການບຸກເບີກອານາໄມຕົ້ນໄມ້ໃບພິດ ແລະ ຖື່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທຳມະຊາດ, ການກໍ່ສ້າງສາຍສິ່ງ ຂວ້າມ ແມ່ນທີ່ເຕັງໆ ອາດຈະຕ້ອງການ

ການຄຸ້ມຄອງເປັນພິເສດເພື່ອຄວບຄຸມການເຊາະເຈື້ອນ ແລະ ການຮັດ ໃຫ້ພື້ນທີ່ຄ້ອຍຂັ້ນມີຄວາມໜຶ່ນຄົງ . ຜົນກະທິບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນທີ່ອາໄສຢູ່ ຫຼື ເຮັດວຽກຢູ່ບໍລິເວນໃກ້ກັບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ອັນເນື່ອງມາຈາກລັງສືຂອງ ແມ່ເຫັນກຳ-ໄຟຟ້າ ກໍ່ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ເຊັ່ນດັງວັນນັ້ນ.

120. ຄະນະທຶນງານຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ສະໜຸບວ່າ ພວກເຂົາເຈົ້າເຝີ່ພື້ນຖານ ໂດຍມີການຮັດວຽກຢູ່ບໍລິເວນໃກ້ກັບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ແລະ ເມື່ອໄດແຜນດັ່ງກ່າວສຳເລັດ ທະນາຄານພັດ ທະນາອາຊີ ແມ່ນຈະຂໍເອົາສຳເນົາສະບັບໜຶ່ງເພື່ອນໍາໄປທີ່ທຸນຄົນ . ໃນສ່ວນທີ່ພົວພັນກັບຜົນກະ ທີ່ບັດານສົ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ , ADB ຈະສືບຕໍ່ຕິດຕາມການຕັດສິນໃຈຕັ້ງສຸດທ້າຍຈາກກົມປ່າໄມ້ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມກ່ຽວກັບຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ມີບົດວິພາກສົ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ. ຖ້າທາງມີການ ຂົງບົດວິພາກສົ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ, EGAT ຈະຕ້ອງສົ່ງສຳເນົາສະບັບໜຶ່ງໃຫ້ ADB.

VII. ການປະເມີນຜົນກະທິບແບບສັງລວມ(Cumulative Impact Assessment)

A. ພາກສະເໜີ ແລະ ຂອບເຂດການສຶກສາ

121. ຖ້າພົງຈາລະນາຜົນກະທິບຂອງໂຄງການຮວມກັບທ່າຂະຫຍາຍຂອງການພັດທະນາອື່ນໆແລ້ວຜົນກະທິບຂອງໂຄງການ ນັ້ນກໍ ອາດຈະກວ້າງຂຶ້ນ, ດັ່ງນັ້ນສະຖາບັນການເງິນສາກົນຈຶ່ງໄດ້ຮູກຮອງ ໃຫ້ທຳການປະເມີນຜົນກະທິບ ແບບສັງລວມ(CIA) ເພື່ອວິຈາເຕີງຜົນກະທິບລວມກັນຂອງບັນດາ ໂຄງການຈຳນວນທຶນໜຶ່ງຊື່ອາດຈະ ທີ່ກັຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພ້ອມກັນ ທີ່ລື ເປັນ ຕາມລຳດັບ ແລະ ຂອງການພັດທະນາແລະແຜນການຕ່າງໆ ໃນອານາຄົດ, ໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວພັນກັບໂຄງການນີ້ເຫັນ 2. ຂອບເຂດຂອງການປະເມີນຜົນກະທິບແບບສັງລວມ ຈະປະກອບດ້ວຍຜົນຂອງການພັດທະນາອື່ນໆ(ໃນອານາຄົດ) ຕໍ່ກັບ ປະເພດ ແລະ ຂະນາດ ຂອງຜົນກະທິບຈາກນີ້ເຫັນ 2 (ຜົນກະທິບເພີ່ມ) ; ແລະ ຜົນກະທິບຂອງການພັດ ທະນາໃນຂະແໜນງ ການອື່ນຊື່ໂຄງການນີ້ເຫັນ 2 ເປັນຕົວຊັກນຳ(ຜົນກະທິບຈາກການຊັກນຳ)
122. ພື້ນທີ່ທາງພູມສາດຂອງ CIA ລວມມີ ອ່າງນີ້ຂອງ, ອ່າງ ນັ້ນເຕີນ/ນັ້ນກະດີງ, ອ່າງເຊີ້ນໄຟ ແລະ ອ່າງທຶນບູນ ແລະ ເຂດການພັດທະນາຕາມໄລຍະຄວາມຍາວຂອງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ ແລະ ເສັ້ນທາງ. ມອກນັ້ນ, ເຂດຊາຍແດນກໍ່ທີ່ກວມເອົາເຂົ້ານຳ ໃນສ່ວນທີ່ພົວພັນກັບການພັດທະນາສັງຄົມ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ຊົ້ວຂນາງພັນ.
123. ໂຄງການພັດທະນາສອງໂຄງການໄດ້ທີ່ກປະເມີນ ໂດຍອີ້ນໃສ່ຂອບເຂດການວາງແຜນການ 5 ປີ ແລະ 20 ປີ. ບັນດາໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ກວມເອົາຫຼາຍໆຂະແໜງການອີ່ງຕາມການກວດສອບເບິ່ງສະຖານະການໃນປະຈຸບັນ,ແຜນການ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ທ່າອ່ງຂອງການພັດທະນາ. ບັນດາຂະແໜງການທີ່ທີ່ກວມເອົາມີ: ພະລັງງານໄຟຟ້ານັ້ນຕົກ, ການຂົນສົ່ງ, ຂົນລະປະທານ, ນັ້ນປະປາ ແລະ ສຸຂະອານາໄມ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງ, ການປະມົງ, ບໍາໄມ້, ອຸດສາທະກຳ, ການພັດທະນາສັງຄົມ (ລວມທັງບັນຫາຊົນເຜົ້າສ່ວນນອຍ, ສາທາລະນະສຸກ, ສຶກສາ ແລະ ຄວາມຫລຸດໄຕນກັນໃນສັງຄົມ), ແລະ ການອະນຸລັກ (ບັນຫາກ່ຽວກັບຊົວນາງພັນ). ຢູ່ໃນຂະແໜງການເຫຼົ່ານີ້, ພະລັງງານໄຟຟ້ານັ້ນຕົກ ເປັນຂະແໜງການທີ່ທີ່ກວາງແຜນດີທີ່ສຸດ ແລະ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ສູງທີ່ສຸດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທິບຕໍ່ທີ່ວ່າງອ່າງແມ່ນກໍຂອງໃນການເກັບຜົງນຳໄວ້ໄຊ້ງານ(ຕາມ

ລະດຸການ). ມັນຈະສົ່ງຜົນ ໃຫ້ມີກະແສ ນັ້ນໃຫລ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະດຸແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດລົງໃນລະດຸຜົນ. ການພັດທະນາຂະແໜງການອື່ນໆທີ່ໄດ້ສົມມຸດຂຶ້ນ -ແມ່ນຈະໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6.

B. ຜົນກະທິບແບບສັງລວມຂອງການພັດທະນາພາກພື້ນທີ່ໄດ້ມີຄາດການໄວ້ລ່ວງໜັກ.

124. ການສະຫຼຸບເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບຜົນກະທິບແບບສັງລວມທີ່ຄາດການໄວ້ລ່ວງໜັກຂອງໂຄງການນັ້ນເທິນ 2 ເມື່ອ ເວລາບວກ ເຂົ້າກັບການພັດທະນາທີ່ໄດ້ມີການຄາດການລ່ວງ ແທນ້ໃນຂະແໜງການອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນຂ້າງເທິງໃນໄລຍະ 5 ປີ ແລະ 20 ປີ ຂ້າງໜັກມັນ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນຕາຕະລາງ G.1.

ຕາຕະລາງ G.1. ຜົນກະທິບແບບສັງລວມໃນເບື້ອງຕົ້ນຂອງການພັດທະນາຂີ້ງເຂດລວມຫັງໂຄງການນັ້ນເທິນ 2

ເຂດທີ່ຖືກກະທິບ	ແຜນການ 5 ປີ	ແຜນການ 20 ປີ
ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນ	<p>ຜົນກະທິບທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຈາກກົດຈະກຳຂອງນັ້ນ 2. ຜົນກະທິບເພີ່ມຕົ້ນ ໄດ້ປະເຊີນໜັກເນື້ອງຈາກການເຂົ້າເຖິງ ທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໃນໄລຍະມີການກໍ່ ສັງ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂ່າວຂອງ ປະຊາກອນ.</p> <p>ຜົນກະທິບຕົ້ນຕໍ່ ຈະເພີ່ມຄວາມກົດດັນໃຫ້ແກ່ສັດປ່າ (ຕົວຢ່າງ ຈາກການລ່າສັດ ແລະ ການຕັດໄມ້ເນື້ອງ ຈາກການຫຼັງໄຫ້ເຂົ້າມາຂອງຄົນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງເຂດນີ້ຂຶ້ນ), ຄວາມສົ່ງດ້ານສຸຂະພາບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ (STDs ລວມມີ HIV/AIDS) ແລະ ການເພີ່ມຄວາມທີ່ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງຂອງອຸບັດຕີເຫດທາງລົດຍິນ. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການບັງ ຕັບໃຊ້ຢູ່ NNT NPA ອາດເພີ່ມຄວາມກົດດັນໃຫ້ ແກ່ປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແຫ່ງອື່ນໆກໍເປັນໄດ້.</p>	<p>ສະຖານະການ ມີຄວາມຂັ້ນຕົງແຕ່ວ່າຖືກ ປົງປະໄປຫຼາຍເມື່ອສົມຫຼຸບກັບລະດັບປະຈຸບັນ. ການຄົມມະນຸລົມຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງໝາຍ ແລະ ບັນດາກົດຈະກຳໃໝ່ ຈະຖືກດິງດູດເຂົ້າມາອ່າງເກັບນີ້ຫຼາຍ (ຕົວຢ່າງ ການປະນິງເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການທ່ອງທ່ວງ). ສະພາບທີ່ຄາດວ່າມີ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ນັ້ນປະປາ ແລະ ສຸຂະອານາໄມັດີຂຶ້ນ ຈຳນວນປະຊາກອນຢູ່ອຸດົມສຸກຈະເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍກວ່າໄລຍະການກໍ່ສັງໂຄງການໜ້ອຍຫົ່ງ ເງື່ອນໄຂດ້ານສຸຂະພາບຖືກປັບປຸງດ້ວຍການຫຼຸດລົງຂອງໄຂ້ຢູ່ ແລະ ພະຍາດ ທີ່ເກີດຈາກອາຫານ ແລະ ນັ້ນ ແລະ ທັນຈາກພະຍາດສາມາດສາມາດຕິດແປດໄດ້ ຫາຍະຍາດທີ່ບໍ່ສາມາດຕິດແປດໄດ້. ການໃຫ້ບໍລິການ ດ້ານສາຫາລະນະສຸກ ແລະ ສຶກສາຖືກປັບປຸງ ແຕ່ວ່າຢ່າງດັ່ງນີ້ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ເນື້ອງຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພິນລະເມື່ອງ ການຈັງງານໃນຂະແໜງບໍລິການລວມຫັງການທ່ອງທ່ວງໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ການເຊື່ອໄມ້ຢູ່ດ້ານວັດທະນະທີ່ໄດ້ ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ໃນພູພຽງ ດ້ວຍການປະປົນກັນຂອງຊື່ເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ.
ອ່າງເຊັ້ນໄຟ ແລະ ບັນດາເມື່ອທີ່ຢູ່ອ້ອມຂ້າງ	<p>ຜົນກະທິບຈາກການດຳເນີນງານຂອງ ນັ້ນເທິນ 2 ໄດ້ເລີ່ມຫຼຸດລົງ. ຜົນກະທິບແບບສະລືມທີ່ອາດຈະມີ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງນັ້ນທີ່ບໍ່ໄດ້ບໍ່ໄດ້ເປັນເນື້ອງ ຈາກມີປະຊາກອນສູງຢູ່ອ້ອມຂ້າງ ຍົມມະລາດ ແລະ ມະຫາໄດ້ ການຫັນເປັນການຄ້າ ແລະ ຄວາມໜັກແຫ້ນຫາງ ດ້ານກະສິງໄໝຢູ່ມະຫາໄຊ ແລະ ຍົມມະລາດ, ແຕ່ວ່າທົ່ງນັ້ນ ທີ່ໃຊ້ຊັນລະປະຫານ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງ ແຕ່ປາກາງເທົ່ານັ້ນ ການຕັດໄມ້ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ ທີ່ຢັ້ງປໍ່ຖືກທໍາລາຍ ແລະ ເຂດອື່ນໆ ການຕັ້ງຖື່ນຖານໃໝ່ຢູ່ມີມະລາດແລະ ມະຫາໄຊ ແມ່ນຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງ ເຊິ່ງເນື້ອງມາຈາກຂາດການວາງ ແຜນ STD (ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ໃຫ້ຫຼຸດລົງ ຕົວຢ່າງ HIV/AIDS) ແລະ ອຸບັດຕີເຫດທາງລົດຍິນ ເກີດຂຶ້ນກວ່າປີກະຕິ 	<p>ຈະບໍ່ມີການປົງປະໄປຂະໜາດໃຫຍ່ດ້ານອຸທິກະກ ສາດແຕ່ວ່າຫາງເດີນທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ຕິດຕາມດ້ວຍ ການຫັນເປັນຕົວເມື່ອງ ຈະເປັນ ການພັດທະນາທີ່ສ້າ ຄັນ ໃຫ້ແກ່ການສະລືມຜົນກະທິບ. ສະພາບທີ່ອາດຈະເປັນ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ບັນຫາການອີກຂີ້ວຸດລົງອັນເກີດ ຈາກມີຫາດອິນຊີ້ຢູ່ໃນອ່າງໜ້ອຍລົງ ແລະ ການບໍ່ໃບດົນທີ່ເສັຍຖືກປັບປຸງ. ສາມອາຫານເກີນໃນບາງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະດັບຍໍາ ບາບສັດຕຸພື້ນ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຢູ່ໃນນັ້ນ ແລະ ບາ ເນື້ອງຈາກການກະສິກຳແກ້ມ້ນໜ້າຂຶ້ນ ຊີວະນາງພັນ ແລະ ການເພາະພັນບໍ່ຫຼຸດລົງ ເນື້ອງຈາກວິຈອນການວາງໄຂ່ ຖືກລົບກວນຈາກລະບົບຊີ ທິກປົງປະໄປ ສຸຂະອານາໄມ, ການບໍລິການດ້ານສາຫາ ລະນະສຸກ ແລະ ການປູກຈິດສຳນິກດ້ານສຸຂະພາບຖືກປັບປຸງ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ການຈັບປ່ອຍຈາກພະຍາດທີ່ເກີດຈາກນັ້ນ ແລະ ພະຍາດລົບໄສ ໄດ້ຫຼຸດລົງຫຼາຍ ແລະ ການຕາຍ

ເຂດທີ່ຖືກກະທົບ	ແຜນການ 5 ປີ	ແຜນການ 20 ປີ
ອ່າງນັ້ນຕີເຫັນ, ນັກກະດົງ ແລະ ນັ້ນບູນ ແລະເມືອງ ຕ່າງໆອ້ອມຊາງ	<ul style="list-style-type: none"> ຄວາມອາດສາມາດດ້ານການໃຫ້ບໍລິການຕ່າງໆຢູ່ຂັ້ນ ເປື່ອງແມ່ນແຂງແຮງກວ່າເກົ່າ ອັນເປື່ອງມາຈາກການສະໜັບສະໜູນຈາກ ໂຄງການ ນັ້ນຕີ 2 ການຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານຖືກປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການປັບປຸງດ້ານສຸຂະພາບ ຈາກເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຄວາມອາດສາມາດດ້ານຊົນລະປະຫານ ແລະ ການກະເສດຫາງານໃດໆເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍຕ່າງການສະໜັບສະໜູນເຜີຍແຜົກອົບຮົມ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ບໍລິການ ຈາກ ຖຸດທະສາດ ເຊັ້ນໄຟ. <p>ນັກກະດົງ ແລະນັ້ນບູນ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ສິນທິບກັນຂອງໂຄງການນັ້ນຕີ 2 ແລະ ໂຄງການຂະຫຍາຍເຫັນທີ່ບູນ, ການສະສົມກັບໂຄງການເຕີນທີ່ບູນທີ່ມີຢູ່. ມອງຈາກການ ພັດທະນາເສັ້ນທາງເຊື່ອມຕໍ່ອ່ອງເລາກທີ 8, ແລະ ການຄ້າ ລະຫວ່າງຊາຍແດນ ແລະ ການເຫັນຕີ່ຂອງຄົນເພີ່ມຂຶ້ນ. ຜົນກະທົບທີ່ກະຄາດ ອະນຸໄວ້ວິ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການລະບາຍລົງທຶນທີ່ກະດົງໄດ້ລຸດລົງ (ຢູ່ລຸມເຂື່ອນເທັນທີ່ບູນ) ຢູ່ໃນລະດຸຜົນ. ບ້ອນກັບການຂະຫຍາຍເຊື່ອນເທັນທີ່ບູນ, ຜົນກະທົບແບບສະສົມ ຈະແມ່ນການຜົນນັ້ນສ່ວນໃຫ້ຢູ່ຢືນໃຫ້ກະແສນທີ່ໃຫລຂອງ ນັກກະດົງ ຫຼຸດລົງ ໄລຍະນັ້ນທີ່ກົມໝູດລົງສິ່ງຜົນກະທົບທີ່ມີໃສ່ການອົບພະຍົບຂອງປາ ການຂຶ້ນຫຼືຕໍ່ຊີວະນາງພັນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພົນລະເມືອງ ແລະ ການສັນຈອນໄປມາຂ້າມ ຊາຍແດນເພີ່ມຂຶ້ນ ບໍາໄມັທີ່ຍັງເຫຼືອ ແລະ ເນື່ອທີ່ບໍາໄມັທີ່ມີຢູ່ຢ່າງຈຳກັດຖືກບຸກລຸກຫຼາຍຂຶ້ນ. ເນື່ອທີ່ຊົນລະປະຫານເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໂຄງການຊົນລະປະຫານ ລົງຕາມນັ້ນທີ່ບູນເພີ່ມຂຶ້ນ ປະຊາກອນຢູ່ຫຼັກຊາວເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 18,000 ຫາ 20,000 ຄົນ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຍົກຍ້າຍມາ ການຄ່ອຍລວມຕົວເຂົ້າກັນຂອງຊົນເຜົ້າສ່ວນນອຍໃຫ້ເປັນເສດຖະກິດທີ່ເປັນປົກແຜ່ນ ກຸ່ມຄົນຫວູດນາມທີ່ອ່ອນແອແມ່ນຮັບເອົາຄວາມຮັກໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. <p>ບັດໃຈຫຼັກຈະແມ່ນການພັດທະນາດ້ານພະລັງງານໄຟ້ໜ້າທີ່ຕົກຢູ່ຢູ່ນານ (ຈິນ) ແລະ ສປປ ລາວ. ຜົນກະທົບຖືກຄົດໄລດ້ຕັ້ງນີ້:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການລະບາຍນັ້ນໃນລະດຸແລ້ງທີ່ສະຫວັນນະເຂດອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 45%. ຍາມ ນັ້ນກົມ, ການປ່ອຍນັ້ນຫຼຸດລົງ 7% ລະດັບນັ້ນຢູ່ພົມເບັນຈະຕໍ່ໃນຍາມ ນັ້ນກົມ ແລະເພີ່ມຂຶ້ນໃນຍາມແລ້ງ. ລະດັບສູງສຸດສະເລ່ຍ ຕໍ່ປີຂອງນັ້ນຕົງເລັດ ກໍຈ່າຍ ລົງເນືອນກັນ ລະດັບນັ້ນຂອງຢູ່ແມ່ຂອງເດັນຕາຈະຕໍ່ໃນລະ ອຸດືນ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະດຸແລ້ງ. 	<ul style="list-style-type: none"> ຈາກໄຂ້ຍຸ່ງ ແລະໄຂ້ເລືອດ ອອກແມ່ນຫຼຸດລົງຫຼາຍ. ມະຫາໄຊ, ເຊັ້ນໄຟ ແລະ ພອງປິກ ຈະມີການຂະຫຍາຍຕົວໃນຂະແໜງບໍລິການລວມທັງ ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການຂະຫຍາຍອຸດສາຫະກຳຂີ້ມັງຢູ່ມະຫາໄຊ ຈະມີບາງການຮຽນແບບຂອງຊົນເຜົ້າສ່ວນນອຍ ຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ,ແຕ່ເອກະລັກດ້ານວັດທະນະຂໍ ຈະຖືກຮັກສາໄວ້ເໝືອນເຕີມຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. <ul style="list-style-type: none"> ບໍ່ມີການວາງແຜນຂະຫຍາຍພະລັງງານໄຟ້ໜ້າທີ່ຕົກຢູ່ໃນອ່າງ. ການພັດທະນາຈະຖືກເນັ້ນຫັກ ໂດຍການເພີ່ມຂຶ້ນດ້ານກິດຈະກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ວັກການຂົນສົ່ງ ແລະ ຜົນກະທົບ ແລະ ການພັດທະນາໃນພູພຽງ. ສະພາບຈະເປັນ: ຄວາມກິດດັນຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ຢູ່ປ່າສະຫງົວນັ້ນບູນ ແລະ ປ່າສະຫງົວນັ້ນຈັດ/ນັ້ນຂຶ້ນ ຂອງແຂວງ ເນື່ອງຈາກການປົກປັກຮັກສາປ່າສະຫງົວນັ້ນແຫ່ງຊາດຖືກປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ທ່າອ່ງງານຍົກຍ້າຍຈາກຊົນນະບົດເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງເສີມຂຶ້ນ ແລະເຮັດໃຫ້ຂະໜາດປະຊາກອນ ຂອງຫຼັກຊາວ ເພີ່ມຂຶ້ນຮອດ 23,000 ຫາ 25,000 ຄົນ ການດູດຊົນຂອງຊົນເຜົ້າສ່ວນນອຍຢູ່ໃນ ຫຼືໄກຄູງກັບຫຼັກຊາວ (ລວມມີ ຊົນເຜົ້າຫວູດຈະນວນໜຶ່ງ), ສູນເສຍເອກະລັກ ຂອງຄົນໄປ ວັດທະນະທີ່ຮັດຄອງປະເພນີ ແລະ ພາສາຂອງຊົນເຜົ້າມີແມ່ນຍັງຈະມີສີບຕໍ່ໄປ ເຖິງວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງຫາງດ້ານ ສະພາບເສດຖະກິດ ສັງຄົມກໍຕໍາມ.
ອ່າງນັ້ນຂອງ (ແຜນການລວມມີການພັດທະນາພະລັງງານໄຟ້ໜ້າທີ່ຕົກຫຼາຍ ຂົດຢູ່ໃນອ່າງ ລວມທັງຢູ່ນານ)	<p>ບັດໃຈຫຼັກຈະແມ່ນການພັດທະນາດ້ານພະລັງງານໄຟ້ໜ້າທີ່ຕົກຢູ່ຢູ່ນານ (ຈິນ) ແລະ ສປປ ລາວ. ຜົນກະທົບຖືກຄົດໄລດ້ຕັ້ງນີ້:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການລະບາຍນັ້ນໃນລະດຸແລ້ງທີ່ສະຫວັນນະເຂດອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 45%. ຍາມ ນັ້ນກົມ, ການປ່ອຍນັ້ນຫຼຸດລົງ 7% ລະດັບນັ້ນຢູ່ພົມເບັນຈະຕໍ່ໃນຍາມ ນັ້ນກົມ ແລະເພີ່ມຂຶ້ນໃນຍາມແລ້ງ. ລະດັບສູງສຸດສະເລ່ຍ ຕໍ່ປີຂອງນັ້ນຕົງເລັດ ກໍຈ່າຍ ລົງເນືອນກັນ ລະດັບນັ້ນຂອງຢູ່ແມ່ຂອງເດັນຕາຈະຕໍ່ໃນລະ ອຸດືນ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນລະດຸແລ້ງ. 	<p>ບັດໃຈຫຼັກຈະແມ່ນການພັດທະນາດ້ານພະລັງງານໄຟ້ໜ້າທີ່ຕົກຢູ່ຢູ່ນານ (ຈິນ) ແລະ ສປປ ລາວ. ຜົນກະທົບຖືກຄົດໄລດ້ຕັ້ງນີ້:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການລະບາຍນັ້ນໃນລະດຸແລ້ງທີ່ສະຫວັນນະເຂດອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 135%. ໃນລະດຸຜົນ, ການລະບາຍນັ້ນຫຼຸດລົງ 22% ລະດັບນັ້ນຢູ່ພົມເບັນຈະຕໍ່ໃນໄລຍະນັ້ນຕົວ ແລະເພີ່ມຂຶ້ນໃນຍາມແລ້ງ (ຫຼັງກັບແຜນການ 5 ປີ). ລະດັບສູງສຸດສະເລ່ຍຕໍ່ປີຂອງນັ້ນຕົງເລັດ ກໍຈ່າຍ ລົງເນືອນກັນ ລະດັບນັ້ນຂອງຢູ່ແມ່ຂອງເດັນຕາຈະຕໍ່ໃນລະດຸແລ້ງ ຢູ່ແມ່ຂອງເດັນຕາຈະຕໍ່ໃນລະດຸຜົນ

ເຂດທີ່ຖືກກະທົບ	ແຜນການ 5 ປີ	ແຜນການ 20 ປີ
		ແລະເນັ້ນຕົ້ນຕົ້ນໃນລະດູແລ້ງ (ຫຼັກສັບແຜນກ 5 ປີ)

125. ເອກະສານ CIA ກໍາລັງກວດສອບເບິ່ງ ການປະກອບສ່ວນຂອງນັ້ນ 2 ໂດຍສະເພາະຕ່ຳການປ່ຽນແປງຂອງ ແມ່ນໜີຂອງ ຕອນລຸ່ມດັ່ງທີ່ກ່າວໄວ້ຂ້າງເຫິງນັ້ນ. ໄດ້ມີການຄາດຄະເນວ່າ ໂຄງການນັ້ນ 2 ແຕ່ໂຄງການ ດຽວແມ່ນຈະເຮັດໃຫ້ມີອັດຕາປະລິມານນີ້ໃຫລເພີ້ມຂຶ້ນ (ປະມານ 8%) ໃນລະດູແລ້ງທີ່ສະຫວັນນະເຂດ ໃນຂະນະທີ່ຫຼຸດອັດຕາປະລິມານນີ້ກ່າວລົງປະມານ 2%. ໄດ້ມີການຄາດຄະເນເຊັ່ນກັນວ່າ ອ່າງເກັນນີ້ຂອງໂຄງ ການນັ້ນ 2 ຈະມີການ ກັກເກັບຕະກອນໄດ້ພູງໝ້າມອຍດຽວເທົ່ານັ້ນ.
126. ເອກະສານ CIA ໄດ້ສະຫຼຸບວ່າ ໂຄງການນັ້ນ 2 ໂດຍລຳພັງ ແມ່ນຈະມີຜົນກະທົບດ້ານລົບ ໃຫຍ່ຍໍສົມຄວນ¹ ຕໍ່ກັບທີ່ພູງແມ່ນໜີຂອງ ແລະ ຢ່າງຮອບດ້ານຕໍ່ກັບທະເລສາບ ຂອງກຳປະເຈຍລວມທັງ ການຜະລິດປາ. ບິດດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ ແນະນຳມາດຕະການທາງປະຕິບັດທີ່ດີສຸດສໍາລັບການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຂົດເຊີຍ ຜົນກະທົບຂອງ ການພັດທະນາ ແລະ ຍັງໄດ້ຄາດຄະເນຜົນຂອງການ ປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງກ່າວໃນໄລຍະ 5 ປີ ແລະ 20 ປີ. ຄຳແນະນຳ ດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການພິຈາ ລະນາຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ຮ່ວມກັນປີກສາຫາລື ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຮ່ວມກັບ ວົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ ເຊັ່ນຄະນະກຳມະການແມ່ນໜີຂອງ.

C. ການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຂະແໜງການໄຟຟ້ານນັ້ນຕີກ

127. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາໄຟຟ້ານນັ້ນຕີກ ຂອງລາວ ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍອີງໃສ່ ບັນດາບິດສຶກສາດ້ານພະ ລັງງານໄຟຟ້າ ເປັນຈຳນວນໝາງໝາຍທີ່ໄດ້ສຶກສາມາຕະຫຼອດໄລຍະ 10 ປີ. ບິດສຶກສາໝາຍໆຮັນໃນຈຳ ນວນບິດສຶກສາດັ່ງດ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ບັນດາເງື່ອນໄຂດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການເລືອກເພີ້ນ ແຜນການພັດທະນາພະລັງງານ ໄຟຟ້ານນັ້ນຕີກທີ່ເປັນທາງເລືອກ ແລະ ໄດ້ຄືນຄວ້າ ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການພັດ ທະນາຍຸ້ນໃຂແໜງການດັ່ງກ່າວ. ການປະເມີນຜົນກະທົບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມສໍາລັບຂະແໜງການພະລັງງານໄຟຟ້າ ນັ້ນຕີກ ຂອງ ລາວໄດ້ຫຳການ ຮວບຮວມ, ປັບປຸງໃຫ້ຫັນສະໄໝ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍການສຶກສາທີ່ຜ່ານມາ ເພື່ອຮັດໃຫ້ບັນຫາອັນກວ້າງ ຂວາງທີ່ການພັດທະນາໄຟຟ້ານນັ້ນຕີກໃນ ສ ບ ລາວ ກໍາລັງປະສິບຢູ່ ນັ້ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ ຂຶ້ນຕົ້ນ ແລະ ພັດທະນາບຸລິມະສິດຍຸດທະສາດເພື່ອປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃນຂະແໜງ ການດັ່ງກ່າວ. ຂໍແນະນຳອັນກວ້າງຂວາງທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ທີ່ແຮງການພັດທະນາໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກວມ ເອົາມາດຕະການການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຕໍ່ທາງນັ້ນ ແລະ ທາງຍົກ, ແຜນງານການຊົດເຊີຍ ມັບທັງການ ປ້ອງກັນເຂດອ່າງໂຕ່ງ, ແຜນການປູກປ່າ, ແຜນພັດທະນາການປະມົງ, ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ຊຸມຜົ່າສ່ວນ ທັນອຍ ແລະ ມາດຕະການປ້ອງກັນທຳມະຊາດ. ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ກຳລັງຄວາມສາມາດ ຂອງລັດຖະບານ ລາວ ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ໃຫ້ຄໍານິງເຕີງບັນຫາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ກໍາໄດ້ຮັບການແນະນຳຢູ່ໃນເອກະສານດັ່ງກ່າວ ເຊັ່ນກັນ.

VIII. ການປະເມີນດ້ານເສດຖະກິດ

128. ໃນແງ່ຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ບາງທີ່ຜົນກະທົບທີ່ໃຫຍ່ກ່າວ່າຫມູ່ກໍມັນ ການເກີດມືນນັ້ນກ່າວມື່ງໝູງນາງາຍ ແລະ ການອ່ວຍນັ້ນຈາກອ່າງນັ້ນເກີນລົງອ່າງເຊື້ອ້າໄຟ ໃນອັດຕາ $220 \text{ m}^3/\text{s}$

(ສະເລ່ຍຕື່ປີ) . . . . . ການອ່ວຍນັດງ່າວ ຈະປົງປະປົງລະບອບອັດຕາການໄຂລຂອງນັ້ມຢ່າງຫຼວງໝາຍ
ທັງໝູໃນນັ້ມເທິນ (ການໜຸດລົງຂອງ ກະແສນຕີ) ແລະ ໃນເຊັ່ນໄຟ(ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງກະແສນຕີ).
ລັກສະນະດັ່ງກ່າວນີ້ຈະສັ່ງຜົນໃຫ້ມີຄວາມແຕກຕ່າງ ຂອງກະຈາຍ ຂອງ ຕົ້ນທິນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ
ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃນທົ່ວໝັ້ນທີ່ ຫຼືຖືກກະທິບ ຂອງໂຄງການ ຢ່າງຫລວງໜາຍ.

129. ເພື່ອຈຸດປະສົງການຕິລາຄາມູນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ເຊດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການໄດ້ຖືກແບ່ງອອກ
ເປັນ 5 ເຊດທີ່ ແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນ: ເຊດນັ້ມເທິນຕອນລຸ່ມນັບຕ່າງເຊື້ອນນາກາຍລົງໄປ;
ເຊດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາ ກາຍ-ນຳເທິນ (NNT NPA); ພູພຽງນາກາຍ; ເຊັ່ນໄຟ; ແລະ ແມ່ນຕີຂອງ.
ການປະເມີນຜົນດ້ານເສດຖະກິດ ໄດ້ໃຈແຍກປ່າງເດັດຈາດລະຫວ່າງຕົ້ນທິນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ
ສໍາລັບທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ລະດັບຊາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ລະດັບໂລກ (ຕົວຢ່າງ
ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຈາກການຮັກສາເນື້ອທີ່ປົກຂຸ້ມຂອງປ່າ ແລະ ຂຶ້ວະນາງພັນ ຢູ່
ໃນເຊດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ- ນຳເທິນ).
130. ຕົ້ນທິນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຄາດຄະເມນັ້ນຕົ້ນ ຂອງ ຜົນກະທິບຂອງໂຄງການຢູ່ແຕ່ລະເຊດໄດ້ສະ
ແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຕາຕະລາງ H.1. ຂຶ້ມູນດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນອີງຕາມການວິ
ເຄາະຜົນໄດ້ຜົນເສຍດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ ຫຼືກຳລັງຈະເຮັດສຳເລັດ .
ແນວຄວາມຄົດ ກ່ຽວກັບ ມູນຄ່າລວມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຊົ້າໃນການຄົດໄລ່ ເຊິ່ງລວມ ມື້ງ
ມູນຄ່າຊົມໄຊ້ (use value) ແລະ ມູນຄ່າບໍ່ໄດ້ຊົມໄຊ້ (non-use value). ຜົນຂອງການວິ
ເຄາະຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການແມ່ນ
ຄາດວ່າຈະໄດ້ຜົນປະໂຫຍດໃນທາງວກຫຼາຍຫຼູ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລະດັບໂລກ, ເລີ່ມຈາກ 15 ຫາ
30 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຢູ່ລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະມານ 85 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຢູ່ລະດັບສາກົນ.

**ຕາຕະລາງ H.1. ການປະເມີນຜົນດ້ານເສດຖະກິດຂອງ ຜົນກະທິບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ໃນເບື້ອງຕົ້ນ (ມູນຄ່າປະຈຸບັນ; ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)**

ເຊດ	ຕົ້ນທິນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)		ຕົ້ນທິນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)		ໝາຍເຫດ
	ຕົ້ນທິນ	ຜົນປະໂຫຍດ	ຕົ້ນທິນ	ຜົນປະໂຫຍດ	
ນຳເທິນ ຢູ່ລຸ່ມ ເຊື້ອນນາກາຍ	N.I.	N.I.	N.I.	N.I.	<ul style="list-style-type: none"> ຕົ້ນທິນທີ່ເກີດຈາກຄວາມເສຍຫາຍ ຫຼືຈະເກີດຂຶ້ນກັບ ການປະມົງ ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນການສຶກສາກ່ຽວກັບການບ່ອຍນັ້ມ ລົງຄົມແມ່ນຕີ ໃນຫ້າຍລະດູຮັບອັນ
ບ່າສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນຳເທິນ	N.I.	17.0-36.0	N.I.	50	<ul style="list-style-type: none"> ຜົນປະໂຫຍດຂອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກລະດັບລາຍ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງແລະຮັກສາ ເນື່ອງຈາກການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາກອນໄວ້ໄດ້ດີ ແລະ ການພັດທະນາ ກິດຈະກຳຕ່າງໆຫາງເສດຖະກິດໃໝ່ (ຕົວຢ່າງການ ທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ). ຜົນປະໂຫຍດຂອງໂລກເກີດຂຶ້ນ ຈາກການບຸລະນະ ຮັກສາຄຸນຄ່າຂອງບໍ່ຖ່ານ (ກາກບອນ) ຂອງ NPA.
ພູພຽງນາກາຍ	4.4- 5.4	8.5-11.5	0	35	<ul style="list-style-type: none"> ຕົ້ນທິນຕໍ່ທ້ອງຖິ່ນທີ່ເກີດຈາກການສູນເສຍ ກິດຈະກຳຫາງເສດຖະກິດທີ່ມີຢູ່ພູພຽງ. ຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຈາກລາຍໄດ້ທີ່ສູງຂຶ້ນ ຈາກແຜນ

ເຂດ	ຕົ້ນທຶນຂັ້ນທອງຖິ່ນ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)		ຕົ້ນທຶນຂັ້ນທອງຖິ່ນ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)		ໝາຍເຫດ
	ຕົ້ນທຶນ	ຜົນປະໂຫຍດ	ຕົ້ນທຶນ	ຜົນປະໂຫຍດ	
ເຊັ້ນໄຟ	6.8-9. 4	0.25	0	0	<ul style="list-style-type: none"> ຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ໂລກທີ່ເກີດ ຈາກການນູ້ດລົງໃນການປ່ອຍອາຍແກ້ວຈາກ ໂຄງການເພື່ອສົມບໍ່ງກັບທາງເລືອກຂອງ ແຫ້ງພະລັງງານທີ່ດີທີ່ສຸດ (ວົງຈອນປະສົມຂອງແກ້ວ). ຕົ້ນທຶນຕໍ່ທອງຖິ່ນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຄາດວ່າ ມາຈາກການສູນເສຍການປະມົງ. ຜົນຂອງການສຶກສາກ່ຽວກັບອຸທິກະສາດແມ່ນຢັ້ງຈະນຳເອົາເຂົ້າມາລວມກັນຕາມຫຼັງ ຜົນປະໂຫຍດບໍ່ກວມເອົາທ່າແຮງບໍ່ມີຂ້ອນສຳລັບການເພີ່ມຂັ້ນດ້ານຊັນລະປະຫານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປັນຈີງ ຜົນປະໂຫຍດເຫຼົ່ານີ້ ຕອງການງາງລົງທຶນເພີ່ມເຕີມ ທີ່ບໍ່ແມ່ນການສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການ
ແມ່ນ໌ຂອງ	N.I.	N.I.	N.I.	N.I.	<ul style="list-style-type: none"> ຜົນຂອງການປະເມີນຜົນກະທົບແບບສະສົມ ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບກາງລະດຸຮ້ອນ.
ລວມ	11.2- 14.8	26-48	N.I.	85	
N.I. = ກໍານົດບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບອກຈຳນວນບໍ່ໄດ້ໃນເວລາທີ່ກະກຽມບົດລາຍງານ					

131. ດັ່ງທີ່ໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຖາຕະລາງ H.1 ມູນຄ່າທີ່ຖືກນຳສະເໜີຢູ່ເປັນຄ່າທີ່ມີລັກສະນະເບື້ອງຕົ້ນທຶນທຳມະດາ ແລະ ບໍ່ທັນສະຫອນ ໃຫ້ເຫັນຕົ້ນທຶນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດເທົ່ອ. ຍັງຈະຕ້ອງນຳເອົາຜົນຈາກສາມການສຶກສາໃຫຍ່(ປິດສຶກສາກ່ຽວກັບ ການປ່ອຍນຳລົງທ້າຍເຂື້ອນ, ການສຶກສາກ່ຽວກັບອຸທິກະສາດ ຂອງ ເຊັ້ນໄຟ ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບແບບສັງລວມ)ເຂົ້າຄົດໄລ່ນຳທ່າແຮງບໍ່ມີຂ້ອນດ້ານຊັນລະປະຫານຢູ່ລົງບຕາມເຊັ້ນໄຟກໍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ໄລ່ເຂົ້ານຳເຫຼືອ. ຜົນກະທົບທາງອ້ອມ ດັ່ງກ່າວ ຂອງໂຄງການແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການງາງລົງທຶນເພີ່ມຕົ້ມ, ຈາກພາຍນອກຂອງໂຄງການ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທ່າແຮງທາງດ້ານການຜະລິດກະສິກຳ ກາຍເປັນຈີງໄດ້. ປະຈຸບັນໂຄງການພັດທະນາຊັນນະບົດຂອງທະນາຄານໂລກ(WB) ກໍາລັງປະເມີນຄວາມສາມາດບໍ່ມີຂ້ອນນີ້. ສຸດທ້າຍ, ຍັງມີສິ່ງບໍ່ແມ່ນອນຈຳນວນໜຶ່ງຄ້າງຄາຢູ່ວ່າແຜນງານຊື້ວິດການເປັນຢູ່ຈະສາມາດນຳເອົາລະດັບລາຍຮັບທີ່ຄາດຄະເນັ້ນມາໃຫ້ແກ່ຄົວເຮືອນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍໄດ້ຫລື່ບໍ່. ເຖິງຢ່າງໄດ້ກໍຕາມບໍລິສັດໄຟໝ້ານໍ້ເກີນ 2(NTPC) ຈະຕໍ່ໄລຍະຂອງແຜນງານການປັບປຸງຊື້ວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນອອກໄບຕື່ມທັນທາກຈະແຈ້ງວ່າລາຍຮັບທີ່ຕັ້ງເປົ້າໄວ້ນັ້ນຢູ່ບໍ່ທັນໄດ້ຄາດຫມາຍເທົ່ອ.

IX. ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

A. ພາກສະໜີ

132. ການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ບັນດາມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນ ຊຸດ ຂອງບັນດາແຜນການຕ່າງໆຊື່ໄດ້ຮັບການກະກຽມພາຍໃຕ້ໂຄງການ. ສາມແຜນການທີ່ສໍາຄັນຕົ້ນຕໍ່ມີຕື່ບີ: ຮ່າງແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (EMP) (ໄດ້ບັນຈຸຢູ່ໃນເອກະສານ EAMP), ຮ່າງແຜນການພັດທະນາສັງຄົມ (SDP) ແລະ ຂອບຂອບແຜນງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານສະບັບທີ 1 (SEMFOP). ຂອບເຂດ ແລະ ຈຸດປະສົງຂອງແຜນເຫຼົ່ານີ້ຖືກສະຫຼຸບຢູ່ໃນຕາຕະລາງ I.I. ລາຍການຂອງແຜນງານການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ແຜນການທັງໝົດ
ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ໄລຍະກ່າວ້າສາງໂຄງການ ແລະ
ໄລຍະດຳເນີນການຜະລິດຂອງໂຄງການແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນເອກະສານຂ້ອນຫ້າຍ 1

ຕາຕະລາງ I.I: ພາບລວມຂອງແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

ແຜນ	ຈຸດປະສົງ	ເນື້ອໃນ
EMP	ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການງ່າງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຖືກກໍານົດໄວ້ຫັ້ງໝົດໃນໄລຍະການກໍ່າສັງ ແລະ ການດຳເນີນງານ	<ul style="list-style-type: none"> ການແຍກອອກລະອຽດ ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ແຜນການ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ກໍານົດໜ້າທີ່ຂອງຫົວໜ້າຫຼູ້ຮັບເໝົາກໍ່າສັງ (HCC) ແລະ ເນື້ອໃນທີ່ຕ້ອງການຂອງEMMP ຂອງນັ້ນ ລະບຸຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ກິນໄກ ສໍາລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການກວດກາ ຕິດຕາມ
SDP	ເພື່ອສະເໜີການວິເຄາະທີ່ລະອຽດກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບສັງຄົມຂອງໂຄງການ ຕໍ່ຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ວ່າງມາດຕະການງ່າງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ທີ່ຈະເປັນຢ່າງລະອຽດ ລວມມີ ແຜນການຕັ້ງຖືນຖານໃໝ່ ແລະ ໂຄງຮ່າງການທິດແຜນຄ່າເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ຢູ່ພູພຽງ ນາກາຍ, ເຊັ່ນໃໝ່ ແລະ ທີ່ດິນອື່ນງ່າຂອງໂຄງການ.	<ul style="list-style-type: none"> ຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ລະອຽດກ່ຽວກັບຄົວເຮືອນຊີວິດການເປັນຢູ່, ຊັບສິນ ແລະ ທີ່ດິນທີ່ຖືກກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ການຄາດຄະເນຈຳນວນຄົວເຮືອນ ທີ່ສິນຄວນໄດ້ຮັບເລືອກໃນການຫ້າຍທຶນຖານ ແລະ ດັບຮັບການທິດແຜນໃນໄລຍະການຕັ້ງຖືນຖານໃໝ່ ຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ລະອຽດແລະການວິເຄາະກ່ຽວກັບຂຸ້ມື່ເສົ່າສ່ວນ ນ້ອຍ, ທ່າອ່າງ, ຂີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຄວາມອ່ອນແຮ ການລະບຸລະອຽດກ່ຽວກັບການຕັ້ງຖືນຖານໃໝ່, ຂີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ລວມມີວິທີການທີ່ເຮັດແຜວໄດ້ທີ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການອອກແບບດ້ວຍຕົນເອງ ໂດຍຜ່ານການວ່າງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ນິຍາມການຈັບເວລາ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ສໍາລັບແຕ່ລະກິດຈະກຳ ແລະ ການໃຫ້ສິດ SDP ນີ້ສະເໜີຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງ ໃຫ້ແກ່ເຂດທີ່ຖືກກະທົບ 3 ເຂດຄື ພູພຽງ/ອ່າງເກັບນີ້ເຂັ້ມງ່າຍ, ແລະ ທີ່ດິນຂອງໂຄງການ. ສໍາລັບແຕ່ລະເຂດແຜນພັດທະນາຂຶ້ນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ແຜນ ແລະ ຫຼື ໂຄງຮ່າງການປະຕິບັດການຕັ້ງຖືນຖານ/ການຊົດເຊີຍ
SEMFOP	ເພື່ອສະໜອງກອບແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແຜນການດຳເນີນງານທີ 1 ໃຫ້ແກ່ການປົກປັກສາເຂດອ່າງໂຕງນົມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງ ລວມມີສັດປ່າ ແລະ ຂົວໝາງໝັ້ນ, ການປ້ອງກັນສະພາບທີ່ດີ, ຮິດຄອງການດຳລົງຂີວິດ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງ ຄົນທີ່ນີ້ທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການປັບປຸງຂີວິດການເປັນຢູ່ ໃຫ້ດີ ຂຶ້ນໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຫຼຸງຈິນ ໂດຍຜ່ານການພັດທະນາແບບມື້ນຍົງ ອັນຄໍານົງເຖິງສິ່ງແວດລ້ອມ. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ	<ul style="list-style-type: none"> ຮວບຮວມຂໍ້ມູນພື້ນຖານກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ລວມທັງການທຳມາຫາກິນ ແລະ ຂຶ້ນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ) ຄຸນລັກສະນະພື້ນຂອງອ່າງໂຕ່ງ. ການລະບຸລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງຮ່າງດ້ານສະຖາບັນ ແລະ ການ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ແຜນ ການດຳເນີນງານ ສໍາລັບອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກສາເຫລັ່ງນົມ (WMPA) ໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນ ມາ 6 ປີ ແລກ (ຈາກ 1 ຖຸພາ 2004 - 30 ເມສາ 2010). ກິດຈະກຳດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບຕ່າງໆ ລວມມີ: <ul style="list-style-type: none"> ການວ່າງແຜນ, ການຈັດສັນ, ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ບໍ່ ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ການຈຳກັດການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການພັດທະນາການທຳມາຫາກິນ ສໍາລັບການອະນຸລັກ SEMFOP ລວມມີແຜນການພັດທະນາຂຶ້ນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ໂຄງຮ່າງຂະບວນ

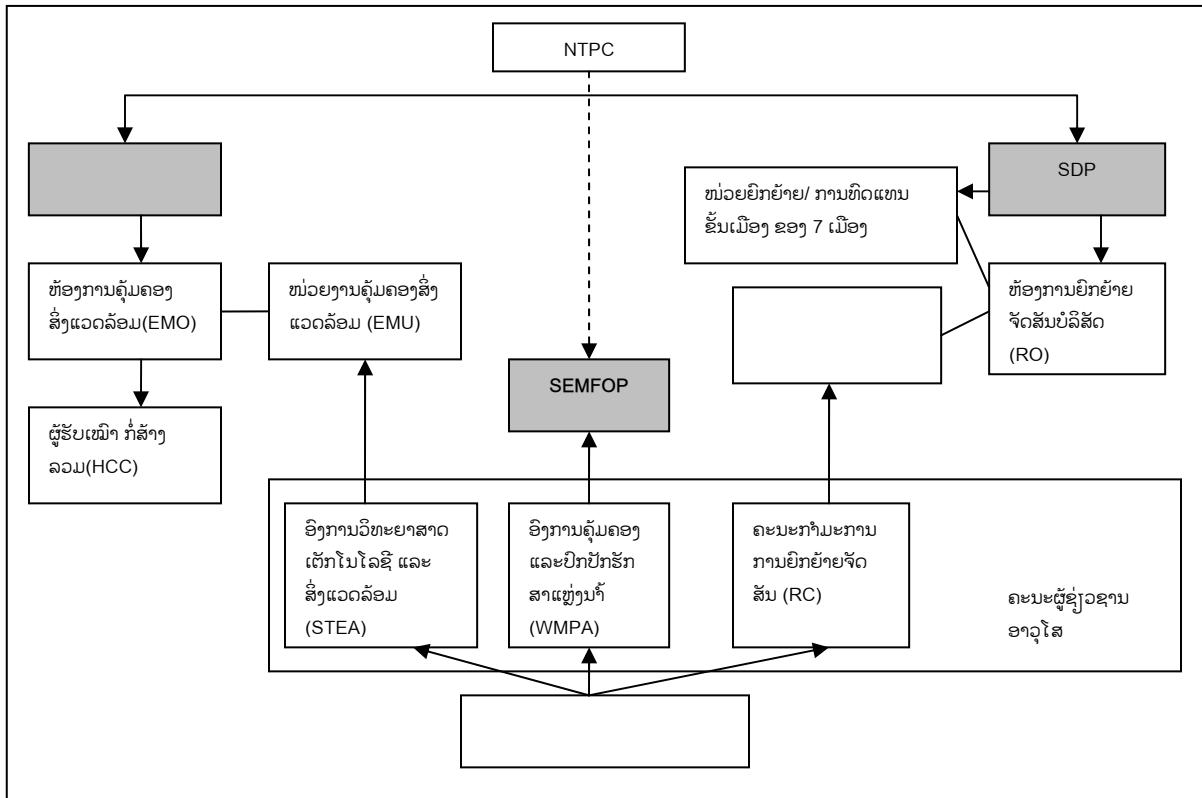
ທ່າງເຊື້ອມຕໍ່ NNT PHP, ຂໍ້ງລວມທັງເຂດ ຜົນກະທິບທີ່ຢູ່ປະນອກ.	ການ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທິບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ຈາກການຈໍາກັດການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະກອນ
--	---

133. ນອກຈາກນີ້ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນການໜູດຜ່ອນຜົນກະທິບສຳລັບໂຄງການ ແມ່ນໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງທີ 4 ຂອງສັນຍາສຳປະຫານ ທີ່ໄດ້ເຊັນກັນໃນວັນທີ 3 ຕຸລາ 2002 ລະຫວ່າງລັດຖະບານລາວ ແລະ NTPC. ສັນຍາສຳປະຫານ ຮັບຮູ້ວ່າ ແຜນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນແມ່ນໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ແລະ ກໍໄດ້ມີການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຈາກ ລັດຖະບານລາວ ແລະ NTPC. ຕາຕະລາງທີ 4 ໄດ້ກໍານົດກ່ຽວກັບພັນທະດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງ NTPC ແລະ ລັດຖະບານລາວ ສຳລັບສັງຄົມ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ (ພາກທີ 1); ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ (ພາກທີ 2); ແລະ ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຢູ່ໃນປ່າສະ ຫ່າງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ (ພາກທີ 3). ເນື້ອໃນຂອງແຜນການຄຸ້ມຄອງທັງສາມແຜນຕາມທີ່ກ່າວໄວ້ໃນສັນຍາ ສຳປະຫານນັ້ນແມ່ນຈະຖືກປັບປຸງຄືນໃຫມ່ ເພື່ອນຈຳເອົາບັນດາການປົງປ່າງຕ່າງໆໃນແຜນການເຂົ້າເຕີມເພື່ອ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຜົນ ຂອງ ກຳຜົນການບິກສາຫາລືກັບມວນຊຸມ ແລະ ຜົນຂອງຂະບວນການປະເມີນໂຄງການ ທີ່ກໍາລັງດຳເນີນຢູ່ໂດຍສະຖາບັນການເງິນສາກົນໃນປະຈຸບັນ.

B. ຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ

126. ຂອບລວມ ຂອງ ຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານການຈັດຕັ້ງ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ຖືກນຳສະເໜີຢູ່ ໃນຮູບ I.I. ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຮູບ I.I ພາບລວມຂອງຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ

1 គ្រាមរំបៀដផែនទីនំតាំងការងារចំណេះសារលំបាត់ចំណេះសារប័ណ្ណក្នុងទំនាក់ទំនង (EMP)

135.	ອົງການຈັດຕັ້ງຕົ້ນຕໍ່ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ EMP ແມ່ນຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (EMO) ຂອງ NTPC, ຜູ້ຮັບເໝີກໍ່ສ້າງລວມ (HCC), ແລະ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (EMU) ຂອງ ລັດຖະບານລາວ. EMO ຂອງ NTPC ແມ່ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການວາງແຜນດ້ານເຕັກນິກ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມ ການໝູດຜ່ອນຜົນກະທົບທ້າງໝົດ ແລະ ມາດຕະການໆຊືດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ພາຍ ໄຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ NTPC. EMO ຍັງຮັບຜິດຊອບໃນການຮັບປະກັນໃຫ້ HCC ບັນລຸ້ພັນທະທ້າງໝົດ ຫາງ ດ້ານສັນຍາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງຕົນ. EMO ຈະລາຍງານເຖິງ EMU ຂອງລັດຖະບານລາວ ເປັນລາຍ ເດືອນ ແລະ ຈະເຮັດວຽກຮ່ວມມືຢ່າງໄກເຊີດກັບ EMU ແລະ ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆຂອງ <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: middle;">ລັດຖະບານ</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: middle;">ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.</td> <td style="width: 33%; text-align: center; vertical-align: middle;">HCC</td> </tr> </table> ຈະຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼັກເວັ້ນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ/ສຸຂະພາບ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງໃຫ້ໜ້ອຍລົງທຶນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ລະອຽດ (HCCEMMP). ຜູ້ຮັບເໝີກໍ່ສ້າລວມ (HCC) ຈະຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນຳໄຫຼ້ຂັ້ນຕອນ ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ(QA)ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ລະບົບຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສອດຄ່ອງຢ່າງເຕັມທີ່ກັບ ISO 14001. ທ້າງໝົດນີ້ຈະຢູ່ພາຍໃຕ້ການຕິດຕາມກວດກາຂອງຄະນະຂ່າງວັຊານອາວຸໂສ ແລະ ຄະນະຂ່າງວັຊານທີ່ບີກສາ ສາກົນ (ລະອາດໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ຂ້າງລຸ່ມຕົ້ມ).	ລັດຖະບານ	ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.	HCC
ລັດຖະບານ	ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.	HCC		

136. ພາຍໃຕ້ການຂຶ້ນມີຂອງອົງການວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (STEA) ຂອງສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຝ່າຍລັດຖະບານລາວ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານຄຸມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ (EMU) ທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຄຸມຄອງບັນດາອົງປະກອບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງສັນຍາສຳປະຫານ. EMU ຈະຖືກອອກແບບສະເພາະສຳລັບໂຄງການ ແລະ ຈະປະກອບມີຕົວແທນຈາກຫ້ອງການໄຟໝ້ານີ້ຕີກຂອງກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫ້າດຖະກຳ, ບໍລິສັດໄຟໝ້າລາວ, ຫ້ອງວ່າການແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ຫ້ອງການຂອງເມືອງນາກາຍ ແລະ ຍົມມະລາດ. EMU ຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບາງມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ ຢູ່ປັນອກເຂດປໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍນີ້ເຫັນ ເຊັ່ນວ່າ ການສິ່ງເສີມການອານາໄມຊີວະມວນສານອອກ ຈາກອ່າງເກັນຈົ້ນາກາຍ ກ່ອນທີ່ນີ້ຈະຫຸ້ມ, ບັງຄັບໃຊ້ລະບູບຢ່າງເຄົ່າຄັດຕໍ່ການລ່າ ແລະ ສັ້າຂາຍສັດປ່າຢູ່ພູພຽງ ແລະ ຮັບປະກັນການຄຸມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີໃນເຂດການຕັ້ງບ້ານເຮືອນແບບນອກແຜນ. EMU ຍ້າຈະຫີບຫວນບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບແຜນງານການຕິດຕາມກວດກາ ໃນໄລຍະການກໍ່ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການຜະລິດຊອງໂຄງການ.

2.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ່ທ່າງດ້ານການຈັດຕັ້ງສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາສັງຄົມ(SDP)

137. ໂຄງການນີ້ ເປັນການພັດທະນາທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ສະຫຼັບສັບຂ້ອນທີ່ສຸດ ເຊິ່ງພົວພັນເຖິງການຍິຍກ້າຍຈັດສັນທີ່ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມນຳ. ເພື່ອເປັນການຕອບສະຫນອງຕໍ່ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ, ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຍ່າງຮອບດ້ານກ່ຽວກັບການຍິກຍ້າຍຈັດສັນກໍໄດ້ຮັບ ການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍການຈັດຕັ້ງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (i) ຄະນະກຳມະການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ (RC): ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ສະມາຊຸກຂອງຄະນະດັ່ງກ່າວມາຈາກຫັ້ງໝົດ 3 ແຂວງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ແລະ ໂດຍການເປັນປະທານຂອງເຈົ້າແຂວງງ່ານຄຳມ່ວນ(ແຂວງທີ່ມີ ກິດຈະກຳການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເກີດຂຶ້ນຫຼາຍທີ່ສຸດ). ຄະນະນີ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ລວມໃນການນຳພາ ແລະ ຄຸມຄອງຂະບວນການການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ຂົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ.
- (ii) ມ່ວຍງານຄຸມຄອງການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ (RMU): ພາຍໃຕ້ຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມຂອງ RC, RMU ແມ່ນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ NTPC ແລະ ວຽກຂຶ້ນໆ, ການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂະບວນການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ; ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນ; ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ເສດຖະກິດ- ສັງຄົມ; ຮັບປະກັນການຈັດສັນງົບປະມານໃນການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ໃຫ້ການຂຶ້ນທີ່ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຄະນະຍິກຍ້າຍຈັດສັນຂຶ້ນເມືອງ, ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສະຫະພັນ ແມ່ຍິງລາວ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂັ້ນຕອນການຮ້ອງຟ້ອງຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຖືກະທິບ. RMU ມີ 7 ຫ່ວຍວິຊາການ ແລະ ບໍລິຫານ, ຊົ່ງລວມມີໜ່ວຍທີ່ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການປະກອບອາຊີບຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ, ການບໍລິການສັງຄົມ, ການປຶກສາຫາລື, ການສຳຫຼວດຂັບສິນທີ່ດິນ ແລະ ການມອບກຳມະສິດທິນ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ.
- (iii) ມ່ວຍງານຍິກຍ້າຍຈັດສັນຂຶ້ນເມືອງ (ຫຼືວ່າມ່ວຍງານຊົດເຊີຍຂຶ້ນເມືອງ) (DRWGs): ຖືກສ້າງ ຕັ້ງຂຶ້ນຢູ່ 7 ຕົວເມືອງ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການ ແລະ ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຍິກຍ້າຍ, ການພື້ນູ້ຂື້ວິດການ ເປັນຢູ່, ກິດຈະກຳການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ກິດຈະກຳການພັດທະນາສະເພາະເມືອງຂອງຕົນ ໂດຍມີການ ຮ່ວມມື ວັບຊາວບ້ານ ແລະ

ພະນັກງານໃນທນ່ວຍງານດ້າງກ່າວແມ່ນຈະເອົາມາຈາກພະນັກງານຂຶ້ນເມືອງ.

- (iv) ຫ້ອງຫານຍົກຍ້າຍຈັດສັນຂອງບໍລິສັດ NTPC (RO): ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ RMU ແລະ RC ຢ່າງໃກ້ຊີດ, NTPC ໄດ້ຈັດຕັ້ງຫ້ອງການນີ້ຂັ້ນມາເພື່ອຮັບຜິດຊອບກິດຈະກຳທັງໝົດດ້ານສັງຄົມ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຂອງ NTPC ຂຶ້ງລວມທັງ ການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຊີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ SDP. RO ຈະກູ່ວ່ຂ້ອງສະເພາະກັບການສະໜອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງບັນ ເຊັ່ນ ຫົນທາງ, ລະບົບ ນັ້ປະປາ ແລະ ໄຟຟັກ, ເຮືອນຊານ ແລະ ໂຮງຮຽນ. ເຖິງຢ່າງໄດ້ກ່າວມາ RO ຍັງກູ່ວ່ຂ້ອງຢ່າງເຕັມສ່ວນກັບການປັບປຸງຂີດການເປັນຢູ່ ແລະ ບັນຫາຂອງຊຸມຂຸນ ແລະ ສັງຄົມອື່ນໆຢ່າງວ້ອນກັບ ໂຄງການ.

3. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ່ທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງສໍາລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ SEMFOP

138. ສໍານັກງານນາຍກັດຖະມົນຕີ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ມອບພາລະບົດບາດໃຫ້ແກ່ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປຶກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນັ້ນ (WMPA) ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ SEMFOP, ໂດຍນຳໃຊ້ກອງໜີນທີ່ສະໜອງໃຫ້ໂດຍ NTPC. WMPA ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳທັງໝົດ ຢູ່ໃນເຂດອ່າງໄຕ່ງ ແຊ້ມີ:
- (i) ການອະນຸລັກ, ການຮັກສາ ແລະ ການສິ່ງເສີມຂີວະນາງພັນ ພ້ອມກັບພັດທະນາໃຫ້ກາຍເປັນອຸດທະຍານແຫ່ງຊາດ ທີ່ເໝາະສີມສໍາລັບການຄົ້ນຄວາດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ການຫ່ອງຫຼູວ;
  - (ii) ກໍ່ສ້າງ ແລະ ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງ WMPA;
  - (iii) ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການປັບປຸງຂີດການເປັນຢູ່ ຂອງ ຜູ້ອ່າໄສໃນເຂດອ່າງໄຕ່ງນັ້ນທີ່ເຫີນ 2 ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຫຸກຈິນ ໂດຍຜ່ານການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ; ແລະ
  - (iv) ບ້ອງກັນ ແລະ ຜົ້ນຟູ້ບຸລະນະເນືອທີ່ປ່າຍົກຫຸ້ມຢູ່ເຂດອ່າງໄຕ່ງນັ້ນທີ່ເຫີນ 2 ເພື່ອຮັບປະກັນການສະຫນອງນັ້ນຢ່າງພຽງພໍ ໃຫ້ໂຄງການໄດ້ມີຕະກອນໃນນັ້ນຕໍ່.

4. ຄະນະຜູ້ຂ່າງວຊານອາວຸໂສ (Panel of Experts).

139. ຄະນະຜູ້ຂ່າງວຊານອາວຸໂສດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (POE) ຖືກາມອບທຳມາຍ ໃຫ້ຕິດຕາມກວດກາທີບທວນຢ່າງເປັນອິດສະລະຕໍ່ບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ໃຫ້ທີ່ດີຂຶ້ນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ພົວພັນກັບໂຄງການ. ຄົງຄູ່ກັບຫັນທີ່ອື່ນໆ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາສໍາປະຫາມ, POE ຈະສະໜອງບົດລາຍງານ ໃຫ້ແກ່ NTPC ແລະ ລັດຖະບານລາວຂຶ້ງຈະໃຫ້ຄໍາຍືນຢັນ ວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພັນທະດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ຖືກຕ້ອງຕາມນະໂຍບາຍວ່າດ້ວຍການຮັບປະກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ພົດແນະນຳ ຂອງ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທີ່ມີແລ້ວໜີ່. POE ຈະໃຫ້ຄໍາແນະນຳມາດຕະການເພື່ອແກ້ໄຂຖ້າຫາກພົບເຫັນສິ່ງໃດທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກ່າວມີດແນະນຳດັ່ງກ່າວ.

5 ຄະນະທີ່ບົກສາສາກົນ

140. ຄະນະທີ່ບົກສາສາກົນ (IAG) ຖືກາແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ປະທານຂອງທະນາຄານໂລກ ໃນປີ 1997 ເພື່ອສະໜອງການກວດສອບທີ່ເປັນອິດສະໜູນ, ແລະ ເພື່ອໃຫ້ຄໍາແນະນຳກ່າວກັບດ້ານຕ່າງໆໄດ້ລວມຂອງໂຄງການຂຶ້ງລວມມີ ບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ຄົງຄູ່ກັບຫັນທີ່ອື່ນໆ, IAG ຈະສະໜອງບົດລາຍງານໃຫ້ແກ່ປະຫາມ ແລະ ສະພາບລິຫານຂອງ ທະນາຄານໂລກ(WB) ກ່າວກັບການກະກຸມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ໂຄງການ. IAG ໄດ້ມາ ຢູ່ມຍາມ ສປປລາວ ຕັ້ງທຳອິດ ກ່ຽວກັບໂຄງການນັ້ນເທິນ 2 ໃນເດືອນ
ພຶດສະພາ/ມີຖຸນາ 1997 ຕິດຕາມດ້ວຍການຢູ່ມຍາມ ຕັ້ງຕໍ່ມາ ໃນປີ 1998, 2001 ແລະ 2004.
ສະມາຊີກຂອງ IAG ກ່າວໄດ້ມາຢູ່ມຍາມ ສປປລາວ ເຊັ່ນດູວກັນໃນປີ 2003.

6 ຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ

141. ເພີ່ມໄດ້ມອບທາມຍາລະດັບຄວາມຮັບຜິດຊອບອັນສູງໃຫ້ແກ່ໜ້າຍອີງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານລາວ ແລະ
ໜ່ວຍງານ ພິເສດຕ່າງໆຕາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນຢູ່ໃນ EMP, SDP ແລະ SEMFOP
ຈຶ່ງມີມາດຕະການຕ່າງໆ (ລວມທັງການປະກອບທິນ) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ
ໃຫ້ແກ່ອີງການຈັດຕັ້ງເຫຼົ້ານີ້. ຈຸດໜັກ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ
ການພັດທະນາຄວາມຊຳນິຊຳນານຕົ້ນຕໍ່ໃນການວິກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ,
ຂັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ວິຊາການດ້ານສັງຄົມ, ຂຶນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ
ຕະຫຼອດ ຈົນເຖິງການພັດທະນາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ ແກ່ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ
ທາງດ້ານຄວາມຊຳນານ ໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ, ດ້ານການເງິນ ແລະ ການບັນຊີ, ພາສາອັງກິດ,
ການເຕີດຕາມກວດກາ, ການເຕັກກະໜີມູນ, ການວິໄຈ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງ.
ການກໍ່ສ້າງຄວາມສາມາດ ພາຍໃຕ້ ໂຄງການນີ້ຈະ ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດ ໃນໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ
ສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຂອງການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ຢູ່ໃນພາກ ລັດຖະບານລາວ
ໂດຍລວມ. ແຜນລະອຽດ ກ່ຽວກັບການກໍ່ສ້າງຄວາມສາມາດໄດ້ຮັບການກະກຽມ ແລະ
ການລືລື່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອັນເປັນຜົນມາຈາກ
ການປະເມີນຄວາມສາມາດດ້ານການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
(ADB).

C. ການປະກອບທິນ(Financing)

142. NTPC ໄດ້ຕົກລົງທີ່ຈະປະຕິບັດຕາມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ພູງເຜູງດູວ ຫຼື ຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນອື່ນ ບັນດາກິດ
ຈະກຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແລະ ຈະຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເກີດຈາກການ
ປະຕິບັດກິດຈະກຳດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມດ້າງກ່າວຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາສຳປະທານ. ດັ່ງນັ້ນ
NTPC ຈຶ່ງຮັບຜິດຊອບ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທັງໝົດຕໍ່ມາດຕະການການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ
ຂຶ້ງລວມທັງການປະກອບທິນ ໃຫ້ແກ່ອີງການຕ່າງໆຂອງລັດຖະບານ ລາວຂຶ້ງຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອຈຸດປະ
ສິ່ງຂອງໂຄງການ. NTPC ມີພັນທະຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານພັດທະນາສໍາລັບການຈັດຕັ້ງ
ສໍາລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ.
ໃນເງິນຈໍານວນດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ກວມເອົາເງິນຈໍານວນ 60 ລ້ານໂດລາສະໜະລັດ ຂຶ້ງ NTPC
ມີພັນທະທີ່ຈະຕ້ອງຈ່າຍເພື່ອປະກອບອ່າງດີດສິມນັ້ນ, ອອງເຫັນມີອງລະບາຍນັ້ຕອນລຸ່ມ, ແລະ ຜາຍຝອກ
ອາກາດເຂົ້າໃນລະບົບສິ່ງກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງຂອງໂຄງການເພື່ອຫລືກເວັ້ນ ຜົນກະທິບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ
ການຍິກ ຍ້າຍຈັດສັນທີ່ໃຫຍ່ໂຕ . ລາຍລະອຽດຂອງງົງປະມານສໍາລັບການກໍ່ສ້າງ ແລະ
ດຳເນີນງານແມ່ນໄດ້ສັງລວມ ໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຕາຕະລາງ I.2 ຂ້າງລຸ່ມນີ້. NTPC ຈະຕ້ອງສະໜອງ
ບັນດາຈິດຫມາຍສິນເຊື້ອ (letters of credit)
ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານເພື່ອເປັນການຄົກປະກັນທັງວ່າເກີດກໍລະນີທີ່ຄົນນະຂ່ງວຊານອາວຸໂສເຫັນວ່າ NTPC
ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕາມພັນທະສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງຕົນ ແລະ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນ
ຫລືຂີດເຊີຍຜົນກະທິບທີ່ຄາຕົ່ງເຖິງ ຈາກໂຄງການ.

ຕາຕະລາງ I.2 : ສັງລວມພິນທະ^a ດ້ານງົບປະມານສໍາລັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ

	ພິນທະງົບປະມານ (ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ) ^b		
	ໄລຍະກ່ຽວຂ້າງ ແລະ ແລ້ວທີດ ລອງເຄື່ອງຈັກ (ຈົນເຖິງປະມານ 2010) ^c	ໄລຍະການຜະລິດ ທຸລະກິດ	ລວມ ^{b&c}
ມາດຕະການດ້ານສັງຄົມ ປະກອບດ້ວຍມາດຕະການການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ແຜນການປັບປຸງຊື່ວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ການກໍ່ສ້າງຄວາມສາມາດດ້ານການຈັດຕັ້ງຄຸມຄອງໃນເຂດ ພູພຽງນາກາຍ, ເຂດທີ່ຕິນໂຄງການ ແລະ ເຊັ້ນໄຟ	33,8	11,4 ^d + 7,5 ^f	52,8
ມາດຕະການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບດ້ວຍການສຶກສາກ່ຽວກັບປາ, ການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນີ້, ແຜນງານກ່ຽວກັບສັດບ່າ, ການສຶກສາມວນຂຶນ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ການຈັດຕັ້ງ ການຄຸມຄອງແຫ່ລ່ງນີ້ (SEMFOP)	3	0,8 ^d	3,8
ລວມ	43,3	44.7 ^{d&e}	88.1 ^{c&d}
ທຳມາຍເຫດ:			
^a ພົບປະມານທີ່ສະເໜີນມີແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນການເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 54,8 ລ້ານໂດລາ ຈາກງົບປະມານທີ່ສະເໜີນຢູ່ໃນສັນຍາສໍາປະຫານປີ 2002. ເພີ່ມໄດ້ເພີ່ມມາດຕະການທາງສັງຄົມສໍາລັບເຂດພູພຽງນາກາຍ ແລະ ເຊັ້ນໄຟເຂົ້າຕົ້ນ			
^b ຕົວເລກໄດ້ຮັດເປັນເລກມີນີ້ແມ່ນສະດວກໃນການສົມທຸບ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຜົນຍວກຈົ່ງບໍ່ຖືກຄັກກັບຕົວເລກລວມ			
^c ພົບປະມານດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ກວມເອົາ ກ) ການກໍ່ສ້າງເຂື້ອນດັດສິມນີ້, ຄອງເຫຼີອງຕອນລຸ່ມ ແລະ ຝາຍຝອກອາກາດເພີ່ມ ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການນຳໄຊັນທີກະທາງ(ປະມານ 60 ລ້ານໂດລາ) ແລະ ອ່າໄຊຈ່າຍສໍາລັບພະນັກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງ NTPC (ປະມານ 6- 8 ລ້ານໂດລາ)			
^d ພົບປະມານດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນກວມເອົາໄລຍະ 5 ປີທີ່ອີດ ຂອງໄລຍະດຳເນີນການຜະລິດທຸລະກິດ(ຂາຍໄຟ)ເທົ່ານັ້ນ			
^e NTPC ຈະສະໜນອງ 1 ລ້ານໂດລາຕໍ່ປີຕະຫລອດໄລຍະສໍາປະຫານ (25 ປີ)			
^f ຈຳນວນ 7,5 ລ້ານໂດລາຈະຖືກສະໜນອງໃຫ້ແກ່ກອງທຶນປົງແປງສິ່ງອົດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມໃນໄລຍະສໍາປະຫານ 25 ປີ .			

D. ການຕິດຕາມກວດກາ

143. ການຕິດຕາມກວດກາຈະກຳນົດວ່າ ມາດຕະການງົງຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ຖືກດຳເນີນການໂດຍ NTPC ແລະ ອົງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໜີ້ນີ້ ຫຼືຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໄດ້ນັບທີ່ພັນທະດ້ານການເງິນ ແລະ ໄດ້ນັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງຕົນ ຫລືບໍ່. ການຕິດຕາມກວດກາ ຈະມີທັງການຕິດຕາມກວດກາ ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ໂດຍອີງຕາມຕາຕະລາງ 4 ຂອງ ສັນຍາສໍາປະຫານ.

144. ສໍາລັບຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຕິດຕາມກວດກາ ຈາກພາຍນອກຈະຖືກດໍາເນີນການ ໃນໄລຍະການ ກໍ່ສ້າງ ແລະ ໃນ 3 ປີ ທຳອິດ ຂອງໄລຍະການດໍາເນີນການຜະລິດ. ໄລຍະດັ່ງກ່າວອາດຈະຖືກຕໍ່ອກໄປອີກ
 ຖ້າ NTPC, ລັດຖະບານລາວ ຫຼື POE ລົງຄວາມເຫັນວ່າມັນຈຳເປັນ.
 ການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນຈະຖືກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍ EMO
 ຜູ້ທີ່ຈະທົບທວນສະຖານະພາບຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ໃຫ້ຄໍາຄົດຄໍາເຫັນແກ່ NTPC
 ເພື່ອແກ່ໄຂຄວາມບົກຜ່ອງທຸກປະການ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມພັນຫະ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງຕົນ. EMO
 ຮໍ່ຈະລາຍງານເປັນປະຈຳໃຫ້ແກ່ EMU. EMU ຈະຕິດຕາມກວດກາງານປະເທິບຕາງໆຂອງ HCC ແລະ NTPC.
 EMU ຈະໃຫ້ຄໍາແນນນຳແກ່ລັດຖະບານລາວ ໃນທຸກໆບາດກ້າວທີ່ຕ້ອງການເພື່ອແກ່ໄຂບັນຫາ. ນອກຈາກນີ້,
 ລັດຖະບານລາວ, ໂດຍການປຶກສາຫາລືກັບ NTPC, ຈະວ່າຈ້າງອີງກອນຕິດຕາມກວດກາອິດສະຫຼຸບ (ໄດ້
 NTPC ເປັນຜູ້ຈ່າຍ) ເພື່ອຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຕີລາຄາບັນດາມາດຕະການ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
 ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຖືກປະຕິບັດ ເປັນລາຍງານ ແລະ
 ຕາມເວລາທີ່ລັດຖະບານຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ. ອີງກອນອິດສະຫຼຸບຈະລາຍງານຜົນໃຫ້ແກ່ ລັດຖະບານ ແລະ
 NTPC.
145. ສໍາລັບຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມ, ການກວດກາຕິດຕາມພາຍໃນໄດ້ NTPC (RO) ຈະສຸມໃສ່ຄວາມຄືບໜ້າຕົວຈິງ
 ຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ/ການທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ເຊດອື່ນໆ
 ຂອງໂຄງການ ໂດຍສົມຫຼັບໃສ່ຕາຕະລາງແຜນການຢູ່ໃນ ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ (SDP). RO
 ຈະຮັບຜິດຊອບການຕິດຕາມ ກວດກາການກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ຈະລາຍງານເປັນແຕ່ລະໄຕມາດໃຫ້ແກ່
 RMU ແລະ RC.
 ການຕິດຕາມກວດກາແບບອິດສະຫຼຸບຈາກພາຍນອກກໍ່ຈະຖືກດໍາເນີນການໄດ້ພາກສ່ວນທີ່ສາມ,
 ໂດຍຈະເລັງໃສ່ການ ບ່ຽນແປງສະພາບດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງແຕ່ລະຄົວເຮືອນ. ລະບົບຕົວຊີ້ວັດ
 ສໍາລັບຄົວເຮືອນ ແລະ ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນ ຂໍ້ງລວມມີລະດັບລາຍຮັບ, ແຫ່ງລາຍງານຮັບ,
 ຄວາມພູ້ງໝໍດ້ານສະບູງອາຫານ, ເງື່ອນໄຂພື້ນຖານດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ການ ສຶກສາ ແລະ ຖານະບົດບາດ
 ຂອງແມ່ຍິງ. ຄວາມມູ້ດີກິນດີຂອງຂຸນເຜົ່າ ສ່ວນນອຍຢູ່ເຂດພູພຽງນາກາຍ ແລະ ເຊດເຂັ້ມຕົວ
 ຈະຖືກຕິດຕາມກວດກາຢ່າງໃກ້ຊືດ. ການຕິດຕາມ ກວດກາຈາກພາຍນອກດັ່ງກ່າວນີ້
 ຈະຖືກດໍາເນີນໄປໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ SDP ເຊິ່ງອາດຈະເກີນໄລຍະ 9 ປີ ກໍເປັນໄດ້.
146. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສິດທິພັນຖານ ຂອງ ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໄດ້ຮັບການປຶກບ້ອງ,
 ຄວາມຂັດຂອງໜອງໃຈຕ່າງໆຂອງເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ຖືກແກ່ໄຂຢ່າງແທນມາຈະ ແລະ
 ສິດທິປະໂຫຍດຂອງເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ຮັບ ການຕອບສະຫນອງ, ຂັ້ນຕອນການຮ້ອງຟ້ອງຈະໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
 ພະນັກງານອາວຸໂສຂັ້ນແຂວງ ຈະເປັນ ຜູ້ນຳພາຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂການຮ້ອງຟ້ອງ ຂອງໂຄງການ
 ເຊິ່ງຈະລວມເອົາ ສະມາຊີກາຈາກພະແນກຍຸດຕິຫຳ, ຈາກ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ຄະນະກຳມະການຂຸນເຜົ່າ
 ແລະ ຈາກຄະນະກຳມະການຍືຍກ້າຍຈັດສັນ. ຖ້າຜູ້ຖືກກະທົບໄດ້ຫົ່ງ
 ທາກນັ້ນທີ່ຈະໄດ້ຮັບ ຫຼື ຈະດ້ວຍເຫດຜົນໄດ້ງຳຕາມ
 ຖ້າຫາກການຂຸນເຜົ່າເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍບໍ່ປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນແລ້ວ, ຜູ້ຖືກສັນເສຍຫາຍມີສິດທີ່ຈະຮ້ອງຟ້ອງ
 ຖ້າຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງເປັນຄະນະທີ່ມີຄວາມສາມາດແກ້ໄຂການຮ້ອງຟ້ອງດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້.

E. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ສາມາດຢັບປ່ຽນໄດ້(Adaptive Management)

147. NTPC ຮັບຮູ້ວ່າອາດມີຄວາມຈະເປັນທີ່ຈະຕ້ອງປ່ຽນແປງແບບວິທີການຫົ່ນໆໃຊ້ຢູ່ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາຈຸດປະສົງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ສໍາລັບໂຄງການ. ສະນັ້ນ, ວິທີການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ຈຶ່ງຈະຖືກຮັບຮອງເອົາ ໃນການຄຸ້ມຄອງສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ. ໂດຍທີ່ໄປແລ້ວ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ແມ່ນຈະພົວພັນເຖິງການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນການດຳເນີນງານຕົວຈີງ ຂອງແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງສະເພາະໄດ້ທີ່ນີ້ ແລະ ກຳນົດການສະໜອງຕອບຕໍ່ການປະເມີນຜົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ດ້ວຍການປ່ຽນແປງດັດປັບທີ່ເໝາະສີມ. ການຄຸ້ມຄອງແບບດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນຂະບວນການທີ່ລື້ມໄປລື້ມມາເປັນໄລຍະເວລາຈິນກວ່າ ລະບົບສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ສັງຄົມຈະມີຄວາມຄົງທີ່ ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກໆ ເຊັ່ນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ແລະ ສໍາລັບຜົນກະທົບຂອງໂຄງການທັງໝົດ. ຕົວຢ່າງ ການນຳໃຊ້ວິທີການຄຸ້ມຄອງທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້ທີ່ສຳຄັນຕົ້ນຕໍ່ກຳຕົ້ນ ການປ່ອຍນັ້ນທ້າຍເຂື້ອນລົງຄົນສູ່ນັ້ນທີ່ເກີນ, ການຄຸ້ມຄອງປະ ຊາກອນສັດບ່າຍໍ່ເຫັງພູງຢູ່ນາກາຍ ແລະ ການສ້າງຕັ້ງບ້ານສາທິດ ຢໍ່ເຫັງພູງຢູ່. ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ໃນໄລຍະຜ່ານນີ້ ຈາກບ້ານສາທິດກຳໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນ ວິທີການການຍິກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການຊີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ(SDP) ແລ້ວ.

X. ການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊຸມ ແລະ ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

A. ພາກລວມ

140. ຂະບວນການປຶກສາຫາລື ກັບມວນຊຸມ ແລະ ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ (PCD) ໄດ້ຖືກປະຕິບັດຕາມ ຄວາມຮູກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງ ADB, AFD, WB ແລະ ລັດຖະບານລາວ. ເປົ້າໝາຍອັນດັ່ນຂັດຂອງມັນກຳຕືື ເພື່ອຮັບປະກັບຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດຕໍ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການ ຄັດເລືອກສະຖານທີ່ຍິກຍ້າຍຈັດສັນ, ໃນການກຳນົດມາດຕະການແກ້ໄຂທີ່ເໝາະສີມ ສໍາລັບ ປະຊາຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ເຈະຈີງໄປກວ່ານັ້ນກຳແມ່ນເພື່ອ:
- (i) ຮັບປະກັນໃຫ້ບັນດາຂໍ້ວ່າງໆຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ຮັບການບັນຈຸເຂົ້າໃນການອອກແບບ ການວາງແຜນຂອງໂຄງການ
  - (ii) ຍິກລະດັບຈິດສຳນິກ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຕໍ່ກັບໂຄງການໃຫ້ມວນຊຸມ; ແລະ
  - (iii) ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຄືດລືເລີ່ມໃນທາງບວກກ່ຽວກັບການພັດທະນາດ້ວຍການເຂົ້າຮ່ວມໂດຍກົງຂອງຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບ

B. ກິດຈະກຳການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊຸມ

149. ກິດຈະກຳການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມສໍາລັບໂຄງການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 1995 ແລະ ຈົນມາ ກອດເດືອນຕຸລາ 2004. ໄດ້ມີກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກັບມວນຊຸມ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊຸມ ແລະ ການເຜີຍ ແຜ່ຕ່າງໆ ທັງໝົດ ເກືອບ 400 ຕັ້ງ. ໂຄງການນີ້ເປັນໂຄງການທຳອິດໃນ ສ ບ ປ ປ ລາວ ທີ່ມີຂະບວນການປຶກສາຫາ ລືກັບມວນຊຸມ ຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ກວາງຂວາງຄືແນວນີ້ ແລະ ຜົນຂອງມັນກຳຕືືໄດ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ວມຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈອັນໃຫຍ່ລາວ ຂອງ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ. ບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື, ຜົນປະໂຫຍດຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ມາຮອດ ບັດຈຸບັນ ແມ່ນໄດ້ສະໜູບໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນ ຕາຕະລາງ J.I. ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະມ໌ງມານີ້ ຄືລະຫວ່າງເດືອນ ພິດສະພາ ແລະ ກໍລະກິດ ປີ 2004 ກຳໄດ້ມີການດຳເນີນການປຶກສາຫາລືລະອຽດກັບຊຸມຊົນ

ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບ ແລະ ກອງປະຊຸມສຳມະນາຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນ ກໍໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງເດືອນສິງຫາ ແລະ ກັນຍາ 2004 ທີ່ຜ່ານມາ .
ການປຶກສາຫາດຕັ້ງກ່າວນີ້ແມ່ນໄດ້ໃຫ້ຂໍສະເໜີທີ່ສ້າງສັນຈາກຊາວບ້ານໃນຫ້ອງຕົ້ນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ນໆກ່ຽວກັບ ໂຄງການ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ແຜນການຍິຍກ້າຍຈັດສັນ ແລະ
ການຊີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ,ຂຶ້ງມັນໄດ້ເປັນພື້ນຖານອັນດີເລີດໃຫ້ແກ່ການປັບປຸງແຜນພັດທະນາສັງຄົມ(SDP).
ບັນດາເອກະສານການຮັບປະກັນດ້ານສິ່ງແວດລອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງໂຄງການກໍໄດ້ຮັບການປັບປຸງ
ເພື່ອສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນບັນດາຂໍສະເໜີຕ່າງໆໃຫ້ໄວ້ບໍຈາກການປຶກສາຫາລື.
ການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບ ໃນ ເຂດທີ່ດິນໂຄງການ(ເຂດກໍ່ສ້າງ) ແມ່ນຢູ່ສີບຕໍ່ ແລະ
ຈະສໍາເລັດໃນເດືອນ ເມສາ 2005 .

ຕາຕະລາງ J.1 ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ, ຄວາມສິນໃຈ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງເຂົາເຈົ້າ

ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	ຄວາມສິນໃຈ ແລະ ປະສິບການ	ຂະບວນການປຶກສາຫາລືມາຮອດປະຈຸບັນ
ຊາວບ້ານຢູ່ຜູ້ພຽງນາມໄຍ ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຈະຖືກກະທິບ: ປະມານ 1200 ຄອບຄົວ	ເຫັນດີກັບເລື່ອງການຕັ້ງຕົ້ນຖານໃໝ່ ແລະ ຂີວິດການເປັນຢູ່ໃໝ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຈະໄດ້ຮັບ. ປະຈຸບັນໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ສວນສາທິ ແລະ ການຍົກຍ້າຍບ້ານ ທີ່ດີລອງ	ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນຕົ້ນ ໃນປີ 1995. ການປຶກສາຫາລືແບບ ເລັ່ງລັດ ນັບຕັ້ງ 1997-1999 ຢູ່ຂົດຖຸກບ້ານ. ການປຶກສາຫາລື ກັບບ້ານທີ່ດີລອງ ຈາກປີ 2001 ການສ້າງຕັ້ງສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢູ່ນາກາຍ ຄະນະກຳມະການຕັ້ງຕົ້ນຖານໜີ້ບ້ານ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ການປຶກສາຫາລືທີ່ລະອຽດອີກ ຕື່ມກ່ຽວກັບ SDP, ການຊີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ, ທາງລືອກໃນການຕັ້ງຕົ້ນຖານ ແລະ ຂີວິດການເປັນຢູ່ ເລີ່ມຕົ້ນໃນເດືອນ ພຶດສະພາ 2004
ຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ລູບຄອງນັ້ນ ຕອນລຸ່ມທີ່ໄດ້ຖືກນຳສະເໜີ: ~ 198 ຄອບຄົວ	ມີຄວາມສິນໃຈຕໍ່ໂຄງການຊົນລະປະທານ ແຕ່ວ່າເປັນຫ່ວງຕໍ່ ຜົນກະທິບ ຈາກນັ້ນຕົ້ວມ ແລະ ການທຳມາຫາກົມ	ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ກ່ຽວກັບຜົນກະທິບໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນໃນປີ 1997. ການປຶກສາຫາລືທີ່ລະອຽດ ກ່ຽວກັບແຜນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ ແມ່ນກໍ່ລັງຖືກຕໍ່ເມີນ ໃນປີ 2004.
ຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ລູບສາຍສິ່ງໄຟຟ້າ	ສິນໃຈຕໍ່ການຊີດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍທີ່ ຍຸດຕິທໍາ ແລະ ທັນການ	ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນກະທິບ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນປີ 1997, ການປຶກສາຫາລືທີ່ລະອຽດ ກ່ຽວກັບແຜນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບ ແມ່ນກໍ່ລັງຖືກຕໍ່ເມີນ ໃນປີ 2004
ຊາວບ້ານທີ່ມີຂັບສິນນອນຢູ່ໃນທີ່ດິນກໍ່ສ້າງອື່ນໆ ຂອງໂຄງການ	ຍັງບໍ່ທັນມີການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນກະທິບຂອງໂຄງການ ລະອຽດເທື່ອ.	ການວາງແຜນລະອຽດ ແລະ ຜົນກະທິບ ແມ່ນກໍ່ລັງຢູ່ໃນຂະບວນການກໍານົດ. ຂະບວນການປຶກສາຫາລື ເລີ່ມຕົ້ນ ໃນປີ 2004 ແຕ່ວ່າຂໍ້ມູນພື້ນຖານແມ່ນໄດ້ຮັບຈາກ RMU ເປັນທີ່ຮຽບ ຮ້ອຍແລ້ວ
ຊາວບ້ານທີ່ຢູ່ລູບເຊັບໆໄຟ	ມີຜົນໃນທາງບວກຕໍ່ທ່າແຮງດ້ານ ຂົນລະບະທານ ແຕ່ວ່າເປັນຫ່ວງໃນ ເລື່ອງການເພີ່ມ ນີ້ຕົ້ວມ ແລະ ຜົນກະທິບຕໍ່ການທຳມາຫາກົມ. ການປຶກສາຫາລື ແມ່ນພວມດໍາເນີນ	ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນກະທິບຖືກໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ໃນປີ 1997, ການປຶກສາຫາລືທີ່ລະອຽດ ກ່ຽວກັບແຜນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຖືກຕໍ່ເມີນ ໃນປີ 2004
ຊາວບ້ານຢູ່ໃນ NNT NPA ແລະຢູ່ຕົດກັບເຂດເຊື່ອມຕໍ່ ແລະ ເຂດໄກ້ຄູງ	ການປຶກສາຫາລື ແມ່ນພວມດໍາເນີນ	ການສໍ້ຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມສໍາເລັດລົງ ປະຈຸບັນກໍາລັງຖືກປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບຮ່າງຂອງ SEMFOP
ຊາວບ້ານຢູ່ບໍ່ນັ້ນ	ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແມ່ນພວມດໍາເນີນ	ປະຈຸບັນການສໍ້ຫຼວດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ພວມດໍາເນີນ,

ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ປະສິບການ	ຂະບວນການປຶກສາຫາລືມາຮອດປະຈຸບັນ
ຕອນລຸ່ມ ຂອງເຂືອນ ນາກາຍ	ໄປ ເຊິ່ງແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການສຶກສາ ການປ່ອຍນັ້ນລົງຄືນສຸ່ແມ່ນໜີ້ (ເບິ່ງ ເອກະ ສານຊ້ອນ ຫ້າຍ A)	ຈະໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລືອີກຕື່ມ ທັການສຶກສາການ ປ່ອຍນັ້ນລົງຄືນແມ່ນໜີ້ ໃຫ້ຄໍາເຫັນວ່າບັນດາບ້ານຊາວ ບ້ານເຖິງນີ້ອາດຈະປະສິບຜົນກະທິບໜາຍ
ອຳນາດການປຶກສາ ຫ້ອງຖິ່ນ	ຕົວແທນໃນຂະບວນການຕັດສິນບັນຫາ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ	ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການປະຊຸມພວມດຳເນີນໄປ ນັບຕັ້ງ ແຕ່ປີ 1997, ການປະເມີນຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການຮວບຮວມເອົາສະຖາບັນທີສຳຄັນ ເຊັ່ນວ່າ RMU ແລະ DRWG
ພະແນກການຂອງແຂວງ	ຕົວແທນໃນຂະບວນການຕັດສິນບັນຫາ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ	ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ແລະ ການປະຊຸມໄດ້ດຳເນີນມາ ແຕ່ປີ 1997, ການລວມເອົາ RC
ຂັ້ນສູນກາງ (ບັນດາກະຊວງ ແລະ STEA)	ໂຄສ້າງຫາງກົດໝາຍແລະນະໂຍບາຍ ແຫ່ງຊາດ ຄວາມສາມາດສືບຕໍ່ໄປໄດ້, ການເງິນ ແລະ ການເປັນຕົວແທນ ໃນການຕັດ ສິນບັນຫາ	ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການປະຊຸມໄດ້ດຳເນີນມາ ແຕ່ປີ 1995, ການຮວບຮວມເອົາ RC, STEA ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການປຶກສາຫາລືລືລະດັບປະເທດ
ອີງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ (ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ແນວລາວສ້າງຊາດ)	ການເປັນຕົວແທນໃນຂະບວນການຕັດ ສິນບັນຫາ ແລະ ການສ້າງຄວາມອາດ ສາມາດ	ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການປະຊຸມໄດ້ດຳເນີນມາ ແຕ່ປີ 1997, ການລວມເອົາສະຖາບັນທີສຳຄັນ ເຊັ່ນວ່າ RMU, DRWGs ແລະ VRCs
ອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ຂັ້ນກັບ ລັດຖະບານ (NGOs)	ມາດຕະຖານສາກົນຕໍ່ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ, ຄວາມສາມາດສືບຕໍ່ໄປ ໄດ້ຂອງໂຄງການ	ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືເປັນບາງຄັ້ງຢູ່ ຂັ້ນຫ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກໆກົງຄົງຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ທວນຄືນເອກະ ສາມຕ່າງໆ ແລະ ຈັດຕັ້ງການໄປຢູ່ມາຍາມ ສະຖານທີ່ ລວມທັງໃນປີ 2003
ຄະນະຜູ້ຂ່າຍວັດ	ມາດຕະຖານສາກົນຕໍ່ດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຄວາມສາມາດ ສືບຕໍ່ໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ	ລົງໄປຢູ່ມາຍາມສະຖານທີ່ ແລະ ດຳເນີນການປຶກສາຫາລື ນັບແຕ່ປີ 1996 ແລະ ກວດກາຄົນບັນດາເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງທັງໝົດ
ກຸ່ມຜູ້ໃຫ້ຄໍາປຶກສາສາກົນ	ຄວາມໝັ້ນຄົງໄດ້ລວມ ແລະ ຄວາມ ສາມາດສືບຕໍ່ໄປຂອງໂຄງການ, ລວມ ມີດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ	ລົງໄປຢູ່ມາຍາມສະຖານທີ່ ແລະ ດຳເນີນການປຶກສາຫາລື ນັບແຕ່ປີ 1997 ແລະ ກວດກາຄົນບັນດາເອກະສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໝົດ
ຜູ້ໃຫ້ໜີນຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະຖາບັນ ການເງິນ	ມາດຕະຖານສາກົນຕໍ່ດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຄວາມສາມາດສືບ ຕໍ່ໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ	ເຂົ້າຮ່ວມທຸກໆກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືລືລະດັບຊາດ, ທວນ ຄົນເອກະສານ ແລະ ລົງຢູ່ມາຍາມສະຖານທີ່ ນັບແຕ່ປີ 1995
ບັນດາສະຖານຫຼດ	ມາດຕະຖານສາກົນຕໍ່ດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຄວາມສາມາດສືບ ຕໍ່ໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ	ເຂົ້າຮ່ວມທຸກໆກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືລືລະດັບຊາດ, ທວນ ກາຄົນເອກະສານ ແລະ ລົງຢູ່ມາຍາມສະຖານທີ່ ນັບແຕ່ປີ 1995
ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຂອງໄທ (EGAT, ພາກເອກະຊົນ, ລັດຖະບານ)	ມາດຕະຖານສາກົນຕໍ່ດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ຄວາມສາມາດສືບ ຕໍ່ໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ	ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈົລະຈາ PPA, ທຸກໆກອງປະຊຸມປຶກສາ ຫາລືລືລະດັບຊາດ, ທວນຄົນເອກະສານ ແລະ ລົງຢູ່ມາຍາມ ສະຫນາມ

150. ແຜນງານການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊຸມແລກການເບີດເຜີຍຂຶ້ນ ຈະມີ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ດຳເນີນການໃນ 3
ຂັ້ນຕອນ:

- (i) ບາດກ້າວທີ 1: ການເກັບກຳ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ: ບາດກ້າວນີ້ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ . ກ່ອນອື່ນທີມີຈະແມ່ນການເກັບກຳ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລັກສະນະພິເສດຂອງຄົນ ແລະ ກາຍະພາບ ຂອງສະພາບແວດລອມ ທີ່ເປັນຢູ່ໃນປະຈຸບັນເພື່ອສາມາດຄາດຄະເມີນກະທິບຂອງໂຄງການ. ທັງຈາກນັ້ນກໍ່າທິການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວ ສາມກ່ຽວກັບລັກສະນະຂອງໂຄງການ ແລະ ການປ່ຽນແປງຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລອມທີ່ຄາດວ່າຈະເກີດຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ຮັບຊາບ.
- (ii) ບາດກ້າວທີ 2: ການເຈົ້າຈຶ່ມເອົາຂ້າງໆຢູ່ຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອອກມາ: ເກັບກຳເອົາ ບັນດາຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມຕໍ່ກັບຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກຳ ແລະ ເຜີຍແຜ່ໃນໄລຍະບາດກ້າວທີ 1. ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການສິນຫະນາກ່ຽວກັບ ບັນດາທາງ ເລືອກ ແລະ ມາດຕະການຫລຸດຜ່ອນເຜົນກະທິບໍ່ທີ່ໄດ້ສະເໜີໃໝ່ຕະຫລອດໄລຍະຂອງ PCD. ບັນຫາຂອງຜູ້ມີ ສ່ວນຮ່ວມ ທີ່ອາດຈະມອງຂ້າມໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຫລື ເປັນອັນຄ້າງຄາ ກໍໄດ້ມີໂອກາດທິບຫວຸນຄົນໃໝ່. ບາດກ້າວນີ້ແມ່ນຮັບປະກັນໃຫ້ມີການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການສືບຕໍ່ຕັດສິນໃຈໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.
- (iii) ບາດກ້າວທີ 3: ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ: ບົນພື້ນຖານ ການສິນຫະນາໃນບາດກ້າວທີ 2, ຕ້ອງຊອກເອົາຄໍາຄືດຄໍາເຫັນຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມເພື່ອນຈຳນາກຳມີມາດຕະການໆໜູ້ ຜ່ອນເຜົນກະທິບໍ່ເພື່ອແກ່ໄຂເຜົນກະທິບຂອງໂຄງການ. ຂະບວນການການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ກໍານີດຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນຈະສືບຕໍ່ໄປໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ຂະບວນການນັ້ນຈະໃຫ້ຄຳຕົ້ນນິຕິຂົມກັບຄົນ ຕໍ່ໂຄງການແບບລັກສະນະເວັ້ນຮອບວຽນ ທັງນີ້ກໍເພື່ອປັບປຸງການອອກແບບໂຄງການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ຖືກສະເໜີໃນພື້ນຖານຄວາມເຫັນຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ.

151. ເຕັກນິກ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ແມ່ນໄດ້ສະຫອນເຖິງຄວາມໝາກໝາຍຂອງປະເພດບຸກຄົນ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ, ຊຶ້ງລວມມີ:
- (i) ການນຳໃຊ້ສິ່ງປະຈັກຕາ ປະກອບມີ ຮູບພາບ, ແຜນຜັງ ແລະ ປິດສະເຕີ;
  - (ii) ການສື່ສາມໂອລິມກັນໜັກຕໍ່ໜັກ ປະກອບມີ ການລົມກັນພາຍໃນກຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ການລວມກັນໜີດທັງບໍານາ, ແລະ ເຕັກນິກການປະເມີນຊັນນະບົດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍສະເໜະໃນບ່ອນໄດ້ທີ່ລະດັບຄວາມຮູ້ໜັງສີຍັງຕໍ່;
  - (iii) ການແປເອກະສານ ແລະ ປິດສະຫຼຸບຂອງໂຄງການເປັນພາສາລາວ;
  - (iv) ນຳໃຊ້ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂຄງການ (PIC) ຂອງ NTPC ຢູ່ວຽງຈັນ, ທ່າແຂກ ແລະ ນາກາຍ; ແລະ
  - (v) ການຕິດຕໍ່ໂດຍກົງກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍຜ່ານສື່ ທາງການຊູ່ນ ຫຼື ທາງເອເລັກໂຕ້ນິກ, ການເຜີຍແຜ່ໃຫ້ກຸ່ມ ແລະ ສ່ວນບຸກຄົນ, ການສຳພາດທາງວິທະຍຸ ແລະ ໂທລະພາບ, ການແຈກຍ່າຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານລະອຽດ ຂອງ ໂຄງການ, ການຈັດກອງປະຊຸມອະທິບາຍບັນຫາ ແລະ ກອງປະຊຸມຖືກຖູງ, ແລະ ການຢືນຢັນສະຖານທີ່ສຳລັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ຈາກສາກົນ.

152. ໂຄງການໄດ້ໃຊ້ຄວາມຍະຍາຍານບໍ່ສົມຄວນ ເພື່ອຮັກສາຄວາມຮູ້ສືກອ່ອນໄຫວ່າຍ ຕໍ່ບັນຫາພາສາປາກເວົ້າ, ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ອຸນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ. ໃນຂະນະທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ຂອງອຸນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ ສາມາດປາກພາສາລາວໄດ້, ກ່ອນໜ້າຈະມີການສິນຫະນາ ກໍໄດ້ມີການກວດສອບທາງດ້ານພາສາເສຍກ່ອນ, ໂດຍສະເໜະສຳລັບແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍ;

ທຶນງານບົກສາສາລືຢ່າງປະກອບດ້ວຍສະມາຊຸກຈາກຂົນເຜົ່າສ່ວນນັ້ອຍ
ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງຢູ່ໃນການບົກສາຫາລືແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ
ເພາະວ່າເຂົ້າເຈົ້າຂໍອນຂ້າງໄດ້ຮັບການສຶກສານ້ອຍກວ່າຜູ້ອາຍ ຫຼືວ່າ ມີຄວາມຮູ້ທັນໂລກພາຍນອກນ້ອຍກວ່າ.
ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງຈະຖືກກະຕຸກຊຸກ ຍູ້ ໂດຍການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມແມ່ຍິງສະເພາະ ;
ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ໄດ້ມີບົດບາດເປັນໃຈກາງໃນການບົກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ດັ່ງກ່າວນີ້.
ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຫັງໜີດ ນັບຫັງຊົນເຜົ່າສ່ວນໜ້ອຍທີ່ອ່ອນແອສາມາດເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມທີ່
ແລະມີຄິດທີ່ພື້ນກະທິບໍລິບໃສ່ການອອກແບບໂຄງການ ໄດ້ຢ່າງເງັ້າຫນັ້ນ,
ເພີ້ນໄດ້ຈັດການສົນທະນາໄດ້ຍັງເປັນແຕ່ລະກຸ່ມຊົນເຜົ່າສໍາລັບຊົນເຜົ່າທີ່ແຕກຕ່າງກັນເພື່ອ ຮັບປະ ກັນ
ໃຫ້ເຂົ້າ ເຈົ້າໄດ້ເວົ້າວ່າຢ່າງອິດສະລະເສລີ. ບັນດາຜູ້ນຳທາງຮົດຄອງປະເພນີ ແລະຜູ້ນຳທ້ອງຖິ່ນທາງ ສາດສະ
ໜາກຳໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເຊັ່ນດ່ວງກັນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄວາມເຊື້ອຖືປະຈຳທ້ອງຖິ່ນໄດ້ຮັບການເຄີຍລົບ ແລະ ໄດ້ຄຳນິ້ງ
ເຖິງໃນເວລາອອກແບບໂຄງການ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບຈາກໂຄງການ.

C. ການເປີດເຜີຍຕໍ່ມວນຊຸມ

153. ຕະຫຼອດໄລຍະການວາງແຜນຂອງໂຄງການ, ສໍານິກົບດລາຍງານທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ຮ່າງເອກະສານການ
ສິ່ງແວດລອມ ແລະ ສັງຄົມຂອງໂຄງການ ແມ່ນມີກຸມພອມໄວ້ໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ສົນໃຈ.
ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຖືກເຜີຍແຜ່, ແລະ ສີບຕໍ່ເຜີຍແຜ່ ຜ່ານທາງເວັບໄຂຂອງໂຄງການ www.namtheun2.com
ປະກອບມີ ການສຶກສາຫາງເລືອກ, EAMP , SDP ແລະ SEMFOP ຂໍ້ເປັນເອກະສານທີ່ບົດສັງລວມ SESIA
ສະບັບນີ້ໄດ້ອີງໃສ່. ຕົວຢ່າງຮ່າງສະບັບທຳອິດຂອງ EAMP, ແລະ ການບັນປຸງໃໝ່ໃນໄລຍະຕໍ່ມາ
ແມ່ນໄດ້ຖືກເປີດເຜີຍໃຫ້ແກ່ສາຫາລະນະ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1997. ຮ່າງສະບັບກັວໜ້າຂອງ EAMP,SDPແລະ
SEMFOP ແມ່ນໄດ້ລືມໃນເວັບໄຂໃໝ່ໃນເດືອນ ມີສາ 2004 ເພື່ອເປັນການກະກຽມສໍາລັບການບົກສາຫາລືກ່ອນການ
ປະເມີນໂຄງການ. ປິດສະເຕີທີ່ເປັນພາສາລາວ ແລະ ສີໂຄສະນາອື່ນໆ ກໍໄດ້ຮັບການກະກຽມເພື່ອ
ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນການບົກສາຫາລືຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ .
154. ເອກະສານ EAMP, SDP ແລະ SEMFOP ໄດ້ຖືກບັນປຸງຄືນ ພາຍຫ້ລົງການບົກສາຫາລືໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ,
ລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃນປີ 2004. ການບົກສາຫາລື ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບ EAMP, SDP
ແລະ SEMFOP ເລີ່ມຕົ້ນໃນເດືອນ ມີຖຸນາ 2004 ແລະ ໄດ້ເລັງໃສ່ຊາວບ້ານທີ່ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼື ທີ່
ຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ ແລະ ເຊັ່ນໄຟ. ການບົກສາລະດັບຊາດ ໄດ້ເລັງໃສ່ ອົງການທີ່ບໍ່
ແມ່ນລັດຖະບານ (NGOs) ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ບັນດາການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ, ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ
ຂອງລັດຖະບານລາວ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກົດຈະກຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ມວນຊົນໂດຍທົ່ວໄປ.
ສໍາລັບອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (ລວມມື ອວຕສ (STEA)
ຂໍ້ເປັນຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການອະນຸມັດຂອງລັດຖະບານ ຕໍ່ບັນຫາສິ່ງແວດລອມ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ),
ມັນຈະມີຂະບວນການທວນຄືນຮ່ວມກັນ ແລະ ຂະບວນການຜິກອົບຮົມ. ກອງປະຊຸມປະຊາສໍາພັນ
ລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກໍໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນ ຢູ່ວຽງຈັນ, ບາງກອກ, ໂຕກງວ, ປາຮີ ແລະ ວິຊີງຕັນໃນເດືອນ
ສິງຫາ/ກັນຍາ 2004 ແລະ ໄດ້ສົນທະນາຜົນຂອງຮ່າງ EAMP, SDP ແລະ SEMFOP
ຮ່ວມກັບພາກສ່ວນທີ່ສົນໃຈຕ່າງໆ ປະກອບດ້ວຍ ຜູ້ໃຫ້ທິນ, NGOs ສາກົນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມອື່ນໆ.
ປິດສະໜູບ ສັງລວມບັນດາຂໍ້ງໆ ແລະ ຄວາມເປັນຫວ່າເປັນໄຍ ແລະ ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນໃນກອງ
ປະຊຸມສາກົນຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ພົມທັງຄຳຕອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢູ່ໃນຕາຕະລາງ C.2 ໃນ
ເອກະສານຂໍອນທ້າຍ 3. ການບັນທຶກຫັງໜີດກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມປະຊາສໍາພັນສາກົນດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດເບິ່ງ
ໄດ້ໃນບົດລາຍງານ ຂອງຜູ້ດຳເນີນລາຍການ ກອງປະຊຸມ.

155. ເອກະສານ EAMP, SDP , SEMFOP ແລະ ບົດສັງລວມການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (SESA) ສະບັບນີ້ແມ່ນ ໄດ້ມີໄວ້ທີມດແລວເພື່ອສະຫນອງໃຫ້ແກ່ກ່າວທີບທວນຂອງມວນຊຸມກ່ອນທີ່ຈະມີການປະເມີນໂຄງການໄດ້ສະຖາບັນການຕົ້ນສາກົນ, ນັບທັງສາມາດເຂົ້າເບິ່ງໃນເວັບໄຊ໌ ຂອງທະນາຄານ ແລະ ຂອງໂຄງການ .ເອກະສານດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງໄດ້ມີກົງມັນຄົມເປັນເວລາ 120 ວັນ ກ່ອນສະພາບລິຫານຂອງ ADB ແລະ WB ຈະເລີ່ມພິຈາລະນາອະນຸມັດໂຄງການ. ໃນເວລານີ້, ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະທິບັດຂອງຝ່າຍລັດຖະບານລາວກໍຈະໄດ້ຮັບເອກະສານສະບັບປັບປຸງໃຫ້ມ່ເປັນພາສາລາວທັງໝົດ.ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຕໍ່ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທົບຈະມີການດຳເນີນການໄດ້ຢັ້ງເປັນພາສາລາວທັງໝົດ ແລະ ຂ່າວສານພ້ອມຮັບເອກະສານທີ່ເປັນພາສາລາວ ແລະ ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ເໝາະ ສົມສໍາລັບຜູ້ທີ່ກົກຂັງສີ ແລະ ບັນດາຊົນເຜົ້າສ່ວນນ້ອຍ ຂອງ ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ຫຼັງຈາກການປະເມີນໂຄງການ ແລະ ການຕັດສິນໃຈຂອງສະພາບລິຫານ ຂອງ ADB ແລະ WB ແລ້ວ, ກໍຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງເອກະສານຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງທີ່ວ່າເອກະສານດັ່ງກ່າວເປັນສະບັບສົມບູນສຸດທ້າຍແລະມີໄວ້ເພື່ອກົງມະສະຫນອງໃຫ້ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມຕ່າງໆ. ສິ່ງສໍາຄັນຢ່າງຍິ່ງແມ່ນລັດຖະບານຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບເອກະສານສະບັບແບບເປັນພາສາລາວໄດ້ຍ້າງໝົດ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທົບຈະໄດ້ຮັບສະບັບແບບເປັນພາສາລາວເປັນບາງສ່ວນ. ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທົບຈະໄດ້ຮັບການບໍລິການຕ້າມຂ່າວສານ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກໂຄງການ.

D. ການສະຫນອງຕອບຂຶ້ງງ່າງຂອງບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມດ້ວຍການວາງແຜນໂຄງການ

156. ຄຳເຫັນສະຫຼອນກັບຄືນຈາກບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໄດ້ມີບົດບາດອິດທີ່ພິບຕໍ່ການອອກແບບ ແລະ ວາງໂຄງການ ຫຼືໄດ້ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນການອອກແບບ ແລະ ການວາງແຜນໂຄງການ. ອີກຕົວຢ່າງ, ລັກສະນະຂອງການອອກແບບໂຄງການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນເປັນຜົນມາຈາກການປຶກສາຫາລືກັບມວນຊົນ :
- (i) ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງ ໂຮງຈັກແລະສະຖານີໄຟຟ້າ ເພື່ອຫຼັກເວັ້ນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ;
  - (ii) ການສ້າງຄອງເຫັນເມືອງລະບາຍນ້ຳຕອນລຸ່ມແໜນທີ່ຈະເປັນການປ່ອຍນັ້ນລົງກໍາທັກ້າ ແລະ ການຕັດແລວຄອງເຫັນເມືອງ ໂດຍຈະກັດໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ໃຫ້ມີໜ້າຍ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ເພີ່ມທະວີທ່າແຮງສໍາລັບການພັດທະນາໃຫ້ຫລາຍທີ່ສຸດ . ຜົນການປຶກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທົບ ໂດຍກິ່ງໄດ້ສິ່ງຜົນໃຫ້ມີການອອກແບບຄອງເຫັນເມືອງສ່ວນໜີ້ໃຫ້ຢູ່ເທິງໝັ້ນດີນ, ຂ່ວຍໃຫ້ຈຳກັດຄວາມກວ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການກ່ຽວກັບເນື້ອທີ່ດິນໜ້າຍລົງ. ປະຕູລະບາຍນັ້ນຂົນລະປະທານຈາກຄອງເຫັນເມືອງຍົກຂຶ້ນເຫັນເນື້ອໜ້າດິນແມ່ນຈະເພີ່ມທະ ວິໄອກາດ ການເຮັດຊົນລະປະທານແບບນຳລົມໄຊ້ແຮງດິງດູດຂອງໄລກ) ໃນເຂດທີ່ພຽງຍົມມະລາດ
  - (iii) ການກໍ່ສ້າງອ່າງດັດສິນນັ້ນເພື່ອຈຳກັດການເຫັນຕົງປະຈຳວັນຂອງລະດັບນັ້ນທີ່ລະບາຍລົງເຊື້ອໄຟໃຫ້ມີໜ້າຍ້ອຍທີ່ສຸດ ເພື່ອຈຳກັດການເຊາະເຈື່ອນຂອງຕາຟ່ງເຊີໃຫ້ມີໜ້າຍ້ອຍທີ່ສຸດ;
  - (iv) ການປ້ອງກັນຕາຟ່ງເຈື່ອນ ຢູ່ປ່ອນຈຸດຄົບກັນຂອງຄອງເຫັນເມືອງລະບາຍນ້ຳຕອນລຸ່ມ ແລະ ເຊື້ອໄຟ ເພື່ອທຸລຸດຜ່ອນການເຊາະເຈື່ອນ;
  - (v) ການປະກອບ ໂຄງສ້າງການພອກອາກາດ ເຂົ້າໃນອ່າງດັດສິນນັ້ນ ແລະ ຄອງເຫັນເມືອງລະບາຍນ້ຳຕອນລຸ່ມ ເພື່ອປັບປຸງ ຄຸນນະພາບນັ້ນ;
  - (vi) ຮັບປະກັນກະແສນຕໍ່ໃຫ້ລຕໍ່ສຸດໃນຄອງເຫັນເມືອງລະບາຍນ້ຳຕອນລຸ່ມເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ປະຊາກອນປາຫຼືອາດຂະຫຍາຍຕົວໃນຄອງເຫັນເມືອງໄດ້ຢູ່ລອດ.
  - (vii) ພັນຍະທີ່ຈະປິດການດຳເນີນການຜະລິດ ກ່ອນທີ່ນີ້ຈະຂັ້ນລື້ນຝ່າຍເຊື້ອໄຟຕອນເທິງ; ແລະ

(viii) ສະຖານທີ່ ແລະ ສ່ວນປະກອບຂອງເຊີຍກິບໜ້າຍຈັດສັນ, ແບບເຮືອນ, ມາດຕະການການຊົດເຊີຍ, ສ່ວນປະກອບຂອງບ້ານ ແລະ ຮູບແບບການປະກອບອາຊີບເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຢ່າງເຫມາະສົມ ແລະ ມີຂໍວົດການເປັນຢູ່ທີ່ດີກວ່າຕອນທີ່ຢູ່ບໍ່ຫັນມີໂຄງການ.

157. ຄໍາເຫັນສະຫອນກັບຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືໃນລະດັບບ້ານ ແລະ ໃນລະດັບສາກົນ ໃນປີ 2004 ນີ້ກ່າວໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອປັບປຸງການອອກແບບ ແລະ ການວາງແຜນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ການປຶກສາຫາລືໃນລະດັບບ້ານເຕີງພູພຽງນາງາຍ ແລະ ເຂດເຊັ່ນໄຟທີ່ສຳເລັດລົງໃນ ປີ 2004 ໄດ້ເປີດເຜີຍໃຫ້ຮູ້ວ່າຂໍ້ງໆງາງ ແລະ ຄໍາສະເໜນນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ຖືກແກ້ໄຂແລ້ວຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາສັງຄົມ (SDP). ເຖິງຢ່າງໄດ້ກຳຕາມມັນກຳຍັງ ການຕັ້ງບັນຫາຈຳນວນທີ່ຂໍ້ງໆບໍ່ທັນໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນແຜນ; ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ຂໍສະເໜນນີ້ຢາກໄດ້ເນື່ອທີ່ກະສິກຳກວ້າງ ຂັ້ນ, ການປ່ຽນແບບເຮືອນ, ຫ້າຕັ້ງຂອງສອນຄົວ, ການສະຫນອງສ້ວມທ່າຍໃຫ້ບ້ານ (ເຊັ້ນໄຟ) ຂ້ວຂວ້າມເຊັ່ນໄຟ ແລະ ອຸປ່ອງກັນນຳເຊັ່ນໄຟຂຶ້ນທຸວມ (ເຊັ້ນໄຟ). NTPC ກຳລັງສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ກ່ຽວກັບຂໍ້ສະເໜນນີ້ ເພີ້ມດັ່ງກ່າວ ແລະ ຂໍສະເໜນນີ້ເຫຼື່ນມີຈະໄດ້ຮັບການນິຈາລະນາຖືກວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ - ແລະ ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ - ແລະ NTPC. ບົດສັງລວມກ່ຽວກັບຄວາມເຫັນຂອງບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ສິ່ງອີດ ທີ່ພິ້ນຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການຄືແນວໃດນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນເອກະສານຂ້ອນທ້າຍ 3 .

ইংসিলুপ

158. យ້ອນໄຄງານສັງລາຍຮັບ ປະມານ 1,9 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ (ມູນຄ່າຂອງເງິນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຕົວຈິງ) ໃຫ້ແກ່ ລັດຖະບານລາວໃນໄລຍະຫຼັງໜີດ 25 ປີ ຂອງການໃຫ້ສຳປະທານ, ໂຄງການນັ້ນເຫັນ 2 ຈົ່ງຖືວ່າເປັນສ່ວນ ປະກອບອັນສາຄົນຂອງຂອບວຽກງານການພັດທະນາຂອງ ສ ປ ປລາວ ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມຫຼຸກໄຍກ .

160. ຫ້າງງົ່ມທີ່ມີຜົນກະທິບໜາງລົບຕໍ່ສັ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄົນ, ຄາດວ່າໂຄງການນີ້ເທິນ 2 ກໍຈະນຳຜົນປະໂຫຍດມາໃຫ້ໜາຍສົມຄວນ ເຊັ່ນການປົກປັກຮັກສາຊີວະນາງພັນທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນລະດັບໂລກໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນີ້ເທິນ, ບັບປຸງການເຕັງຕະຫລາດໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ການສືບສາ ແລະ ສາຫາລະນະສຸກສໍາລັບປະຊາຊົນທີ່ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ບໍາສະຫງວນແຫ່ງຊາດນາກາຍ-ນີ້ເທິນ ແລະ ທ່າແຮງທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນຂອງການເຮັດຂຶ້ນລະປະຫານໃນລະບຸແລ້ງໃນເຂດໄກຫຼາງຄອງລະບາຍນີ້ຕ່ອນລຸ່ມ ແລະ ເຂດເຂົ້າໃຈ. ຈຸດປະສົງລວມຂອງຢຸດທະສາດການໜີລຸດຜ່ອນຜົນກະທິບດ້ານສັງຄົມ ຂອງໂຄງການກຳແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ດີຂຶ້ນກວ່າເຖິງເມື່ອທຸກໃສ່ໄລຍະກ່ອນບໍ່ທັນມີໂຄງການ. ຄາດວ່າຈະເກີດມີຜົນປະໂຫຍດທາງອ້ອມໃນໄລຍະຍາວ ແລະ ທີ່ວໜ້າຂາດ ມັນເບັນເສັນເສົນຈາກການພື້ນທະວີຄວາມສາມາດ ແລະ

ຄວາມຊຳນິ້ນຂໍ້ມານານຂຶ້ງໂຄງການເປັນຜູ້ພັດທະນາຂຶ້ນອັນເປັນຜົນຈາກແຜນງານການກໍ່ສ້າງຄວາມສາມາດ ແລະ ການວ່າຈັງພະນັກງານລາວໂດຍກົງ.

161. NTPC ມີພັນທະຮັບປະກັນໃຫ້ຜົນກະທົບທາງລົບມື້ນອຍທີ່ສຸດ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດໄດຍກົງຈາກໂຄງການສູງທີ່ສຸດ ແລະ ລະບຽບການຮັບປະກັນດ້ານສິ່ງແວດລົມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ລັດຖະບານລາວໄດ້ຖືກນຳໄຊໝ່າງເຕັມສ່ວນ. NTPC ຍັງມີພັນທະເສີມຂະຫຍາຍປະເພນີທາງປະເຕີບັດອັນດີ ຂອງຊາດ ແລະ ຂອງສາກົນໃນການພັດທະນາໄຟຟ້ານົ້າຕົກ, ການບ້ອງກັນຜົນກະທົບ, ການຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ຂຶ້ງເປັນບ່ອນອີງແລະບົດຮຽນແກ່ ບັນດາໂຄງການໃນອານາຄິດ ຂອງ ສ ປ ລາວ ແລະ ໃນທີ່ໄລກອີກດ້ວຍ.

**ເອກະສານຂໍອນຫ້າຍ 1: ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງ
ໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການຜະລິດຂອງໂຄງການ.**

ແຜນການຄຸ້ມຄອງການກໍ່ສ້າງແລະຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທິບທາງກໍ່ສ້າງ	ແຜນງານການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບໃນ ໄລຍະກໍ່ສ້າງແລະດຳເນີນການຜະລິດ	ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທິບໃນໄລຍະທຳການ ຜະລິດ
(i) ແຜນການຄວບຄຸມການຕົກ ຕະກອນ ແລະ ການເຊາຍເຈື່ອນ	(i) ຄວບຄຸມການນຳໄຊ້ສານເຄີມໃນການປາ ບສັດຖຸນິດ	(i) ການຄວບຄຸມການປ່ອຍນີ້ຫ້າຍເຂື້ອນ
(ii) ການວາງແຜນຈຳກັດຂອງເສຍ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງ	(ii) ແຜນງານຕິດຕາມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຄຸນນະພາບນີ້	(ii) ການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນີ້ ແລະ ປະຊາກອນປາ
(iii) ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ການຊຸດຄົ້ນຫີນ/ແຮ່	(iii) ແຜນການຍືຍກ້າຍຈັດສັນ ແລະ ພັດທະ ນາຊົມເຜົ່າ ສໍາລັບພູ ພຽງນາກາຍ	(iii) ການຝອກອາກາດໃຫ້ນັ້ນເຊັດລຸ່ມໂຮງຈັກ ແລະໃນຄອງເຫີ່ມອ່າງຕອນລຸ່ມ ແລະນັ້ກະຫັງ
(iv) ແຜນການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນີ້	(iv) ຂອບການຂີດເຊີຍ ແລະ ພັດທະນາ ຊັບເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍໃນເຊັດເຊັ້ນໄຟ	(iv) ບ້ອງກັນປາໃນຄອງເຫີ່ມອ່າງຕອນລຸ່ມ
(v) ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງຕົກ ເຮັດ(ລາບ)ສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງ ສານເຄີມ	(v) ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນເຊັດທີ່ດິນ ໂຄງການ	(v) ບ້ອງກັນປັບປຸງໃຫ້ນັ້ນເຖິງໄຟ
(vi) ແຜນສຸກເສີນສໍາລັບບັນດາ ວັດຖຸທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ	(vi) ຂອບແຜນຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນປະຕິບັດ ງານສະບັບທີ 1 (SEMFOB)	(vi) ດັບຄຸນຄຸ້ມຄອງເຫີ່ມອ່າງຕອນລຸ່ມ
(vii) ແຜນການຄວບຄຸນຜູ້ນ ແລະ ການບ່ອຍຄວນ		(vii) ບ້ອງກັນຄອງເຫີ່ມອ່າງຕອນລຸ່ມ
(viii) ແຜນການຄວບຄຸນສົງດັງ		(viii) ແຜນງານປົກບ້ອງແລະ ຄຸ້ມຄອງ ສັດປາ
(ix) ຂັບພະຍາກອນວັດທະນາ ທີ່ທາງວັດຖຸ		(ix) ຄຸ້ມຄອງຊະນິດພັນທີ່ຖືກຂໍ້ມູນ ແລະໃກ້ຈະສູນພັນ.
(x) ແຜນການປູກພັນພຶດຄົນໃໝ່ ແລະ ການປົກປະກາດ (Landscaping and Revegetation)		(x) ຄວບຄຸນແລະ ປະຕິບັດລະບຽບ ຕໍ່ການເຂົ້າໄປໃນປ່າ ແລະ ການລ່າມື້ອ.
(xi) ແຜນການອານາໄມຕັ້ນໄມ້ໃບພື້ນ (Vegetation)		(xi) ການສຶກສາມວັນຊີນກ່ຽວກັບສິ່ງແວ ດລ້ອມ
(xii) ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ		(xii) ແຜນປູກປ່າເຫີ່ງພູພຽງນາກາຍ
(xiii) ແຜນການຄຸ້ມຄອງການຂັງ ນີ້ເຂົ້າອ່າງເກັບນີ້		(xiii) ການຈຳກັດການເຮັດກໄຮ່
(xiv) ແຜນການປົກອົບຮົມດ້ານສິ່ງ ແວດລ້ອມ ສໍາລັບກໍາມະກອນກໍ່ ສ້າງ		(xiv) ສະຫັບສະໜູນດ້ານການເງິນແກ່ ອົງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
(xv) ແຜນການຄຸ້ມຄອງການເຂົ້າ ໄປແລະ ການສັນຈອນໃນ ສະໜັນກໍ່ສ້າງ		
(xvi) ການສໍາຫລວດລະ ເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກກາລະແຜນການ ເກັບຖຸແລະທຳລາຍຖຸນ		
(xvii) ຕ້າຍພັກກໍາມະກອນກໍ່ສ້າງ		
(xviii) ຄຸ້ມືການປະຕິບັດທີ່ ດີໃນການຄຸ້ມຄອງບັນຫາສິ່ງແວ ດລ້ອມໃນສະໜັນ		
(xix) ແຜນສຸຂະພາບສໍາລັບພະນັກງານ ໂຄງການ		

ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 : ຊະນິດສັບປ່າ ຫີ້ຖືກໄຍຂໍ່ມື້ສຸດຕາມທີ່ເກັບກຳໄດ້ໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ
ນາງາຍ-ນັ້ງເກີນ

ຊື່ວິທະຍາສາດ	ຊື່ທີ່ໄປ	ສະພາບໄຂໍ່ມື້ຂູ້		ສູງທີ່ຈະດັບສູນ ຈາກ ສປປ ລາວ
		ຂັ້ນວິກິດທີ່ຈະສູນພັນ	ສົງສູງທີ່ຈະສູນພັນ	
<i>Manis pentadactyla</i>	ລື່ມງົວ	-	-	✓
<i>Manis javanica</i>	ລື່ມຄວາຍ	-	-	✓
<i>Miniopterus schreibersii</i>	ເຈັຍບຶກພັບ	-	-	✓
<i>Pygathrix nemaeaus</i>	ຄ່າງແດງ	-	✓	✓
<i>Cuon alpinus</i>	ໝາກໃນ	-	-	✓
<i>Ursus thibetanus</i>	ໝົດດຳ	-	-	✓
<i>Ursus malayanus</i>	ເໝີອຍ	-	-	✓
<i>Lutrogale perspicillata</i>	ນາກຂົນລົງ	-	-	✓
<i>Amblyonyx cinereus</i>	ນອກນ້ອຍເລັບສັນ	-	-	✓
	ນາກ			
<i>Arctictis binturong</i>	ໝົດຂໍ	-	-	✓
<i>Felis chaus</i>	ແມວໂພງ	-	-	✓
<i>Neofelis nebulosa</i>	ເສືອລາຍເມເກ	-	-	✓
<i>Panthera pardus</i>	ເສືອດາວ	-	-	✓
<i>Panthera tigris</i>	ເສືອໂຄ່ງ	-	✓	✓
<i>Elephas maximus</i>	ຊ້າງ	-	✓	✓
<i>Rhinoceros sondaicus/</i> <i>Dicerorhinus sumatraensis</i>	ແຮດ	✓	-	-
<i>Bos gaurus</i>	ເມີຍ	-	-	✓
<i>Bos javanicus</i>	ງົວປ່າ	-	✓	✓
<i>Pseudoryx nghetinhensis</i>	ເສືອຫລາ	-	✓	✓
<i>Cairina scutulata</i>	ນິກເປັດກ່າວປົກຈາວ	-	✓	✓
<i>Buceros bicornis</i>	ນິກກົງກາຊ້າງ	-	-	✓
<i>Ichthyophaga humilis</i>	ແຫລວປານ້ອຍຫົວມື່ນ	-	-	✓
<i>Ichthyophaga ichthyaetus</i>	ແຫລວປາໃຫ້ຍຫົວມື່ນ	-	-	✓
<i>Rheenardia ocellata</i>	ນິກຢູ່ຫອງ/ນິກວ່ວ່າວ	-	-	✓
<i>Pavo muticus</i>	ນິກຢູ່ງ	-	-	✓
<i>Aceros nipalensis</i>	ນິກກົກຄໍຄໍາ	-	-	✓
<i>Anser anser</i>	ນິກເປັດເທິກ	-	-	✓
<i>Aceros undulatus</i>	ນິກກົກກາ	-	-	✓
<i>Ducula aenea</i>	ນິກເປົ້າພະຍາຫຼງວ	-	-	✓
<i>Vanellus duvaucelii</i>	ນິກກະແຕຫ້ວຍ	-	-	✓
<i>Milvus migrans</i>	ແຫລວດດຳ	-	-	✓
<i>Ciconia nigra</i>	ນິກກະສາດຳ	-	-	✓
<i>Cairina galbinifrons</i>	ຕົ້ງຈັບເຜົ່ງ	✓	-	✓
<i>Cuora trifasciata</i>	ຕົ້ງຄໍາ	✓	-	-
<i>Platysternon Megacephalum</i>	ຕົ້ງກຸຍ	-	✓	✓

ຊື່ວິທະຍາສາດ	ຊື່ທີ່ໄປ	ສະພາບໄຂໍ້ມູ່		ສົງຫຼືຈະດັບສູນ ຈາກ ສປປ ລາວ
		ຂັ້ນວິກິດທີ່ຈະສູນພັນ	ສົງສູງທີ່ຈະສູນພັນ	
<i>megacephalum</i>		-		
<i>Pyxidea mouhotii</i>	ເຕົ່າສາມລົ່ງກົງ	-	✓	✓
<i>Indotestudo elongata</i>	ເຕົ່າເພັດ	-	✓	✓
<i>Sacalia quadriocellata</i>	ເຕົ່າຫົວສີຕາ	-	✓	-
<i>Manouria impressa</i>	ເຕົ່າເດືອ			✓

ໝາຍເຫດ:

- ຊະນິດພັນທີ່ນອນຢູ່ໃນປະເທດ “ຂັ້ນອາດສົງຫຼືຈະສູນພັນ” “ໃກ້ຈະສູນພັນ” ຂອງອິງການ IUCN ແມ່ນບໍ່ໄດ້ໝາຍ ຫຼື ລວມເຂົ້າໃນຕາຕະລາງສັງລວມນີ້. ລາຍລະອຽດຂອງຊະນິດພັນເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຊະນິດພັນອື່ນທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນການອະນຸລັກລະດັບຊາດ ແມ່ນສະໜູບໃນບັນຊີ ແລະ ໄດ້ສົມທະນາ ຢູ່ໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະເມີນຜົນດ້ານສົງວະດລອມ (EAMP)
- ສະຖານະພາບໄຂໍ້ມູ່ໃນລະດັບໂລກ ທີ່ໄດ້ບັນທຶກໄວ້ໃນບັນຊີແດງຂອງສັດທີ່ຖືກໄພຂໍ້ມູ່ ຂອງ IUCN 2003. National status follows Duckworth et al 1999.

ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 3

ການສັງລວມບັນດາຂໍ້ງໜ່ງຂອງບັນດາຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ຕາຕະລາງ 3.1 : ຂໍ້ງໜ່ງຂອງບັນດາຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ (Stakeholders) ແລະ ອິດທີ່ພິນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການ

ທີ່ວ້າ	ສັ່ງທີ່ເປັນຫ່ວງຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ	ອິດທີ່ພິນຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການ
ຜົນດີສຳລັບລາວ	ການຄຸດຄືນໄມ້ໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງໆ ຊາດນາກາຍ- ນັ້ນເທິນ	ໂຄງການຈະປະກອບສ່ວນເປັນເງິນທັງໝົດປະມານ US\$ 31.5 ລ້ານ ໃຫ້ແກ່ການຄຸ່ມຄອງແລະວິກປັກຮັກສາ NNT NPA ເພື່ອວິກປັກຮັກສາບັນດາຂໍບພະຍາກອນທີ່ມະຊາດຂອງມັນເອົາໄວ້ ໂຄງການໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃຫ້ສອດຄ້ອງກັບບັນດານະໂຍບາຍ ຂອງ ADB ແລະ WB, ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງໃຊ້ເວລາດິນ. ຄອງເໜີມອີງຕອນລຸ່ມ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີບຸກກັນເຈື່ອນແລະ ຂ່ອນທີ່ຄອງ ຄືບວັບເຂັ້ມິດໃຫຍ່ໄຟກໍຈະໄດ້ຮັບການຮັກສາຢ້ອງກັນ ເພື່ອຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການເຊາເຈື່ອນ ມີນ້ອຍທີ່ສຸດ.
ຂະບວນການ ຂອງ EIA	ຂະບວນການພັດທະນາໂຄງການ ແມ່ນຊັກຂ້າ	ການສ່ວນຂອງການເຊາເຈື່ອນ ແລະ ກົມໄກຄວບຄຸມ ໃນເຂດຄອງເຫຼີມອີງຕອນລຸ່ມ.
ການເຊາເຈື່ອນ	ຜົນກະທິບຕໍ່ບັນດາຄອບຄົວທີ່ຢູ່ຕອນລຸ່ມ ຂໍ້ງຂຶ້ນກັບການປະມົງ	ຜົນກະທິບຕໍ່ບັນດາຄອບຄົວທີ່ຢູ່ຕອນລຸ່ມ ຂໍ້ງຂຶ້ນກັບການປະມົງ
ການປະມົງ	ນັ້ນຖ້ວມບໍລິເວນເຊັ້ນໄຟ ເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນລະດູຝົນ ແລະ ນັ້ນມີຫນ້ອຍ ໃນລະດູແລ້ງ	ການສໍາຫລວດຂໍບພະຍາກອນທາງນັ້ນ ແລະ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຈະໄດ້ບອກຈຳຈຳນວນການສູນເສຍຂອງການດໍາລົງຊີວິດ. ແຜນການທິດແທນລວງໝໍາໄດ້ຖືກນຳສະເໜີໃນຍຸດທະສາດເຊັ້ນໄຟ ຂອງ SDP ໂຄງການຈະລຸດຜ່ອນຈາກນັ້ນຈະຍຸດຕິການຜະລິດ ເພື່ອບ້ອງກັນນັ້ນຖ້ວມລົ້ນເຝົ້ງ. ໃນລະດູແລ້ງ, ຂໍບພະຍາກອນນັ້ນ ໃນເຊັ້ນໄຟ ຈະມີພຽງພໍສໍາລັບຂື້ນລະບະຫານ.
ທໍາລະນີສາດ	ຜົນກະທິບຕໍ່ສຸກຂະພາບໃນລະຫວ່າງ ການກໍ່ສ້າງ	ລະບົບທໍາລະນີສາດຂອງພູພຽງໄດ້ຖືກປະເມີນ ແລະ ໄດ້ຂໍສະຫຼຸບວ່າ ຈະບໍ່ມີຜົນກະທິບໃດໆໃນດ້ານຂອງຄວາມທັນຄົງ ແລະ ຄວາມໝາງໝໍາ ແນ້ນຂອງນັ້ນ.
ສາທາລະນະສຸກ	ຜົນກະທິບຕໍ່ສຸກຂະພາບໃນລະຫວ່າງ ການກໍ່ສ້າງ	ໂຄງການຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 3 ແຜນການດ້ານສາທາລະນະສຸກ (ແຜນຂຶ້ງເຂດ, ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະບັນດາການກໍ່ສ້າງ) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະຖານທີ່ບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ຂອງທ້ອງຖິ່ນເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາບັນດາຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບທ່າແຮງຂອງ ຄວາມສົງຕ່າງໆຕໍ່ສຸກຂະພາບ.
ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ	ການຊົດເຊີຍຄ່າທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນທີ່ສູນເສຍ	ກ່າລັງມີການດີເມີນການສຳຫຼວດ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າຈະຕ້ອງການທີ່ດິນຫຼາຍປານໄດ້ ສຳລັບວຽກງານການກໍ່ສ້າງ (ດິນໂຄງການ). ຈາກນັ້ນ ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການ ຈະໄດ້ຖືກປິກສາທາລີ ແລະ ສາມາດເລືອກປະເພດ ແລະ ວິທີການຊົດເຊີຍຄ່າເສີຍຫາຍໄດ້. ຜົນຂອງການປິກສາທາລີ ຈະໄດ້ນຳສະເໜີໃນແຜນງານ SDP ສະບັບສິມບູນ (ເລີ່ມ 4). ການຊົດເຊີຍຄ່າເສີຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່ (ໃນພູພຽງນາກາຍ) ໄດ້ອະນຸຍາຍຕື່ມອີກໃນຕອນລຸ່ມຂອງຕາຕະລາງນີ້.
ບັນດາຖິ່ນອາໄສ ທາງທີ່ມະຊາດ	ພື້ນທີ່ໝາຍເຮັກຕາ ທີ່ສູນເສຍໄປ ແລະ ໄດ້ມາໝາຍເຮັກຕາ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກ ໂຄງການ.	ການສຶກສາ ບັນຊີທີ່ນອາໄສທາງທີ່ມະຊາດ ໄດ້ຈັດຈຳນວນປະເພດພື້ນທີ່ ແລະ ຖຸ່ນອາໄສທີ່ຈະສູນເສຍ ຫຼື ອະນຸລັກ ທີ່ເປັນຜົນມາຈາກໂຄງການ.
ເຂດປາສະຫງວນ ແຫ່ງຊາດ	ສະຖານທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່ ຫຼື ອ່າງ ເກັນນັ້ນ ຂໍ້ງລຸກລົງເຂົ້າໄປໃນເຂດປາ ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ນາກາຍ-ນັ້ນເທິນ	ພື້ນທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີນີ້ ແມ່ນຫຼືກາງທີ່ໄດ້ຂອງອ່າງເກັບນັ້ນ ແລະເຂດແດນຂອງ NNT NPA ແມ່ນຢູ່ທີ່ EI.538. ດັ່ງນັ້ນຍ່ວ່າ ຈະເປັນນັ້ນຖ້ວມຈາກອ່າງເກັນນັ້ນ ຫຼືພື້ນທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່ແມ່ນຈະມີຜົນກະທິບໂດຍກິງຕໍ່ NNT NPA.

ຫົວຂໍ	ສິ້ງທີ່ເປັນຫ່ວງຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ	ອິດທິພິນຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການ
PCD	ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງບັນດາຊຸມຊຸມກົງວັບລັກສະນະຂອງຜົນກະທິບ	ຂະບວນການ PCD ໃຊ້ ຂໍ້ແລະໝາສຳທີ່ເໝາະສົມ, ຄຳນົງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ອອນແອເຊັນ ແມ່ຍຶງ ແລະຊຸມເຜົ່າສ່ວນນອຍ. ການສຶກສາບັນດາທາງເລືອກຂອງການສະໜອງພະລັງງານພາຍໃນ ປະເທດໄທທອງຖືກກຳນົດ
ການສຶກສາບັນດາທາງເລືອກ	ບັນດາທາງເລືອກຂອງການສະໜອງພະລັງງານພາຍໃນ ປະເທດໄທທອງຖືກກຳນົດ	ຂະບວນການ PCD ໃຊ້ ຂໍ້ແລະໝາສຳທີ່ເໝາະສົມ, ຄຳນົງເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມຄົນທີ່ອອນແອເຊັນ ແມ່ຍຶງ ແລະຊຸມເຜົ່າສ່ວນນອຍ. ການສຶກສາບັນດາທາງເລືອກ ໄດ້ວິເຄາະທາງເລືອກໃນການຜະລິດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນປະເທດໄທ. ສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ຄວາມຕ້ອງການມີໝາຍຍົງພໍທີ່ຈະຮອງຮັບການສົ່ງອອກໄຟຟ້າ ຈາກສປປ ລາວ ດັວ 3300 MW ແລະ ບັນພື້ນຖານຜົນກະທິບດ້ານສິງແວດລ້ວມ, ເຊື້ອີ່ໄຟທິມີ ແລະ ດ້ານຄວາມສາມາດແລ້ວ, ການພັດທະນາພະລັງງານໄຟຟ້ານັ້ຕົກໃນ ສປປ ລາວ ສະໜອງທາງເລືອກທີ່ດີກ່ວາ ທ່າແຮງການຜະລິດໂດຍການໃຊ້ແກດສ ຫຼື ຖ່ານຫົນ.
ການອອກແບບ ດ້ານເຕັກນິກາ	ຕ້ອງສຶກສາບັນດາທາງເລືອກອື່ນໆ ສຳລັບການພັດທະນາໃນໄລຍະສັນ ແລະ ໄລຍະຍາວ ຂອງ ສປປ ລາວ ຜົນກະທິບ ຈາກການໄຟ້ຂອງນົກລຸດລົງ ໃນເຂດແມ່ນ້ຳຕອນລຸ່ມ ຂອງເຊື່ອນ	ການສຶກສາບັນດາທາງເລືອກໄດ້ວິເຄາະແຜນການຂຽວຊາມ ດ້ານພະລັງງານອື່ນໃນ ສປປ ລາວ ແລະໄດ້ສະຫຼຸບວ່າໂຄງການນີ້ເຫັນ ຖືກຈັດລັດບໍໃຫ້ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາຂໍສະເໜີທີ່ໜ້າສົນໃຈທີ່ສຸດ ການສຶກສາກົງວັບນົກລຸດລົງທີ່ບ່ອຍອອກຄົນຈາກອາງເກັນນີ້ ຈະປະເມີນຜົນກະທິບຂອງການໄຟ້ຂອງນົກລຸດລົງ ແລະ ບໍລິເວນແມ່ນ້ຳຕອນລຸ່ມຂອງເຊື່ອນນາກາຍ, ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ຄໍາແນະນຳກົງວັບທາງເລືອກໃນການຄຸ້ມຄອງລະບົບກະແສນໄຟ້ ແລະ ການດັດແກ້ຄອນນົກລຸດລົງທີ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທິບມີໝ້ອຍທີ່ສຸດ
ສາຍລື່ງໄຟຟ້າ ແຮງສູງ	ການເຮັດໃຫ້ການຕັ້ງຕື່ມຖານຄືນໃໝ່ ແລະການຊີດເຊີຍຄ່າເສີຍຫາຍໃນເຂດແມ່ນ້ຳຕອນລຸ່ມ ຂອງສະຖານນີພະລັງງານໄຟຟ້າ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ການເຮັດໃຫ້ການຕັ້ງຕື່ມຖານຄືນໃໝ່ ແລະ ການຊີດເຊີຍ ສຳລັບຖະໜົນໃໝ່ ການເຮັດໃຫ້ການຕັ້ງຕື່ມຖານຄືນໃໝ່ ແລະ ການຊີດເຊີຍທີ່ກົງວັຂ້ອງກັບການປ່ອຍນົກຈາກສະຖານນີພະລັງງານໄຟຟ້າ ມີໝ້ອຍທີ່ສຸດ	ຄອງນົກລຸດລົມ ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນແກ່ນການປ່ອຍນົກລົງໃສ່ນ້ຳກະທາງ, ຂຶ້ງຈະລົດຈຳນວນຫຼັງຄາເຮືອນ ທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ, ບວກກັບການສະໜອງໂອກາດດ້ານຊຸມລະປະຫາມທີ່ໃຊ້ແຮງດຶງດູດ (gravity irrigation) ການກໍ່ສ້າງແລະບໍບັງຖະໜົນຈະເຮັດໃປຕາມແລວ ຂອງ ເສັ້ນທາງຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ຈະຫຼັກເວັ້ນແຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ ໝອງ/ເຊື່ອນດັດສິນນີ້ ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຄວບຄຸມກະແສນ້ການໄຟ້ຂອງນົກລຸດລົມ ແລະ ຫຼັກເວັ້ນຜົນກະທິບດ້ານລົບກະແສນ້ການໄຟ້ຂອງນົກລຸດລົມ ຂີ່ມີໝ້ອຍທີ່ສຸດ
ຄຸນນະພາບນິ້ນ	ມວນສານຊີວະທີ່ຍັງເຫຼືອ ຢູ່ໃນອ່າງເກັບນິ້ນ ຄຸນນະພາບນິ້ນໃນເຂດແມ່ນ້ຳຕອນລຸ່ມ ຈາກສະຖານນີພະລັງງານໄຟຟ້າ ສຳລັບຜູ້ຊົມໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ	ເສົາໄຟຟ້າ ຈະຖືກອອກແບບໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພທາງດ້ານໂຄງສ້າງ ແລະ ທີ່ມີຫານຕໍ່ສະພາບອາກາດທີ່ປົງແປງ. ໄດ້ມີການດຳເນີນການສຶກສາກົງວັບສະໜາມແມ່ເຫຼົກ ແລະໄຟຟ້າ. ການສໍາໜັດເສັ້ນພື້ນຖານ ຈະກຳນົດບັນດາບຸກຄົນທີ່ເໝາະສົມຄວນທີ່ຈະຮັບການຊີວະທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ອອກ ເພື່ອເນັ້ນໃສ່ການກວດມວນສານຊີວະທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ອອກ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບນິ້ນ ແຜນງານກວດກາຕິດຕາມ ຈະປະເມີນວ່າມີການປົງທີ່ຜົດວິກກະຕິໄດ້ໜຶ່ງໃນນິ້ນຂຶ້ນໃຕ້ດິນ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງນິ້ນທີ່ເຫີ່ງໜ້າດິນ ອາດຈະສາມາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸກຂະພາບຂອງລົມ. NTPC ຈະຈັດຫາແຫ່ງນັ້ນໃໝ່ ໃຊື້ໃນບ້ານ, ໂດຍສະເພາະ ໃນບັນດາໝູ້ບ້ານທີ່ນັ້ນທີ່ເຫີ່ງໜ້າດິນທີ່ກິລະບູ່ວ່າ ເປັນແຫ່ງນັ້ນທີ່ໃຊ້ຕົນນຳໃນລົວເຮືອນ ແລະ ນັ້ນເລື່ອນັ້ນ ບໍ່ເໝາະສໍາລັບການບໍລິໂພກຂອງລົມ

ຫົວຂໍ	ສິ້ງທີ່ເປັນຫ່ວງຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ	ອິດທິພົນຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການ
ສັດປ່າ	ໂຊກຊະຕາຂອງບັນດາສັດທາຍາກ	ແຜນງານສັດບ່າໜ້າຢ່າງແຜນງານກຳລັງຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອກວດກາຕິດຕາມແລະອະນຸລັກບັນດາສັດທີ່ຖືກໄພມາບໍ່ແລະຕິກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍຈາກການສູນພັນ. ໂດຍສະເພາະໃນເບື້ອງຕົ້ນແຜນງານຈະເນັ້ນໃສ່ການຄຸ້ມຄອງຮັກສາສັດສຳຄັນສອງຊະນິດ: ຂ້າງອາຊີແລະນິກເປັນຕີບິກຂາວ.
ປະເດັ່ນຕ່າງໆ ຫຼືພົວພັນກັບການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃໝ່ໃນເຂດພູ່ພຽງນາກາຍ	ໂດຍສະເພາະ	
ການຄັດເລືອກສະຖານທີ່	ສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ສະແດງຄວາມຕ້ອງການຈະຢູ່ໃນເຂດພູ່ພຽງນາກາຍ, ແຕ່ບໍ່ຕ້ອງ ການຈະຍ້າຍໄຟພື້ນທີ່ຮັດນາໃນເຂດທີ່ພຽງ. ມີຄວາມປະສົງ ຈະຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໃນບໍລິເວນໜູ້ບ້ານຕໍ່ໄປ, ເຊິ່ງຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ເຊື້ອຖື໌ ແລະ ຂອບເຂດດິນນຳໃຊ້ ມີຄວາມປະສົງ ໃຫ້ການບໍລິການ ແລະ ໄຟຟ້າໄດ້ຮັບບໍລິການໃໝ່	ການວາງແຜນການຍິກຍ້າຍຖືນຖານທີ່ປະຈຸບັນເນັ້ນແມ່ນໃສ່ບໍລິເວນພູ່ພຽງນາກາຍ ແລະ ການຕັ້ງຖິ່ນຖານຄືນໃນບໍລິເວນແມ່ນຈີ້ຕອນລຸ່ມຈະບໍ່ຖືກບື່ຈະລະນາ. ສະຖານທີ່ຕັ້ງໃໝ່ສ່ວນໃຫຍ່ຈະຕັ້ງຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ໄກທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະໄກ້ໄດ້ກັບເຂດດິນນຳໃຊ້ ແລະເຂດທີ່ເຊື້ອຖື໌ (spirit) ທີ່ສືບທອດກັນມາ
ການອອກແບບບ້ານ	ມີຄວາມປະສົງ, ພິເສດແມ່ນແມ່ຍິງ, ໃຫ້ມີການຈັດວາງໜູ້ບ້ານໃຫ້ເຫື່ອນກັນກັບຄວາມສັນພັນແບບຄອບຄົວ ທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ບັນດາໜູ້ບ້ານທີ່ໂດຍ VRC, ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບການວາງແຜນທີ່ຕັ້ງຂອງເຮືອນຕ່າງໆໃຫ້ສອດຄົ້ອງກັບຄວາມສັນພັນແບບຄອບຄົວ, ຈຸມເຈື້ອວົງຕະກູນ ແລະ ຖັນແຕວຂົມເຜົາດັ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນໜູ້ບ້ານທີ່ດລອງ ການຮາງແບບເຮືອນ ແລະ ການປິກສາຫາລືກັບບັນດາໜູ້ບ້ານໄດ້ຖືກຈັດຂຶ້ນຫຼາຍຮອບ ແລະ ໄດ້ເຮັດການດັດແກບບັນດາໂຄງສາງ ແລະ ຂະໜາດຢ່າງສອດຄອງ	ຈະຈັດຫາການບໍລິການດ້ານສາຫາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາທີ່ໄດ້ບັບປຸງ ແລະ ພິດທູກສະຖານທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບກັບການສະໜອງໄຟຟ້າ ແລະ ຖະໜົນທຶນທາງໃໝ່.
ຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ	ຄົວເຮືອນໄດ້ທີ່ມີເຮືອນຫຼັງໃຫຍ່ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຫາງເລືອກໃນການຍ້າຍເຮືອນເກົ່າໄປເປັນຫຼັງ ຫຼື ນຳໃຊ້ວັດສະດຸຕ່າງໆຫຼັງທີ່ຫຼັງດີຄືນ ຊາວບ້ານທັງໝົດແມ່ນສິນໃຈໃນການໄດ້ຮັບດິນນາເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ	ທາງເລືອກຕ່າງໆສຳລັບການອອກແບບເຮືອນ ແລະ ນຳໃຊ້ວັດສະດຸຕ່າງໆຫຼັງທີ່ຫຼັງດີຄືນ ໄດ້ລວມມີ ການມີດ້ານາ ແລະ ອົບປະມານການຍ້າຍຖິ່ນຖານ, ແລະ ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອສຳລັບຄວາມແຕກຕ່າງໆໃນຂະໜາດຂອງເຮືອນແລະ ສຳລັບການສ້າງເຮືອນໃໝ່ສຳລັບຄອບຄົວທີ່ວາງແຜນຈະແຍກອອກມາຢູ່ຕ່າງໆຫາກດັ່ງໃນກໍລະນີຂອງ ສູ່ສາງຄອບຄົວໃໝ່ທີ່ອ່າໄສຢູ່ກັບພໍ່ແມ່
	ຊາວບ້ານທັງໝົດຮຽກຮ້ອງຈະສືບຕໍ່ເກັບເຄື່ອງປ່າຊອງດົງ ແລະ ມີສິດເຂົ້າປ່າເພື່ອການລົງສັດ	ບັນດາຮ່າງສະບັບຕົນໜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຮູບແບບໃນປີ 1997 ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຈັດກົມດັ່ງກ່າວໄວ້ນໍາ ຢ້ອນຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄວາມຫຍຸ້ຍາກໃນການອອກຫາດິນນາທີ່ເໝາະສົມຢູ່ຂ້າງໜູ້ກັບອ່າງເກັບນົດ. ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂຄງການຈະຮັບປະກັນວ່າ ໃນບໍລິເວນທີ່ມີຂົນລະປະການຢູ່ຈະມີທຶນກາຕິດຕາມໄປດ້ວຍ, ຈະໄດ້ກຳມີດັນດາຊຸປະສົກ ແລະ ຈະພະຍາຍ່າງ ເພື່ອພັດທະນາການປຸກເຂົາໃນລະດຸຜົນໃຫ້ເປັນດັ່ງສ່ວນໜຶ່ງຂອງພື້ນທີ່ກະສົກທີ່ມີຂົນລະປະຫານ ຫຼື ເຂດທີ່ລໍາດັບນີ້ລຸດລົງ.
	ຊາວບ້ານມີຄວາມສິນໃຈໃນການຫາປາເປັນດັ່ງແຫຼ່ງອາຫານທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສຳ	ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງໜູ້ບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ລົງສັດ ໃນບໍລິເວນປ່າຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່ທີ່ໄດ້ມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ເຂດລະດັບນີ້ລຸດລົງ. ການເຂົ້າເຖິງເຄື່ອງປ່າຊອງດົງໃນ NPA (ບໍລິເວນເຂດນຳໃຊ້ຄອບຄົມ) ຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ພາຍໃຕ້ລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມ. ແຜນການຫາປາໄດ້ຖືກອອກແບບ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຊັບພະຍາກອນປາ

ຫົວຂໍ	ສິ້ງທີ່ເປັນຫ່ວງຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ	ອິດທິພິນຕໍ່ການວາງແຜນໂຄງການ
ການເຮັດພິທີຕ່າງໆ	<p>ລັບຂາຍທັນທີ ຫຼືນັ້ນທັວມອ່າງເກັບນຳ ຂ້າວບ້ານຮອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອແລະການຜິກອົບຮົມ ເຊັ່ນດູວກັນເຄືອງມືອຸປະກອນສໍາລັບສະພາບການດໍາລົງຊີວິດໃໝ່</p> <p>ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປະກອບພິທີຕ່າງໆ ສໍາລັບການຢ້າຍໜູ້ບ້ານແລະເຮືອນຊານຕ່າງໆ</p> <p>ມີມົງຄົນສໍາລັບການເລັ້ມຕົ້ນຢ້າຍຖຶນຖານ</p>	<p>ຈະຕົກຢູ່ໃນມືຂອງບັນດາຜູ້ຕັ້ງຖຶນຖານໃນພູພຽງນາກາຍ, ແລະ ບໍ່ແມ່ນໃນມືຂອງບຸກຄົນຈາກຂ້າງນອກ.</p> <p>ຈະຈັດຫາການຜິກອົບຮົມ, ການສຶກສາ ແລະ ເຄືອງມືອຸປະກອນທີ່ຈະເປັນເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຂ້າວບ້ານໃນທຸກໆການປຸ່ງແປງລະບົບຊີວິດການເປັນຢູ່-- ເຄືອງມີການກະສິກຳທີ່ຈະໄດ້ຫັບບຸງ, ແກ່ນເມັດໜັນ, ມັງ ແລະອື່ນໆ.</p> <p>ມີການຈັດກົມເງິນອຸດຫຼູນໃນການຍົກຍ້າຍ ສໍາລັບຈັດພິທີຕ່າງໆຂອງສ່ວນບຸກຄົນ ແລະ ສ່ວນລວມ ທີ່ຈະຖືກດໍາເນີນພິທີໂດຍຜູ້ຊ້າວຊານດ້ານພິທີທ່ອງຖິ່ນ</p> <p>ຜູ້ຊ້າວຊານທ່ອງຖິ່ນດ້ານເຮັດພິທີ ແລະ ຜູ້ເຖົ່າຜູ້ແກ່ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບວັນເວລາຕົວຈີງ ເພື່ອເລັ້ມຕົ້ນການຍົກຍ້າຍຖຶນຖານ ໂດຍຮ່ວມກັບພະນັກງານຂອງ RMU.</p> <p>ຍົກເວັນ ບ້ານຊອບເຮັຍແລະນັ້ນງົນແລ້ວ ບໍ່ມີໜູ້ບ້ານໃຈຕ້ອງຖືກແຍກອອກໃນພູພຽງນາກາຍ.</p>
ການປະກອບຂອງໜູ້ບ້ານ	<p>ທຸກໆໜູ້ບ້ານຍົກເວັນບ້ານຊອບເຮັຍ ແລະ ນັ້ນງົນບາດທະໜາຈະຍົກຍ້າຍອອກຕ່າງໆ ທາງຈາກພວກໃຕ(The Tai).</p> <p>ມີຄົວເຮືອນຈຳນວນນັ້ອຍທີ່ຕ້ອງການຢ້າຍຖຶນຖານອອກເຂດຕ້າງໆທີ່ມີການໃໝ່ຢູ່ກັບຍາດພື້ນອ່ອງໃນເຂດທີ່ພູງ ຫຼື ຈັດຫານດ້ວຍຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າເອງວາງຮູບຮ່າງ ບ້ານໝອງບົວໃນຮູບແບບກຸ່ມກ້ອນ</p>	<p>ບັນດາຄົວເຮືອນຊາວໃຕ ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ແຍກອອກຕ່າງໆຫາກມາຕັ້ງໃນສະຖານທີ່ແຫ່ງໜີ້ໃນແຂວງບໍລິຄົດໃຊ້.</p>
ການຍົກຍ້າຍບ້ານສາທິດ	<p>ການຕັ້ງເຊີ່ນຖານຊ່ວຍຄາວໃນພື້ນທີ່ແບ່ງບັນກ່ອນໜ້າການຕັ້ງຖຶນຖານໃໝ່ທ່າວອນ</p>	<p>ໄດ້ຈັດກົມສະໜອງການຈ່າຍເງິນໃຫ້ແບບຕັ້ງດູວໝົດ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຄອບຄົວເລີ່ມທີ່ປາດທະໜາ ຈະຕັ້ງຖຶນຖານໃໝ່ດ້ວຍຕົວເຂົ້າເຈົ້າເອງແຕ່ຈະມີການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊີດ ໂດຍເຫັນການກວດກາຕິດຕາມຂອງການຕັ້ງຖຶນຖານ ແລະ ການປັບຕົວເບື້ອງຕົ້ນຮູບແບບໝາຍໝາແບບໄດ້ຖືກນຳສະເໜີໃຫ້ຊາວບ້ານ ແລະ ຫຼັງຈາກການບົກສາຫາລືຢ່າງລະອຸດ ກໍມີການຕັດສິນໃຈວ່າໜູ້ບ້ານຈະມີຮູບຮ່າງເປັນກຸ່ມກ້ອນ ແລະ ຖືກແບ່ງອອກເປັນ 4 ກຸ່ມຍ່ອຍ ຕາມຈຸມເຈື້ອວົງຕະກູນຊາວບ້ານໝາຍຄົນໄດ້ຍົກຍ້າຍໄປລ່ວງໜ້າກ່ອນການຕັ້ງຖຶນຖານໃໝ່ໃນຕົວຈີງ ແລະ ໄດສ້າງຕູບຢູ່ກ່ອນລົ້າມີການຍົກຍ້າຍຕົວຈີງ- ອັນນີ້ແມ່ນການລືເລັ້ມຮູບແບບການດໍາລົງຊີວິດລວງໜ້າກ່ອນ</p>

ຕາຕະລາງ 3.2 : ຂຶ້ງໝູ່ (ຂຶ້ງກັງວິນ) ແລະ ບັນຫາ ທີ່ຍົກຂຶ້ນໃນກອງປະຊຸມສາກົນຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນປີ 2004

ຂຶ້ງໝູ່ ແລະ ບັນຫາ	ການຈັດຕັ້ງ	ຄຳຕອບ
<p>ສໍາລັບໂຄງການປາກເຂື້ອນປາກມູນໃນພາກອື່ນພາກອ່າທ ຜູ້ເທິ່ງທີ່ມີ ແລະ ລັດຖະບານໄໝກໍາໄດ້ໃຫ້ຄໍາທັນສັນຍາຫລາຍອັນແຕ່ກໍາເຮັດບໍ່ໄດ້ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທີບໍ່ໄດ້ຮັບການຊີດເຊີຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ.</p> <p>ເປັນຫຍັງໃນກໍລະນີໂຄງການນີ້ເທິ່ງ 2</p>	<p>ແຕຣາ, ປະເທດໄທ ແລະ ຕາງໜັນກຸ່ມສະມັດຊາປາກມູນ</p>	<p>ຂະບວນການບົກສາຫາລືຂອງ NTPC ແມ່ນຈະຮອບດ້ານກວ່າ ແລະ ໂປ່ງໃສກວ່າ ແລະ ມີຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທັງໝົດເຊີ້ມຮ່ວມ. ໃນກໍລະນີ ນີ້ເທິ່ງ 2 NTPC ມີພະຍະດ້ານກົດໝາຍໃນສັນຍາສໍາປະທານເພື່ອບັນລຸເປົ້າຫມາຍລາຍຮັບຂອງປະຊາຊົນ.</p> <p>ລັດຖະບານລາວໄດ້ເຊີ້ມຜູ້ຕັ້ງຫມ້າຊາວບ້ານກຸ່ມປາກມູນ ເພື່ອມາຮ່ວມກອງປະຊຸມຢ່າງຈັນ ແລະ</p>

ຂໍ້ຕັ້ງ ແລະ ບັນຫາ	ການຈັດຕັ້ງ	ຄໍາຕອບ
ຈຶ່ງຈະແຕກຕ່າງກັບປາກມູນ?		ເພື່ອຢັ້ງປາກສະໜາມ
ຜົນກະທິບຕໍ່ການປະມົງ ແມ່ນອາດສຶກສາບໍ່ຫັນຍົງໝໍໂດຍສະເພາະ ໃນເຂດເຊັ້ນໄຟ ແລະ ສາຂາຂອງເຊັ້ນໄຟ	ແຕຣາ ແລະ ຊູ່ວຂານເອກະລາດ , ປະເທດໄທ	ໄດ້ມີການສຶກສາຢ່າງຮອບດ້ານກ່ຽວກັບຜົນກະທິບຈາກ ໂຄງການຕໍ່ການປະມົງ. ໂຄງການມີພັນຫະທີ່ຈະຂົດ ເຊີຍປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບທີ່ຢູ່ລົງບຕາມເຊັ້ນໄຟສ່ວນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບກຳຄິພວກຫຼືໄກເຂດແນວໜ້າຂອງ ແຄມຝັງເຊີ ແລະ ຜູ້ທີ່ຂັ້ນກັບການປະມົງໃນເຊັ້ນໄຟ ຢ່າງເປັນໜໍາ
ບໍ່ມີເວລາຍົງໝໍເພື່ອກວດເບື້ອເອກະສານ ກ່ອນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ	ອົງການເພື່ອນຂອງໄລກ, ປະເທດຍື່ປຸນ	ເອກະສານໄດ້ເອີກລົງເວລໄຊ້ ຂອງ NTPC ຕັ້ງແຕ່ເດືອນພຶດສະພາ 2004 ເປັນຕົ້ນມາ ແລະ ສະບັບກ່ອນໆ ກ່າວດເປີດເຜີຍແຕ່ ປີ 2002 . ໂອກາດ ທີ່ຈະປະກອບຄຳເຫັນແມ່ນຍີ່ໃນຂະບວນການປະ ເມີນໂຄງການ(NTPC)
ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ໃໝ່ນາກາຍໄດ້ຮັດໃຫ້ສະ ພາບແວດລ້ອມຊຸດໂຄມ ແລະ ກາຍທິບ ຕໍ່ຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນແຕ່ປີ 1996 ເປັນຕົ້ນມາ	ອົງການເຝົ້າຕິດຕາມແມ່ນທີ່ຂອງ .ປະເທດຍື່ປຸນ	ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ໄດ້ດຳເນີນການຢູ່ພູພຽງນາກາຍຕັ້ງ ແຕ່ກາງຊຸມປີ 1980 ແລະ ໄດ້ສືບຕໍ່ຮອດປີ 1999. ທະນາຄານໄລກໄດ້ສື່ຄົນນະຂ່າວຊານນາກວັດກາການ ຕັດໄມ້ໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ ແລະ ໄດ້ສະຫລຸບ ວ່າມັນບໍ່ໄດ້ມີການຕັດໄມ້ໃນເຂດບໍ່ໄມ້ຊາວບ້ານ ທລືປ່າສະໜາວຸນແຫ່ງຊາດ. (NTPC ແລະ WB)
ເປັນຫ່ວງກ່ຽວກັບຮູບແບບການປະກອບອາ ຊີບ. 1) ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍຈະປູກເຂົ້າ ໄດ້ແນວໄດ? 2)ຕະຫລາດສຳລັບຜົນລະ ປູກ ຢູ່ໃສ? 3) ເຂດທີ່ງຫຍ້າລົງສັດຢູ່ໃສ ?	ອົງການອາສາສະໜັກຍື່ປຸນ	(i) ຂາວບ້ານຕັດສິນໃຈຢູ່ເທິງພູພຽງນາກາຍ ແລະ ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຜົນຕໍ່ກັບຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ບໍ່ໄດ້ຖືກຊຽກຮູ້ໃຫ້ເຮັດນາ ແຕ່ກໍເຮັດບັນດາ ພໍາວິຫຼາຍ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳຂອງການປູກເຂົ້າ ແລະ ການຮັບປະກັນດ້ານສະບູງອາຫານ. ແນວໃດ ກຳຕາມ,ໃນໄລຍະຍາວ, ການປູກພືດທີ່ເປັນຫາງເລືອກ ອື່ນດັວຍຊົນລະປະທານກຳຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາ. (NTPC) (ii) ກຳລັງທຳການສຶກສາ ພິອກກໍມີຜົດ ທີ່ເປັນສິນຄ້າທີ່ດີທີ່ສຸດ ແລະ ຂາຍໃນຕະຫລາດ ໄດ້ເນີນຂົງເຂັ້ມງ່າວ. (NTPC) (iii) ເຂດທີ່ງຫຍ້າລົງສັດແມ່ນ ຢູ່ເຂດນັ້ນບິກລົງໃນ ເຂດອ່າງເກັບນັ້ນ ແລະ ເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ.(NTPC).
ມູນຄ່າໂຄງການບໍ່ແຈ້ງ ແລະ ບໍ່ສອດຄ່ອງ ກັນລະຫວ່າງຂຶ້ນມູນທີ່ຢູ່ໃນບົດລາຍງານ: 1) ເນື້ອທີ່ນັ້ນກໍ່ວັນ ເນື້ອທີ່ນັ້ນກໍ່ວັນບໍ່ແຈ້ງ (650 ຫລື 450 ຂົງຕາມ SESIA?) 2)ຈຳນວນຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍບໍ່ຈະແຈ້ງ(5700 -6200) ຈຳນວນປະຊາຊົນຜູ້ຖືກກະທິບ ໃນເຂດຕອນລົມບໍ່ແຈ້ງ (40000 -150000)	ອົງການເພື່ອນຂອງໄລກ, ປະເທດຜິຮງ	(i) ລະດັບນັ້ນສູງສຸດທີ່ 538 ແມ່ດ ເນື້ອທີ່ກໍ່ວັນ ຈຳນວນ 450 ກີໂລຕາແມ່ດ.ການກໍ່ວັນເຕິງ 650 ກີໂລຕາແມ່ດ ແມ່ນເນື້ອທີ່ລົວມ ຂອງເຂດ 1, ຈະລົບອອກຄືມ (NTPC) (ii) ຈຳນວນປະຊາຊົນຜູ້ຖືກຍົກຍ້າຍ ໄດ້ຄາດຄະ ເບໂດຍອີງຕາມການສຳຫລວດ ພິລະເມືອງ ແລະ ການຄາດຄະເນ. ຕົວເລັກຄາດຄະເນ ແມ່ນ 6200 ຄົນຂຶ້ງກວມເອົາເຂດດິນກໍສັງ. (NTPC)

ຂໍ້ງ່າງ ແລະ ບັນຫາ	ການຈັດຕັ້ງ	ຄຳຕອບ
<p>3) ທາງເລືອກຂອງການປະກອບ ອຳຊີບ ບໍ່ໄດ້ມີການທິດສອບຢ່າງພຽງໆ ແລະ ຈະເປັນຄວາມສູງທີ່ສູງ ສຳລັບ ແຜນການ.</p> <p>4) ສະເໜີໃຫ້ເປີດທັງໝົດ ສັນຍາຂຶ້າຍ ໄຟຟ້າ ແລະ ສັນຍາສຳປະຫານ.</p> <p>(i) ນຳໄຊີບສຶກສາອັນໄດ້ເພື່ອຝັດ ທະນາ ທາງເລືອກກ່ຽວກົງການປະມົງໃນເຊັ່ນໆໄຟ ແລະ ອ່າງເກັນນີ້ຂອງໂຄງການ?</p> <p>(ii) ກ່ຽວພັນກັນແນວໄດ້ກັບຄະນະກຳມະ ການວ່າດ້ວຍເຂື້ອນຂອງໂລກ(WCD)</p>	ອົງການກອງທຶນອະນຸລັກສັດປ່າ ໂລກ(WWF), ປະເທດຝັ້ງ	<p>(iii) ທາງເລືອກການປະ ກອບອາຊີບແມ່ນໄດ້ຖືກທິດ ສອບມາຕັ້ງແຕ່ 1996 ໃນສອນສາທິດ ແລະ ຫລ້າສຸດ ໃນບັນສາທິດ.(NTPC)</p> <p>(iv) ບາງສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສັນຍາສຳປະຫານ ແລະບົດສັງລວມຫຍໍ້ຂອງສັນຍາຂຶ້າຍໄຟຟ້າກາຍເປັນ ເອກະສານຂອງມວນຂົນໄດ້ຊາບແລ້ວ.</p>
<p>ບົດຮຽນການປະມົງໃນນິ້ມື່ມໄດ້ສະແດງໃຫ້ ເຫັນວ່າມັນຈຳເປັນຕ້ອງເກືອດຫ້າມຄົນນອ ກບໍ່ໃຫ້ໄປຫາບາໃນອ່າງເພື່ອຮັບປະກັນຜົນ ປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ.</p> <p>ຄູບາຄວນເຂົ້າຮ່ວມໃນການພັດທະນາສົງຄົ ມໃນເຂດພູພຽງນາງາຍ</p> <p>ຄວາມເປັນຫວ່າງຕ່າງໆຈາກການຕິກ ຕະກອນໃນອ່າງເກັບນີ້ ແລະ ການສັງ ຄວາມ ເປົ້ອນເປົ້າໃນເຂດນີ້ບົກ ລົງ</p>	CNRS, ປະເທດຝັ້ງ	<p>(i) ບົດລາຍງານ(ປະສິບການ)ຈາກອ່າງນິ້ມື່ມ ແລະ ອຸນິນລັດເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການວິເຄາະການປະມົງໃນ ອ່າງແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນພາກ 24 ຂອງ ແຜນ ພັດທະນາສັງຄົມ. ເພີ່ມກຳລັງວິໄຈ ການປະມົງ ໃນເຊ ບັ້ງໄຟຄາວຸ່ງຈະສຳເລັດກ່ອນການປະເມີນໄຄງການ (NTPC)</p> <p>(ii) ບົດລາຍງານຂອງຄະນະກຳມະການວ່າດ້ວຍ ເຂື້ອນ ຂອງໂລກແມ່ນບໍ່ສະຖານະພາບທາງດ້ານ ກົດໝາຍແຕ່ກໍເປັນເອກະສານທີ່ມີປະໂຫຍດສຳລັບຜູ້ໃ ຫ້ທຶນ ແລະ ມັກວາງແຜນພັດທະນາ ໄຟຟ້າ ນິ້ກົກ .ບົດຮຽນ ແລະ ຕຳແມະນີ້ຕ່າງໆແມ່ນໄດ້ນຳ ເຂົ້າ ພິຈາ ລະນາໃນເວລາບັນຫຼຸງເອກະ ສານການຮັບປະ ກັນສົງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ. (WB/ADB)</p> <p>ສະມາຄົມປະມົງພະຍາຍາມຈະຮັບປະກັນໃຫ້ຜົນປະ ໂຫຍດຕິກແກ່ຜູ້ຖືກຍົກຍົບ. ດຳລັດນາຍິກຈະມອບສິດ ພິເສດໃຫ້ຜູ້ຖືກຍົກຍົບ (NTPC)</p>
	ສະມາຄົມເພື່ອນຂອງປະເທດ ລາວ, ປະເທດຝັ້ງ	<p>ຄວາມເປັນຫວ່າງດ້ານວັດທະນະທີ່ ແລະ ສາດສະຫນາ ຈະໄດ້ຄໍານິ້ງເຖິງໃນເວລາຍົກຍ້າຍຈັດສັນແລະກຳມືແຜນ ທີ່ຈະບັນຫຼຸງວັດວາອາຮາມ ແລະ ສັງຂຶ້ນໃຫມ່ໃນ ເຂດຖຸໃຫມ່ (NTPC)</p>
	Fin-enviro ປາກີ	<p>ການຕິກຕະກອນໃນອ່າງເກັບນີ້ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີຫລາຍ ຍ້ອນມີການຮັກສາປ່າ ປົກທຸມໃນເຂດອ່າງໂຕ່ງ. ເຊ ນີ້ບົກລົງຄືຈະກາຍເປັນທີ່ຫຍ້າລົງສັດໃນລະດຸແລ້ງ.</p>

ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບສຸດທ້າຍ, ພະຈິ 2004

ທໍາມາຍເຫດວ່ານີ້ແມ່ນການສະແດງໃນຕາຕະລາງຂ້າງເທິງນັ້ນແມ່ນການຄັດເລືອກເອົາບັນຫາທີ່ຖືກຍົກຂຶ້ນທີ່ມີລັກສະນະກ່ຽວຂ້ອງກັບຜົນກະທິບສິ່ງ
ແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ການບັນທຶກລະອຽດກ່ຽວກັບບັນຫາທັງໝົດທີ່ຍົກຂຶ້ນ ແລະໄດ້ ສິນທະນາກັນແມ່ນຈະມີຢູ່ໃນບົດລາຍງານຂອງ
ຜູ້ດໍາເນີນລາຍການກອງປະຊຸມ ແລະໃນບົດໃຫ້ສຳພາດຂ່າວທີ່ໄດ້ອອກໄປໃນແຕ່ລະກອງປະຊຸມ.

ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 4:

**ສິດທິປະໂຫຍດຕ່າງໆ ຕາມກົດໝາຍ ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ
ໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ.**

1. ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຄງການ (PAP) ໃນເຂດພູພຽງນາກາຍ ມີສິດທິໃນສິດທິປະໂຫຍດຕ່າງໆດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຕາຕະລາງ 4, ພາກທີ 1 ຂອງ ສັນຍາສໍາປະທານຂອງ NTPC.

(i) ທີ່ພັກອາໄສ.

- (a) ຄ່າແຮງງານ ແລະ ຄ່າຂົນສົ່ງ ທີ່ພົວພັນກັບການມ້າງເຮືອນທີ່ມີຢູ່ ແລະ ກໍ່ສ້າງເຮືອນໃໝ່
- (b) ການກະກຽມວັດສະດຸອຸປະກອນໃໝ່ ສໍາລັບກໍ່ສ້າງເຮືອນໃໝ່
- (c) ການແລ່ນສາຍໄຟ ແລະ ຕິດຕັ້ງລະບົບໄຟເໜີ້ນຖານ
- (d) ພື້ນທີ່ຂອງເຮືອນນ້ອຍສຸດຈະບໍ່ນ້ອຍກວ່າພື້ນທີ່ເດີມທີ່ມີ ຫຼື 42 m^2 , ຊຶ່ງພື້ນທີ່ຕົວໄດໃຫ່ຍກວ່າກໍ່ໄຊຕົວນັ້ນ
- (e) ຄອບຄົວໄດທີ່ມີ 7 ຄົນ ຫຼື ຫລາຍກວ່າ ທີ່ປະກອບດ້ວຍສອງຄອບຄົວ ມີທາງເລືອກທີ່ຈະໄດ້ເຮືອນສອງຫຼັງ
- (f) ຄອກງົງວຄວາຍ, ສັງບຸກສ້າງພາຍນອກອື່ນໆ ແລະ ຮີ້ວ ຈະຖືກຈັດຫາໃຫ້ແກ່ຄົວເຮືອນນັ້ນ.

(ii) ເຮືອນ/ດິນປຸກຝັງ.

- (a) 0.5 ເຮັກຕາ/ຄົວເຮືອນ
- (b) ດິນນາ ສູງສຸດ 0.15 ເຮັກຕາ/ຄົວເຮືອນ ຢູ່ນອກເຂດທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານ, ຈະຖືກພັດທະນາ/ແບ່ງບັນໃຫ້ ໂດຍອ້ຳໄສ່ ຊຸມຊົນ. ໃນກໍລະນີ ມີດິນໜ້ອຍ, ບັນດາຫາງເລືອກດ້ານການດຳລົງຊີວິດອື່ນໆຈະຫາໃຫ້ແກນ
- (c) ດິນທີ່ຈັດຫາໃຫ້ ພ້ອມກັບການສໍາຫລວດ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໄສ່ຊ່ວ່ວມກັນຂອງ ຜົວແລະເມັຍ ໃຫ້
- (d) ເຮືອນຈະໄດ້ສ້າງເຂັ້ມໃນບໍລິເວນ ທີ່ເຈົ້າຂອງຍອມຮັບ.

(iii) ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ.

- (a) ມີລະບົບຕາໜ່າງແຈກຢາຍນ້ຳຊົນລະປະຫານສໍາລັບເຮືອນ/ຂອບເຂດດິນປຸກຝັງ
- (b) ຂົນລະປະຫານສູ່ເຂດທີ່ງນາ
- (c) ມີນັ້ນປະປາໃນຄົວເຮືອນຕະຫລອດປີ
- (d) ມີໄຟຟ້າເຂົ້າເຮືອນ
- (e) ຂົນຫາງເຂົ້າເຖິງບ້ານ/ດິນໄກ, ນາ ແລະ ສວນ
- (f) ການເຂົ້າເຖິງໂຮງຽນ ພາຍໃນລັດສະໜີ 3 ກິໂລແມັດ
- (g) ການເຂົ້າເຖິງໂຮງໝາມ (ສະຖານທີ່ປິ່ນປົວ) ພາຍໃນ 5 ກິໂລແມັດ

(iv) ການບໍລິການ.

- (a) ການຂົນສົ່ງຊັບສິນຂອງຄົວເຮືອນໄປສະຖານທີ່ໃໝ່
- (b) ກວດສູຂະພາບ ສະມາຊີກຄອບຄົວທຸກຄົນ ກ່ອນແລະຫຼັງ ການຍົງຍ້າຍ
- (c) ການເຂົ້າເຖິງໜ່ວຍຄຸ້ມຄອງການຍົງຍ້າຍຈັດສັນ (RMU) ເພື່ອຂໍຄຳແນະນຳ
- (d) ການເຂົ້າເຖິງຂັ້ນຕອນການຮ້ອງຟ້ອງໄດ້ສໍາລັບການຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ.

(v) ເງິນສິດ.

- (a) ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ ບາດດຸງວ ສໍາລັບເວລາຍົງຍ້າຍ ຈຳນວນ 15 ໂດລາ/ຄົນ

(b) ການທິດແທນຄ່າການສູນເສຍ ຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ມາກ ໃນລາຄາທີ່ປາກິດຕົວຢູ່ໃນຕະຫລາດຂອງເມືອງໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງຕົ້ນໄມ້ທິດແທນທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບເອົາໄດ້, ຈະມີການທິດແທນ ສຳລັບພິດຍືນຕົ້ນ ໃນລາຄາທີ່ອງຕະຫລາດ.

(vi) ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການຜະລິດ.

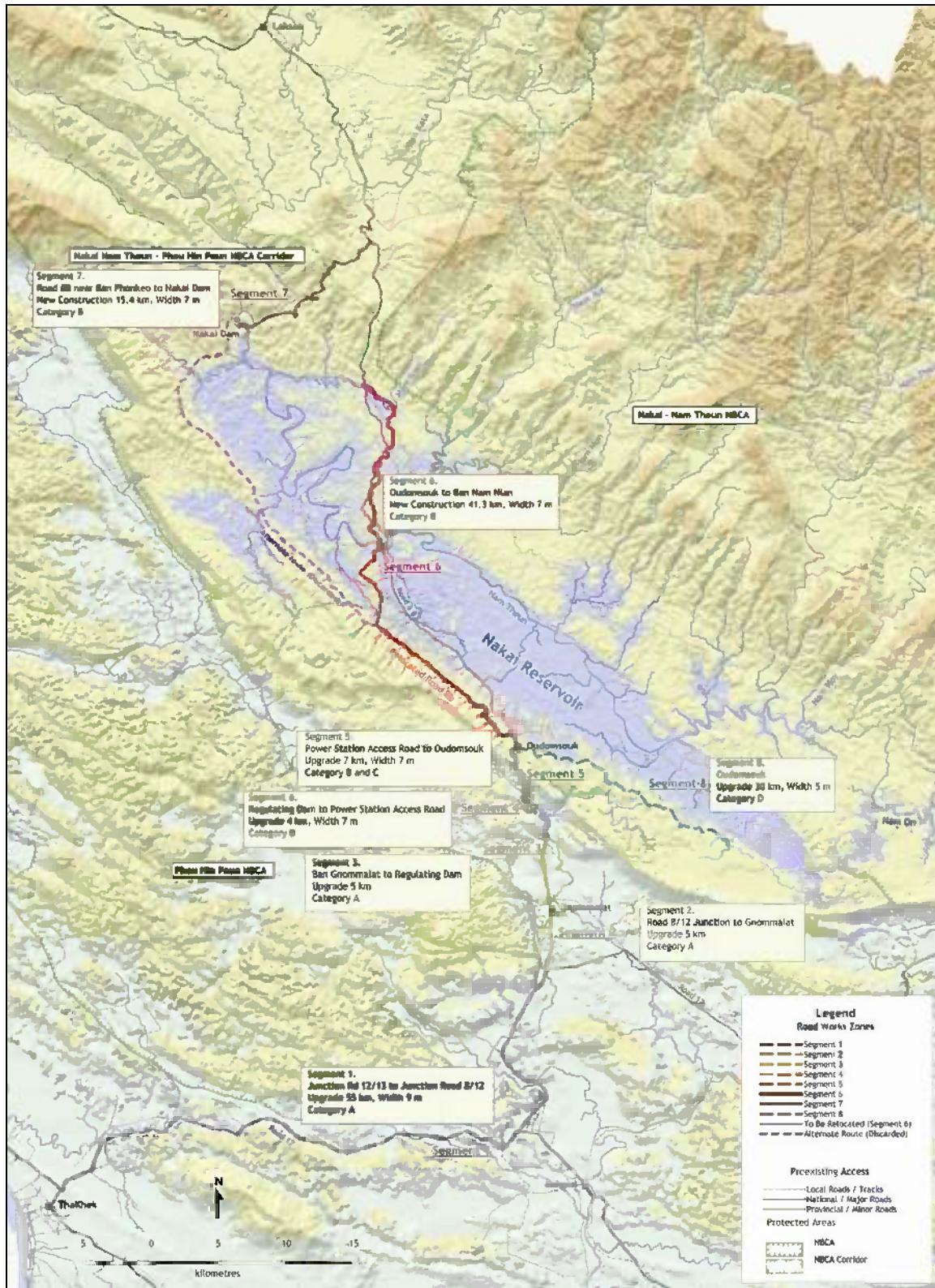
- (a) ການເຂົ້າເຖິງ ຫລາຍແບບ ການຜະລິດ ແລະ ບັນດາທາງເລືອກ ໃນການສ້າງລາຍຮັບເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍລາຍຮັບຂອງຄົວເຮືອນ, ລວມມື ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ ແລະ ການປະມົງໃນອ່າງເກັບນົ້າ
- (b) ເຄື່ອງມີ ເພື່ອເຮັດວຽກຕາມຟາມ ແລະ ບໍາໄມ້
- (c) ວັດຖຸປະກອນ ສຳລັບບູກຕົ້ນໄມ້ ເປັນເວລາ 3 ປີ ພາຍຫຼັງການກະກຸມດິນບູກັງ ລວມມີເບີຍໄມ້ກິນໝາກ
- (d) ຜຸ່ນ ແລະ ສານເຄີມ ເພື່ອການກະເສດ ເປັນເວລາ 3 ປີ ພາຍຫຼັງການກະກຸມດິນບູກັງແລ້ວ
- (e) ການຝຶກອົບຮົມເຕັກນິກການບູກັງ, ການຄຸ້ມຄອງປ່າ ແລະ ການປະມົງ
- (f) ຄຳແນະນຳດ້ານການສຶກສາ ເປັນເວລາ 5 ປີ ພາຍຫຼັງການກຸມດິນຮັດຝາມແລ້ວ
- (g) ການເຂົ້າເຖິງປ່າໄມ້ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ສຳລັບການນຳໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ
- (h) ການເຂົ້າເຖິງເຂດພື້ນທີ່ ເຂດນີ້ບົງກລົງ(drawdown)ຂອງ ອ່າງເກັບນົ້າ
- (i) ການຝຶກອົບຮົມທັກສະ ສຳລັບວຽກຈານກຳມະກອນ
- (j) ການຝຶກອົບຮົມຈັດສັນງົບປະມານຄົວເຮືອນ
- (k) ແຜນງານສະໜັບສະໜູນລາຍຮັບໃນລະຫວ່າງໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ເຂົ້າ 440 ກິໂລກູມ/ຄືນ
- (l) ໃຫ້ບັນດາຄົວເຮືອນ ທີ່ມີສະມາຊີກ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນໄຫວສ້າງເສດຖະກິດ ແລະ ບັນດາຄົວເຮືອນອື່ນໆທີ່ອ່ອນແອໄດ້ສ່ວນແບ່ງຜົນປະໂຫຍດຈາກການຜະລິດ ຂອງ ບໍາໄມ້ຊຸມຊົນ ໂດຍການຕອບສະໜອງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕົວອັນພື້ນຖານໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າຕາມທີ່ບັນດາໄດ້ກຳນົດ

(vii) ບັນດາຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຍ້າຍອອກໄປຈາດເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນເລີຍ.

- ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການຍ້າຍອອກຈາກເມືອງໄປແບບຖາວອນເລີຍ ແລະ ບໍ່ຍົກຍ້າຍໄປເຂດຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຈະໄດ້ຮັບເງິນທັງໝົດ ບາດດູວ ສຳລັບມູນຄ່າຂອງທີ່ດິນ, ຕົ້ນໄມ້, ການຜະລິດ ແລະ ສິ່ງກໍສ້າງຕ່າງໆທີ່ເສຍໄປ ພ້ອມທັງຄ່າເດີນທາງ ແລະ ຄ່າປ່ວຍການ (disturbance allowances).

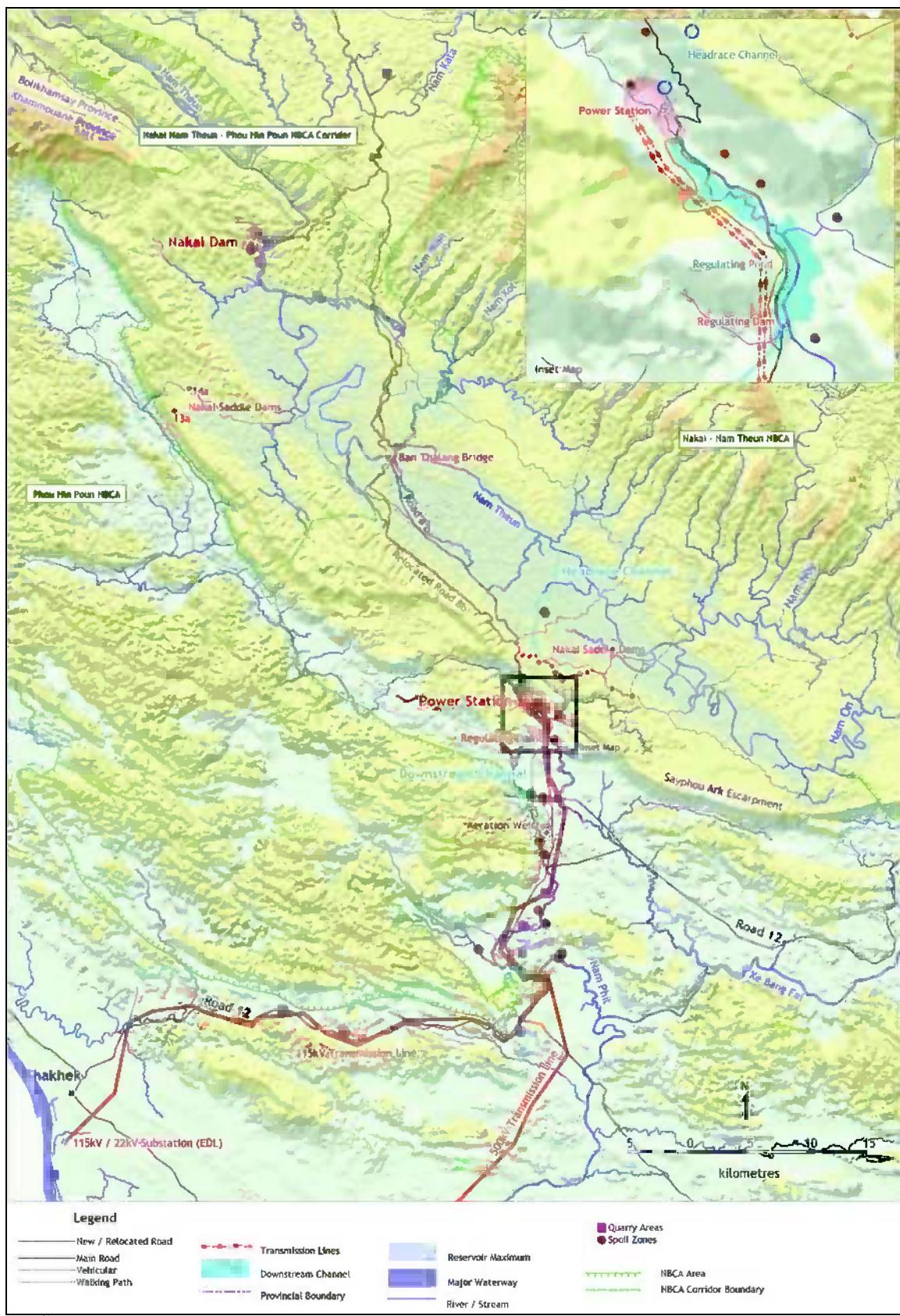
ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ E: ແຜນທີ່ສະຖານທີ່ວຽກກໍ່ສ້າງ ແລະ ສະຖານທີ່ງກ່ຽວຂ້ອງ

ຮບທີ່ 1: ການກໍ່ສ້າງທາງ ແລະ ການປັບປຸງ

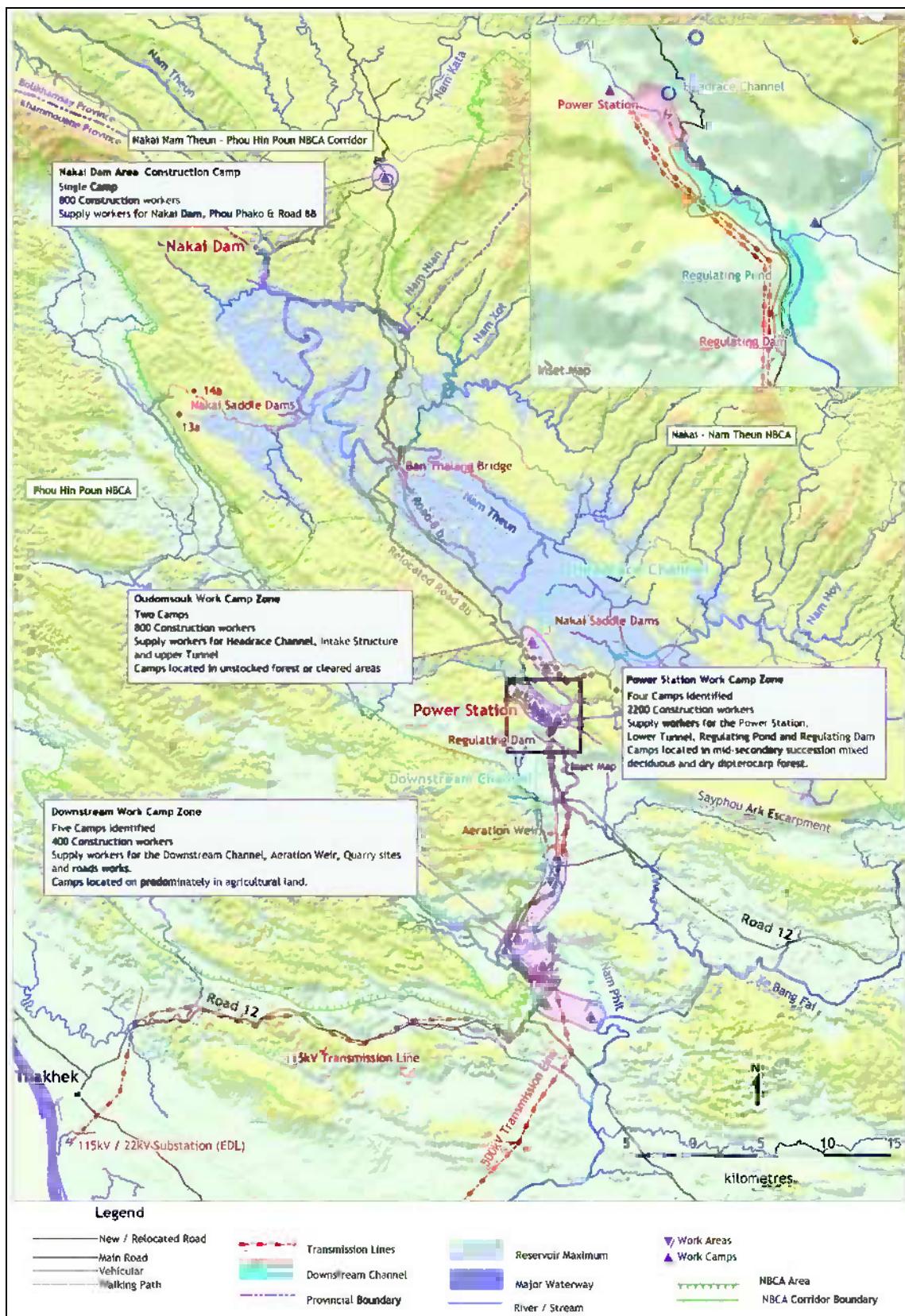
ແຫ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບລ້າສດ, ເມສາ 2004

ຮບທີ 2: ສະຖານທີ່ງອ່ານຊຸດຂຶ້ນຫົມແກ່ ແລະ ເຮັດພື້ນທີ່ທ່າຍເທສິ່ງເສດເຫຼືອ

ຮູ່ງຂໍ້ມູນ: ຮ່າງ EAMP ສະບັບລ້າສຸດ, ມັສາ 2004

ຮັບທີ 3: ເຄີຍສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງບ່ອນຕັ້ງຄ້າຍເຮດວຽກກໍ່ສ້າງ ແລະ ເຮດວຽກ

ແຜ່ນຂໍ້ມູນ: ຮາງ EAMP ສະບັບລ້າສຸດ, ເມສາ 2004

ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ F. ການພັດທະນາຂະແໜງການ ສິມມຸດໃຊ້ໃນການປະເມີນຜົນກະທິບທີ່ສະສົມຂຶ້ນ.

ການພັດທະນາຂະແໜງການ ແມ່ນອໍາໄສການວິເຄາະບັນດາແນວໂນມ້າ ແລະ ແຜນການພັດທະນາໃນປະຈຸບັນພ້ອມຫັງເນັ້ນໜັກໃສ່ບັນດາຮູບການ (ບັນຫາ) ຫ້າວາດຈະສິມທິບກັບຜົນກະທິບຕ່າງໆ ຫ້າເກີດຈາກໂຄງການນັ້ນ2.

ພະລັງງານໄຟໝ້າຕົກ

ເປັນຂະແໜງການທີ່ໄດ້ຮັບການວາງແຜນດີທີ່ສຸດ ໄປພ້ອມກັບແຜນການພັດທະນາ ໃນໄລຍະຍາວ ສຳລັບພາກນີ້. ການພັດທະນາພະລັງງານໄຟໝ້າຕົກ ໃນແຂວງຢູ່ນານຂອງຈິນ ຫ້າສາມາດຜະລິດ 15.600 MW ແລະ ມີປະສິດຕິພາບໃນການກັກເກັບນີ້ ປະມານ 23.300 ລ້ານແມັດກັອນ ພາຍໃນປີ 2025 ອາດຈະຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທິບທີ່ໃຫ້ສຸດຕໍ່ ອຸທິກກະສາດໃນເຂດອ່າງແມ່ນໜີຂອງຕອນລຸ່ມ. ໂຄງການຫລາຍງ່າໂຄງການໄດ້ຖືກວາງແຜນຂຶ້ນ, ໃນບັນດາໂຄງການດັ່ງກ່າວນັ້ນ ໂຄງການນັ້ນ2 ເປັນໂຄງການທີ່ໃຫ້ຍໍ່ສຸດ. ບັດໃຈທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ສຳລັບບັນດາການປ່ຽນແປງຂອງກະແສນຕົກໃຫລະ ໃນເຂດແມ່ນໜີຕອນລຸ່ມ ແມ່ນການກັກເກັບນີ້ (ຕາມລະດູ) ທີ່ມີປະສິດຕິພາບ ຂຶ້ງຈະຮັດໃຫ້ມີກະແສນຕົກໃຫລະ ໃນລະດູແລ້ງເພີ້ມຂຶ້ນ ແລະ ລຸດລົງໃນລະດຸຜົນ. ການພັດທະນາທີ່ໄດ້ຮັບການຄາດຄະເນໄວ້ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນຕາຕະລາງ 1.

ຕາຕະລາງ 1. ປະລິມານການກັກເກັບນີ້ ໃນເຂດອ່າງແມ່ນໜີຂອງ ໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຫຼືຄາດຄະເນໄວ້ (ລ້ານ m³).

ປີ	ຈິນ	ສປປ ລາວ	ໄທ	ກຳປູ້ຈະຍ	ຫວັງດຸນາມ	ລວມ	ສັດສ່ວນຂອງນີ້ເຫັນ
2004	257	5.194	4.606	N/A	779	10.836	-
2010	10.524	12.949	4.606	N/A	789	28.868	12%
2025	23.193	22.608	4.606	N/A	3.480	53.887	7%

ການຄົມະນາຄົມຂຶ້ນສິ່ງ.

ການຄົມະນາຄົມຂຶ້ນສິ່ງ ເປັນຂະແໜງການເຕີບໄຕຢ່າງເຂັ້ມແຂງໃນພາກ. ມີໂຄງການເສັ້ນຫາງທີ່ສຳຄັນ ຫລາຍໂຄງການທີ່ກຳລັງຈະສຳເລັດແລ້ວ ຢູ່ໃກ້ກັບເພື່ອທີ່ໂຄງການຂໍ້ລວມມີ ເຂດເຂື້ອມຕໍ່ ຕາເວັນອອກ-ຕາເວັນຕົກ (ທາງເລກ 9), ຂີວ ຫ້າແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ເສັ້ນຫາງເລກທີ່ 8 ໃນແຂວງບໍລິຄົດໄຊ ໄປທາຊາຍແດນຫວຽດນາມ ແລະ ເສັ້ນ ຫາງເລກທີ່ 12 ໃນແຂວງຄຳມ່ວນ. ບັນດາເສັ້ນຫາງເຫຼົ່ານີ້ ມີຫລາຍເສັ້ນທີ່ເຂື້ອມຕໍ່ກັບບັນດາເສັ້ນຫາງທີ່ໄດ້ຮັບການບັບປຸງໂດຍໂຄງການນີ້ເຫັນ 2.

ຂຶ້ນລະປະທານ.

ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານຂຶ້ນລະປະທານ ໃນເຂດບໍລິເວັນອ່າງແມ່ນໜີຂອງຕອນລຸ່ມ ຄາດວ່າຈະມີຍູງ 118,000 ເຮັກຕາ ເທົ່ານັ້ນ. ໃນນີ້ ປະມານ 25.000 ເຮັກຕາ ແມ່ນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ຈາກມຸມມອງຂອງຫ້ອງທຶນແລ້ວ ບໍລິເວັນອ່າງນີ້ ເຊັ່ນໄພ ໃນອານາຄົດຈະເປັນບໍລິເວັນທີ່ດີທີ່ສຸດ ດ້ວຍທ່າແຮງບໍ່ມີຊ້ອນຂອງຂຶ້ນລະປະທານ.

ນັ້ນປະປາ ແລະ ສູຂະອານາໄມ.

ໃນເຂດໂຄງການນັ້ນ2 ຫລາຍງ່າເມືອງມີແຜນການຈະຂະຫຍາຍ ຫຼື ສ້າງໂຄງການນັ້ນປະປາ ແລະ ສູກຂາອະນາໄມເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມຕ້ອງການທີ່ເພີ້ມຂຶ້ນ.

ການພັດທະນາເຂດຕົວເມືອງ.

ແນວໂນມໃນແງ່ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນບັນຫາການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນລະເມືອງ ຫຼືຈະກຳມື້ນທີ່ຂຸນນະບົດ ຫຼື ຈາກອາພື້ນທີ່ໂຄງການເຊົ້າສູ່ຕົວເມືອງທ່າແຂກ, ມະຫາໄຊ ແລະ ຍົມມະລາດ ໃນ ແລະ ວົງຄົມມ່ວນ ແລະ ຫຼັກຊາວ ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ ແລະ ສົງທີ່ມາຄົງຄູ່ກັນກັບການຫັນມາເປັນຕົວເມືອງ ແມ່ນບັນຫາສົ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆໃນດ້ານການວາງຜົງເມືອງ, ນັ້ນປະປາ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ.

ການປະມົງ.

ການປະມົງ ເປັນຂະແໜງການພັດທະນາທີ່ສຳຄັນ ຫ້າຍູ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກເພື່ອແມ່ນຂໍຂອງ. ຜົນຜະລິດຈາກປາ ແລະ ການກະສິກຳທາງນ໌ຟ (Aquaculture) ໃນບໍລິເວນອ່າງແມ່ນຂໍຂອງຕອນລຸ່ມໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນກຳລັງ ເພີ່ມຂຶ້ນ. ແຕ່ ຜົນຜະລິດທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນີ້ ອາດຈະບໍ່ຢືນຢັນຜົນຈາກບັນດາວິທີການ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ໃຊ້ໃນ ປະຈຸບັນ. ຄາດວ່າອ່າງເກັບນັ້ນາກາຍ ຈະນຳໃປສູງການປະມົງໃໝ່ທີ່ສຳຄັນ.

ປ່າໄມ້.

ການຄ້າໄມ້ ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການ ແມ່ນມີຢູ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ອຸດສະຫະກຳຜະລິດໄມ້ທ່ອນ ໃນປະຈຸບັນ ກໍ່ຢູ່ໃນສະພາບເກີນກຳລັງ. ປະຈຸບັນ ໄດ້ມີການລື່ມໍ່ ເພື່ອຈະບັບປຸງການວາງແຜນ ແລະ ສະເໜີບັນດາວິທີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມກວ່າ ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມຈາກພົນລະເມືອງທ້ອງຖິ່ນ.

ອຸດສະຫະກຳ.

ໃນຖານນະເປັນຂະແໜງການນີ້, ອຸດສະຫະກຳ ແມ່ນຈະຮ່ວມຢູ່ໃນຕົວເມືອ, ຈຸດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດ ໃນພື້ນທີ່ໂຄງການຈະແມ່ນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ບ່ອນທີ່ມີອຸດສະຫະກຳເບີ້າຫລາຍຢ່າງໄດ້ຕ້າງໆຂຶ້ນ. ການຜະລິດໄມ້ ໃນປະຈຸບັນ ເປັນອຸດສະຫະກຳທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ໃນແຂວງບໍລິຄົມໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນ. ການສ້າງໂຮງງານຊີມັງ ຢູ່ມະຫາໄຊ ແມ່ນການພັດທະນາອຸດສະຫະກຳ ທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ວາງແຜນໄວ້ໃນພື້ນທີ່ຂອງໂຄງການ.

ການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່.

ການພັດທະນາຂະແໜງການຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແມ່ນສ່ວນນີ້ຂອງແບບແຜນການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແຕ່ກໍ່ອາດຈະເປັນທ່າແຮງຂອງແຫລ່ງມິນລະພິດທາງນີ້ ທີ່ເຕັມການລະບາຍສົ່ງເສດຖື້ອ ແລະ ນັ້ນທີ່ໃຊ້ໃນຂະບວນການຜະລິດ. ດີບຸກ (Tin), ຂີ່ນ (Zinc) ແລະ ກິວ ກຳລັງທີ່ດຸດຄົ້ນອອກມາໃນວ່າງຮອມພູນທີ່ປາຕົວ ເຖິງແມ່ນທີ່ສາຂາຂອງນີ້ເຫັນທີ່ນິ້ນບຸນ ແລະ ອັນນີ້ອາດຈະຮັດໃຫ້ຄວາມຊຸ່ນຂອງນີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມເຂັ້ມຊຸ່ນຂອງທາດໂລຫະ ພັກໃນນັ້ນສູງ. ການຊຸດຄົ້ນຄຳ ແລະ ທອງ ທີ່ມີຂະໜາດໃຫ່ຍ ແມ່ນກຳລັງດຳເນີນຢູ່ໃນເມືອງເຊື້ອປັນ. ການພັດທະນາດ້ານທີ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້ທາງເສດຖະກິດ.

ການພັດທະນາດ້ານສົງຄົມ.

ການພັດທະນາດ້ານສົງຄົມ ແມ່ນກວມເອົາຫລາຍທີ່ວິຊ້ ແລະ ຫລາຍຂະແໜງການຢ່ອຍ: ສາຫາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ, ບັນດາຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ແລະ ຄວາມແຕກຕ່າງໆທາງດ້ານສົງຄົມ. ດ້ານສາຫາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາ, ທາງດ້ານການບໍລິການທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນອ່ອນແອໃນແງ່ຂາດເຂັ້ມທັກສະ, ວັດຖຸ, ອຸປະກອນ ແລະ ເງິນທີນ. ການແຜ່ກະຈາຍຂອງເຊື້ອ HIV ຫຼືເອັດສ (AIDS) ແລະ STDs ແມ່ນຫຼາຍເປັນຫວ່າ ເນື້ອງຈາກມີການເຄື່ອນທີ່ສັນ ຈອນ, ການຫັນມາເປັນຕົວເມືອງ ແລະ ການອົບພະຍົບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້ ບັນດາຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ກຳລັງຖືກຮ່ວມເຂົ້າໃນກຸມ ແລະ ຖືກເຊື່ອມເອົາ ຢ້ອນຜົນຂອງການປູ່ງແປງທາງເສດຖະກິດ-ສົງຄົມ, ການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບວັດ ທະນາທຳລາວເຂດທີ່ພຽງ ແລະ ການສູນເສຍການດຳລົງຊີວິດແບບພື້ນເມືອງ.

ການອະນຸລັກ.

ພື້ນທີ່ຂລາຍງ່ແຫ່ງ ໃນເຂດພື້ນທີ່ໂຄງການ ໂດຖືກຈັດໃຫ້ເປັນເຂດຊີວະນາງພັນ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນ ອອກສູງໃຕ້. ມີການພັດທະນາດ້ານບວກຫລາຍເຖິງ ໃນດ້ານນະໄຍບາຍ, ການພັດທະນາບັນດາແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພົກບັກຮັກສາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນກໍມີແນວໂນວທີ່ຈະແຈ້ງວ່າ ການຊຸດຄົ້ນໄມ້, ລ່າສັດ, ຄ້າສັດປ່າ ທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແມ່ນເປັນໄພຂໍ້ມູ້ ຕໍ່ສັດຫລາຍງ່ຊະນິດທີ່ໄກຈະສູນພັນ ແລະ ຊີວະນາງພັນຂອງເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ເພາະວ່າ ກົດໝາຍບັງຄັບໃຊ້ ໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນອ່ອນແອ.